

Komunitný plán sociálnych služieb

(novela zákona č. 331/2017 Z.z., zákona č. 351/2017 Z.z.,
66/2020 Z. z., 89/2020 Z. z., 218/2021 Z. z.)

Obec Nitrica
Programovacie obdobie 2026 - 2030

0. Komunitné plánovanie – ciele, princípy a zásady

Komunitné plánovanie sociálnych služieb je jednou zo základných metód riadenia rozvojových procesov. Predstavuje metódu, pomocou ktorej obec Nitrica plánuje sociálne služby tak, aby zodpovedali miestnym špecifikám a potrebám jednotlivých občanov. Ide o otvorený proces zisťovania potrieb a zdrojov a hľadanie najlepších riešení v oblasti sociálnych služieb. Komunitné plánovanie obec Nitrica využilo pre začatie spolupráce a tvorbu trvalejších partnerstiev. V porovnaní s inými metódami posilnilo princípy zastupiteľskej demokracie, pretože do procesu zapojilo všetky zainteresované subjekty.

Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách (v znení č. 317/2009 Z. z., 332/2010 Z. z., 551/2010 Z. z., 551/2010 Z. z., 50/2012 Z. z., 185/2012 Z. z., 413/2012 Z. z., 413/2012 Z. z., 485/2013 Z. z., 185/2014 Z. z., 219/2014 Z. z., 376/2014 Z. z., 345/2015 Z. z., 91/2016 Z. z., 125/2016 Z. z., 40/2017 Z. z., 331/2017 Z. z., 331/2017 Z. z., 351/2017 Z. z., 156/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 289/2018 Z. z., 221/2019 Z. z., 221/2019 Z. z., 280/2019 Z. z., 280/2019 Z. z., 280/2019 Z. z., 66/2020 Z. z., 89/2020 Z. z., 218/2021 Z. z., 484/2021 Z. z., 484/2021 Z. z., 92/2022 Z. z., 101/2022 Z. z., 199/2022 Z. z., 345/2022 Z. z., 494/2022 Z. z., 205/2023 Z. z., 120/2024 Z. z., 295/2024 Z. z., **26/2025 Z. z.**) a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 317/2009 Z. z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 332/2010 Z. z., zákona č. 551/2010 Z. z., zákona č. 50/2012 Z. z., zákona č. 185/2012 Z. z., zákona č. 413/2012 Z. z., zákona č. 485/2013 Z. z., zákona č. 185/2014 Z. z., zákona č. 219/2014 Z. z. a zákona č. 376/2014 Z. z.,..... 198/2020 Z. z., 279/2020 Z. z., 75/2021 Z. z., 261/2021 Z. z., 500/2021 Z. z., 114/2022 Z. z., 249/2022 Z. z., 256/2022 Z. z., 8/2023 Z. z., 146/2023 Z. z., 205/2023 Z. z., 309/2023 Z. z., 106/2024 Z. z., 161/2024 Z. z., 248/2024 Z. z., 292/2024 Z. z., 366/2024 Z. z., 387/2024 Z. z., 26/2025 Z. z., 242/2025 Z. z., **292/2025 Z. z.**) ukladá obciam a mestám povinnosť vypracovať Komunitný plán sociálnych služieb. Podľa Šiestej časti - Komunitný rozvoj a komunitný plán v oblasti poskytovania sociálnych služieb - § 82 Komunitný rozvoj, komunitná práca a komunitná rehabilitácia - obec utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja v oblasti poskytovania sociálnych služieb podľa tohto zákona, na komunitnú prácu a komunitnú rehabilitáciu na účel predchádzania vzniku alebo predchádzania zhoršenia nepriaznivých sociálnych situácií a riešenia miestnych sociálnych problémov.

Obec vypracúva a schvaľuje komunitný plán sociálnych služieb na základe národných priorít rozvoja sociálnych služieb, v ktorom zohľadňuje miestne špecifiká a potreby fyzických osôb v oblasti sociálnych služieb poskytovaných v jej územnom obvode, určuje potreby rozvoja sociálnych služieb a určuje personálne podmienky, finančné podmienky, prevádzkové podmienky a organizačné podmienky na ich zabezpečenie.

Obec a vyšší územný celok sú povinné predložiť návrh komunitného plánu sociálnych služieb a návrh koncepcie rozvoja sociálnych služieb na verejnú diskusiu.

Komunitný plán sociálnych služieb a koncepcia rozvoja sociálnych služieb obsahuje:

- analýzu stavu poskytovaných sociálnych služieb v územnom obvode obce alebo vyššieho územného celku vrátane vyhodnotenia materiálno-technického vybavenia sociálnych služieb a vzdelanostnej štruktúry zamestnancov poskytovateľa sociálnej služby,
- analýzu požiadaviek prijímateľov sociálnej služby a ďalších obyvateľov v územnom obvode obce alebo vyššieho územného celku na rozvoj sociálnych služieb podľa jednotlivých druhov sociálnych služieb a cieľových skupín,
- analýzu sociologických údajov a demografických údajov v územnom obvode obce alebo vyššieho územného celku,
- určenie cieľov a priorít rozvoja sociálnych služieb v územnom obvode obce alebo vyššieho územného celku,
- časový plán realizácie komunitného plánu sociálnych služieb alebo koncepcie rozvoja sociálnych služieb vrátane určenia personálnych podmienok, finančných podmienok, prevádzkových podmienok a organizačných podmienok na ich realizáciu,

- spôsob vyhodnocovania plnenia komunitného plánu sociálnych služieb alebo koncepcie rozvoja sociálnych služieb.

Obec a vyšší územný celok zverejňuje komunitný plán sociálnych služieb a koncepciu rozvoja sociálnych služieb vhodným a v mieste obvyklým spôsobom.

0.1. Princípy, zásady a ciele

Princípy

- **Partnerstvo medzi všetkými účastníkmi** – potreby a ciele všetkých účastníkov majú rovnakú váhu. Názorom všetkých strán bol venovaný rovnaký priestor.
- **Zapájanie miestneho spoločenstva** – pri zapájaní miestnej komunity, obyvateľov obce Nitrica boli metódy a formy oslovenia a zapojenia aplikované tak, aby nikto nebol diskriminovaný a vylučovaný.
- **Hľadanie nových ľudských a finančných zdrojov** – pri spracovaní plánu bol braný ohľad na spoluprácu s podnikateľmi, dobrovoľníkmi v sociálnych službách, svojpomocné skupiny, rodinnú starostlivosť, organizácie pôsobiace v obci poskytujúce sociálne služby. Komunitný plán sociálnych služieb je jedným z nástrojov na celkové zlepšenie kvality života v obci Nitrica .
- **Práca s informáciami** – pri spracovaní bol zabezpečený rovnaký prístup k informáciám pre všetkých, ktorí sa plánovania zúčastnili. Priebežne bolo zabezpečené odovzdávanie informácií verejnosti.
- **Priebeh spracovania komunitného plánu** – proces komunitného plánovania zahŕňal vyhľadávanie, zapájanie a diskusiu rôznych skupín. Tento proces umožnil, aby navrhnutý systém sociálnych služieb plne zodpovedal miestnym potrebám, podmienkam a zdrojom, ktorými disponuje obec Nitrica .
- **Zohľadnenie už vytvorenej a osvedčenej spolupráce.**
- **Kompromis priania a možností** – výsledkom komunitného plánovania v obci Nitrica je kompromisné riešenie medzi potrebami a možnosťami obecného rozpočtu. Možnosťami v tomto prípade nie sú iba materiálne, finančné a ľudské zdroje, ale tiež spoločná dohoda, ktorá vymedzila, kto a ako sa bude na dosiahnutí cieľov komunitného plánu podieľať (Woleková, Mezianová, s.10, 2004).

Zásady

- Potreby, priority a smery rozvoja sociálnych služieb v obci Nitrica sú definované ľuďmi, ktorí žijú v obci a ktorých sa služby týkajú, ich volenými zástupcami, organizáciami a inými subjektami s priamym vplyvom na obec Nitrica .
- Všetky činnosti na miestnej úrovni behom prípravy a pri uskutočňovaní plánu sú previazané.
- Skvalitňovanie sociálnych služieb je obcou Nitrica považované za žiadúce a sociálne služby sú dôležitou súčasťou miestnej politiky.
- Priority a smery rozvoja sociálnych služieb vychádzajú z presvedčenia o jedinečnosti, hodnote, vrodenej dôstojnosti a práve na sebaurčenie každého užívateľa sociálnych služieb v obci.

Ciele komunitného plánovania sociálnych služieb

- Posilňovať sociálnu súdržnosť všetkých obyvateľov obce Nitrica .
- Predísť sociálnemu vylúčeniu a sociálnej izolácii ohrozených jednotlivcov a skupín.
- Opäť vtiahnuť do života komunity tých, ktorí stoja na jej okraji (a v niektorých prípadoch predstavujú pre obyvateľov hrozbu, či vyvolávajú strach a neistotu).
- Zabezpečiť poskytovanie kvalitných sociálnych verejných služieb pre svojich obyvateľov.
- Zabezpečiť bezpečnosť a ochranu obyvateľov obce, prevenciu a osvetu.
- Zabezpečiť základnú ľudskú potrebu – bývanie pre všetky skupiny obyvateľov – sociálnu, nájomnú.

Uplatnenie princípov integrovaného prístupu

Rozmer - 1

Rôzne aspekty života obce v sociálnej oblasti – sociálny, vzdelávací, voľnočasový, zdravotný, kultúrny a bezpečnostný – sú vzájomne prepojené a sociálny úspech v rozvoji samosprávy možno dosiahnuť len prostredníctvom integrovaného prístupu. Opatrenia týkajúce rozvoja sociálnych služieb v užšom aj širšom poňatí sa v Komunitnom pláne sociálnych služieb skombinovali. Predpokladom toho je rozvoj silných partnerstiev medzi miestnymi obyvateľmi, občianskou spoločnosťou, miestnym hospodárstvom a rôznymi úrovňami správy. Takýto prístup je osobitne dôležitý v súčasnosti vzhľadom na vážnosť problémov, pred ktorými momentálne samospráva stojí. Tieto problémy siahajú od konkrétnych demografických zmien cez dôsledky hospodárskej stagnácie v súvislosti s tvorbou pracovných miest a sociálnym pokrokom až po dôsledky klimatických zmien. Reakcia na tieto problémy bude mimoriadne dôležitá pre dosiahnutie inteligentnej, udržateľnej a inkluzívnej spoločnosti, ktorá je cieľom stratégie Európa 2020.

Rozmer – 2

Komunitný plán sociálnych služieb obce Nitrica integruje všetky dokumenty na miestnej úrovni ako aj ciele a priority národných strategických dokumentov a dokumentov EÚ. Komunitný plán sociálnych služieb (KPSS) obce Nitrica 2026 - 2030, integruje a nadväzuje na **Národné priority rozvoja sociálnych služieb 2021 - 2030**, PHRSR obce, Územný plán obce, pôvodný Komunitný plán sociálnych služieb, Program rozvoja bývania, Viacročný rozpočet, a iné. KPSS obce vychádza a integruje strategické dokumenty na národnej úrovni ako Partnerská dohoda 2021 - 2027, ktorá určuje stratégiu, priority a podmienky SR na využívanie fondov EÚ tak, aby sa dosiahli priority stratégie Agenda 2030, Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030, Aktualizácia Národného programu podpory zdravia v Slovenskej republike (2014), Koncepcia Štátnej politiky zdravia Slovenskej republiky (2008), Akčný plán pre životné prostredie a zdravie obyvateľov Slovenskej republiky V. (2019) a Strategický rámec v oblasti starostlivosti o zdravie pre roky 2014 až 2030 (2013). Ďalej integruje a vychádza zo strategických dokumentov EÚ: Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj, Ciele politiky EÚ v programovom období 2021 – 2027, Horizont Európa (2021 – 2027), Erasmus (oblasť rozvoja vzdelávania a odbornej prípravy zameraného na inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie), Program pre sociálnu zmenu a inovácie v oblasti zamestnanosti a sociálneho začleňovania a Európsky pilier sociálnych práv (2017).

Rozmer – 3

Integrovaný prístup bol uplatnený pri procese spracovania strategického dokumentu, kde boli zohľadnené predstavy, potreby a požiadavky jednotlivých zainteresovaných skupín ako sú obyvatelia, rozpočtové a príspevkové organizácie zriadené v rámci pôsobnosti obce, mimovládne organizácie, záujmové skupiny obyvateľov, podnikateľské subjekty, obec a jej jednotlivé orgány: poslanci OZ, starosta, komisie. Integrovaný prístup bol uplatnený v prípravnej fáze spracovania KPSS, prostredníctvom dotazníkového prieskumu pri jednotlivých skupinách. Následne bol integrovaný prístup uplatnený v rámci schvalovacej fázy KPSS, kde bol návrh dokumentu zaslaný zainteresovaným **pracovným skupinám** na záverečnú úpravu, doplnenie a odsúhlasenie.

Rozmer – 4

Integrovaný prístup bol uplatnený v prípade finančného zabezpečenia jednotlivých priorít a cieľov. Financovanie sa realizuje z viacerých zdrojov – verejných a súkromných. Verejné zdroje uplatňujú integrovaný prístup z hľadiska horizontálneho ako aj vertikálneho. Z horizontálneho hľadiska predstavuje kombinovanie viacerých možných zdrojov EÚ (Operačných programov). Z vertikálneho hľadiska sú integrované zdroje EÚ, úrovne SR, VÚC a nakoniec na najnižšej úrovni miestnej samosprávy.

0.2. Definovanie skupín sociálnych služieb

Komunitné plánovanie je zamerané na **rozvoj komunitných sociálnych služieb**, ktoré sú poskytované obyvateľom danej komunity - obce a sú poskytované v obci.

<p>A) Sociálne služby <i>Sociálne služby v zmysle zákona 448/2008 z.z. o sociálnych službách</i></p> <ul style="list-style-type: none">- prevencia vzniku nepriaznivej sociálnej situácie, riešenie nepriaznivej sociálnej situácie alebo zmiernenie nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby, rodiny alebo komunity,- zachovanie, obnova alebo rozvoj schopnosti fyzickej osoby viesť samostatný život a na podporu jej začlenenia do spoločnosti,- zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby,- riešenie krízovej sociálnej situácie fyzickej osoby a rodiny,- prevenciu sociálneho vylúčenia fyzickej osoby a rodiny,- dopravná služba,- opatrovateľská služba,- domov seniorov a domov sociálnych služieb,- stravovanie seniorov,	<p>B) Služby vzdelávania</p> <ul style="list-style-type: none">- predškolská výchova - materské školy,- základné vzdelávanie - základné školy,- záujmová mimoškolská činnosť - centrá voľného času,- školská záujmová činnosť - školské kluby detí,- záujmová mimoškolská činnosť - umelecké školy a ďalšie zariadenia záujmového vzdelávania,	<p>C) Zdravotnícke služby</p> <ul style="list-style-type: none">- základné lekárske služby - lekári prvého kontaktu,- špecializované lekárske služby - špecializované ambulancie,- iné zdravotnícke služby - zariadenia a liečebne,- rehabilitačné služby,- lekáreň,- dopravná zdravotná služba,- lekárska služba prvej pomoci,
<p>D) Voľno-časové aktivity</p> <ul style="list-style-type: none">- športové ihriská, telocvične,- oddychové zóny,- športové kluby a jednoty,- kluby seniorov,- kinn. divadlo. knižnice	<p>E) Bezpečnosť a aktivity prevencie</p> <ul style="list-style-type: none">- aktivity obecnej a štátnej polície,- preventívne vzdelávacie aktivity,- monitorovacie bezpečnostné systémy,- prvky fyzickej ochrany obyvateľov a majetku,	<p>F) Bývanie</p> <ul style="list-style-type: none">- sociálne bývanie,- nájomná bytová výstavba,- štartovacie byty pre mladé rodiny,

Služby musia byť poskytované takým spôsobom, aby obyvatelia obce zotrvali vo svojom prirodzenom sociálnom prostredí a pritom ich potreby budú uspokojené. Potrebné služby sú obyvateľom poskytované ambulantne (napr. poradenstvo, skupinová terapia, rehabilitácia, stravovanie, klubová činnosť – výroba darčkových predmetov pre turistov...) alebo v denných zariadeniach špecializovaných pre jednotlivé alebo vhodne kombinované skupiny (stacionár pre deti so zdravotným postihnutím, chránená dielňa pre dospelých s duševnou poruchou napr. výroba medovníkov, vyšívanie, stacionár pre starších ľudí ...). Podobným spôsobom sú poskytované aj odľahčovacie služby pre rodinu, ktorá sa stará o svojho rodinného príslušníka so zdravotným postihnutím alebo seniora.

Neoddeliteľnou súčasťou komunitných služieb sú aj služby poskytované v domácnosti toho obyvateľa, ktorý ich potrebuje. Niekedy sa používa presnejšie označenie „terénne a komunitné sociálne služby“.

V domácom prostredí sa v podstate môžu poskytovať tie isté sociálne služby, ktoré sa poskytujú ambulantným spôsobom, vrátane opatrovateľských služieb, ktoré poskytujú denné centrá. Terénne a komunitné služby pre konkrétneho klienta sa môžu vhodne dopĺňať.

0.3. Legislatívne súvislosti

Pôsobnosť z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky na úseku sociálnej pomoci prešla zákonom č. 416/2001 Z. z. hlavne v oblasti poskytovania opatrovateľskej služby a starostlivosti o seniorov, v oblasti vzdelávania, športu a ostatných verejných služieb. Obec sa v oblasti sociálnej pomoci do 31.12.2008 riadilo nasledovnými zákonmi: Zákon NR SR č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení v platnom znení, Zákon NR SR č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov, Zákon NR SR č. 599/2003 Z.z. o hmotnej núdzi, Zákon NR SR č. 601/2003 Z.z. o životnom minime, Zákon NR SR č. 36/2005 Z.z. o rodine ((v znení č. 297/2005 Z. z., 615/2006 Z. z., 201/2008 Z. z., 217/2010 Z. z., 290/2011 Z. z., 125/2013 Z. z., 124/2015 Z. z., 160/2015 Z. z.(nepriamo), 175/2015 Z. z., 125/2016 Z. z., 2/2017 Z. z.) a Zákon NR SR č.305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele. Dňom 1.1.2009 vstúpil do platnosti nový Zákon NR SR č.448/2008 Z.z. o sociálnych službách (v znení zákona č. 317/2009 Z. z., nález Ustavného súdu Slovenskej republiky č. 332/2010 Z. z., zákona č. 551/2010 Z. z., zákona č. 50/2012 Z. z., zákona č. 185/2012 Z. z., zákona č. 413/2012 Z. z., zákona č. 485/2013 Z. z., zákona č. 185/2014 Z. z., zákona č. 219/2014 Z. z., zákona č. 376/2014 Z. z., zákona č. 40/2017 Z.z., zákona č. 331/2017 Z.z., zákona č. 351/2017 Z.z., 156/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 289/2018 Z. z., 221/2019 Z. z., 280/2019 Z. z., 66/2020 Z. z., 89/2020 Z. z., 218/2021 Z. z., 484/2021 Z. z., 92/2022 Z. z., 101/2022 Z. z., 199/2022 Z. z., 345/2022 Z. z., 494/2022 Z. z., 120/2024 Z. z., 295/2024 Z. z., **26/2025 Z. z.**) a novela zákona NR SR č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele (330/2007 Z. z. v znení zákona 643/2007 Z. z., zákona 215/2008 Z. z., zákona 448/2008 Z. z., zákona 466/2008 Z. z., zákona 317/2009 Z. z., zákona 180/2011 Z. z., zákona 417/2013 Z. z., zákona 185/2014 Z. z., zákona 219/2014 Z. z., zákona 310/2014 Z. z., zákona 131/2015 Z. z. a zákona 175/2015 Z. z., 378/2015 Z. z., 91/2016 Z. z., 125/2016 Z. z., 351/2017 Z. z., 61/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 231/2019 Z. z., 89/2020 Z. z. 218/2021 Z. z., 218/2021 Z. z., 484/2021 Z. z., 484/2021 Z. z., 92/2022 Z. z., 101/2022 Z. z., 199/2022 Z. z., 345/2022 Z. z., 494/2022 Z. z., 205/2023 Z. z., 50/2023 Z. z., 192/2023 Z. z., 40/2024 Z. z., 176/2024 Z. z., 141/2025 Z. z., 157/2025 Z. z., 376/2024 Z. z., **41/2025 Z. z.**). Tieto dva kľúčové zákony vymedzujú povinnosti obce pri svojej samosprávnej pôsobnosti v oblasti sociálnej starostlivosti o svojich občanov.

V zmysle zákona NR SR 369/1990 Zb. o obecnom zriadení ((v znení č. 96/1991 Zb., 130/1991 Zb., 421/1991 Zb., 500/1991 Zb., 564/1991 Zb., 11/1992 Zb., 295/1992 Zb., 43/1993 Z. z., 252/1994 Z. z., 287/1994 Z. z., 229/1997 Z. z., 225/1998 Z. z., 233/1998 Z. z., 185/1999 Z. z., 389/1999 Z. z., 6/2001 Z. z., 453/2001 Z. z., 205/2002 Z. z., 515/2003 Z. z., 369/2004 Z. z., 535/2004 Z. z., 583/2004 Z. z., 583/2004 Z. z., 615/2004 Z. z., 757/2004 Z. z., 171/2005 Z. z., 628/2005 Z. z., 267/2006 Z. z., 267/2006 Z. z., 616/2006 Z. z., 330/2007 Z. z., 334/2007 Z. z., 335/2007 Z. z., 205/2008 Z. z., 384/2008 Z. z., 445/2008 Z. z., 511/2009 Z. z., 102/2010 Z. z., 102/2010 Z. z., 204/2011 Z. z., 361/2012 Z. z., 160/2014 Z. z., 180/2014 Z. z., 239/2014 Z. z., 125/2015 Z. z., 447/2015 Z. z., 125/2016 Z. z., 131/2017 Z. z., 131/2017 Z. z., 70/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 5/2019 Z. z., 413/2019 Z. z., 73/2020 Z. z., 338/2020 Z. z., 345/2020 Z. z., 488/2021 Z. z., 512/2021 Z. z., 42/2022 Z. z., 137/2023 Z. z., 195/2023 Z. z., 285/2023 Z. z., 137/2023 Z. z., 205/2023 Z. z., **26/2025 Z. z.**) podľa § 3 obyvatelia obce majú právo požadovať súčinnosť obce pri ochrane osoby, rodiny a majetku v obci, pomoci v čase náhlej núdze (toto právo občana má i ústavnú oporu - čl. 16, 18 a 21 Ústavy SR) a podľa § 4 ods. 3 písm. j) má obec povinnosť vypracovať koncepcie rozvoja v jednotlivých oblastiach života.

0.4. Východiská

Pri komunitnom plánovaní sociálnych služieb boli zohľadnené stratégie a priority definované v národných, lokálnych a európskych strategických dokumentoch.

Miestnej úrovni

- **Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce**, ktorý je strednodobý programový dokument spracovaný na úrovni obce.
- Viacročný rozpočet
- **KPSS**
- **Územný plán** obce Nitrica
- Územný plán VÚC Trenčianskeho kraja

Národnej úrovne prostredníctvom dokumentov

- Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2021 – 2027 (ďalej aj „PD SR“) je základný strategický dokument s celoštátnym dosahom, ktorý vypracuje Slovenská republika (ďalej len „SR“) za účasti partnerov a ktorým sa stanoví stratégia, priority a opatrenia pre účinné a efektívne využívanie prostriedkov z fondov politiky súdržnosti Európskej únie (ďalej len „EÚ“) na programové obdobie 2021 – 2027. PD SR uzatvorí Slovenská republika s Európskou komisiou (ďalej aj „EK“).
- Národný program reforiem Slovenskej republiky (2018, 2019, 2020)
- Programové vyhlásenie vlády Slovenskej republiky na obdobie rokov 2020 – 2024
- Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030 (2017)
- Konceptia územného rozvoja Slovenska 2001 – v znení KURS 2011 – zmeny a doplnky č. 1 KURS 2001
- Národný infraštruktúrny plán Slovenskej republiky na roky 2018 – 2030, (2017) 11
- Zelenšie Slovensko – Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 (Envirostratégia 2030)
- Strategický plán rozvoja dopravy SR do roku 2030 (2016)
- Akčný plán rozvoja elektromobility v Slovenskej republike (2019)
- Národná stratégia cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike (2015)
- Stratégia rozvoja cestovného ruchu do roku 2020 (2013)
- Aktualizovaná národná stratégia ochrany biodiverzity do roku 2020 (2014)
- Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na zmenu klímy – aktualizácia (2018)
- Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja (2001)
- Konceptia ochrany prírody a krajiny do roku 2030 (2019)
- Konceptia implementácie Agendy 2030 v medzinárodnom prostredí (2017)
- Aktualizácia Národného programu podpory zdravia v Slovenskej republike (2014)
- Konceptia štátnej politiky zdravia Slovenskej republiky (2008)
- Akčný plán pre životné prostredie a zdravie obyvateľov Slovenskej republiky V. (2019)
- Strategický rámec v oblasti starostlivosti o zdravie pre roky 2014 až 2030 (2013)
- Integrovaný národný energetický a klimatický plán na roky 2021 – 2030
- Dokumenty/stratégie/plány SR vzťahujúce sa k plneniu jednotlivých kritérií základných podmienok

Nadnárodnej úrovne

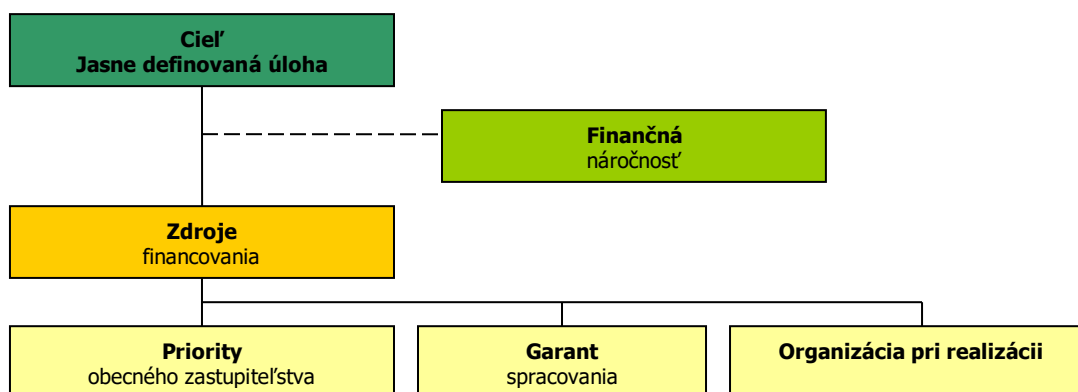
- K programovým dokumentom Európskej únie pre využitie štrukturálnych fondov patria:
- Zmluva o fungovaní Európskej únie
- Rámcový dohovor OSN o zmene klímy (1994)
- Kjótsky protokol k Rámcovému dohovoru OSN o zmene klímy (1997)
- Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj
- Ciele politiky EÚ v programovom období 2021 – 2027
- Rámcový dohovor o ochrane a trvalo udržateľnom rozvoji Karpát (2003)
- Stratégia EÚ pre Dunajský región
- Revízia Akčného plánu Stratégie EÚ pre dunajský región (júl 2019)
- BIELA KNIHA: Plán jednotného európskeho dopravného priestoru – vytvorenie konkurencieschopného dopravného systému účinne využívajúceho zdroj, COM(2011) 144 v konečnom znení
- Európska zelená dohoda (European Green Deal) publikovaná v decembri 2019, ktorá stanovuje plán opatrení s cieľom prechodu na plne klimaticky neutrálne hospodárstvo EÚ
- Európa 2020 Stratégia pre inteligentný a udržateľný rast podporujúci začlenenie,

- COM(2010) 2020 v konečnom znení
- Európska stratégia pre nízkoemisnú mobilitu (COM(2016) 501 z 20. 7. 2016)
- Plán prechodu na konkurencieschopné nízkouhlíkové hospodárstvo do roku 2050,
- COM(2011) 112 v konečnom znení
- Energetický plán do roku 2050 COM(2011) 885 v konečnom znení
- Nástroj na prepájanie Európy v oblasti dekarbonizácie hospodárstva a podpory využívania čistej energie
- Horizont Európa (2021 – 2027)
- LIFE (oblasť ochrany biodiverzity, prechodu na obehové hospodárstvo, adaptácie na zmenu klímy a podpory obnoviteľných zdrojov energie)
- Erasmus (oblasť rozvoja vzdelávania a odbornej prípravy zameraného na inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie)
- Program pre sociálnu zmenu a inovácie v oblasti zamestnanosti a sociálneho začleňovania
- Európsky pilier sociálnych práv (2017)

Jednotlivé strategické dokumenty sú vypracovávané vo vzájomnej nadväznosti a postupnosti.

Implementácia

Implementácia KPSS obce Nitrica je zložitý a náročný proces. Za jeho realizáciu so zabezpečením všetkých väzieb na strategické a programové dokumenty SR a EÚ budú zodpovední predstavitelia samosprávy obce Nitrica. Návrh spôsobu implementácie bude treba dopĺňať v súlade s organizačnou štruktúrou samosprávneho úradu, jeho kompetenciami v nadväznosti na vývoj v oblasti legislatívy, predovšetkým v oblasti nakladania s finančnými prostriedkami. Pri posudzovaní jednotlivých projektov sme použili procesnú analýzu, ktorej hlavným cieľom bolo analyzovať proces premeny vstupov pomocou použitia súboru finančných, ľudských a technologických zdrojov.

Finančné zabezpečenie

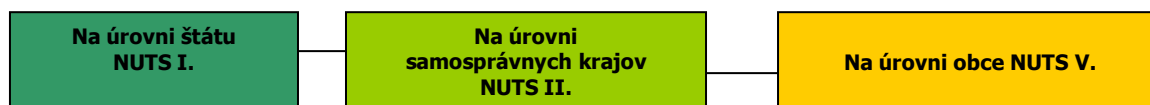
Financovanie KPSS by sa malo realizovať na troch úrovniach: Na mikroregionálnej úrovni je možné rozvojové aktivity financovať jedine združovaním zdrojov nižšej úrovne, čiže obcí. Samosprávy nemajú spoločný zdroj financovania. V súčasnej situácii je možné sociálne aktivity financovať buď z rozpočtov jednotlivých obcí v prípade individuálnych projektov alebo združením financií viacerých obcí v prípade spoločných projektov. V prípade financovania projektov majúci význam v kontexte priorít celého kraja zohráva významnú úlohu Trenčiansky samosprávny kraj a financovanie inštitúcií v jeho zriaďovateľskej kompetencii. Ďalšími doplnkovými zdrojmi, ktoré možno definovať na úrovni jednotlivých aktivít sú predovšetkým štrukturálne fondy EÚ. Ich využitie v rámci jednotlivých aktivít je možné stanoviť len indikatívne bez určenia výšky požadovanej podpory s cieľom prispieť ku koordinácii realizácie rozvojových aktivít.

- Pri zostavovaní finančného plánu a zaisťovaní finančnej podpory je potrebné zamerať sa na tie opatrenia, ktoré sú nedostatočne podporované zo štátneho rozpočtu, alebo nie sú podporované vôbec.
- Pri zabezpečovaní základných potrieb občanov postupuje samospráva podľa zákona číslo 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení a v zmysle zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov.

- Na plnenie svojich úloh má obec okrem finančných prostriedkov poukázaných od štátu v rámci delimitácie k dispozícii nasledovné financie: príjmy z miestnych daní a poplatkov, zdroje Štrukturálnych fondov Európskej únie v rámci programovacieho obdobia 2021 - 2027.

Zdroje a dokumenty

V súlade so snahou Slovenskej republiky o znižovanie rozdielov na úrovni rozvoja jednotlivých regiónov boli východiskom pri príprave KPSS Nitrica nasledovné strategické dokumenty:

Podporné materiály

Pri vypracovaní KPSS obce Nitrica boli použité aj prognostické údaje vypracované Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja SR. Hlavnou úlohou prognostických údajov je podporiť vypracovanie tohto programu a zabezpečiť tým zvýšenie efektívnosti procesov strategického plánovania a kvality tohto dokumentu. Toto zabezpečenie je dané prepojením Systému strednodobého výhľadu sociálneho vývoja a vecnej roviny strategického plánovania.

Obec Nitrica má nasledovné možnosti čerpania mimorozpočtových zdrojov na dosahovanie svojich cieľov a priorít v zmysle stanovených tematických cieľov Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj a cieľov politiky EÚ v programovom období 2021 – 2027:

Partnerská dohoda (ďalej len „PD“) - Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2021 – 2027 (ďalej aj „PD SR“) je základný strategický dokument s celoštátnym dosahom, ktorý vypracuje Slovenská republika (ďalej len „SR“) za účasti partnerov a ktorým sa stanoví stratégia, priority a opatrenia pre účinné a efektívne využívanie prostriedkov z fondov politiky súdržnosti Európskej únie (ďalej len „EÚ“) na programové obdobie 2021 – 2027. PD SR uzatvorí Slovenská republika s Európskou komisiou (ďalej aj „EK“).

Európska komisia zverejnila v máji 2018 návrh viacročného finančného rámca EÚ na roky 2021 – 2027 a návrh legislatívneho balíka pre politiku súdržnosti EÚ na programové obdobie 2021 – 2027.

Politika súdržnosti EÚ má aj naďalej podporovať svoje dva hlavné ciele, ktorými sú:

Investovanie do rastu a zamestnanosti

Európska územná spolupráca

Pre programové obdobie 2021 – 2027 sa stanovilo päť osobitných cieľov politiky súdržnosti EÚ:

- 1. Inteligentnejšia Európa**
2. Ekologickejšia, nízkouhlíková Európa
3. Prepojenejšia Európa
- 4. Sociálnejšia Európa**
- 5. Európa bližšie k občanom.**

Jednotlivé členské štáty majú podľa návrhu všeobecného nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde plus, Kohéznom fonde a Európskom námornom a rybárskom fonde a rozpočtové pravidlá pre uvedené fondy, ako aj pre Fond pre azyl a migráciu, Fond pre vnútornú bezpečnosť a Nástroj pre riadenie hraníc a víza (ďalej len „návrh všeobecného nariadenia EÚ“) povinnosť predložiť svoje partnerské dohody v súlade s princípom partnerstva.

Na úrovni SR sa uskutočnil proces identifikácie investičných priorít SR na roky 2021 – 2027 v rámci piatich cieľov politiky súdržnosti, ktoré sú súčasťou návrhu PD SR. Tento proces pozostával z niekoľkých etáp, do ktorých bolo zapojené široké spektrum odborníkov z radov ústredných orgánov štátnej správy, územnej samosprávy, akademickej obce, profesijných a záujmových združení, mimovládnych neziskových organizácií a pod. Aby sa zabezpečila čo najširšia reprezentatívnosť odborných pohľadov z celého Slovenska, bol v apríli 2019 uskutočnený online dotazníkový prieskum.

Výstupy dotazníkového prieskumu boli následne konzultované s príslušnými rezortmi – ministerstvami zodpovednými za tematické oblasti podpory v rámci jednotlivých cieľov politiky súdržnosti na programové obdobie 2021 – 2027. Súčasťou tohto procesu boli aj predbežné úvahy o tvorbe tzv. strategických projektov (projekty strategického významu). Pre príslušné ciele boli v spolupráci so sociálno-ekonomickými partnermi vypracované tzv. návrhové listy, v ktorých sa zadefinovali podrobnejšie návrhy opatrení aj s odôvodnením, prečo je potrebná ich realizácia, ďalej cieľová skupina, ktorej sa budú dotýkať, ale aj súlad s prílohou D Správy o Slovensku 2019 – pozičným dokumentom EK.

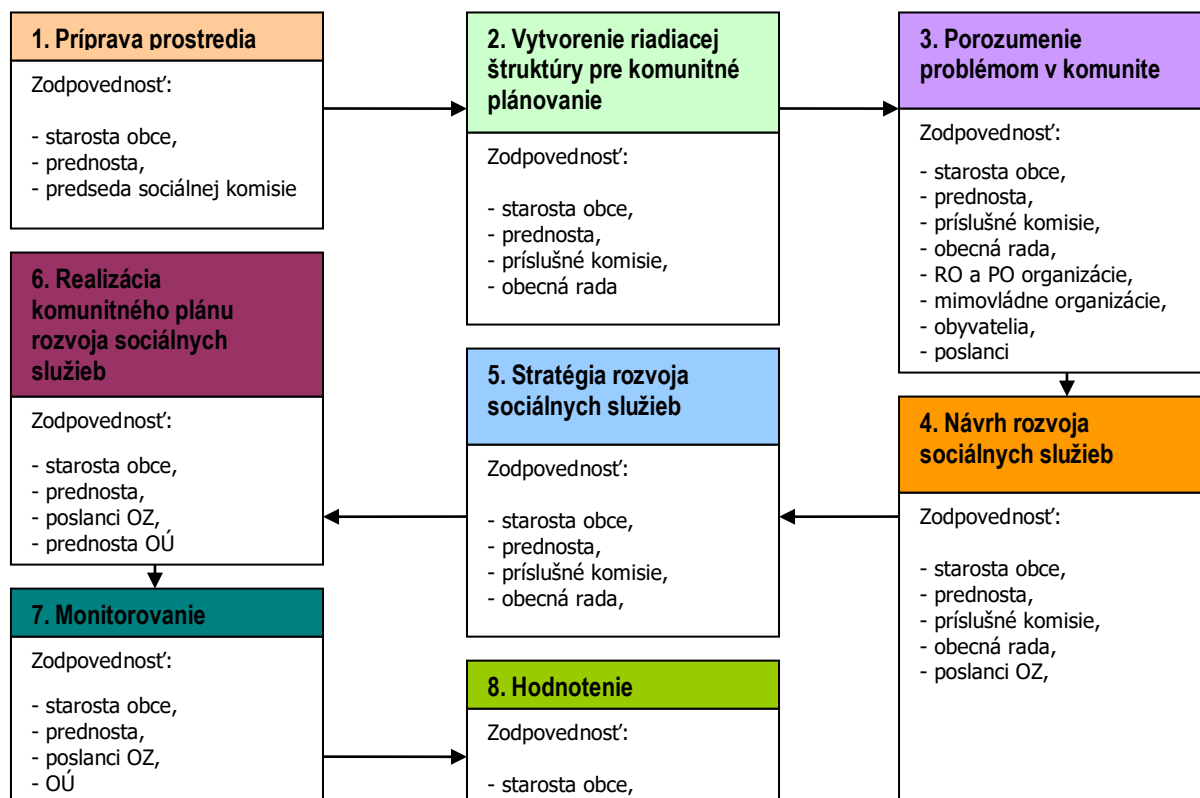
Ďalším krokom bol analytický hierarchický proces, cieľom ktorého bolo prostredníctvom nezávislých hodnotiteľov (odborníci z analytických útvarov), prideliť identifikovaným prioritám v rámci jednotlivých cieľov váhy, tzn. zoradiť ich na základe troch hlavných kritérií – závažnosti, naliehavosti a realizovateľnosti. Výsledky tohto procesu boli predstavené v materiáli „Východiskový návrh priorit SR pre politiku súdržnosti 2021 – 2027“, ktorý schválila Rada vlády SR pre politiku súdržnosti 2021 – 2027 dňa 3. októbra 2019. Na základe tohto procesu bola zahájená aj príprava návrhu PD SR, ako hlavného strategického dokumentu SR pre využívanie fondov politiky súdržnosti EÚ po roku 2020.

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
1. Inteligentnejšia Európa	<p>Podpora opatrení na rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívania pokročilých technológií</p> <p>Podpora budovania ľudských zdrojov vo výskume a vývoji</p> <p>Podpora budovania a modernizácie centrálnej infraštruktúry prevýskum a vývoj</p> <p>Podpora účasti slovenských subjektov v Európskom výskumnom a inovačnom priestore</p> <p>Využívanie výhod digitalizácie pre občanov, podniky a vlády</p> <p>Podpora rozvoja digitálneho a údajového hospodárstva a digitálna transformácia širšej ekonomiky, výskum a vývoj a aplikovanie moderných technológií s cieľom zvyšovať inovatívnu výkonnosť Slovenska a eliminovanie negatívneho dopadu digitalizácie na spoločnosť</p> <p>Modernizácia poskytovania verejných služieb</p> <p>Podpora budovania inteligentných regiónov a miest</p> <p>Podpora digitálnej pripojiteľnosti</p> <p>Posilnenie rastu a konkurencieschopnosti najmä malých a stredných podnikov, vrátane produktívnych investícií</p> <p>Podpora malého a stredného podnikania</p> <p>Internacionalizácia malého a stredného podnikania</p> <p>Podpora sieťovania podnikateľských subjektov</p> <p>Rozvoj zručnosti pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie – ľudské zdroje pre inovatívne Slovensko a EÚ</p> <p>Podpora kvality terciárneho vzdelávania orientovaného na pracovný trh</p> <p>Digitálne a podnikateľské zručnosti</p>
2. Ekologickejšia nízkouhlíková Európa	<p>Podpora opatrení na zlepšovanie energetickej efektívnosti a zníženia emisií skleníkových plynov</p> <p>Podpora využívania energie z obnoviteľných zdrojov</p> <p>Rozvoj inteligentných energetických systémov, sietí a uskladnenia mimo TEN-e</p> <p>Podpora adaptácie na zmenu klímy, prevencie rizík a odolnosti voči katastrofám</p> <p>Zlepšenie kvality vôd a stavu v zásobovaní vodou a čistení odpadových vôd</p> <p>Prechod na obehové hospodárstvo s dôrazom na odpadové hospodárstvo</p> <p>Zlepšenie ochrany prírody, krajiny, biodiverzity a ekosystémových služieb,</p> <p>Zabezpečenie prieskumu, sanácie a monitorovania environmentálnych záťaží</p> <p>Zlepšenie kvality ovzdušia</p> <p>Podpora udržateľnej multimodálnej mestskej mobility</p> <p>Prioritné oblasti podpory z ENRAF: podpora udržateľného rybárstva a ochrany vodných biologických zdrojov, podpora udržateľných akvakultúrnych činností, ako aj spracovania produktov rybolovu a akvakultúry a uvádzania týchto produktov na trh</p> <p>Cestná doprava Dobudovanie diaľničných spojení TEN-T Výstavba rýchlostných ciest Modernizácia a výstavba ciest I. triedy vrátane modernizácie mostov Zlepšenie regionálnej dopravnej obslužnosti</p> <p>Železničná doprava Modernizácia železničnej infraštruktúry zaradenej do siete TEN-T a železničných uzlov Podpora regionálnej železničnej dopravy</p> <p>Vodná doprava Modernizácia infraštruktúry vodnej dopravy zaradenej do TEN-T Pomoc prevádzkovateľom plavidiel vnútrozemskej plavby pri zavádzaní technológií ekologizácie plavidiel</p> <p>Adaptabilný a prístupný trh práce</p>
3. Prepojenejšia Európa	<p>Kvalitné inkluzívne vzdelanie</p> <p>Záruka pre mladých</p> <p>Aktívne začlenenie a dostupné služby</p> <p>Potravinová a materiálna deprivácia</p> <p>Sociálne inovácie a experimenty</p>
4. Sociálnejšia Európa	<p>Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov</p> <p>Prevenca negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov</p> <p>Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas</p> <p>Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch</p> <p>Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody</p>
5. Európa bližšie k občanom	<p>Fond spravodlivej transformácie (FST)</p>

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

0.5. Fázy komunitného plánovania a definovanie zodpovednosti

1	<ul style="list-style-type: none"> - Vyvolanie dopytu v obci Nitrica . - Sformovanie prvotnej pracovnej skupiny. - Určenie, koho je treba do prípravy KP zapojiť. - Spôsob oslovenia a prizvania ďalších účastníkov – dotazníkový prieskum. - Príprava informačnej stratégie.
2	<ul style="list-style-type: none"> - Zapojenie všetkých účastníkov procesu. - Vytvorenie organizačnej a riadiacej štruktúry pre spracovanie komunitného plánu. - Stanovenie pravidiel rokovania riadiacej štruktúry.
3	<ul style="list-style-type: none"> - Predstavenie cieľov, záujmov a potrieb všetkých účastníkov. - Vytvorenie a zverejnenie mechanizmov pre aktívnu spoluúčasť verejnosti. - Uskutočnenie analýzy potrieb a zhodnotenie existujúcich zdrojov. - Zhodnotenie silných a slabých stránok existujúceho systému sociálnych služieb. - Vymenovanie príležitostí a rizík a naznačenie trendov pre rozvoj sociálnych služieb.
4	<ul style="list-style-type: none"> - hlavné hodnoty, ktoré tvoria jej základ a ktoré budú pri spracovaní komunitného plánu udávať smer, ktorým sa budú sociálne služby v budúcnosti uberať, - cieľ, ktorý má byť dosiahnutý a priority rozvoja sociálnych služieb, - prekážky, ktoré bude nutné prekonať pri rozvoji sociálnych služieb, - regionálne aj nadregionálne zdroje, ktoré je možné využiť na rozvoj sociálnych služieb.
5	<ul style="list-style-type: none"> - Plán postupných krokov a úloh na dosiahnutie stanovených cieľov a priorít. - Systém sledovania realizácie komunitného plánu. - Spracovanie konečnej verzie komunitného plánu. - Predloženie textu komunitného plánu na pripomienkovanie verejnosti. - Schválenie komunitného plánu zastupiteľstvom.
6	<ul style="list-style-type: none"> - Uskutočňovanie plánu. - Ročné vyhodnocovanie plánu. - Informovanie verejnosti o uskutočňovaní komunitného plánu. - Prieběžné vyhľadávanie a zapájanie nových partnerov. - Nástroje umožňujúce uskutočniť zmeny v pôvodnom komunitnom pláne.

Zdroj: Woleková, Mežianová, 2004, s.14 – 17.

1. Sociálno – ekonomická analýza

1.1. Základná charakteristika obce

Z hľadiska administratívneho členenia je obec sídlom okresu Prievidza súčasťou Vyššieho územného celku Trenčín.

Základná charakteristika obce Nitrica (k 31.12.2024)

Kód obce	514250
Názov okresu	Prievidza
Názov kraja	Trenčianský
Štatút obce	obec
PSC	972 22
Telefónne smerové číslo	046
Prvá písomná zmienka o obci - meste - rok	1113
Nadmorská výška obce - mesta v m	243
Celková výmera územia obce [km ²]	24,03
Hustota obyvateľstva na km ²	53
Zdroj: ŠÚ SR	

Nadmorská výška obce je 243 m.n.m. a radí sa k nižšie položeným obciam. Celková výmera územia presahuje 24,03 km². Z hľadiska hustoty osídlenia patrí obec k stredne zaľudneným obciam. Obec Nitrica sa nachádza v strede Vestenickej doliny, juhozápadného výbežku Hornonitrianskej kotliny, na ľavom brehu rieky Nitrica.

1.1.0. História

Prvá písomná zmienka o obci Račice je z roku 1113, ktorá tvorí hornú časť súčasnej obce Nitrica. Na Zoborská listina sú v roku 1249 už uvedené aj Dvorníky. Zlúčením oboch obcí v roku 1960 vznikla súčasná obec Nitrica. O vývine obce sa písomné správy nezachovali. Z rozprávania starých ľudí je známe, že obyvatelia sa v tomto období zaoberali poľnohospodárstvom, priekupníctvom a predajom ovocia a v najstarších dobách predajom hlinených hrncov, ktoré sami zhotovovali. Hlavným zdrojom výživy tunajšieho obyvateľstva bolo pestovanie ovocia spojené s potrhovým obchodom. Po prvých obchodníkoch z Račíc a Dvorník zostala dodnes prezývka „korenári“ – podľa obchodníkov, ktorí kupčili s korením, hlavne so šafránom. Medzi jej hlavné rekreačné možnosti patrí vodné rekreovanie. V obci sa nachádza kostol a kaplnka zasvätená Božskému Srdcu Ježišovmu, ktorú dali postaviť v r. 1919 Michal Šramka s manželkou Karolínou na pamiatku svojich dvoch synov padlých vo svetovej vojne na ruskom bojiisku.

1.1.1. Územie, vodstvo, fauna a flóra

Územie

Obec leží v nadmorskej výške 243 m.. Z hľadiska administratívnych štruktúr je obec Nitrica súčasťou okresu Prievidza a Vyššieho územného celku Trenčín. V rámci geomorfologického členenia patrí popisované územie do podsústavy Karpaty, oblasti provincie Západné Karpaty, subprovincie Vnútorne Západné Karpaty, celku Strážovské vrchy, podcelku Nitrické vrchy, a časti Rokoš (severná časť územia), Vestenickej brána (stredná rovinatá časť) a Drienov (južná časť k.ú.).

Pôdny kryt predstavujú hlavne kambizeme nasýtené, riečnu nivu Nitrice pokrývajú fluvizeme.

Fluvizeme

Fluvizeme sú mladé, dvojhorizontové A-C pôdy, vyvinuté výlučne z holocénných fluviálnych, t.j. aluviálnych a proluviálnych silikátových a karbonátových sedimentov (alúviá tokov, náplavové kuzele). Sú to pôdy v iniciálnom štádiu vývoja s pôdotvorným procesom slabej tvorby a akumulácie humusu, pretože tento proces je, resp. v nedávnej minulosti bol narušaný záplavami a aluviálnou akumuláciou. Pre fluvizeme je typická textúrna rozmanitosť, rôzna minerálna bohatosť a rôzne vysoká hladina

podzemnej vody, s následným vplyvom na vývoj ďalšieho, glejového G-horizontu. Fluvizeme sú teda pôdy so svetlým, plytkým (tzv. ochrickým) Ao-horizontom zriedkavo presahujúcim hrúbku 0,3 m, ktorý prechádza cez tenký prechodný A/C-horizont priamo do litologicky zvrstveného pôdotvorného substrátu, C-horizontu. V typickom vývoji môžu byť v profile náznaky glejového G-horizontu (glejový oxidačný Go-horizont a glejový redukčno-oxidačný Gro-horizont), čo znamená, že hladina podzemnej vody je trvalo hlbšie ako 1 m. Fluvizeme sú azonálne pôdy, t.j. sú vyvinuté z recentných fluvialnych náplavov v rôznych nadmorských výškach a klimatických oblastiach. V horských oblastiach sú prevažne textúrne ľahké a niekedy až extrémne štrkovité a kamenité. Zrnitostné zloženie sa však mení často aj na tom istom alúviu podľa toho, aký materiál prinášajú prítoky potokov a riek. Na agradačných valoch širších alúvií sú vyvinuté vždy fluvizeme modálne ľahké, v depresiách za nimi je sedimentovaný textúrne ťažší materiál, z ktorého sa vyvinuli (aj ako dôsledok vyššej hladiny podzemnej vody) fluvizeme glejové, vo vhodných klimatických a geologicko-geomorfologických podmienkach tiež ostrovy fluvizemí slaniskových a slancových.

Kambizeme

Kambizeme sú trojhorizontové A-B-C pôdy, vyvinuté zo zvetralín vyvretých, metamorfovaných a vulkanických hornín, prevažne nekarbonátových sedimentov paleogénu a neogénu, lokálne tiež z nespevnených sedimentov, napr. z viatych pieskov. Ich humusový A-horizont je v nižších polohách plytký a svetlý, s malým obsahom humusu a často aj na zvetralinách granitov sorpčne nasýtený. Ide o tzv. ochrický Ao-horizont. Vo vyšších, klimaticky extrémnejších nadmorských výškach v ňom narastá obsah surového kyslého humusu a narastá tiež jeho hrúbka, čím sa mení na tzv. umbrický (tmavý, hrubý, sorpčne nenasýtený) Au-horizont. Dominantným diagnostickým horizontom kambizemí je kambický Bv-horizont. Je to metamorfický podpovrchový horizont ktorý vznikol procesom hnednutia (brunifikácie), t.j. oxidického zvetrávania, s fyzikálnou a chemickou premenou prvotných minerálov a tvorbou ílových minerálov, bez ich výraznejšej translokácie. Tento proces dáva horizontu charakteristickú hnedú farbu. Za kambický horizont sa považujú aj iné alterácie pod A-horizontom, napr. zmena farby a štruktúry v dôsledku odvápnenia časti pedonu. Typickým morfológickým znakom kambizemí sú difúzne prechodné horizonty A/B a B/C. Táto vlastnosť si vyžaduje zvýšenú pozornosť najmä pri identifikácii kambizemí nižších polôh ktoré sú celkovo svetlé, s málo kontrastným zafarbením. Kontrastnosť a výraznosť farieb horizontov kambizeme rastie s nadmorskou výškou v dôsledku slabšej mineralizácie a intenzívnejšieho zvetrávania v podmienkach drsnejšej klímy.

Pôdne druhy

Podľa percentuálneho obsahu jednotlivých zrnitostných frakcií sa pôdy triedia na tzv. pôdne druhy. Pre tento účel je zostavených viacero národných i medzinárodných klasifikácií. Pre vyjadrenie zrnitosti pôd sa u nás najviac používa Nováková klasifikácia. Táto triedi pôdy na 7 druhov podľa obsahu hrubého ílu (frakcie pod 0,01 mm). Pozitívom takejto klasifikácie je dobrá zrozumiteľnosť pre užívateľov v praxi. Dovoľuje pomerne presne klasifikovať pôdne druhy už v teréne. Kategorizácia pôdných druhov podľa obsahu častíc <0,01 mm a zastúpenie pôdných druhov na poľnohospodárskych pôdach Slovenska je nasledovné:

Kategorizácia pôdných druhov		
Kategória zrnitosti	Obsah častíc < 0,01 mm	Zastúpenie v %
pôdy ľahké	- piesočnaté (0 - 10%)	6,4
	- hlinitopiesočnaté (10 - 20%)	
pôdy stredne ťažké	- piesočnatohlinité (20 - 30%)	73,2
	- hlinité (30 - 45%)	
pôdy ťažké	- ílovitohlinité (45 - 60%)	17,1
	- ílovité (60 - 75%)	
pôdy veľmi ťažké	- íly (> 75%)	3,3

Zdroj: http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoservis/pd/pd.aspx

	Kategorizácia pôdných druhov v okrese v %				
	Kategória eróznej ohrozenosti				
	ľahké piesočnaté, hlinitopiesočnaté	stredne ťažké piesočnatohlinité	hlinité	ťažké ílovitohlinité	veľmi ťažké ílovité, íly
Prievidza	5,00	63,24	16,19	15,52	0,05
Trenčiansky kraj	2,28	71,30	7,75	18,14	0,53

Zdroj: http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoservis/pd/pd.aspx

Pôdne typy

Pôdny typ je základnou identifikačnou jednotkou morfogenetickej i agronomickej kategorizácie pôd. Zahŕňa v sebe skupinu pôd charakterizovanú rovnakou stratografiou pôdneho profilu, t.j. určitou kombináciou diagnostických horizontov, ako výsledok kvalitatívne špecifického typu pôdotvorného procesu, ktorý sa vyvíjal a vyvíja v rovnakých hydrotermických podmienkach pod približne rovnakou vegetáciou. Pôdne typy sú definované súborom diagnostických horizontov a ich najdôležitejších vlastností získaných dlhodobým vývojom v prírodných podmienkach i kultiváciou. Nižšími kategóriami klasifikačného systému pôd sú subtyp, varieta, forma. Na Slovensku je nasledujúca štruktúra pôdných typov poľnohospodárskych pôd: (http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoservis/pd/pd.aspx, 10.2.2015):

Zastúpenie pôdnych typov v okresoch a krajoch SR (% z poľnohospodárskej pôdy)																
Okres	FM	ČA	ČM	RM	HM	LM	KM	PZ	PG	RA	OM	SK,SC	LI,RN	GL	KT	zrážy
Prievidza	12,77	0,15	-	0,14	-	0,64	43,36	-	22,98	14,17	-	-	0,04	0,67	-	5,08
TN kraj	17,33	2,49	0,07	1,74	10,43	5,63	37,20	-	6,98	15,09	-	-	0,64	0,19	-	2,21

Zdroj: http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoservis/pt/pt.aspx

Zastúpenie kategórií bodových hodnôt pôd

Pre účely praktickej realizácie poznatkov o produkčnej schopnosti pôd bolo potrebné vykonať integrované hodnotenia vzťahov medzi vlastnosťami pôdno-ekologických jednotiek (BPEJ), faktormi prostredia a dostupnými údajmi o úrodách plodín a tak vytvoriť relevantnú sústavu hodnotenia produkčného potenciálu poľnohospodárskych pôd, ktorá je vyjadrená v 100-bodovej stupnici, (od 100 do 1 BH BPEJ), resp. v príslušných kategóriách. Vyššie bodové hodnoty vyjadrujú vyšší produkčný potenciál pôdy a nižšie naopak nižší produkčný potenciál pôdy (http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoservis/bh/bh.aspx, 5.2.2015).

Okres	Zastúpenie kategórií bodových hodnôt (%)										Bodová hodnota (body)
	0-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	
Prievidza	5,06	8,35	16,68	10,19	22,37	26,7	6,35	4,30	-	-	41,72
Trenčiansky kraj	2,25	4,23	24,20	9,59	18,53	17,30	11,71	9,08	1,34	1,76	45,66

Zdroj: http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoservis/pd/pd.aspx

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj štruktúry pôdneho fondu v obci Nitrica od roku 2014.

Výmera územia v ha.											
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Celk. výmera úz. obce	2 403,4	2 403,4	2 403,4	2 403,4	2 403,4	2 403,4	2 403,4	2 403,4	2 403,4	2 403,4	2 403,4
Poľnohosp. pôda - spolu	767,6	767,5	767,5	767,5	767,5	767,4	767,3	767,2	767,0	766,9	766,8
- orná pôda	311,6	311,6	311,6	311,6	311,5	311,5	311,5	311,4	311,2	311,1	311,1
- záhrada	22,1	22,1	22,1	22,1	22,1	22,1	22,0	22,1	22,0	22,0	21,9
- ovocný sad	36,6	36,6	36,6	36,6	36,6	36,6	36,6	36,6	36,6	36,6	36,6
- trvalý trávny porast	397,3	397,3	397,3	397,3	397,3	397,2	397,2	397,2	397,2	397,2	397,2
Nepoľnoh. pôda - spolu	1 635,9	1 635,9	1 635,9	1 635,9	1 635,9	1 636,0	1 636,1	1 636,2	1 636,4	1 636,5	1 636,6
- lesný pozemok	1 528,1	1 528,1	1 527,9	1 527,9	1 527,9	1 527,9	1 527,9	1 527,7	1 527,7	1 527,4	1 527,4
- vodná plocha	11,7	11,7	11,7	11,7	11,7	11,7	11,7	11,7	11,7	11,7	11,7
- zast. plocha a nádv.	81,9	81,9	82,0	82,0	82,0	82,0	82,1	82,3	82,4	82,6	82,7
- ostatná plocha	14,2	14,2	14,4	14,4	14,4	14,4	14,4	14,4	14,5	14,8	14,8

Zdroj: 15.10.2025, ŠÚ SR, DataCubes,

Štruktúra výmer územia sa v priebehu sledovaného obdobia zmenila málo významne. V roku 2024 boli poľnohospodárske pôdy zastúpené v rozlohe 766,8 ha. Nepoľnohospodárska pôda bola zastúpená 1636,6 ha. Lesné pozemky boli v rozlohe 1527,4 ha. K najväčším zmenám došlo v prípade zastavaných plôch, ktorých výmera stúpila na 82,7 ha. K poklesu došlo v prípade ornej pôdy, ktorá klesla na 311,1 ha.

Vodstvo

Hydrologicky obec spadá do povodia rieky Nitra. Cez obec preteká potok Nitrica. Nitrica, známa aj ako Belanka, je rieka na západnom Slovensku, pravostranný prítok Nitry s dĺžkou 51,4 km a plochou povodia 319 km². Pramení v Strážovských vrchoch pod hrebeňom medzi vrchmi Homôľka (906,6 m n. m.) a Vápeč (955,5 m n. m.) v nadmorskej výške cca 820 m n.m.

Tečie najprv na juhovýchod k osade Stanáková, prelomuje sa cez vápencové územie a tvorí kaňon (PR Prielom Nitrice). Cez obec Valaská Belá tečie východným smerom, v obci priberá menšie prítoky z oboch strán a za obcou opäť tečie na juhovýchod až k osade Klin. Tu priberá z ľavej strany Jaseninu (ktorá spolu s prítokmi odvodňuje Kohútovu, Zliechovskú a Slávikovu dolinu) a tečie na juh. Vstupuje do Hornonitrianskej kotliny (podcelok Rudnianska kotlina), oddeľuje obce Lomnica a Dobročná, preteká obcou Liešťany, na území ktorej priberá Nevidziansky potok zľava a pod obcou rieka Nitrica

vteká do vodnej nádrže Nitrianske Rudno (321,5 m n. m.). Priamo do vodnej nádrže ústi z pravej strany potok Bystrica a pod priehradným múrom zľava Dĺžinka (300,6 m n. m.) a neskôr sprava Rudnianska (295,0 m n. m.). Ďalej oddeľuje obce Banky (na ľavom brehu) od Ješkovej Vsi (na pravom brehu), pri obci Diviaky nad Nitricou priberá pravostranný Diviacky potok, pod obcou sa koryto rozdeľuje na dve ramená (271,8 m n. m.), ktoré sa opäť spájajú v obci Diviacka Nová Ves. Rieka sa ďalej oblúkom stáča na západ a prerezáva sa Vestenicou bránou cez južný výbežok Strážovských vrchov do Nitrianskej pahorkatiny. Vo Vestenickej bráne preteká obcami Nitrica a Dolné Vestenice a oblúkom sa stáča opäť na juh do Nitrianskej pahorkatiny. Pri obci Hradište tečie zachovaným lužným lesom (209,2 m n. m.), následne preteká obcou Skačany a južne od obce vytvára väčší ostrov s osadou Dolný mlyn (197,6 m n. m.). Napokon sa stáča na juhozápad, zľava priberá ešte Kršteniansky potok a vteká do intravilánu mesta Partizánske, kde sa na jeho južnom okraji vlieva do Nitry (195 m n. m.). Nitrica je vrchovino-nížinným typom rieky.

Podzemné vody

Výskyt a režim podzemných vôd ovplyvňuje geologická stavba územia a jeho geomorfologické pomery. Na základe geologickej stavby možno v území vyčleniť niekoľko hydrogeologických celkov s osobitnými vlastnosťami z hľadiska hydrofyzikálnych vlastností (priepustnosti) a režimu podzemných vôd: celok pieskovcov a bridlíc spodného triasu, celok dolomitov stredného triasu, celok slienité, organogénne vápence a slieňovce spodnej kriedy, celok deluviálnych sedimentov kvartéru, celok fluviálnych sedimentov kvartéru. Komplex vzájomne sa striedajúcich pieskovcov a bridlíc spodného triasu predstavuje prostredie s veľmi obmedzeným zvodnením pieskovcov s puklinovou priepustnosťou. Stupeň transmisivity je nízky (menej ako $1.10^{-4} \text{ m}^2 \cdot \text{s}^{-1}$). Územie tvorí pomerne malé plochy vo východnej časti k.ú. (Lelovská dolina). Vzhľadom na nízku priepustnosť hornín (ako celok prakticky nepriepustné) nie sú v tomto celku vytvorené priaznivé podmienky pre vytváranie zásob podzemných vôd (a ich eventuálne využitie). Dolomity stredného triasu, ktoré zaberajú väčšinu sledovaného územia, sú prevažne silne tektonicky porušené s puklinovou až puklinovo-pórovou priepustnosťou. Stupeň transmisivity je vysoký ($1.10^{-2} - 1.10^{-3} \text{ m}^2 \cdot \text{s}^{-1}$). Vzhľadom na priepustnosť, rozsah a celkovú pozíciu, sú v tomto celku vytvorené priaznivé podmienky pre vytváranie zásob podzemných vôd (a ich eventuálne využitie). Podzemné vody sú dopĺňané zo zrážok a prestupom podzemných vôd z vyššie položených území (hladina podzemnej vody je prevažne voľná). Komplex je odvodňovaný prevažne skrytým prestupom podzemných vôd do recipientu. Slienité, organogénne vápence a slieňovce spodnej kriedy sú charakteristické slabou, puklinovou priepustnosťou. Stupeň transmisivity je nízky (menej ako $1.10^{-4} \text{ m}^2 \cdot \text{s}^{-1}$). Územie tvorí pomerne malé plochy vo východnej časti k.ú. Vzhľadom na nízku priepustnosť hornín (slabo priepustné až nepriepustné) nie sú v tomto celku vytvorené priaznivé podmienky pre vytváranie zásob podzemných vôd (a ich eventuálne využitie). Vo veľkej časti územia sa vyskytujú kvartérne deluviálne svahové sedimenty, zastúpené prevažne hlinito-skamenitými suťami. Vzhľadom na charakter podložia je hlinitá zložka reprezentovaná prevažne ílovitou hlinou, čo spôsobuje veľmi slabú priepustnosť tejto vrstvy (v rozsahu rádov $10^{-6} - 10^{-9} \text{ m}^2 \cdot \text{s}^{-1}$). Tieto sedimenty sú napájané výlučne atmosferickými zrážkami. Hĺbka hladiny podzemnej vody závisí na klimatických pomeroch a morfológii terénu. Deluviálne sedimenty nepredstavujú významný kolektor podzemnej vody. Ich rozsah v území je minimálny. Výskyt kvartérnych fluviálnych sedimentov je viazaný na údolie Nitrice a jej prítokov. Väčšinou sú tvorené štrkami, piesčitými štrkami a pieskami dnovej akumulácie, lokálne prekryté hlinami. Priepustnosť pórovitá, hladina podzemnej vody prevažne voľná. Stupeň transmisivity je vysoký ($1.10^{-2} - 1.10^{-3} \text{ m}^2 \cdot \text{s}^{-1}$). Podzemná voda je väčšinou v priamej hydraulikej spojitosti s povrchovými vodami v tokoch, čo trvale zabezpečuje dopĺňanie zásob týchto podzemných vôd, no na druhej strane môže nepriaznivo ovplyvňovať ich kvalitu.

Fauna a flóra

Morfologická členitosť horného Ponitria podmienila rozšírenie dvoch fyto geografických prvkov: teplomilných a suchomilných druhov panónskych, premiešaných s karpatskými podhorskými až horskými druhmi. Kým na juhu prevládajú zástupcovia panónskej flóry a fauny, najvyššie polohy Strážovských vrchov (Reváň, Rokoš) a Vtáčnika hostia karpatské druhy prealpínske a dealpínske. V údoliach v blízkosti tokov a na vlhkých, podmáčaných miestach sa vyvinuli významné mokradňové spoločenstvá. V predhorách lemujúcich kotliny, najmä v oblasti južných a juhovýchodných výbežkov Strážovských vrchov, dochádza k výraznému zostepneniu terénov. Na týchto miestach našla uplatnenie suchomilná a teplomilná flóra aj fauna s mnohými ponticko-panónskymi a mediteránnymi

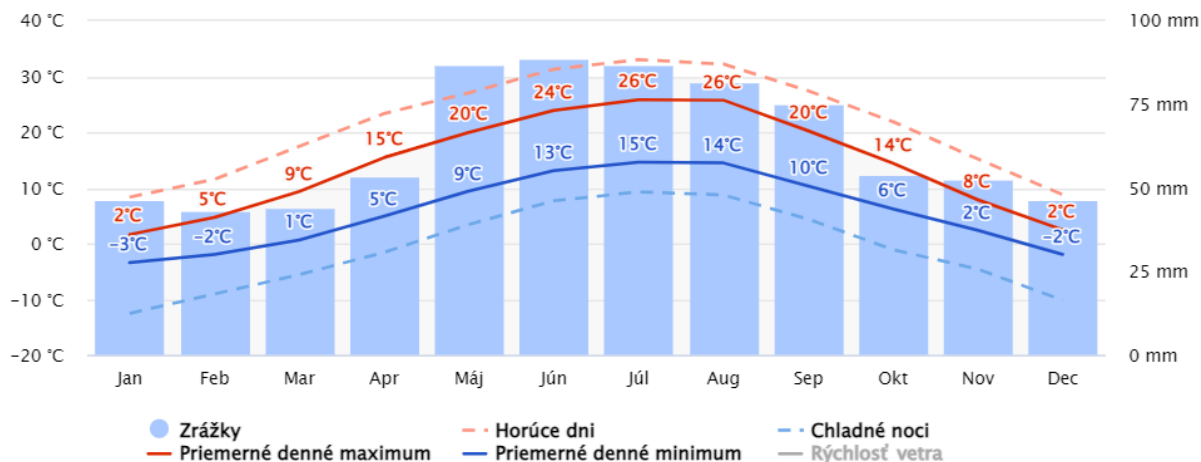
druhmi, medzi ktorými sa nachádza mnoho chránených a ohrozených rastlín aj živočíchov. Z jari sa na dolomitových skalách objavujú fialovoružové kvety poniklecov veľkokvetých, slovenských a prostredných. Suché kamenisté stráne obľubujú: veternica lesná, gul'ôčka bodkovaná, hmyzovník muchovitý, hmyzovník včelovitý, vstavač purpurový. Ozdobou v letných mesiacoch sú kavyle, najmä druh kavyl' Ivanov. Sinokvet mäkký vystupuje po výslnných skalnatých stráňach západného výbežku Rokoša až do výšky 820 m. Na slnkom prehriatych lesostepných lúkach často vidieť čiernobiele pásikavé ulity slimáka stepného. Z množstva pavúkov sú mimoriadne nápadné dva, dnes chránené druhy: strehúň škvrnitý a stepník červený. Spomedzi teplomilných druhov hmyzu je pozoruhodná dravá modlivka zelená, z rovnakokrídlovcov cikáda viničná a cikáda trnková, z chrobákov májka fialová a roháč veľký, ktorého larvy žijú v starých duboch. Na skalách sa s obľubou vyhrieva jašterica zelená a po stromoch sa pohybuje vyše dvoch metrov dorastajúca užovka stromová. Zo vzácných vtákov v oblasti hniezdia krakľa belasá, včelárik zlatý, dudok chochlatý a strakoš obyčajný. Podstatnú časť lesov na hornej Nitre tvoria bučiny, ktoré vystupujú až na hrebene okolitých hôr. Na odlesnených miestach vyšších polôh sa vytvorili svieže horské lúky s porastami žltohlavu najvyššieho a mečika škridlicovitého. Osobitne výrazne sa vyvinula horská karpatská flóra na skalnatých výstupkoch Reváňa a Kláku. Najmä koncom jari tu rozkvitá pestrý koberec kvetov: horcokvet Clusiov, prvosienka holá, soldanelka karpatská, zvonček maličký, kortúza Matthioliho. Vápencové skalné steny Temešskej skaly a Vyšehradu poskytujú útočisko vzácnemu motýľovi jasoňovi červenoookému. Ako glaciálny relikt je viazaný na porasty rozchodníkov, ktoré sú živnou rastlinou ich húseníc. V pomere zachovaných zvyškoch starých vlhkých bukových lesoch sa udržali aj typické druhy karpatskej lesnej fauny: z bezstavovcov svetielkujúca dážd'ovka, veľký modrý slimák vrchovský, mnohé druhy ulitníkov, z ktorých je pre hornú Nitru osobitne významný z Vtáčnika opísaný a iba tu žijúci endemický druh závonatka skrytá. Z množstva druhov hmyzu sú zaujímavé veľkosťou a vzhľadom nápadné horské bystruškovité chrobáky: bystruška zlatá, bystruška horská a bystruška lesklá, ďalej pestrofarebné motýle: jasoň chochlačkový, vidlochvost ovocný, vidlochvost feniklový. Pre staré bučiny je typický fúzač alpský. Z vtákov sa v oblasti vyskytuje ohrozený hlucháň obyčajný, jariabok hômy, vzácné dravce: orol krikl'avý, orol kráľovský, hadiar krátkoprstý. Kyslé chudobné pôdy kryštálického podložja osídľujú typické oligotrofné druhy rastlín. Na otvorených priestranstvách v oblasti Žiaru vytvára nízke poliehavé kríčky vres obyčajný, plazivé stonky dlhé až jeden meter má chránený plavúň obyčajný. V údoliach, v blízkosti tokov na vlhkých a podmáčaných miestach sa vyvinuli významné vlhkomilné a mokrad'ové rastlinné a živočíšne spoločenstvá. Zvlášť zaujímavé sú mokrade v Tmavej doline a v doline Peklo pri Kláčne. Ide o reliktné lokality z doby ľadovej, kde na zamokrených machoviskách rastú prvosienka pomúčená spolu s hmyzožravou tučnicou obyčajnou.

1.1.2. Klimatické pomery

Riešené územie patrí do teplej – mierne teplej klimatickej oblasti, podoblasti mierne vlhkej a oksku teplého, mierne vlhkého s miernou zimou. Z hľadiska klimaticko - geografických typov patrí územie k typu kotlinovej – horskej klíme a subtypu - teplá klíma. Leto je dlhé, teplé a suché, prechodné obdobie veľmi krátke, s teplou až mierne teplou jarou a jesennou. Počet letných dní v roku s teplotou 25 °C a viac je 50 – 60 dní. Zima je krátka, mierne teplá, suchá až veľmi suchá, s trvaním snehovej pokrývky 109 dní. Priemerná ročná teplota sa pohybuje okolo 8,1 – 8,8 °C.

Račice

48.71°N, 18.46°E (242 m n. m.).
 Model: ERA5T.

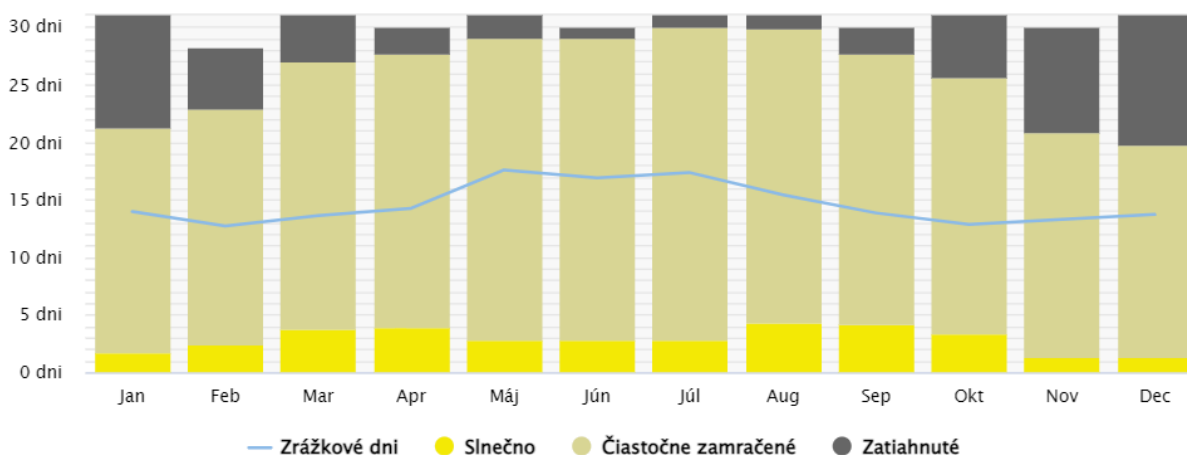

Obrázok: Priemerný úhr zrážok
 Zdroj: <https://www.meteoblue.com/sk/>

Priemerné denné maximum (plná červená čiara) zobrazuje maximálnu teplotu priemerného dňa v každom mesiaci pre obec Nitrica (Račice). A naopak, "priemerné denné minimum" (plná modrá čiara) zobrazuje priemernú minimálnu teplotu. Horúce dni a studené noci (prerušovaná červená a modrá čiara) ukazujú priemer najhorúcejších dní a najstudenejších nocí v každom mesiaci za posledných 30 rokov.

Račice

48.71°N, 18.46°E (242 m n. m.).
 Model: ERA5T.

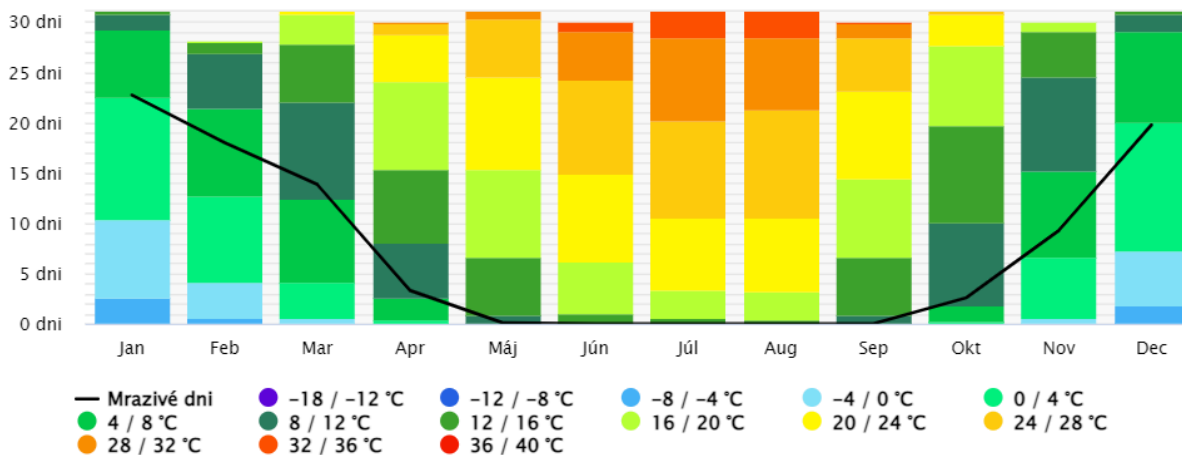

Obrázok: Slniečné, oblačné a daždivé dni v Plešivci
 Zdroj: <https://www.meteoblue.com/sk/>

Ročný priemerný úhrn zrážok sa pohybuje okolo 700 - 800 mm. Potenciálny výpar predstavuje priemerne 700 mm. Prúdenie vzduchu v riešenom území je modifikované reliéfom v dôsledku čoho je prevládajúce prúdenie vzduchu z kvadrantu sever-severovýchod a z juhovýchodného smeru počas troch štvrtín roka. Len počas jesenného obdobia prevládajú vetry východné a severné. Oslnenie reliéfu bolo analyzované na základe uhla dopadu slnečných lúčov na reliéf. Čím väčší je uhol dopadu, tým je oslnenie intenzívnejšie. Tento uhol závisí od sklonu reliéfu a orientácie voči svetovým stranám.

Račice

48.71°N, 18.46°E (242 m n. m.).
 Model: ERA5T.

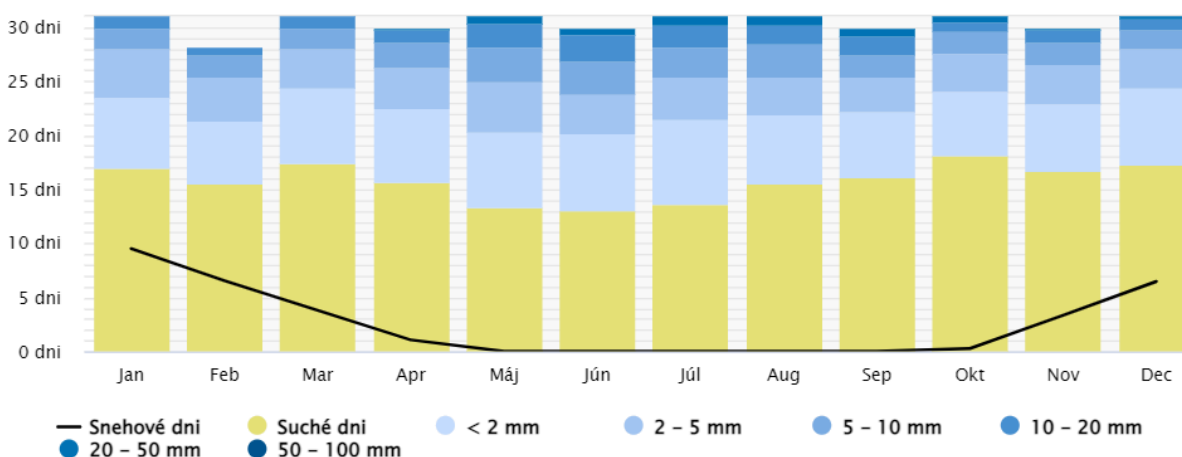

Obrázok: Najvyššie teploty
 Zdroj: <https://www.meteoblue.com/sk/>

Napriek generalizácii však oslnenie poskytuje reálnejší obraz o mikroklimatických pomeroch územia ako štatistická charakteristika klímy celej oblasti alebo len orientácia reliéfu voči svetovým stranám. Poskytujú však hlavne ukazovatele relatívnych rozdielov jednotlivých stanovišť z hľadiska príjmu slnečného žiarenia. Prevažná väčšina územia patrí medzi dobre až stredne dobre oslnené plochy reliéfu. Medzi najslabšie oslnené plochy možno zaradiť severné, severovýchodné a severozápadné svahy.

Račice

48.71°N, 18.46°E (242 m n. m.).
 Model: ERA5T.

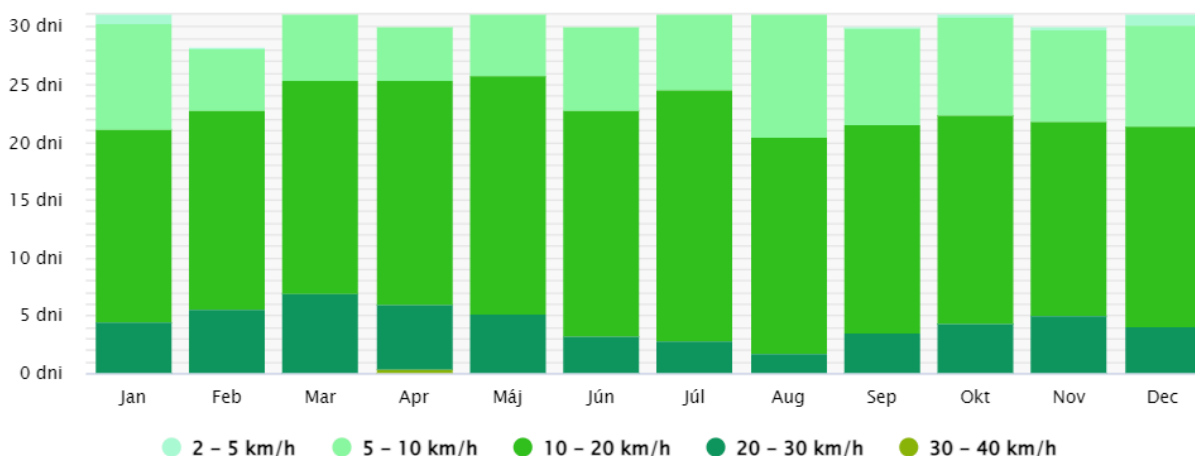

Obrázok: Úhrny zrážok
 Zdroj: <https://www.meteoblue.com/sk/>

Diagram pre obec Nitrica prezentuje nasledujúci graf dni v mesiaci, počas ktorých vietor dosahuje určitú rýchlosť.

Račice

48.71°N, 18.46°E (242 m n. m.).
 Model: ERA5T.

Obrázok: Rýchlosť vetra

Zdroj: <https://www.meteoblue.com/sk/>

Najviac veterných dní je v mesiacoch marec a apríl.

1.1.3. Technická infraštruktúra

Obec je elektrifikovaná. Rozvodná sieť plynu je v obci vybudovaná VTL plynovodom (81,76 %). Obyvatelia sú napojení na verejný vodovod (89,45 %). Obec má vybudovanú splaškovú kanalizáciu a aj 2 ČOV. Jedna centrálna pre celú obec, druhá pre areál školy a bytovky pri škole. Pokrytie kanalizáciou je cez 95 percent (možnosť napojenia na kanalizáciu). Stav napojenia cca. 50 percent domácností. Pokrytie mobilných operátorov je nasledovné T - com 70 %, Orange 80 %, 4ka a O2 cca. 60 %. Občania majú v súčasnosti možnosť pripojenia na Internet prostredníctvom DSL, prípadne prostredníctvom mobilných operátorov. Na území katastra obce sa nachádza skládka komunálneho odpadu, ktorá ale bude v najbližšom období končiť a prestane sa na ňu vozit' odpad.

Infraštruktúra	jednotka	súčasný stav	budúci stav
Pošta	ano/nie	áno	áno
Káblová televízia	ano/nie	áno	áno
Verejný vodovod	pokrytie v %	89,45	100,00
Vlastný zdroj pitnej vody		pramene - Močelník 1 a 2. Výdatnosť prameňa Močelník 1 je 2,0 až 3,0 l.s-1 a prameňa Močelník 2 je 1,0 až 1,5 l.s-1.	
Verejná kanalizácia dažďová	názov/výdatnosť	20	100,00
Kanalizačná sieť pripojená na ČOV	pokrytie v %	0,00	100,00
Rozvodná sieť plynu	pokrytie v %	81,76	95,00
pripojenie na sieť internet	DSL	áno	áno
	EDGE/UMTS/G1/G2/G3/G4	áno	áno
	Wi-Fi	nie	nie
verejný internet	ano/nie	áno	áno
verejný prístupový bod	ano/nie	nie	nie
internetová kaviareň	ano/nie	nie	nie
pokrytie signálom Orange	%	80 %	90 %
pokrytie signálom T-com	%	70 %	90 %
pokrytie signálom O2, 4ka, ...	%	60 %	80 %
verejnú studne	počet	áno	áno
pramene pitnej vody	počet/výdatnosť	áno	áno
vodojemy	počet/objem	100 m3	100 m3
skládka TKO	ano/nie	áno	áno
separovaný zber	ano/nie	áno	áno
zberný dvor pre separovaný zber	ano/nie	áno	áno
kompostovisko	ano/nie	nie	áno
cintorín	počet	2	2
dom smútku	počet	1	1

Zdroj: OcÚ Nitrica , 2025

Obec - sídelný útvar Nitrica má vybudovaný verejný vodovod v správe StVPS Prievidza. Na verejný vodovod je v súčasnosti napojených 1248 osôb. Na vodovod je pripojených 346 domácností. Zdrojom pitnej vody pre verejný vodovod sú vlastné pramene, nachádzajúce sa v k.ú. Dvorníky nad Nitrou – pramene - Močelník 1 a 2. Výdatnosť prameňa Močelník 1 je 2,0 až 3,0 l.s-1 a prameňa Močelník 2 je 1,0 až 1,5 l.s-1. Pásma na ochranu výdatnosti, akosti a zdravotnej nezávadnosti (PO) prameňov Močelník 1 a 2 v katastrálnom území Dvorníky, na parc. c. 767/4 boli vymedzené rozhodnutím c. PLVH - 8048/410.1/A-10/85-Ch zo dňa 11.12.1985. Pre vodný zdroj HML – 1 (vrtaná studňa) boli určené rozhodnutím c. ŽP 66/1992/OÚ zo dňa 6.3.1992. Riešeného územia – k.ú. Račice sa dotýka pásma hygienickej ochrany vodného zdroja Buckova studňa (povolený odber je 4,0 l.s-1), ktorý je zdrojom pitnej vody pre vodovod Nitrianske Sučany. Ochranné pásma boli určené rozhodnutím c. PLVH 1005/403.1/A – 10/87 – Fk , zo dňa 16.12.1987. Pásma hygienickej ochrany prvého stupňa sú opložené a označené výstražnými tabuľkami. Z prameňov je voda gravitačne privádzaná do vodojemu o objeme 100 m3. V obdobiach nedostatku vody je vodojem zásobovaný vodou z vrtu o výdatnosti 2,0 l.s-1. Voda z vodojemu je cez zásobné potrubie DN 250 privádzaná do rozvodnej siete v obci. Potrubná sieť je veľmi poruchová, preto sa odporúča jej postupná výmena.

Nasledujúca tabuľka prezentuje vybavenosť bytov a domácností.

Domový fond - vodovod		
typ vodovodu	počet	podiel (%)
v dome - z verejnej siete	407	89,45
v dome - vlastná	1	0,22
mimo domu - z verejnej siete	14	3,8
mimo domu - vlastná	2	0,44
bez prípojky	27	5,93
nezistený	4	0,88
Domy spolu	455	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

V záujmovom území nebolo riešené odvádzanie odpadových vôd. Odpadové vody boli likvidované živelne – zaústením do dažďovej kanalizácie, do potoka, žump alebo priesakmi, časť domov je vybavená "suchým " WC.

Odkanalizovanie dažďovej vody je v súčasnosti v obci riešené systémom rigolov zaústených do dažďovej kanalizácie, odvedenej do potoka. Obec začala s prípravou a riešením odkanalizovania obce. V roku 1992 vypracovala projektová organizácia „ FOX projekt " Prievidza realizačný projekt „Kanalizácia a ČOV obce Nitrica“. Projekt sa už čiastočne upravoval doplnkom c.1, vypracovaným projektovou organizáciou Progresing (zmena smerového vedenia zberača „ A " s prehodnotením jeho výškového usporiadania). V súčasnosti je kanalizačná sieť vybudovaná. Kanalizačná sieť je budovaná systémom delenej kanalizácie. Časť kanalizačného zberača bola už v minulosti zrealizovaná. ČOV bola projektovaná pre 1620 EO s kapacitou $Q_{h,max} = 37,4$ m3/den. Stoková sieť v celej obci je budovaná z PVC profil 315 x 7,7 mm. Celková dĺžka n kanalizácie je cca. 6 590m. Kanalizačný zberač postupne zberá splašky z obcí rudnianskej a vestenickej doliny od Nitrianskeho Rudna počnúc po Dolné Vestenice v rámci okresu Prievidza so zaústením do spoločnej ČOV v okrese Partizánske v obci Skačany. Odkanalizovanie areálu základnej školy podľa riešenia FOX projektu bolo nutné riešiť prečerpávaním cez riekú Nitrica pred napojením na ČOV. Vhodným riešením pri spoločnom kanalizačnom zberači Nitrianske Rudno - Skačany bolo možné riešenie bez prečerpávania. Týmto koncepciám predchádzalo v roku 1991 spracovanie štúdie Rozvoja kanalizácie v Hornonitrianskej oblasti, do ktorej spadá aj obec Nitrica. Štúdiu vypracoval Výskumný ústav vodného hospodárstva v Bratislave. Štúdiu obstaral StVPS PR Trenčín. Následne do roku 2030 sa navrhuje kanalizáciu rozšíriť pripojením splaškovej kanalizácie z obce Horné Vestenice.

Až 88,57 % domov malo v roku 2021 vybudovaný septik, prípadne žumpu (403 domov). Na domácu ČOV sú napojené 3 domy. Bez kanalizácie je 45 domov. V súčasnosti je kanalizácia v obci vybudovaná.

Domový fond - kanalizácia

typ kanalizácie	počet	podiel (%)
septik, žumpa	403	88,57
prípojka na kanalizačnú sieť	0	0,00
domáca čistička odpadových vôd	3	0,66
bez kanalizácie	45	9,89
nezistený	4	0,88
Domy spolu	455	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Zaujímavým územím prechádza prenosové vedenie VVN 2x 110 kV linka c.7750, ktorá rozvádza el. energiu s rozvodne Bystričany do rozvodne Dolné Vestenice. Distribučná sieť trafostaníc 22/4,4 kV v obci je zásobovaná vzdušnými prípojkami napojenými zo vzdušného 22 kV vedenia, ktoré prechádza medzi štátnou cestou a obcou. Sú to linky c.136 a c.172 napojené s ENO a prepojené do VVN rozvodne Dolné Vestenice. Z týchto vedení sa napájajú samostatnými vzdušnými prípojkami AlFe 3x 35 mm² distribučné transformačné stanice 22 kv / 0,4 kV. Odberatelia sú zásobovaní z trafostaníc (DTS), prostredníctvom sekundárneho vzdušného rozvodu NN s holými vodičmi AlFe od 4x 35 + 25 mm² do 4x 70 + 25 mm² s rozvodnou sústavou 3+PEN, 50 Hz, 400/230 V, TN - C. Vedenie je zokruhované a v celej obci uložené na betónových a drevených stĺpoch, vrátane verejného osvetlenia. Svietidlá sú ledkové.

Zemný plyn je dôležitou časťou palivo – energetickej základne obce Nitrica. Zásobovanie plynom v území obce je riešené využívaním vybudovaných plynárenských zariadení SPP a.s. Dodávku plynu zabezpečujú nasledovné vybudované plynárenské zariadenia: Hlavným zdrojom zemného plynu pre riešené územie je medzištátny plynovod Bratstvo z ktorého sú zásobované VTL distribučné plynovody: Nitra – Partizánske – Nováky – Prievidza DN 300, PN 25 a Zemianske Kostolány – Dolné Vestenice DN 150 , PN 25. Jednotlivé odberateľské skupiny obyvateľstvo, maloodber, veľkoodber sú zásobované zemným plynom VTL prípojkou DN 100, PN 25 o dĺžke 450 m a regulačnou stanicou VTL / NTL umiestnenou pri areáli Základnej školy. V obci je vybudovaná NTL rozvodná plynovodná sieť o dĺžke 6250 m. V roku 2007 zabezpečoval zemný plyn 79,3% z celkovej potreby tepla t.j. 32,74 TJ čo predstavuje 1,15 mil. m³/rok potreby plynu. Plynifikácia bytového fondu v obci v roku 2007 dosiahla 86,5 %.

Domový fond - zásobovanie plynom

plynifikácia	počet	podiel (%)
áno	372	81,76
nie	79	17,36
nezistené	4	0,88
Domy spolu	455	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

1.2. Popis lokality

1.2.1. Alokácia

Z hľadiska priemetu na riešené územie súčasťou VÚC Trenčianskeho kraja, KURSII., Obec Nitrica sa nachádza v centre prievdzského ťažiska osídlenia a je súčasťou Hornonitrianskej sídelnej rozvojovej osi - Topoľčany, Partizánske, Prievidza, Nitrianske Pravno. V súlade s riešením územného plánu VÚC Trenčianskeho kraja je potrebné podporovať rozvoj priestorov charakterizovaných demografickou a ekonomickou depresiou a tento princíp aplikovať aj pri tvorbe subregiónov, vytvárať priestorové podmienky pre vedenie rozhodujúcich sietí technickej infraštruktúry a rezervovať plochy pre stavby enviromentálnej infraštruktúry regionálneho a nadregionálneho významu a tým podporovať rozvoj sídelného centra hospodárskych, obslužných a sociálnych aktivít pre priliehajúce zázemie. Obec Nitrica je zaradená do kategórie centrá lokálneho významu, sídla, ktoré zabezpečujú komplexné základné vybavenie pre obyvateľov bezprostredného zázemia. To znamená, že nástrojmi územného rozvoja

podporuje diverzifikáciu ekonomickej základne ťažísk osídlenia pre vznik suburbánnych zón s prihliadnutím na ich stupeň sociálno-ekonomického rozvoja pri využívaní špecifických daností a podmienok jednotlivých území a že určité druhy funkcií je možné situovať do katastrálneho územia obce Nitrica. Obec leží v nadmorskej výške 243 m.. Z hľadiska administratívnych štruktúr je obec Nitrica súčasťou okresu Prievidza a Vyššieho územného celku Trenčín. V rámci geomorfologického členenia patrí popisované územie do podsústavy Karpaty, oblasti provincie Západné Karpaty, subprovincie Vnútorne Západné Karpaty, celku Strážovské vrchy, podcelku Nitrické vrchy, a časti Rokoš (severná časť územia), Vestenická brána (stredná rovinatá časť) a Drienov (južná časť k.ú.).

1.2.2. Reliéf a geomorfológia

Geomorfológia

Geomorfológii oblasti formuje Vestenická brána, v ktorej sa obec **Nitrica** rozprestiera. Je súčasťou Nitrických vrchov, ktoré vstupujú do oblasti zo severu. Z juhu zasahuje do oblasti Podunajskej pahorkatina. Z juhozápadu oblasť obklopuje CHKO Ponitrie, ktoré sa tichne v smere SV - JZ.

Nestenická brána

Vestenická brána je geomorfologická časť geomorfologického podcelku Nitrické vrchy. Je to zníženina, ktorou preteká rieka Nitrica, rozdeľuje Nitrické vrchy na geomorfologické časti Drieňov na juhu, Rokoš a Rokošské predhorie na severe. Zároveň spája Hornonitriansku kotlinu s výbežkom Podunajskej pahorkatiny. Dosahuje šírku 2 km a dĺžku 7,5 km. Z geologického hľadiska je utváraná vápencami a dolomitmi, miestami aj bridlicami a pieskovecami veku stredný až vrchný trias a v menšej miere tiež vápniťmi bridlicami, ílovcami, pieskovecami a kremencami spodného triasu. Pôdny kryt predstavujú hlavne kambizeme nasýtené, riečnu nivu Nitrice pokrývajú fluvizeme. Na jej území ležia štyri obce: Dolné Vestenice, Horné Vestenice, **Nitrica**, Nitrianske Sučany.

Podunajská pahorkatina

Podunajská pahorkatina predstavuje najväčší krajinný celok v Slovenskej republike. Zaberá severnú a severovýchodnú časť krajiny oblasti Podunajská nížina. Jej územie je veľmi členité a rozprestiera sa pri dolnom toku riek Váh, **Nitra**, Hron a Ipel' resp. ich prítokov. Podľa súčasného administratívneho členenia sa rozprestiera na severnom území Nitrianskeho, **južnej časti Trenčianskeho** a v strede Trnavského i Bratislavského kraja. Vyjadrené v zmenšenej mierke prechádza cez hranice 15 okresov. Ide o typ poriečnej rovinatej krajiny s vysokým podielom mestských sídel, technicko-konštrukčných prvkov s prevažne priemyselnej, poľnohospodárskej a komunikačnej funkcie (hustá cestná i železničná sieť). Člení sa na 11 podcelkov: Trnavská pahorkatina, Dolnovážska niva, **Nitrianska pahorkatina**, **Nitrianska niva**, Žitavská pahorkatina, Žitavská niva, Hronská pahorkatina, Hronská niva, Čenkovská niva, Ipel'ská pahorkatina a Ipel'ská niva. Každý z uvedených pahorkatinných podcelkov má ešte svoje vlastné členenie na malé pahorkatiny.

Geologické pomery

Geologické pomery sú charakterizované pozíciou územia v južnej časti Nitrických vrchov. Nitrické vrchy tvoria južný výbežok celku Strážovských vrchov. Sledované územie je tvorené v severnej časti horskou skupinou Rokoš a v južnej horskou skupinou Drieňov. Obe tieto horské skupiny sú oddelené Vestenickou bránou, ktorou preteká rieka Nitrica. Z geologického hľadiska je oblasť utváraná vápencami a dolomitmi, miestami aj bridlicami a pieskovecami veku stredný až vrchný trias a v menšej miere tiež vápniťmi bridlicami, ílovcami, pieskovecami a kremencami spodného triasu. Tu sa v spodnom triase usadzovali prevažne červené pieskovce označované ako pestrý piekovec (bundsandstein). Stredný trias bol typický vápenatými sedimentami (muschenkalk), vznikajúcimi v epikontinentálnom mori, ktoré koncom triasu ustupovalo a umožnilo ukladanie pestrých bridlíc, tzv. keuper. Tento vývoj je veľmi podobný prakticky pre všetky triasové platformné oblasti po celej Zemi. Iné však boli oblasti oceánu Tethys, tu sa vyvíjal samostatný alpínsky vývoj, ktorý bol od germánskeho oddelený vynorenou súšou označovanou Vindelický val. Jadro tejto vynorenej oblasti tvoril Český masív. Stratigrafia triasu je založená na výskyte organizmov žijúcich v plytkých moriach a hypersalinnom prostredí. Transgresia (postup) mora, ktorá v tomto období zasiahla aj územie Slovenska bola spojená s rozpadom pevninskej kôry, vznikom Meliatsko-halstattského oceánu v strednom triase a vznikom rozsiahlych karbonátových platform. Pre územie Slovenska sú pre spodný trias typické kremence, pieskovce a bridlice s vložkami pieskovcov a evaporitov, ktorých sedimentácia

pokračovala z permu. Neskôr v triasových usadených horninách prevažovali karbonáty - vápence a dolomity. Až vo vrchnom triase (norik alebo keuper) sa tvorili tzv. pestré bridlice alebo karpatský keuper, s lokálnymi polohami karbonátov a pieskovcov. Triasové horniny, najmä najmä karbonáty a pieskovce, dodnes budujú rozsiahle oblasti Západných Karpát (hlavne subtatranské príkrovy). Horniny triasu sú na Slovensku veľmi hojné.

1.3. Demografický vývoj

V obci žije viac ako 97,88 % obyvateľov so slovenskou národnosťou. Celkovo viac ako 78,17 % obyvateľov sa hlási k rímskokatolíckemu vierovyznaniu. Nasledujúca tabuľka prezentuje počet obyvateľov bývajúcich v obci Nitrica v roku 2024.

Bývajúce obyvateľstvo v obci Nitrica (rok 2024)						
	spolu	ženy	0-14	65+	15-65	
obec Nitrica	1151	566	141	295	715	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011,

V roku 2024 žilo v obci celkovo 1151 obyvateľov. V tomto roku žilo v obci 566 žien. Najväčšiu skupinu tvorili obyvatelia od 15 do 65 rokov - 715. Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru obyvateľstva obce Nitrica podľa vierovyznania v roku 2021. Obec je podľa kritéria vierovyznania s jedným dominantným vierovyznaním - rímskokatolíckym (97,88 %). K Evanjelickému vierovyznaniu sa hlásilo 0,25 % obyvateľov. Pri 1,69 % nebolo zistené vierovyznanie. Bez vyznania bolo 17,94 % obyvateľov.

Bývajúce obyvateľstvo podľa náboženského vyznania			
Ukazovateľ	SODB 2021	%	
Rímskokatolícka cirkev	924	78,17	
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	3	0,25	
Gréckokatolícka cirkev	3	0,25	
Reformovaná kresťanská cirkev	1	0,08	
Pravoslávna cirkev	1	0,08	
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	2	0,17	
iné	16	1,35	
bez vyznania	212	17,94	
nezistené	20	1,69	
Spolu	1182		

Zdroj: http://www.sodbtn.sk/obce/obec_stat_vierovyznanie.php?kod_obce=543136

Z hľadiska národnostnej štruktúry sa väčšina obyvateľov hlási k slovenskej národnosti – 97,88 %. Oficiálne žije v obci 6 obyvateľov českej národnosti. Oficiálne tu žije 14 obyvateľov nezistenej národnosti.

Bývajúce obyvateľstvo podľa náboženského vyznania			
Ukazovateľ	SODB 2021	%	
Slovenská	1157	97,88	
Maďarská	3	0,25	
Česká	6	0,51	
Nemecká	1	0,08	
Ostatné	1	0,08	
Nezistené	14	1,18	
Spolu	1182		

Zdroj: http://www.sodbtn.sk/obce/obec_stat_vierovyznanie.php?kod_obce=543136

V okrese Prievidza je národnostná štruktúra podobná. Žije tu cca. 119761 obyvateľov slovenskej národnosti a 554 českej národnosti. Postupne klesá počet obyvateľov rómskej národnosti (81) a klesá počet obyvateľov nemeckej národnosti (213). Ostatné národnosti jú sledovanom období relatívne stabilné. Klesol počet obyvateľov českej a ruskej národnosti (77).

Stav obyvateľstva ku koncu obdobia (k 31.12.)											
ok. Prievidza	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024

Spolu	136554	135967	135533	134854	134238	133721	132891	130616	129605	128613	127650
Slovenská	126527	126038	125652	125044	124515	124070	123333	122081	121365	120598	119761
Maďarská	334	333	335	340	347	356	354	286	288	287	279
Rómska	145	145	146	146	146	146	146	94	90	86	81
Rusínska	25	24	24	22	22	22	23	20	21	20	18
Ukrajinská	72	78	81	87	90	89	95	84	87	90	125
Česká	775	787	800	815	824	838	844	569	558	552	554
Nemecká	408	405	408	413	416	418	411	221	220	216	213
Poľská	267	268	271	275	277	282	287	61	61	64	62
Chorvátska	0	0	0	0	0	0	0	14	14	14	14
Srbská	0	0	0	0	0	0	0	10	10	11	13
Ruská	83	85	90	95	98	99	103	67	67	68	77
Židovská	4	4	4	4	4	4	4	8	6	6	6
Moravská	82	82	79	77	78	78	77	18	17	15	15
Bulharská	27	28	28	30	29	29	29	8	8	8	8
Sliezska	0	0	0	0	0	0	0	3	3	3	3
Grécka	5	5	6	6	7	7	7	5	5	6	6
Rumunská	441	470	514	523	534	535	536	26	26	26	26
Rakúska	20	24	26	29	33	38	39	7	10	11	11
Vietnamská	46	47	46	46	46	49	53	40	43	43	47
Iná a nezistená	7293	7144	7023	6902	6772	6661	6550	6994	6706	6489	6331

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2025

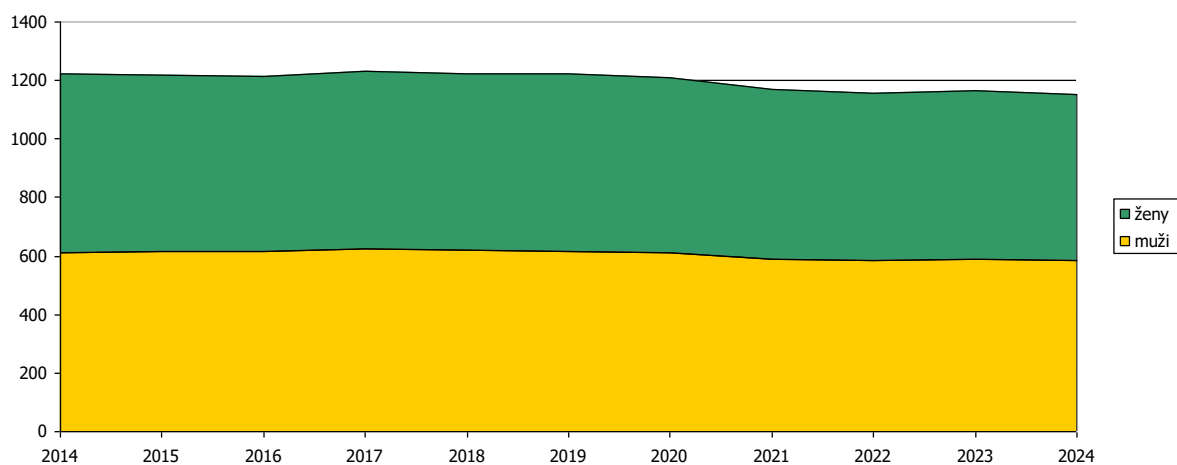
1.3.1. Demografia

Problémom a zároveň bariérou rozvoja prevažnej časti obcí je postupné znižovanie počtu obyvateľov. V prípade obce Nitrica bol zaznamenaný pokles počtu obyvateľov (z dôvodu vzdialenejšej alokácie od okresného mesta Prievidza a iných sídelných centier). Pokles bol výrazný (- 72). Vývoj bol za posledných 10 rokov stabilizovaný.

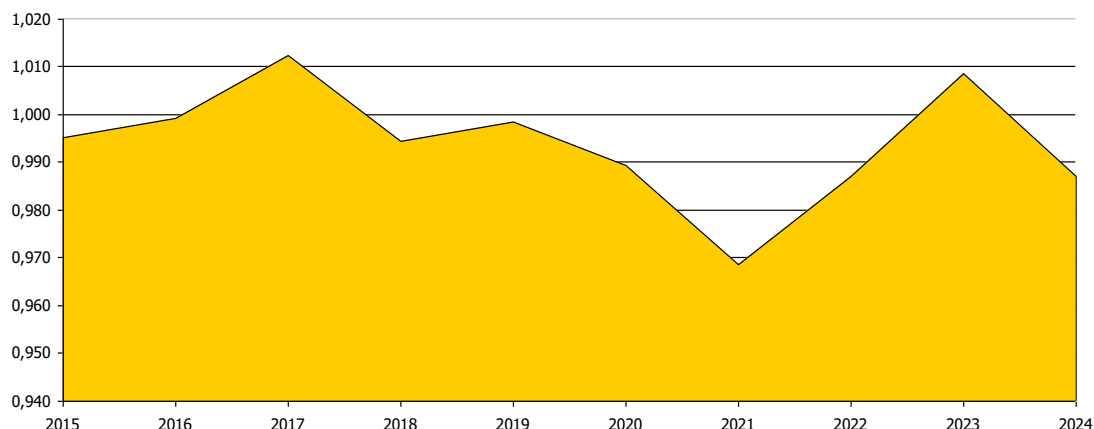
Stav obyvateľstva ku koncu obdobia (k 31.12.)											
o. Nitrica	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
k 1.1.	1238	1223	1217	1216	1231	1224	1222	1182	1171	1156	1166
k 30.6.	1231	1220	1217	1224	1228	1223	1216	1177	1164	1161	1159
k 31.12	1223	1217	1216	1231	1224	1222	1209	1171	1156	1166	1151
muži	613	614	614	623	621	618	612	590	585	590	585
ženy	610	603	602	608	603	604	597	581	571	576	566
Index	-	0,995	0,999	1,012	0,994	0,998	0,989	0,969	0,987	1,009	0,987

Priemer Ix

Zdroj: ŠÚSR, 2014-2024, DataCubes

Obrázok: Vývoj počtu mužov a žien
 Zdroj: ŠÚSR, 2014-2024, DataCubes

Obrázok: Vývoj rastového indexu v obci
 Zdroj: ŠÚSR, 2014-2024, DataCubes

Počas sledovaného obdobia počet obyvateľov klesol o 72 (5,557 %). Priemerný index dosiahol hodnotu 0,994, čo predstavuje priemerný ročný pokles o 0,535 %. K najvyššiemu nárastu došlo v roku 2017, kedy vzrástol počet obyvateľov o 15 osôb. K roku s najvyšším poklesom obyvateľstva patrila rok 2021, kedy klesol počet obyvateľov o 38. V roku 2024 bol zaznamenaný pokles o 15 obyvateľov. K vysokému úbytku došlo v roku 2021 (- 15) a 2020 (- 13). V obci žije väčší počet mužov ako žien (585).

Nasledujúca tabuľka prezentuje hustotu obyvateľov na km². Hustota obyvateľstva v obci je pod úrovňou Slovenska. Z dlhodobého hľadiska dochádza v obci k zmene hustoty obyvateľstva. V roku 2014 dosiahla hustota hodnotu 51,20 a v roku 2024 mala hodnotu 48,20. Nachádza sa pod úrovňou hustoty vidieka (61,86).

Hustota obyvateľov na km ² k 31.12. podľa územie a rok											
O. Nitrica	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Mestá	405,9	405,13	400,79	399,84	399,06	398,27	394,81	392,06	389,2	386,88	384,96
vidiek	59,61	59,87	60,03	60,34	60,66	60,98	61,23	61,31	61,57	61,86	62,09
SR	110,51	110,61	110,75	110,93	111,08	111,23	111,33	110,98	110,78	110,67	110,58
okr. Prievidza	142,52	141,96	141,43	140,85	140,17	139,58	138,88	136,64	135,55	134,51	133,49
O. Nitrica	51,20	50,76	50,62	50,91	51,07	50,89	50,57	48,95	48,41	48,31	48,20

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2025

1.3.2. Prirodzený prírastok a úbytok

Nasledujúca tabuľka prezentuje prirodzený prírastok/úbytok obyvateľstva v okrese Prievidza, ako aj prirodzený prírastok v obci Nitrica.

Prirodzený prírastok											
O. Nitrica	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
okr. Prievidza HMPP	-1,45	-1,57	-0,91	-2,34	-2,02	-1,73	-4,7	-6,18	-4,51	-5,34	-5,35
prirodzený prírastok	-9	1	-2	-2	-7	-5	-13	-9	-11	-2	-9
hrubá miera pr. príř.	-7,31	0,82	-1,64	-1,63	-5,7	-4,09	-10,7	-7,65	-9,45	-1,72	-7,77

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2025

Vývoj ukazovateľa hrubej miery prirodzeného prírastku obyvateľstva v okrese v sledovanom období vykazuje negatívny trend. Počet živonarodených prekračuje v obci počet zomrelých obyvateľov v 1 roku sledovaného obdobia. Najvyšší prirodzený úbytok bol zaznamenaný v roku 2020 a to - 13 osôb.

1.3.3. Pôrodnosť

Nasledujúca tabuľka prezentuje počet živonarodených (hrubá miera) v okrese a vývoj počtu narodených za obec Nitrica. Rastový trend v okrese bol evidovaný do roku 2016, kedy hrubá miera dosiahla 8,82. Do roku 2024 klesol tento počet na 5,39. V súčasnosti je v obci nerovnomerný trend. Najvyšší počet živonarodených bol evidovaný v roku 2015, 2016 a 2018 a to 12, 9 a 9 osôb.

Počet živonarodených											
O. Nitrica	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
okr. PrievidzaHM	8,01	7,9	8,82	8,39	8,26	8,24	7,97	8,37	7,52	6,51	5,39
narodení	7	12	9	6	9	7	5	7	4	5	6
živonarodení	7	12	9	6	9	7	5	7	4	5	6
hrubá miera živorod.	5,69	9,84	7,4	4,9	7,33	5,72	4,11	5,95	3,44	4,31	5,18

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2025

Štatistika počtu potratov v okrese vykazuje podobné tendencie, ako v prípade obecnej štatistiky. Potratovosť v obci je na nižšej priemernej úrovni, ako je priemer okresu. V obci sa počas sledovaného obdobia vyskytol najväčší počet potratov v rokoch 2014 (3), 2021 (3) a 2024 (3).

Počet potratov											
O. Nitrica	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
okr. Prievidza HM	2,59	2,36	2,47	2,51	1,97	2,14	1,94	2,13	2,11	1,93	1,87
potratovosť	3	1	1	2	0	1	1	3	0	0	3
hrubá miera potratovosti	2,44	0,82	0,82	1,63	0	0,82	0,82	2,55	0	0	2,59
index potratovosti	42,86	8,33	11,11	33,33	0	14,29	20	42,86	0	0	50
ukončené tehotenstvá	10	13	10	8	9	8	6	10	4	5	9
hrubá miera uk. tehot.	8,13	10,66	8,22	6,54	7,33	6,54	4,94	8,5	3,44	4,31	7,77

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2025

1.3.4. Úmrtnosť

Počet zomretých v okrese vykazuje stabilný trend s trendom nárastu v posledných rokoch sledovaného obdobia. Počet kolíše okolo 11,04 osôb na 1000 obyvateľov. Najvyšší počet bol zaznamenaný v roku 2021 (14,56).

V obci Nitrica možno sledovať rastúci aj klesajúci trend. V roku 2014 bolo evidovaných 13 zomretých na 1000 obyvateľov, v roku 2024 to bolo 12,95. V roku 2023 to bolo 6,03 zomretých na 1000 obyvateľov.

Počet zomretých											
O. Nitrica	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
okr. PrievidzaHM	9,47	9,47	9,73	10,73	10,28	9,97	12,66	14,56	12,04	11,85	10,73
zomretí	16	11	11	8	16	12	18	16	15	7	15
hrubá miera úmrtnosti	13	9,02	9,04	6,54	13,03	9,81	14,81	13,6	12,89	6,03	12,95

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2025

1.3.5. Migrácia

Migrácia obyvateľstva t.j. rozdiel medzi prísťahovanými a vystáňovanými obyvateľmi vykazuje pozitívny vývoj. Rozhodujúci podiel na migrácii obyvateľstva v obci pripadá na občanov v produktívnom veku. V sledovanom období vykazoval migračný prírastok negatívny trend. Negatívny vývoj súvisí s väčšou vzdialenosťou obce Nitrica od hlavných centier trhu práce. V roku 2017

presahoval počet prisťahovaných počet vyisťahovaných a to celkovo o 17 osôb, v roku 2024 to bolo 6. Najvyššia negatívna bilancia bola zaznamenaná v roku 2015 (7). Negatívnym obdobím boli roky 2014, 2024 a 2022.

Saldo sťahovania											
O. Nitrica	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
okr. PrievidzaHM	-2,17	-2,74	-2,28	-2,68	-2,56	-2,13	-1,53	-2,03	-3,26	-2,34	-2,17
migračné saldo	-6	-7	1	17	0	3	0	-2	-4	12	-6
hr. miera migr. salda	-4,88	-5,74	0,82	13,89	0	2,45	0	-1,7	-3,44	10,34	-5,18

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2025

Nasledujúca tabuľka prezentuje absolútne hodnoty migrujúcich za obec Nitrica. Najvyšší počet obyvateľov migruje mimo územia SR.

Migrácia obyvateľstva											
O. Nitrica	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
prisťahovaní	8	18	24	27	19	20	15	13	6	18	8
vysťahovaní	14	25	23	10	19	17	15	15	10	6	14

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2025

V sledovanom období počet vysťahovaných kolíše. Stúpajúca tendencia bola zaznamenaná hlavne v roku 2015 a 2016 - celkovo až 25 a 23 vysťahovaných a v roku 2018 - 19 obyvateľov. V roku 2024 počet vysťahovaných dosiahol hodnotu 14. Najväčší počet prisťahovaných bol zaznamenaný v roku 2017 a 2016, kedy sa do obce prisťahovalo celkovo 27 a 24 obyvateľov. V roku 2024 sa do obce prisťahovalo 8 osôb.

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj celkového prírastku na 1000 obyvateľov v okrese, ktorý je súčtom prirodzeného a migračného prírastku a absolútne hodnoty za obec. Celkový prírastok nevykázal v okrese v sledovanom období kladnú hodnotu, len zápornú hodnotu.

Celkový prírastok (- úbytok)											
O. Nitrica	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
okr. Prievidza HM	-3,63	-4,31	-3,2	-5,02	-4,58	-3,86	-6,23	-8,21	-7,77	-7,68	-7,52
celkový prírastok	-15	-6	-1	15	-7	-2	-13	-11	-15	10	-15
hrubá miera celk. pr.	-12,19	-4,92	-0,82	12,26	-5,7	-1,64	-10,7	-9,35	-12,89	8,61	-12,95

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2025

Celkový prírastok v obci vykazuje nerovnomerný trend. K najvyššiemu úbytku došlo v roku 2014, 2022 a 2024, kedy počet obyvateľov dosiahol hodnotu - 15 v každom roku. K ďalšiemu najvyššiemu celkovému úbytku v obci počas sledovaného obdobia došlo v roku 2020 a to - 13 obyvateľov.

1.3.6. Sobášnosť a rozvodovosť

Nasledujúce tabuľky prezentujú vývoj počtu sobášov a rozvodov v okrese a sobášnosť a rozvodovosť v obci Nitrica. Na 1000 obyvateľov v okrese roku 2014 pripadalo 4,77. Do roku 2024 bol ich počet na hodnote 4,78.

Počet sobášov											
O. Nitrica	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
okr. PrievidzaHM	4,77	4,94	5,55	5,52	5,83	5,75	4,43	4,88	5,38	4,58	4,78
sobášnosť	2	9	2	4	3	4	4	5	9	4	5
hrubá miera sobášnosti	1,63	7,38	1,64	3,27	2,44	3,27	3,29	4,25	7,74	3,45	4,32

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2025

V porovnaní s regionálnou štatistikou je sobášnosť v obci nižšia, ako v prípade okresu. Najvyšší počet sobášov sa uskutočnil v roku 2015 a 2022. V prípade rozvodovosti boli hodnoty pad úrovňou okresu. K najväčšiemu počtu rozvodov došlo v roku 2016 a to 5.

Počet rozvodov											
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
O. Nitrica											
okr. PrievidzaHM	2,2	2,03	2	1,93	2,03	1,75	1,42	1,69	1,65	1,64	1,66
rozvodovosť	0	4	5	2	1	2	0	2	1	2	0
hrubá miera roz.	0	3,28	4,11	1,63	0,81	1,64	0	1,7	0,86	1,72	0

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2025

1.3.7. Veková štruktúra

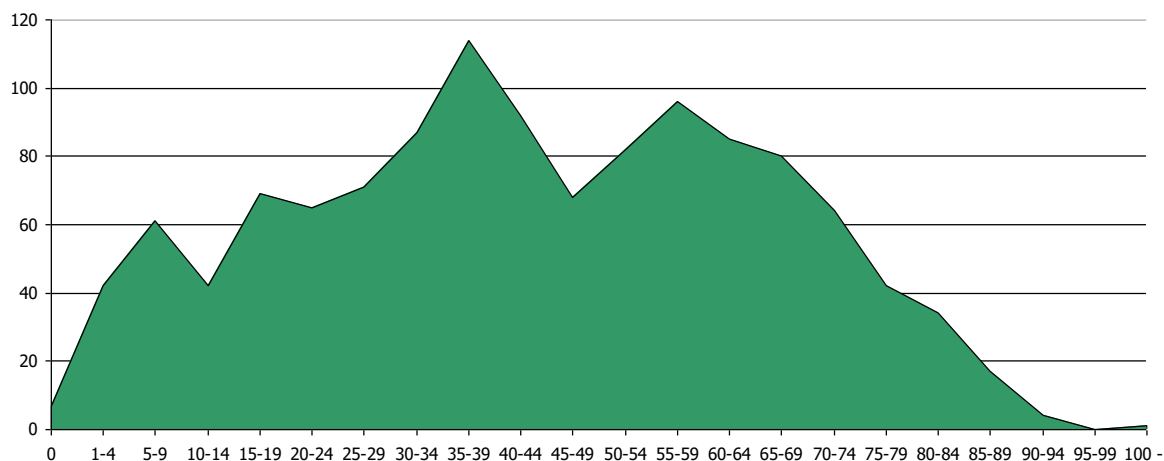
Nasledujúca tabuľka predstavuje vývoj počtu obyvateľov podľa 5 ročných vekových skupín.

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.)											
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Spolu	1223	1217	1216	1231	1224	1222	1209	1171	1156	1166	1151
0	7	12	10	6	9	7	5	8	4	5	8
1-4	42	35	37	41	37	39	34	31	32	25	23
5-9	61	63	59	60	60	60	61	56	53	53	51
10-14	42	44	52	60	62	62	69	65	62	62	59
15-19	69	64	55	48	39	41	43	50	60	65	65
20-24	65	54	62	65	73	67	63	53	47	42	44
25-29	71	76	69	65	59	56	54	61	60	66	61
30-34	87	81	82	77	74	73	64	58	49	50	52
35-39	114	112	109	108	103	93	87	82	80	67	61
40-44	92	101	105	107	105	119	120	107	104	106	89
45-49	68	76	80	86	92	90	99	101	103	103	116
50-54	82	73	66	70	72	67	73	75	80	89	89
55-59	96	93	80	84	79	83	75	65	67	66	60
60-64	85	85	97	93	92	90	88	81	80	75	78
65-69	80	80	77	79	83	82	81	87	83	88	87
70-74	64	64	66	71	75	70	69	69	71	76	78
75-79	42	47	50	45	48	59	54	58	60	65	63
80-84	34	32	32	38	33	37	41	33	31	31	40
85-89	17	21	21	20	21	21	24	24	24	22	21
90-94	4	3	6	7	7	4	4	7	6	9	5
95-99	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	1
100 -	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0

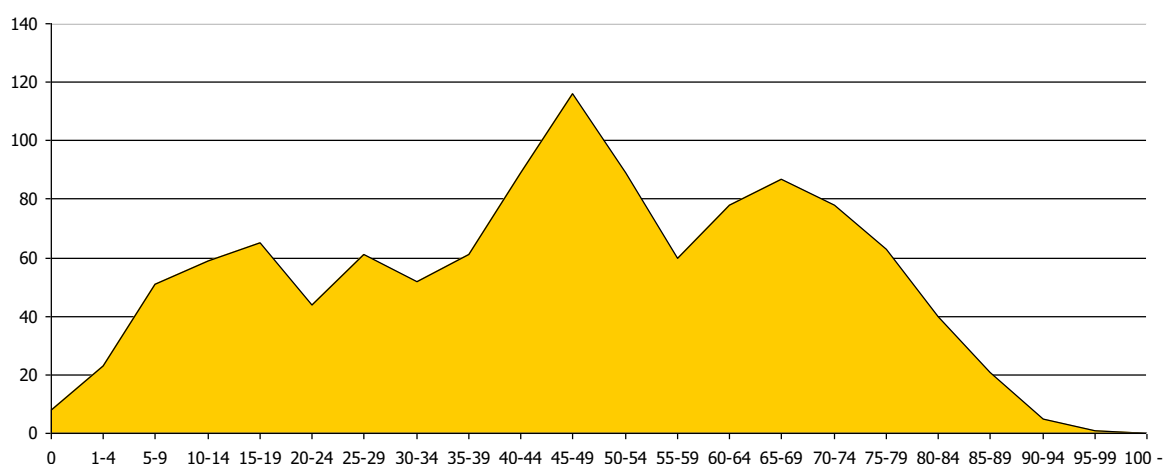
Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2025

K najvyššiemu nárastu došlo vo vekových skupinách od 45 - 49 rokov. Sledovanie jednotlivých vekových skupín je dôležité z hľadiska formovania ponuky služieb a formovania infraštruktúry v obci Nitrica.

Veková štruktúra obyvateľstva 2014

2024

Prognózy

V prípade, že sa doterajší trend zachová, v nasledujúcich 11 rokoch by malo dôjsť k miernemu nárastu počtu obyvateľov. Zmeny nastanú hlavne v štruktúre obyvateľov predproduktívnom, produktívnom a poproduktívnom veku. Do roku 2035 by mal celkový počet obyvateľov činiť 1169. Vekové skupiny by mali mať rovnomerný vývoj. Intenzívnejší vývoj by mal pokračovať vo vekových skupinách od 45 do 49 rokov.

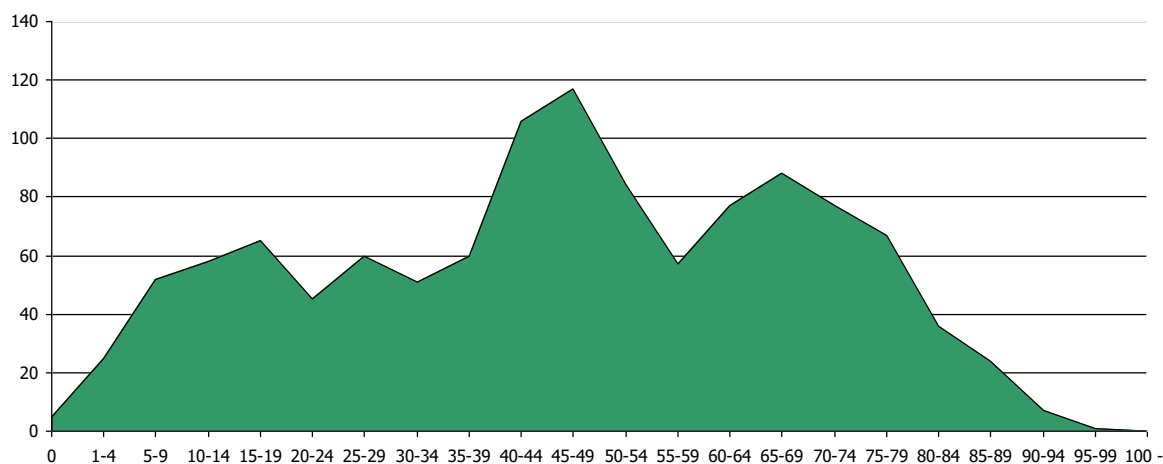
Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.)

	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Spolu	1161	1161	1162	1164	1165	1166	1166	1167	1167	1168	1169
0	5	5	4	4	4	3	3	3	2	2	1
1-4	25	23	23	23	22	22	22	21	21	20	20
5-9	52	51	50	49	47	46	45	44	43	42	41
10-14	58	58	57	57	57	56	56	55	55	55	54
15-19	65	66	66	66	67	67	67	68	68	68	69
20-24	45	43	41	39	37	35	32	30	28	26	24
25-29	60	60	59	59	59	59	58	58	58	57	57
30-34	51	51	50	50	50	50	49	49	49	48	48
35-39	60	59	59	58	58	58	57	57	56	56	56
40-44	106	106	106	106	107	107	107	107	107	107	107
45-49	117	118	120	121	121	122	123	124	125	126	127
50-54	84	86	87	88	90	91	93	94	95	97	98

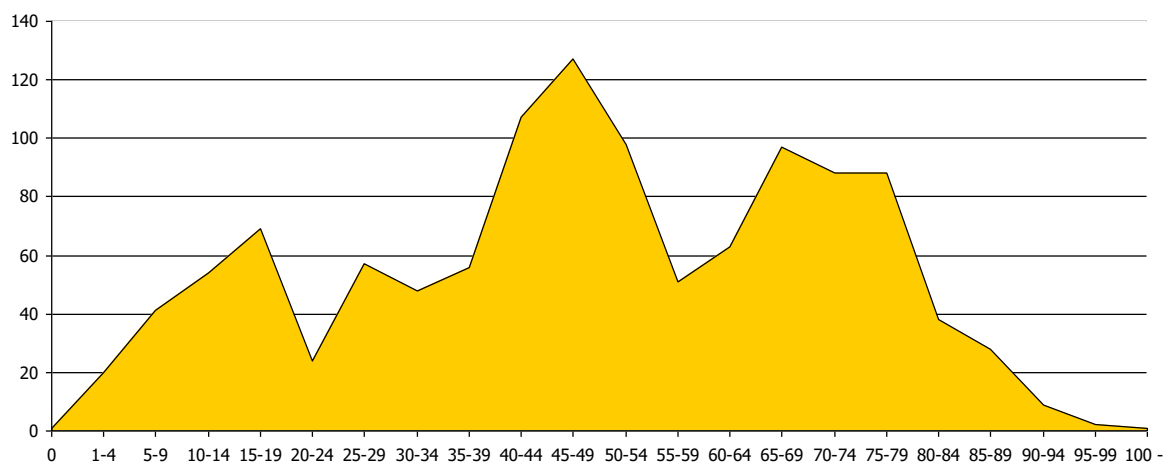
55-59	57	56	56	55	55	54	53	53	52	52	51
60-64	77	76	75	73	72	70	69	68	66	65	63
65-69	88	89	90	91	91	92	93	94	95	96	97
70-74	77	78	79	80	81	83	84	85	86	87	88
75-79	67	69	71	73	75	78	80	82	84	86	88
80-84	36	36	36	36	37	37	37	37	37	38	38
85-89	24	24	25	25	25	26	26	27	27	27	28
90-94	7	7	8	8	8	8	8	9	9	9	9
95-99	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2
100-	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1

Prognózaná veková štruktúra obyvateľstva

2025

2035

Ďalšie demografické charakteristiky

Nasledujúce tabuľky prezentujú vývoj počtu obyvateľov a predpokladaný vývoj podľa hlavných vekových skupín. Najväčší podiel pripadá na obyvateľov v produktívnom veku, najmenší podiel na obyvateľov v predproduktívnom veku. V skupine v poproduktívnom veku bol zaznamenaný nárast. Za 11 ročné obdobie vzrástol počet obyvateľov o 53. V skupine v predproduktívnom veku bol zaznamenaný pokles o 11 obyvateľov. Počet obyvateľov v produktívnom veku zaznamenal pokles o 114.

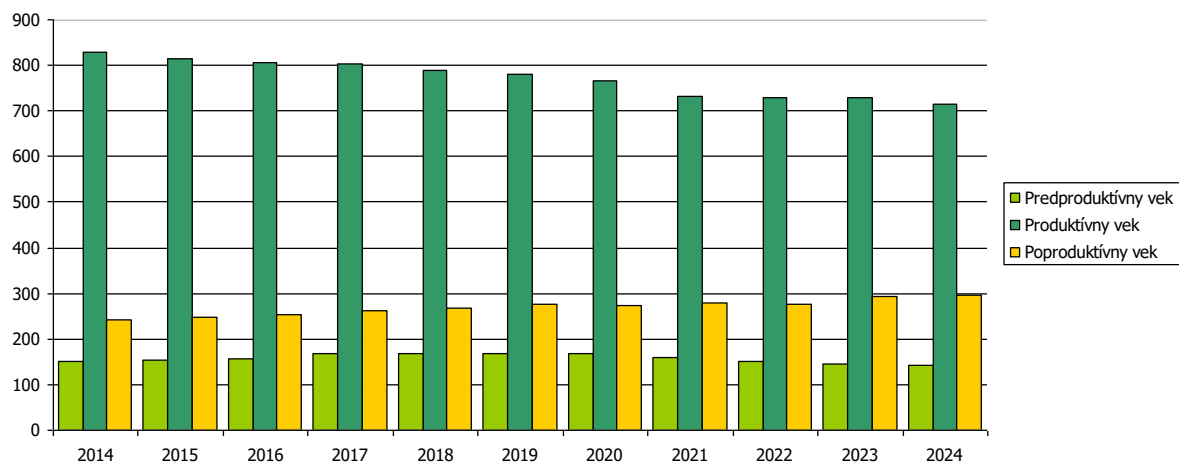
Obyvateľstvo podľa štruktúry základných vekových skupín

2014 2015 2016 2017 2018 2019 2020 2021 2022 2023 2024

Predproduktívny vek	152	154	158	167	168	168	169	160	151	145	141
Produktívny vek	829	815	805	803	788	779	766	733	730	729	715
Poproduktívny vek	242	248	253	261	268	275	274	278	275	292	295

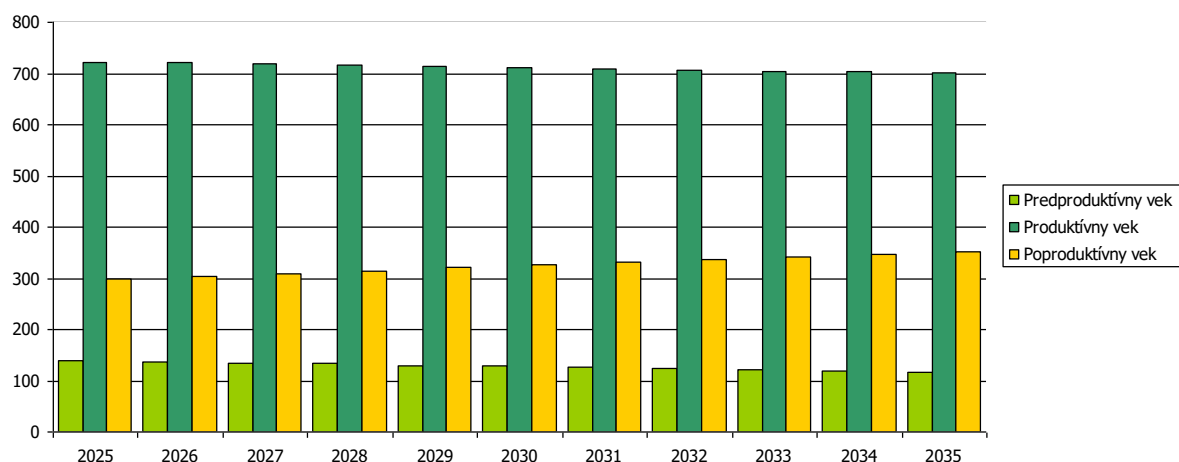
Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2025

Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva v sledovanom období

Ako prezentuje graf, za uvedených 11 rokov došlo k nárastu vo vekových skupinách poproduktívneho veku. Nasledujúca tabuľka prezentuje predpokladaný vývoj v hlavných vekových skupinách do roku 2035.

Predpokladaný vývoj počtu obyvateľstva do roku 2035

Do roku 2035 sa predpokladá nárast obyvateľov vo vekovej skupine poproduktívneho veku. Vo vekovej skupine poproduktívneho veku sa predpokladá nárast o 52 obyvateľov.

Predpokladaný vývoj počtu obyvateľstva do roku 2035

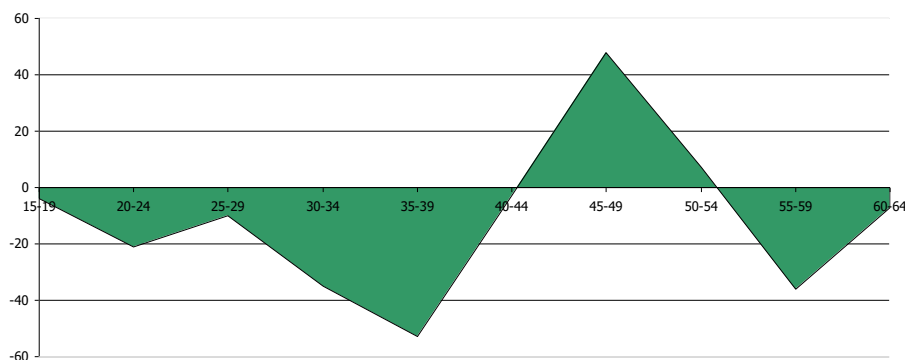
	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Predproduktívny vek	140	137	134	133	130	128	126	124	121	119	117
Produktívny vek	722	721	719	716	714	712	709	707	705	703	701
Poproduktívny vek	299	304	309	315	321	326	331	336	341	346	351

Najviac ekonomicky činného obyvateľstva pripadá na vekovú skupinu od 45 do 49 rokov. Naopak najmenšiu skupinu ekonomicky aktívneho obyvateľstva tvoria obyvatelia od 20 do 24 rokov. Pokles v medzioročnom porovnaní 2014 až 2024 bol zaznamenaný v skupine 15 - 44 a 60 až 64 rokov.

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo podľa štruktúry veku a pohlavia k 2014 a 2024

Vek	2014	2024	rozdiel 2024 -2014
15-19	69	65	-4
20-24	65	44	-21
25-29	71	61	-10
30-34	87	52	-35
35-39	114	61	-53
40-44	92	89	-3
45-49	68	116	48
50-54	82	89	7
55-59	96	60	-36
60-64	85	78	-7

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2025

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2025

Z ekonomického hľadiska daná štruktúra je vyhovujúca.

Národnostná štruktúra obyvateľstva

Z hľadiska národnostnej štruktúry sa väčšina obyvateľov hlási k slovenskej národnosti – 96,55 %. Oficiálne žije v obci 24 obyvateľov českej národnosti. Oficiálne tu žije 56 obyvateľov nezistenej národnosti.

Bývajúce obyvateľstvo podľa náboženského vyznania

Ukazovateľ	SODB 2021	%
Slovenská	1157	97,88
Maďarská	3	0,25
Česká	6	0,51
Nemecká	1	0,08
Ostatné	1	0,08
Nezistené	14	1,18
Spolu	1182	

Zdroj: http://www.sodbtn.sk/obce/obec_stat_vierovyznanie.php?kod_obce=543136

V okrese Prievidza je národnostná štruktúra podobná.

1.3.8. Príjmy a výdavky domácností

Príjmy domácností

Priemerný čistý príjem domácnosti mal v sledovanom období rastúcu tendenciu. V priemere stúpol od roku 2014 do roku 2024 o 28,22 %. Spomedzi ostatných regiónov SR je na priemernej úrovni.

Čisté peňažné príjmy v Eur

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Slovenská republika	1 143	1 123	1 139	1 158	1 224	1 328	1 406	1 377	1 510	1 532	1 547
Bratislavský kraj	1 327	1 203	1 338	1 356	1 345	1 488	1 559	1 515	1 574	1 557	1 634
Západné Slovensko	1 132	1 107	1 091	1 138	1 214	1 327	1 417	1 384	1 493	1 518	1 548
Trnavský kraj	1 158	1 148	1 123	1 183	1 275	1 388	1 499	1 457	1 576	1 636	1 655

Trenčiansky kraj	1 187	1 137	1 113	1 140	1 217	1 317	1 405	1 361	1 458	1 558	1 522
Nitriansky kraj	1 064	1 049	1 047	1 102	1 166	1 289	1 364	1 347	1 454	1 386	1 483
Stredné Slovensko	1 097	1 089	1 090	1 105	1 156	1 262	1 360	1 338	1475	1 556	1 516
Žilinský kraj	1 174	1 157	1 170	1 174	1 240	1 367	1 474	1 436	1 560	1 608	1 599
Banskobystrický kraj	1 026	1 027	1 017	1 042	1 079	1 167	1 257	1 249	1 388	1 502	1 435
Východné Slovensko	1 110	1 137	1 149	1 136	1 241	1 311	1 357	1 335	1527	1 515	1 528
Prešovský kraj	1 154	1 172	1 157	1 177	1 267	1 330	1 352	1 339	1 550	1 568	1 551
Košický kraj	1 070	1 105	1 141	1 098	1 217	1 295	1 362	1 332	1 505	1 465	1 506

Zdroj: 20.5.2025, DataCubes, ŠÚ SR,

Výdavky domácností

Štruktúru výdavkov domácností prezentuje nasledujúca tabuľka. Najvyššie výdavky domácnosti dlhodobo plynú na stravovanie (106,46 €) a bývanie (cca. 84,42 € na osobu). Vysoký podiel (hlavne v prípade pracujúceho obyvateľstva obce) pripadá na dopravu do zamestnania, keď že, hlavné pracovné trhy sa nachádzajú mimo obce – v okresnom meste Prievidza, krajskom meste Trenčín, Čechách, Nemecku, Anglicku, ale aj v meste Bratislava.

Čisté peňažné výdavky (od r. 2013) v eurách											
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Spolu	322,83	394,21	400,46	412,56	421,63	432,21	479,08	497,55	542,42	556,08	572,54
Potraviny a nealk...	75,87	74,71	76,33	80,27	83,59	88,33	87,97	92,6	97,47	114,84	106,46
Alkoholické nápo...	9,71	11,21	11,48	11,84	12,19	12,6	13,05	13,6	15,76	15,28	15,99
Odievanie a obuv	17,28	23,93	24,11	25,51	25,45	24,63	15,92	16,58	19,23	15,94	18,48
Bývanie, voda, eletr...	61,91	66,05	65,18	63,93	65,1	69,64	72,79	73,52	70,02	100,23	84,42
Nábytok, bytové vyb...	12,73	22,85	23,35	23,76	24,56	24,65	23,1	23,71	28,39	22,41	28,16
Zdravotníctvo	9,91	11,95	12,27	12,84	13,06	13,63	12,56	14,06	22,49	11,87	16,85
Doprava	23,99	44,3	45,24	48,33	49,86	49,21	42,13	42,14	44,61	55,79	54,42
Pošty a telekomunik...	16,89	18,29	18,46	18,54	18,48	18,28	19,82	20,43	23,26	22,37	22,65
Rekreácia a kultúra	29,58	26,83	27,34	27,71	28,16	28,56	18,02	18,42	24,28	16,58	18,10
Vzdelávanie	0,65	2,92	2,98	3,11	3,13	3,2	1,28	1,16	1,22	2,11	2,11
Hotely, kaviarne a reš...	14,96	20,07	21,25	22,97	23,86	25,18	19,92	20,64	25,37	19,85	24,55
Rozličné tovary a služby	20,95	27,84	28,17	28,42	28,87	30,17	38,81	40,98	49,4	44,23	48,45
Ostatné čisté výdavky	28,43	43,26	44,33	45,32	45,32	44,11	113,72	119,71	120,92	114,59	131,90

Zdroj: 20.5.2025, DataCubes, ŠÚ SR,

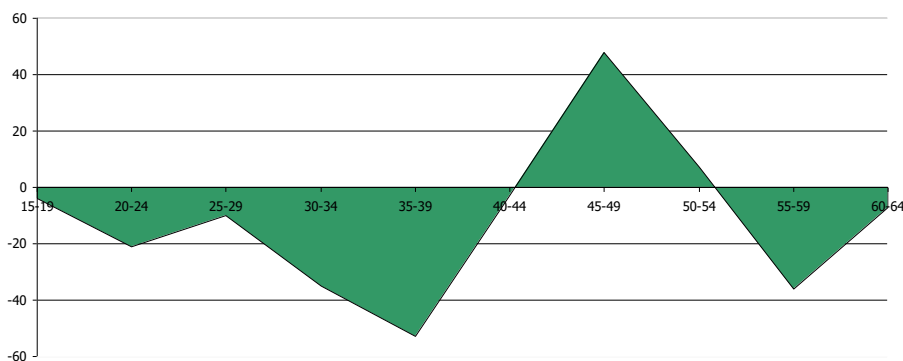
Naopak najnižší podiel výdavkov pripadá na vzdelávanie, alkohol a zdravotníctvo. Pomerne vysoké % výdavkov pripadá na rozličné tovary a ostatné výdavky.

1.3.9. Štruktúra ekonomicky aktívneho obyvateľstva

Najviac ekonomicky činného obyvateľstva pripadá na vekovú skupinu od 45 do 49 rokov. Naopak najmenšiu skupinu ekonomicky aktívneho obyvateľstva tvoria obyvatelia od 20 do 24 rokov. Pokles v medziročnom porovnaní 2014 až 2024 bol zaznamenaný v skupine 15 - 44 a 60 až 64 rokov.

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo podľa štruktúry veku a pohlavia k 2014 a 2024				
Vek	2014	2024	rozdiel 2024 -2014	
15-19		69	65	-4
20-24		65	44	-21
25-29		71	61	-10
30-34		87	52	-35
35-39	114		61	-53
40-44	92		89	-3
45-49	68	116		48
50-54	82		89	7
55-59	96		60	-36
60-64	85		78	-7

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2025

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2025

Z ekonomického hľadiska daná štruktúra je vyhovujúca.

1.3.10. Náboženská charakteristika

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru obyvateľstva obce Nitrica podľa vierovyznania v roku 2021. Obec je podľa kritéria vierovyznania s jedným dominantným vierovyznaním - rímskokatolíckym (97,88 %). K Evanjelickému vierovyznaniu sa hlásilo 0,25 % obyvateľov. Pri 1,69 % nebolo zistené vierovyznanie. Bez vyznania bolo 17,94 % obyvateľov.

Bývajúce obyvateľstvo podľa náboženského vyznania

Ukazovateľ	SODB 2021	%
Rímskokatolícka cirkev	924	78,17
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	3	0,25
Gréckokatolícka cirkev	3	0,25
Reformovaná kresťanská cirkev	1	0,08
Pravoslávna cirkev	1	0,08
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	2	0,17
iné	16	1,35
bez vyznania	212	17,94
nezistené	20	1,69
Spolu	1182	

Zdroj: http://www.sodbtn.sk/obec/obec_stat_vierovyznanie.php?kod_obce=543136

1.4. Vzdelanie a zamestnanosť

1.4.1. Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva

V obci majú najvyšší podiel vo vzdelanostnej štruktúre obyvateľstva občania so stredným odborným vzdelaním - s maturitou - 28,51 % a s učňovským vzdelaním - 26,40 %. Obyvatelia so základným vzdelaním boli zastúpení 15,40 %.

Podrobná vzdelanostná štruktúra obyvateľov obce v roku 2012

dosiahnuté vzdelanie	počet	%
bez vzdelania (osoby 0-14 rokov)	102	8,63
základné	182	15,40
stredné odborné učňovské (bez maturity)	312	26,40
úplné stredné (s maturitou)	337	28,51
vyššie odborné vzdelanie	63	5,33
vysokoškolské	162	13,71
bez školského vzdelania (15+ rokov)	1	0,08
nezistené	23	1,95

Zdroj: statistics.sk, 10.2.2021

Z hľadiska uplatnenia sa obyvateľstva na trhu práce má uvedená vzdelanostná štruktúra vyhovujúci pomer. Z hľadiska ďalšieho vývoja je potrebné v obci ďalej zvyšovať počet obyvateľov so stredným odborným vzdelaním a úplným stredným vzdelaním.

1.4.2. Vzdelanostná štruktúra rómskeho etnika

Vzdelanostná štruktúra rómskeho obyvateľstva kopíruje celoslovenské štatistiky. Vzdelanosť je hlavným problémom nielen z hľadiska prístupu na trh práce, ale aj z hľadiska spôsobu života, stravovania, hygieny a páchania trestnej činnosti.

Dominantná časť obyvateľov rómskeho etnika má ukončené len základné vzdelanie. Druhou najpočetnejšou skupinou sú obyvatelia bez vzdelania. Uvedené skupiny sa vyznačujú nulovou kvalifikáciou častokrát bez schopnosti čítať a písať. Z hľadiska pracovného zaradenia sú schopní vykonávať len hrubú manuálnu prácu, väčšinou sezónnu. Mnohí obyvatelia v tejto skupine nedisponujú ani pracovnými návykmi a s tým súvisiacou pravidelnosťou, zodpovednosťou. Z hľadiska času sa situácia ešte zhoršuje a je potrebné prijať prísnejšie opatrenia hlavne z úrovne štátu.

V obci Nitrica táto skupina nie je zastúpená.

1.4.3. Štruktúra zamestnanosti v obci

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru pracujúcich podľa jednotlivých odvetví národného hospodárstva. Najväčšie zastúpenie majú v regióne priemysel (37,08 %), obchod (12,24 %) a zdravotníctvo / vzdelávanie (cca. 8 %). Silne zastúpená je verejná správa (7,58 %). Od roku 2014 sa podiel priemyslu na zamestnaní zvýšil. Druhý najvýraznejší pokles nastal v prípade obchodu.

Štruktúra zamestnanosti podľa NACE	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Poľnohospodárstvo, les...	1,04	1,10	1,65	1,51	1,25	1,57	1,57	1,35	1,37	1,45	1,03
Priemysel spolu	45,43	45,70	46,34	46,10	41,12	42,99	40,07	39,47	40,20	38,16	37,08
Ťažba a dobývanie	11,04	11,51	10,97	9,58	7,29	7,58	6,46	5,17	4,37	3,73	3,19
Priemyselná výroba	31,19	31,20	32,56	33,40	31,85	33,56	31,80	31,92	33,82	31,81	35,15
Dodávka elektriny, ...	1,83	1,56	1,28	1,18	0,87	0,87	0,92	0,89	0,87	0,87	0,60
Dodávka vody; čist...	1,38	1,43	1,53	1,94	1,12	0,98	0,89	1,49	1,13	0,81	0,51
Stavebníctvo	4,64	3,75	2,77	4,16	4,88	5,48	4,72	9,25	7,14	7,29	3,91
Veľkoobchod a mal...	13,98	13,53	14,04	11,07	11,83	11,86	11,25	10,25	11,88	13,62	12,24
Doprava a skladovanie	4,11	3,70	3,92	4,44	5,50	4,37	7,30	6,36	6,11	6,52	6,63
Ubytovacie a strav...	0,91	0,92	0,80	0,56	3,06	0,76	0,52	0,21	0,35	1,23	1,36
Informácie a komunikácia	0,40	0,45	0,46	0,81	1,06	1,37	0,47	0,38	0,58	0,68	0,49
Finančné a poisťov...	0,66	0,64	0,66	0,61	0,43	0,53	0,52	0,41	0,42	0,42	0,44
Činnosti v oblasti ...	1,47	1,52	0,38	0,31	0,53	0,40	1,50	1,97	2,66	0,97	1,80
Odborné, vedecké ...	1,49	1,72	1,71	2,04	3,13	2,71	4,48	2,11	2,05	0,77	1,05
Administratívne a p...	2,71	3,58	3,59	5,98	3,81	3,82	2,64	2,50	3,47	3,44	3,10
Verejná správa a obr...	6,19	6,65	6,69	5,81	7,13	7,66	6,73	7,98	6,18	7,85	7,58
Vzdelávanie	5,84	5,97	6,51	6,17	7,08	6,47	7,15	6,36	6,37	7,62	8,74
Zdravotníctvo a soci...	6,58	6,44	6,20	5,72	6,01	6,34	6,66	6,31	6,38	6,92	8,37
Umenie, zábava a rekreácia	0,96	0,98	1,10	1,28	0,96	1,57	2,29	1,91	2,39	0,99	4,76
Ostatné činnosti	0,38	0,36	0,37	0,33	0,24	0,26	0,32	0,79	0,46	0,41	0,32

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2025

Obyvatelia sú prevažne zamestnaní v meste Prievidza, Trenčín, Nitra alebo hlavnom meste Bratislava. Pracovné príležitosti poskytuje aj obec v malých výrobných prevádzkach.

Najširšia ponuka pracovných príležitostí je orientovaná na hospodársku základňu – prevádzky Elektrárne Nováky, Novácke chemické závody, a.s., Hornonitrianske bane Prievidza (HBP), a.s. a iné... . V súčasnosti v rozhodujúcej miere ovplyvňujú trh práce v obci malé a stredné podnikateľské subjekty a živnostníci, ktorí sú zameraní na všetky činnosti hospodárstva, či už vo výrobe priemyselnej, poľnohospodárskej, stavebníctve, obchodovaní, v službách. Významným vývojovo novým zdrojom pracovných príležitostí sa predpokladá sektor obchodu a služieb, najmä cestovného ruchu – v súčasnosti nie sú v dostatočnej miere využité prírodné danosti v oblasti Prievidza a okolie. Bez nových vonkajších impulzov nie je možné očakávať pozitívne zmeny a zvyšovanie zamestnanosti obyvateľov priamo v obci. V obci sú obyvatelia zamestnaní hlavne v malých výrobných rodinných prevádzkach a v službách. Vzhľadom na veľkosť obce je pracovný trh obmedzený.

1.5. Nezamestnanosť, príčiny, dôsledky, prognózy

1.5.1. Vývoj nezamestnanosti

Vývoj nezamestnanosti vo všeobecnosti zaznamenával až do roku 2019 klesajúci trend. V roku 2020 ovplyvnila nezamestnanosť pandemická situácia a opatrenia vlády SR (59). V roku 2024 bolo v obci 29 nezamestnaných.

Miera evidovanej nezamestnanosti v obci											
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Nezamestnaná spolu	82	62	58	40	32	31	59	49	30	29	29
Nezamestnaní ženy	36	27	27	22	17	10	29	23	15	12	11
% miera nezamest.	9,89	7,61	7,20	4,98	4,06	3,98	7,70	6,68	4,11	3,98	4,06

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2025

Nezamestnanosť v obci mala za posledné 3 roky (od roku 2022) rovnomerný vývoj. V roku 2014 bolo v obci Nitrica 36 nezamestnaných žien.

Relatívny počet evidovaných nezamestnaných obyvateľov v obci a regióne prezentuje nasledujúca tabuľka.

Miera evidovanej nezamestnanosti podľa územie, pohlavie a rok v %											
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Kraj Trenčiansky	9,56	7,71	5,85	3,53	2,93	3,20	5,39	4,28	3,69	3,61	3,66
Okres Prievidza	12,47	10,37	8,13	5,14	4,46	4,70	7,14	5,76	5,41	4,37	3,51
Muži	10,64	8,71	6,77	4,42	3,82	3,95	5,88	4,70	4,45	3,58	2,87
Ženy	14,84	12,45	9,79	6,00	5,25	5,59	8,77	7,04	6,53	5,21	4,09

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2025

Vyššia miera evidovanej nezamestnanosti bola takmer počas celého obdobia v prípade ženskej populácie. V roku 2024 dosiahla úroveň 4,09 %. Najvyššia úroveň v prípade mužskej populácie sa dosiahla v roku 2014 (10,64 %).

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj nezamestnanosti znevýhodnených skupín. V prípade absolventov dochádza k výraznému poklesu počtu - 170. Počet dlhodobo evidovaných uchádzačov klesol počet z 4818 na 1159 osôb.

Uchádzači o zamestnanie znevýhodnení											
Okr. Prievidza	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
A	811	653	453	255	223	200	290	292	208	185	191
B	781	522	359	235	157	218	263	207	158	177	170
C	32	20	26	19	11	14	13	15	19	18	18
D	4 818	4 074	2 691	1 404	986	848	1 516	1 682	1 301	1 173	1 159

A - Počet uchádzačov o zamestnanie so ZP

B - Počet uchádzačov o zamestnanie – absolventi
 C - Počet uchádzačov o zamestnanie – mladiství
 D - Počet dlhodobo evidovaných uchádzačov o zamestnanie
 Zdroj: DataCubes ŠÚ, 2014-2024

1.5.2. Veková štruktúra nezamestnaných

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru nezamestnaných podľa veku priamo v obci. Najviac obyvateľov spadalo do vekovej skupiny od 45 do 49 rokov, 55 - 59.

Nezamestnaní podľa veku v októbri 2025												
Nitrica	UoZ spolu	v tom										n/a
		do 20r.	20-24r.	25-29r.	30-34r.	35-39r.	40-44r.	45-49r.	50-54r.	55-59r.	60r. a viac	
Spolu	29	2	1	3	2	2	3	5	2	6	3	0
Ženy	12	0	0	2	0	1	2	1	1	4	1	0

Zdroj: UPSVaR SR, DataCubes, 2024

1.5.3. Vzdelanostná štruktúra nezamestnaných

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru nezamestnaných podľa vzdelania v obci. Najviac nezamestnaných bolo vo vzdelanostnej skupine - nižšie a vyššie sekundárne vzdelanie.

Štruktúra UoZ podľa najvyššie dosiahnutého vzdelania (ISCED) október 2025												
Nitrica	UoZ spolu	v tom										n/a
		0	1	2	3	4	5	6	7	8		
Spolu	29	0	0	1	25	1	0	0	2	0	0	
Ženy	12	0	0	1	10	0	0	0	1	0	0	

Zdroj: UPSVaR SR, DataCubes, 2025

ISCED (The International Standard Classification of Education) - Medzinárodná štandardná klasifikácia vzdelávania

- 0 predprimárne vzdelanie
- 1 primárne vzdelanie
- 2 nižšie sekundárne vzdelanie
- 3 vyššie sekundárne vzdelanie
- 4 post sekundárne neterciárne vzdelanie
- 5 terciárne vzdelanie (nie VŠ)
- 6 terciárne vzdelanie (VŠ 1.stupeň)
- 7 terciárne vzdelanie (VŠ 2.stupeň)
- 8 terciárne vzdelanie (VŠ 3.stupeň)

Zdroj: UPSVaR SR, DataCubes, 2025

1.5.4. Dĺžka evidencie

Významným ukazovateľom na trhu práce je doba evidencie nezamestnaných obyvateľov. Tri najväčšie skupiny tvorili nezamestnaní s dĺžkou evidencie od 0 do 3 mesiacov, 4 až 6 mesiacov. Tretou najpočetnejšou skupinou je skupina od 13 do 18 mesiacov.

Nezamestnaní podľa dĺžky evidencie v októbri 2025												
Nitrica	UoZ spolu	v tom										
		do 3 m.	4 - 6 m.	7 - 9 m.	10 - 12 m.	13 - 18 m.	19 - 24 m.	25 - 30 m.	31 - 36 m.	37 - 42 m.	43 - 48 m.	nad 48 m.
Spolu	29	14	6	0	2	3	1	0	0	1	2	0
Ženy	12	6	3	0	1	1	0	0	0	1	0	0

Zdroj: UPSVaR SR, DataCubes, 2025

1.5.5. Verejné služby zamestnanosti

Na zabezpečovanie práva občanov na zamestnanie je zriadený Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVaR) ako orgán špecializovanej štátnej správy, ktorý v rozsahu svojej pôsobnosti, ako jeden z viacerých subjektov vykonáva politiku zamestnanosti. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVaR) je hlavnou inštitúciou realizujúcou politiku trhu práce, čo je systém podpory a pomoci občanom pri ich začleňovaní na pracovné miesta na trhu práce formou sprostredkovania zamestnania, poskytovania poradenstva, prispôsobovaním profesijnej štruktúry nezamestnaných a zamestnancov pomocou rekvalifikácií, podporovanie vytváranie nových pracovných miest zamestnávateľmi pomocou poskytovania príspevkov v rámci aktívnej politiky trhu práce. Obec spolupracuje pri realizácii aktívnej politiky trhu práce (APTP). Obec spolupracuje s UPSVR Prievidza.

1.5.6. Aktivačná činnosť

Obec v oblasti aktívnej politiky zamestnanosti dočasne zamestnáva nezamestnaných občanov v rámci aktivačných prác. V prevažnej miere výkon týchto pracovných činností zahŕňa údržbu verejných priestranstiev. Nasledujúca tabuľka prezentuje počty aktivačných pracovníkov v okrese Prievidza. V máji roku 2025 bolo 19 obyvateľov v okrese evidovaných na aktivačných prácach.

Aktivačná činnosť (máj 2025)										
	Spolu	v tom								
		A1d	A2a1	A2a2	A2b	A2c2	A2c3	A2c5	A2c6	A5
TN kraj	176	0	0	2	0	0	0	169	0	5
Prievidza	19	0	0	0	0	0	0	19	0	0

AP - aktivačný príspevok

A1d	AP pre občana, ktorý je zamestnaný a má príjem aspoň vo výške minimalnej mzdy platí do 31.3.2024
A2a1	AP pre občana, ktorý je v evidencii UoZ a za získava nižšie stredné vzdelanie
A2a2	AP pre občana, ktorý je v evidencii UoZ a nezískal vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa a je žiakom strednej školy v externej forme štúdia alebo študentom vysokej školy v externej forme štúdia
A2b	AP pre občana, ktorý je v evidencii UoZ a zúčastňuje sa rekvalifikácie
A2c2	AP pre občana, ktorý je v evidencii UoZ a zúčastňuje sa MOS na základe dohody s úradom (§52 zákona č. 5/2004 o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov)
A2c3	AP pre občana, ktorý je v evidencii UoZ a zúčastňuje sa MS pre samosprávny kraj (§ 52 zákona č. 5/2004 o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov)
A2c5	AP pre občana, ktorý je v evidencii - podpora udržiavania pracovných návykov (§ 54 zákona č. 5/2004 o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov)
A2c6	AP pre občana, ktorý je v evidencii UoZ - znevýhodnený uchádzač o zamestnanie (§ 54 zákona č. 5/2004 o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov)
A2d	AP - iné projekty
A5	AP pre občana, ktorý vykonáva dobrovoľnú vojenskú prípravu

Zdroj: ÚPSVaR, 2025

1.6. Sociálna charakteristika obyvateľstva

1.6.1. ŤZP občania

Za občana s ťažkým zdravotným postihnutím sa považuje občan, ktorého miera funkčnej poruchy je najmenej 40 %. Telesne a zdravotne postihnutý jedinec je jedinec s chybou pohybového a oporného ústrojenstva alebo poškodením nervového ústrojenstva, ak sa prejavuje porušenou hybnosťou a jedinec v stave choroby alebo zdravotného oslabenia. Mentálna retardácia je multidimenzionálny fenomén, ktorý postihuje prekrývajúco medicínske, psychologické, pedagogické a sociálne kvality, funkcie správanie sa postihnutého človeka od narodenia po smrť. Nasledujúce grafy prezentujú štruktúru počtu a výšky príspevkov v okrese Prievidza v roku 2025 v mesiaci máj.

Počet poberateľov opakovaných peňažných príspevkov na kompenzáciu ŤZP podľa regiónov								
	na osobnú asistenciu	na prepravu	na diétne stravovanie	na hygienu alebo ošatenie	na prevádzku OMV	na psa so špeciálnym výcvikom	na opatrovanie	na opatrovanie - počet opatrovaných
TNSK	865	59	4685	7309	3668	2	5680	5809
Prievidza	52	13	327	540	304	0	422	436

Zdroj: ÚPSVaR SR, 2025,

Čerpanie finančných prostriedkov opakovaných peňažných príspevkov na kompenzáciu ŤZP podľa regiónov (v eurách)							
	na osobnú asistenciu	na prepravu	na diétne stravovanie	na hygienu alebo ošatenie	na prevádzku OMV	na psa so špeciálnym výcvikom	na opatrovanie
TNSK	702310,1	6730,38	162942,2	185867,9	167847,7	122,04	3709446
Prievidza	53204,58	1563,5	11077,56	13732,2	13911,04	0	271359

Zdroj: ÚPSVaR SR, 2025,

Každé zdravotné postihnutie s trvalými následkami vyžaduje komplexný prístup zameraný nielen na úpravu postihnutých fyziologických funkcií, ale aj na úpravu psychosociálnych funkcií s cieľom integrácie postihnutej osoby do bežných spoločenských štruktúr. Model komplexnej rehabilitačnej starostlivosti vyžaduje skúsených odborníkov v rehabilitačnej medicíne - lekárov, fyzioterapeutov, rehabilitačných pracovníkov, psychológov, logopédov, ale aj sociálnych pracovníkov, orientovaných v problematike dlhodobej sociálno - rehabilitačnej starostlivosti (<http://www.nrozp.sk/index.php/soc-rehabilitacia>, 10.7.2011).

Úloha Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny

V tejto súvislosti Oddelenia posudkových činností úradov práce, sociálnych vecí a rodiny a v druhom stupni Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny posudzujú občana na účely: peňažných príspevkov na kompenzáciu, preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím a parkovacieho preukazu. Posudková činnosť zahŕňa lekársku posudkovú činnosť a sociálnu posudkovú činnosť (http://www.upsvar.sk/socialne-veci-a-rodina/tazko-zdravotne-postihnuty/posudkova-cinnost/oblasti-posudkovej-cinnosti.html?page_id=1216, 10.1.2012).

1.6.2. Opatrovaní

Opatrovaní sú občania odkázaní na opatrovateľskú službu. Opatrovateľská služba je určená občanom, ktorí sú podľa posudku príslušného orgánu odkázaní na pomoc druhej osoby pri zabezpečení životných úkonov, ak týmto občanom nemôže pomoc zabezpečiť rodina. Obec Nitrica poskytuje občanom opatrovateľskú službu podľa zákona NR SR č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov, opatrovateľskú službu občanom obce. Je to terénna forma sociálnej služby v prirodzenom domácom prostredí občana, ktorý je odkázaný na pomoc inej fyzickej osoby. Opatrovateľská služba sa poskytuje občanovi s trvalým pobytom v Nitrici, v jeho domácnosti.

Sociálna služba sa poskytuje formou úkonov, ktoré opatrovateľky vykonávajú v domácnosti občana. Sú to úkony ako napr.

- sebaobslužné úkony – bežné úkony osobnej hygieny, kúpeľ,
- starostlivosť o domácnosť – nákup, jednoduché úkony spojené so starostlivosťou o domácnosť,
- príprava jedla, donáška obeda do domu,
- bežné upratovanie v domácnosti,
- starostlivosť o bielizeň,
- donáška uhlia, dreva,
- sprievod na lekárske vyšetrenie, vybavenie úradných záležitostí,
- dohľad.

Prijímateľ sociálnej služby (občan) platí úhradu za poskytnutú sociálnu službu podľa príjmu a majetku. Výška úhrady za opatrovateľskú službu, poskytnutú občanovi v jednotlivých mesiacoch sa počíta na základe skutočne poskytnutých úkonov.

Súčasťou opatrovateľskej služby nie je zdravotnícka starostlivosť v zmysle z. č. 355 / 2007 Z. z. Zákon o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (v znení č. 140/2008 Z. z., 461/2008 Z. z., 540/2008 Z. z., 170/2009 Z. z., 67/2010 Z. z., 131/2010 Z. z.(nepriamo), 132/2010 Z. z., 132/2010 Z. z., 136/2010 Z. z., 172/2011 Z. z., 470/2011 Z. z., 306/2012 Z. z., 74/2013 Z. z., 153/2013 Z. z., 204/2014 Z. z., 77/2015 Z. z., 403/2015 Z. z., 91/2016 Z. z., 125/2016 Z. z., 355/2016 Z. z., 40/2017 Z. z., 150/2017 Z. z., 289/2017 Z. z., 289/2017 Z. z.,

292/2017 Z. z., 87/2018 Z. z., 475/2019 Z. z., 69/2020 Z. z., 119/2020 Z. z., 125/2020 Z. z., 198/2020 Z. z., 242/2020 Z. z., 286/2020 Z. z., 318/2020 Z. z., 319/2020 Z. z., 220/2021 Z. z., 252/2021 Z. z., 304/2021 Z. z., , 412/2021 Z. z., 533/2021 Z. z., 249/2022 Z. z., 517/2022 Z. z., 205/2023 Z. z., 120/2024 Z. z., 356/2024 Z. z., 361/2024 Z. z., **26/2025 Z. z.**). Zdravotnícke úkony môžu poskytovať len štátne a neštátne zdravotnícke zariadenia.

1.6.3. Osoby v kríze

V súčasnosti obec nemá azylové ubytovanie. Osoby vyžadujúce azylové ubytovanie predstavujú špecifickú skupinu, ktorá je postihnutá rôznymi životnými situáciami v súvislosti s trestnou činnosťou, domácim násilím, alkoholizmom, prípadne drogovou závislosťou. Týka sa teda prepustencov z výkonu trestu, ľudí bez domova, osoby závislé na drogách a alkohole, týrané osoby, osamelí rodičia s deťmi bez prístrešia, atď..

V obci môžu vyžadovať azylové ubytovanie hlavne osoby, ktoré sú vystavené domácemu násilíu v súvislosti s alkoholizmom, prípadne drogovou závislosťou.

1.6.4. Poberatelia dávok v hmotnej núdzi (DHN)

Hmotná núdza je stav, keď príjem občana a fyzických osôb, ktoré sa s občanom spoločne posudzujú, nedosahuje životné minimum a občan a fyzické osoby, ktoré sa s ním spoločne posudzujú, si príjem nemôžu zabezpečiť alebo zvýšiť vlastným pričinením. Nasledujúce zariadenia prezentujú štruktúru poberateľov dávok v okrese Prievidza (k máji roka 2025).

Počet poberateľov vybraných dávok pomoci v hmotnej núdzi a náhradného výživného podľa regiónov

	DvHN a PkD	DvHN - UoZ	DvHN - ZŽP	DvHN cudzinci	Osobitný prisp.	Resocializačný prisp.	NV - neplatené výživné	NV - sirotsky dôchodok	NV - neplatené výživné - počet detí	NV - sirotsky dôchodok - počet detí
TNSK	2419	775	723	219	40	41	660	72	777	81
Prievidza	208	54	77	7	0	2	44	6	54	5

Zdroj: ÚPSVaR SR, 2025,

Celková výška vyplatených dávok je prezentovaná v nasledujúcej tabuľke.

Čerpanie finančných prostriedkov vybraných dávok pomoci v hmotnej núdzi a náhradného výživného podľa regiónov (v eurách)

	DvHN a PkD	DvHN - UoZ	DvHN - ZŽP	DvHN cudzinci	Osobitný prisp.	Resocializačný prisp.	NV - neplatené výživné	NV - sirotsky dôchodok
TNSK	343505	131098	63358	27367	7620	4429,2	93420,8	7137,83
Prievidza	29907	9943	6924	754	0	219,2	6746,82	525,48

Zdroj: ÚPSVaR SR, 2025,

V obci Nitrica významná skupina poberateľov dávok v hmotnej núdzi spadá do sociálne ohrozenej skupiny. V dôsledku slabých pracovných návykov si táto skupina vyžaduje osobitný prístup založený na väčšom motivovaní.

1.6.5. Rodinné prídavky – osobitný príjemca

Obec Nitrica je osobitným príjemcom rodinných prídavkov na deti, ktoré zanedbávajú povinnú školskú dochádzku v zmysle § 12, ods.2 zákona č. 600/2003 Z.z. o prídavku na dieťa (v znení č. 485/2004 Z. z., 532/2007 Z. z., 554/2008 Z. z., 516/2009 Z. z., 336/2010 Z. z., 180/2011 Z. z., 388/2011 Z. z., 411/2011 Z. z., 468/2011 Z. z., 384/2012 Z. z., 433/2013 Z. z., 450/2013 Z. z., 125/2016 Z. z., 234/2017 Z. z., 232/2018 Z. z., 226/2019 Z. z., 383/2020 Z. z., 497/2021 Z. z., , 232/2022 Z. z., 338/2022 Z. z., 397/2022 Z. z.) a doplnení zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení (v znení 361/2024 Z. z., 310/2024 Z. z., 278/2024 Z. z., **150/2025 Z. z.**). Na základe zoznamu poberateľov prídavku na dieťa Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVaR) zasiela mestu mesačne zoznam poberateľov prídavku na dieťa, ktorým deti zanedbávajú povinnú školskú dochádzku a mesto vypláca

prídavky na jedno dieťa v sume 60 € (rok 2025). Táto suma sa zvýši o 110 eur za kalendárny mesiac, v ktorom nezaopatrené dieťa prvýkrát nastúpilo do prvého ročníka základnej školy.

Sumu prídavku na dieťa vyhlási Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky opatrením, ktorého úplné znenie sa uverejní v Zbierke zákonov Slovenskej republiky najneskôr do 31. decembra kalendárneho roka. Obec Nitrica zriadilo osobitný účet rodinných prídavkov v banke, kde úrad zasiela rodinné prídavky. Obec Nitrica pravidelne mesačne zasiela úradu správu o spôsobe použitia prídavkov. Zákon č. 600/2003 Z. z. o prídavku na dieťa a príspevku k prídavku na dieťa v § 18 ods. 1, ustanovuje, aby v prípade, ak rodič dieťaťa, resp. osoba, ktorej je dieťa zverené do náhradnej rodinnej starostlivosti nevyužíva prídavok na dieťa a príspevok k prídavku na dieťa na výchovu a výživu dieťaťa, okresný Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny zastavil výplatu a poukazoval tieto dávky ďalšej oprávnenej osobe alebo obci. Zákonom č. 658/2002 Z. z. sa doplnil dôvod na zastavenie výplaty prídavku na dieťa oprávnenej osobe aj v prípade, ak dieťa zanedbáva plnenie povinnej školskej dochádzky a presunula sa účinnosť tohto paragrafu už od 1. januára 2003. Neprítomnosť žiaka v škole ospravedlňuje jeho zákonný zástupca, ale najviac 5 dní po sebe nasledujúcich dní. Ak neprítomnosť žiaka v škole trvá viac ako 5 dní po sebe nasledujúcich dní, vyžaduje si vždy lekárske potvrdenie o chorobe žiaka alebo iný úradný doklad potvrdzujúci odôvodnenosť žiakovej neprítomnosti. Pod zanedbávaním povinnej školskej dochádzky na účely zastavenia prídavku na dieťa rodičovi sa rozumie stav, keď dieťa má neospravedlnenú neúčast' na vyučovaní v kalendárnom mesiaci viac ako 15 vyučovacích hodín. Škola oznámi zanedbávanie povinnej školskej dochádzky dieťaťa meste, v ktorej má rodič dieťaťa trvalý pobyt. Toto oznámenie škola zašle do troch pracovných dní po skončení kalendárneho mesiaca. Kópiu tohto oznámenia zašle škola aj Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVaR), odboru sociálnych vecí podľa miesta trvalého pobytu rodiča. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVaR) vydá rozhodnutie o zastavení.

1.7. Analýza verejných sociálnych služieb

1.7.1. Sociálne služby

Zákon o sociálnych službách vymedzuje **sociálnu službu** ako „odbornú činnosť, obslužnú činnosť alebo ďalšiu činnosť alebo súbor týchto činností, zamerané na:

- prevenciu vzniku nepriaznivej sociálnej situácie, riešenie nepriaznivej sociálnej situácie alebo zmiernenie nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby, rodiny alebo komunity,
- zachovanie, obnovu alebo rozvoj schopnosti fyzickej osoby viesť samostatný život a na podporu jej začlenenia do spoločnosti,
- zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby,
- riešenie krízovej sociálnej situácie fyzickej osoby a rodiny,
- prevenciu sociálneho vylúčenia fyzickej osoby a rodiny“.

Pod **nepriaznivou sociálnou situáciou** sa rozumie ohrozenie osoby sociálnym vylúčením alebo obmedzenie jej schopnosti sa spoločensky začleniť a samostatne riešiť svoje problémy z nasledujúcich dôvodov:

- a) nemá zabezpečené podmienky na uspokojenie základných životných potrieb,
- b) pre svoje životné návyky, spôsob života, závislosť od návykových látok,
- c) pre ohrozenie jej vývoja z dôvodu jej zdravotného postihnutia,
- d) pre ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav,
- e) z dôvodu, že dovŕšila vek potrebný na nárok na starobný dôchodok,
- f) pre výkon opatrovania osoby s ťažkým zdravotným postihnutím,
- g) pre ohrozenie správaním iných osôb, alebo ak sa stala obeťou správania iných osôb,
- h) pre zotrvávanie v priestorovo segregovanej lokalite.

Sociálne služby sa poskytujú v zariadeniach sociálnych služieb, ktorých zriaďovateľmi je obec, VÚC, fyzické a právnické osoby, a ostatné orgány miestnej štátnej správy a samosprávy. Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách (Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách (v znení č. 317/2009 Z. z., 332/2010 Z. z., 551/2010 Z. z., 50/2012 Z. z., 185/2012 Z. z., 413/2012 Z. z., 485/2013 Z. z., 185/2014 Z. z., 219/2014 Z. z., 376/2014 Z. z., 345/2015 Z. z., 91/2016 Z. z., 125/2016 Z. z., 40/2017 Z. z., 331/2017 Z. z., 351/2017 Z. z., 156/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 289/2018 Z. z., 221/2019 Z. z., 280/2019 Z. z., 66/2020 Z. z., 89/2020 Z. z., 218/2021 Z. z., 484/2021 Z. z., 92/2022 Z. z., 101/2022 Z. z., 199/2022 Z. z., 345/2022 Z. z., 494/2022 Z. z., 120/2024 Z. z., 295/2024 Z. z., **26/2025 Z. z.**) a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 276/2017 Z. z., 276/2017 Z. z., 289/2017 Z. z., 292/2017 Z. z., 56/2018 Z. z., 87/2018 Z. z., 106/2018 Z. z., 112/2018 Z. z., 157/2018 Z. z., 170/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 216/2018 Z. z., 9/2019 Z. z., 30/2019 Z. z., 139/2019 Z. z., 221/2019 Z. z., 356/2019 Z. z., 371/2019 Z. z., 390/2019 Z. z., 476/2019 Z. z., 6/2020 Z. z., 73/2020 Z. z., 198/2020 Z. z., 279/2020 Z. z., 75/2021 Z. z., 261/2021 Z. z., 500/2021 Z. z., ... 248/2024 Z. z., 366/2024 Z. z., 292/2024 Z. z., 387/2024 Z. z., **26/2025 Z. z.**) vymedzuje paletu poskytovaných sociálnych služieb obyvateľom obce Nitrica . Nasledujúca tabuľka prezentuje ponuku zariadení sociálnych služieb v okrese a obci Nitrica .

Sociálne služby zabezpečuje aj Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza . Úrad práce poskytuje finančné prostriedky na kompenzáciu a na prekvenutie zdravotných ťažkostí.

Občania Nitrice žiadajú hlavne o tieto sociálne služby, pretože sú finančne kompenzované štátom (rôzne príspevky na kompenzáciu miery funkčných porúch - opatrovanie, asistenčné služby, príspevky na hygienu, na prepravu a pod.). V rámci týchto sociálnych služieb vydáva obec Nitrica potvrdenie, že občanovi nie je poskytovaná žiadna sociálna služba prostredníctvom obce. Nasledujúca tabuľka prezentuje ponuku sociálnych služieb v okrese a následne v obci Nitrica.

Sociálne zariadenia podľa typ ukazovateľa, rok a územie											
Okres Prievidza	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Počet zariadení	28	32	28	27	31	34	32	30	30	30	30
P.m. k 31.12 spolu	1 227	1 228	1 241	1 152	1 192	1 318	1 261	1 232	1 232	1 232	1 232
P.m. v zar. pre seniorov	575	611	641	656	653	759	762	754	754	754	754
P.m. v d. soc. služ. pre PDO	341	293	302	275	267	265	265	263	263	263	263
P.m. v d. soc. služ. pre PDE	44	70	39	65	65	67	69	40	40	40	40

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2025

Opatrovateľská služba §41 zákona 448/2008

Opatrovateľská služba je sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej II podľa prílohy č. 3 zákona 448/2008 a je odkázaná na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách podľa prílohy č. 4 zákona 448/2008. Opatrovateľskou službou sa poskytujú úkony podľa prílohy č. 4 zákona 448/2008. Rozsah úkonov na základe sociálnej posudkovej činnosti určuje obec v hodinách alebo podľa jednotlivých úkonov podľa prílohy č. 4 zákona 448/2008. Minimálny rozsah úkonov sebaobsluhy nesmie byť nižší, ako je minimálny rozsah zodpovedajúci stupňu odkázanosti fyzickej osoby posúdený podľa prílohy č. 3 zákona 448/2008, ak sa poskytovateľ sociálnej služby s prijímateľom sociálnej služby na návrh prijímateľa sociálnej služby nedohodne inak v zmluve o poskytovaní sociálnej služby.

Opatrovateľskú službu nemožno poskytovať fyzickej osobe, ktorej sa poskytuje celoročná pobytová sociálna služba, ktorá je opatrovaná fyzickou osobou, ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na opatrovanie podľa osobitného predpisu, ak tento zákon neustanovuje inak, ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na osobnú asistenciu podľa osobitného predpisu, ktorej je nariadená karanténa pre podozrenie z nákazy prenosnou chorobou a pri ochorení touto nákazou. Ustanovenie odseku 3 písm. b) sa nepoužije, ak fyzickej osobe vykonávajúcej opatrovanie sa poskytuje ústavná zdravotná starostlivosť v zdravotníckom zariadení, vykonávajúcej opatrovanie sa poskytuje odľahčovacia služba, ktorá je opatrovaná fyzickou osobou, ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na opatrovanie podľa osobitného predpisu, sa poskytuje opatrovateľská služba v rozsahu najviac osem hodín mesačne.

Trendy

Sociálne služby pomáhajú v kritických situáciách jednotlivcom, rodinám alebo určitým skupinám občanov zvládnuť starostlivosť o seba alebo o domácnosť a podporujú tak pozitívnu spoločenskú atmosféru v komunite. Význam sociálnych služieb nie je dôležitý len vzhľadom na množstvo ľudí, ktoré ich potrebuje, ale hlavne preto, že bez ich pôsobenia by časť občanov nemala možnosť podieľať sa na spoločenskom živote, nebolo by možné uplatnenie ich ľudských a občianskych práv a dochádzalo by k ich sociálnemu vylúčeniu. Programové vyhlásenie vlády (ďalej len PVV) na roky 2010-2014 z augusta 2010 s hlavným odkazom

Občianska zodpovednosť a spolupráca. V sociálnej oblasti sa vláda sústreďuje na podporu životnej úrovne obyvateľstva, a to aj v komplikovanej situácii prebiehajúcej hospodárskej krízy. Vláda SR nebude kopírovať sociálno-ekonomický model žiadnej inej krajiny, ale bude hľadať inšpiráciu v tých krajinách, ktoré dokázali v konkrétnych oblastiach rýchle a dlhodobé udržateľné úspechy. Vláda SR považuje za kľúčové vytvárať podmienky na zvyšovanie kvality života ľudí. Systém sociálnych služieb na Slovensku neprešiel po roku 1990 radikálnou zmenou. Politika všetkých doterajších vlád sa orientovala prevažne na udržanie prevádzky existujúcich pobytových zariadení bez toho, aby od nich požadovala vyššiu kvalitu poskytovaných služieb, efektívnejšie hospodárenie s verejnými zdrojmi, či väčšiu samostatnosť. Vyhlásený program humanizácie služieb v praxi znamenal len znižovanie kapacity zariadení, čo ešte viac zvýšilo napätie medzi ponukou a dopytom. Mnohé zariadenia nedosahujú základné priestorové normy ani po znížení kapacity. Jediným transformačným prvkom v systéme sociálnych služieb je zrušenie monopolu štátu na ich poskytovanie. Súkromní poskytovatelia sociálnych služieb v oveľa väčšej miere ako verejní študujú skúsenosti a nové trendy v krajinách Európskej únie. Súkromní poskytovatelia služieb však v súčasnosti ešte nezabezpečujú taký podiel služieb, aby výrazne ovplyvňovali a menili charakter celého systému. Vyššia dynamika rastu súkromných služieb sa nedosahuje aj kvôli vysokej organizačnej roztrieštenosti súkromných poskytovateľov. Budovanie sietí služieb jedným zriaďovateľom postupuje pomaly. Sociálne služby pre seniorov sú v každej krajine dôležitou časťou systému sociálnej ochrany a ročne sa vynakladá na systém značná časť finančných prostriedkov. Sociálne služby je možné poskytovať v domácom prostredí formou opatrovateľskej služby, resp. v zariadeniach pre seniorov. V niektorých krajinách sú služby decentralizované, v niektorých sú pod kuratelou štátu. Všetky krajiny prešli transformáciou v tejto oblasti (11.6.2012, http://www.mesa10.sk/index.php?action=module&id=modcontent&content_id=261). Medzi hlavné trendy v poskytovaní patria:

- deinštitucionalizácia sociálnych služieb,
- postupné znižovanie kapacity zariadení sociálnych služieb,
- prevádzkovanie zariadení s nízkou kapacitou (zariadenia rodinného typu, zariadenia s kapacitou nižšou než 40 miest),
- transformácia veľkokapacitných zariadení na zariadenia s nižšou kapacitou,
- podpora terénnych a ambulantných sociálnych služieb a sociálnych služieb v zariadeniach s týždenným pobytom.
- individualizácia poskytovania sociálnych služieb na základe osobných potrieb prijímateľov,
- vymedzenie práv prijímateľa a povinností prevádzkovateľa
- legitimizácia kvality sociálnych služieb a formulovanie podmienok, ktoré majú kvalitné služby spĺňať (i keď nie sú známe podmienky hodnotenia kvality sociálnych služieb)
- rozšírenie spektra poskytovaných sociálnych služieb
- koncepčný prístup k plánovaniu a stratégii rozvoja sociálnych služieb, komunitnom rozvoji komunitného plánu a rozvoji terénnych sociálnych služieb ako nástroja poskytovania sociálnych služieb v obci (14.6.2012, <http://www.shr.sk/pages/casopishumanita/archiv/humanitaplus/P200905.pdf>).

Podpora zotrvania klienta v prirodzenom prostredí rozvojom terénnych sociálnych služieb

Dôvodom stanovenia tejto priority je skutočnosť, že terénne sociálne služby sú podľa dostupných štatistických údajov nedostatočne rozvinuté a na celom území Slovenska ide o sociálne služby, ktoré sú nedostatkové alebo úplne chýbajú. Rozvoj tejto formy sociálnej služby je v súlade s požiadavkami a princípmi uplatňovanými v ES v rámci modernizácie sociálnych služieb. V rámci tejto priority je nevyhnutné sa osobitne zamerať na terénnu sociálnu službu pre osoby odkázané na pomoc inej osoby, ktorej poskytovanie podľa dostupných údajov klesá aj napriek zvyšujúcemu sa dopytu po tejto sociálnej službe. Aj napriek tomu, že občan, ktorý o túto sociálnu službu požiada a splní zvyčajne podmienky poskytovania opatrovateľskej služby, jeho nárok často nie je uspokojený. Nemenej dôležité je zamerať sa na rozvoj tých terénnych programov a sociálnych služieb, ktorých cieľom je sociálna inklúzia znevýhodnených osôb z dôvodu nezabezpečenia základných životných potrieb.

Rozvoj ambulantných sociálnych služieb a pobytových sociálnych služieb v zariadení s týždenným pobytom

Zámerom stanovenia tejto priority je postupná deinštitucionalizácia sociálnych služieb, s prihliadnutím na potreby a schopnosti klienta, s cieľom poskytovať mu sociálne služby v jeho rodinnom alebo komunitnom prostredí. Poskytovanie ambulantných sociálnych služieb a sociálnych služieb v zariadení s týždenným pobytom umožňuje rozvíjať rodinné a spoločenské vzťahy klienta a primerane jeho individuálnych schopnostiam a možnostiam aj jeho zaradenie sa do spoločenského a pracovného života.

Zvýšenie kvality a humanizácia poskytovaných sociálnych služieb prostredníctvom rekonštrukcie, rozširovania, modernizácie a budovania zariadení sociálnych služieb

Požiadavka humanizácie a modernizácie sociálnych služieb SR reaguje na trendy uplatňované EÚ v tejto oblasti, ktorých cieľom je zabezpečiť pre klientov kvalitné sociálne služby. V praxi to znamená zabezpečenie prístupnosti k sociálnym službám, a to aj z hľadiska prostredia, v ktorom sa sociálne služby poskytujú. Táto povinnosť vyplýva poskytovateľom sociálnych služieb aj priamo zo zákona o sociálnych službách a má umožniť prijímateľom sociálnych služieb prístup k fyzickému prostrediu, priestorom a budovám, v ktorých sa poskytujú sociálne služby a zabezpečiť minimálne požiadavky a štandardy bývania. Ide najmä o odstránenie architektonických bariér v priestoroch a budovách, v ktorých sa poskytujú sociálne služby a to v interiéroch, rovnako aj v exteriéroch a zabezpečenie ich materiálnou technickou vybavenosťou.

Vzdelávanie zamestnancov v oblasti sociálnych služieb

Jedným z cieľov novej právnej úpravy poskytovania sociálnych služieb je zabezpečiť ich profesionálny výkon a teda aj zvýšiť kvalitu poskytovaných sociálnych služieb. Jedným zo základných predpokladov dosiahnutia tohto cieľa je vzdelávanie zamestnancov sociálnych služieb v rámci potreby splnenia kvalifikačných predpokladov pre výkon sociálnej služby a zároveň ich ďalšie vzdelávanie a prehlbovanie kvalifikácie.

Prognoza cieľovej skupiny

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územia, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok											
	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
60-64	77	76	75	73	72	70	69	68	66	65	63

65-69	88	89	90	91	91	92	93	94	95	96	97
70-74	77	78	79	80	81	83	84	85	86	87	88
75-79	67	69	71	73	75	78	80	82	84	86	88
80-84	36	36	36	36	37	37	37	37	37	38	38
85-89	24	24	25	25	25	26	26	27	27	27	28
90-94	7	7	8	8	8	8	8	9	9	9	9
95-99	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2
100-	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1

Možné zdroje financovania sociálnych služieb

Plán obnovy

V rámci Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, ktorý je hlavným nástrojom balíka Next Generation EU, Európska komisia poskytne celkovo 750 miliárd eur. Pre Slovensko je alokovaných približne 6 miliárd v grantoch (forma nenávratnej finančnej alokácie). Výšku celkovej alokácie podrobne určuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241 z 12. februára 2021, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti. Toto nariadenie obsahuje presnú metodiku výpočtu maximálneho finančného príspevku, ktorý je k dispozícii pre každý členský štát, a to na základe stanoveného vzorca. Financovanie projektov v rámci sociálnych služieb by bolo možné v rámci Komponentu 13 Plánu obnovy.

KOMPONENT 13: Dostupná a kvalitná dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť

Hlavnými výzvami Plánu obnovy sú:

1. Absencia funkčného prepojenia sociálnej a zdravotnej starostlivosti a vertikálna fragmentácia kompetencií
2. Neefektívny spôsob financovania
3. Nejednotné a nesystémové posudzovanie zdravotného postihnutia a potreby dlhodobej starostlivosti
4. Nefunkčný systém dohľadu nad sociálnou starostlivosťou, vrátane starostlivosti v domácom prostredí
5. Nedostatok služieb dlhodobej a paliatívnej starostlivosti, najmä služieb komunitného typu

Cieľom navrhovaných reforiem a investícií je zabezpečiť kvalitnú a dostupnú komplexnú podporu ľudí s potrebou dlhodobej a paliatívnej starostlivosti. Poskytovaním takejto starostlivosti sa zvýši inklúzia osôb so zdravotným postihnutím do spoločnosti v súlade s ich právami obsiahnutými v Dohovore OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím, ako aj miera ich sociálnej ochrany. V nadväznosti na uvedené výzvy sú hlavnými cieľmi reforiem a investícií:

1. Funkčné prepojenie sociálnej a zdravotnej starostlivosti
2. Systém financovania, ktorý zohľadňuje preferencie odkázanej osoby, podporuje rozvoj komunitnej starostlivosti a podporuje nábor personálu
3. Spravodlivo a systematicky posúdená miera zdravotného postihnutia a potreby starostlivosti
4. Funkčný dohľad a garantovaná kvalita sociálnej starostlivosti
5. Ponuka služieb následnej, dlhodobej a paliatívnej starostlivosti zohľadňujúca preferencie ľudí s potrebou starostlivosti a ich ľudské práva.

1.7.2. Posudková činnosť

Posudková činnosť na účely poskytovania sociálnej služby je zdravotná posudková činnosť a sociálna posudková činnosť. Posudkovou činnosťou sa zisťuje odkázanosť fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, alebo fyzickej osoby s nepriaznivým zdravotným stavom na sociálnu službu v zariadení pre fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a na opatrovateľskú službu. Nový zákon o integrovanej posudkovej činnosti č. 376/2024 Z. z., zavádza od 1. septembra 2025 centralizované a jednotné posudzovanie zdravotného postihnutia a dlhodobých potrieb fyzických osôb.

Podrobnosti výkonu posudkovej činnosti sú uvedené vo vyhláške Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 51/2025 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 376/2024 Z. z. o integrovanej posudkovej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov a zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Na konanie o integrovanom posudku sa vzťahuje správny poriadok s niektorými výnimkami, ktoré sú ustanovené v zákone o integrovanej posudkovej činnosti.

Integrovaná posudková činnosť je zjednotený proces posudzovania na účely:

- sociálnych služieb,
- peňažných príspevkov na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia,
- sociálnej ekonomiky, ak žiadateľ prejaví o posúdenie záujem.

V konaní o integrovanom posudku úrad úzko spolupracuje s klientom. Úrad musí vždy dať príležitosť, aby si mohol klient obhajovať práva a záujmy a najmä sa vyjadriť k podkladu rozhodnutia, a uplatniť svoje návrhy. Úrad v konaní poskytne pomoc a poučenie. Podľa zákona o integrovanej posudkovej činnosti sa bude vždy vykonávať ako prvá sociálna posudková činnosť a až následne lekárska posudková činnosť. Sociálna posudková činnosť je zameraná na posúdenie sociálnej situácie človeka a jeho potrieb vo vlastnej domácnosti a jeho sociálnom prostredí. V rámci lekárskej posudkovej činnosti posudkový lekár posúdi zdravotný stav, resp. funkčné dôsledky zdravotného stavu posudzovanej osoby.

Výsledkom integrovanej posudkovej činnosti je integrovaný posudok, ktorý je určený na uplatnenie nárokov posudzovanej osoby v oblasti sociálnych služieb, v oblasti peňažných príspevkov na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia a tiež v oblasti sociálnej ekonomiky. Integrovaný posudok slúži tiež na uplatnenie nároku na vyhotovenie preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodcom a parkovacieho preukazu pre fyzickú osobu so zdravotným postihnutím.

O vyhotovenie preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím a parkovacieho preukazu pre fyzickú osobu so zdravotným postihnutím môže fyzická osoba požiadať aj samostatne za predpokladu, že nemá platný integrovaný posudok, v tzv. skrátenom konaní o preukaze v zmysle zákona č. 447/2008 Z. z. (žiadosti o preukazy) (10.11.2025, https://www.upsvr.gov.sk/obcan-so-zdravotnym-postihnutim/obcan-so-zdravotnym-postihnutim/kedy-sa-povazujem-za-tzp.html?page_id=308605).

1.7.3. Služby vzdelávania

Na základe zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky s účinnosťou od 1. 7. 2002 prešli materské školy, základné školy a základné umelecké školy do zriaďovateľskej pôsobnosti obcí a miest. V súčasnosti sa spoločenské a sociálne zmeny odzrkadlili aj v potrebách kapacít, ako aj racionalizačných opatreniach vzhľadom k ekonomike prevádzkovania týchto zariadení. Boli zredukované počty zariadení i v centre regiónu a záujmovom území. V obci sa nachádza materská aj základná škola.

História vzdelávania

Školstvo má v obci dlhú tradíciu. O vzniku prvej školy sa však žiadne písomné správy nezachovali. V obci existovala Obecná škola asi od roku 1830. Prvý písomný záznam sa nachádzajú až z roku 1900. Obsahuje ho najstaršia zachovaná školská kronika, ktorá podáva stručný prehľad za obdobie rokov 1900 – 1948. Do roku 1900 bola škola len v Dvorníkoch, v Račiciach školy nebolo. Bola to spoločná škola pre obe obce. V Račiciach bola zriadená samostatná škola v roku 1900. Prvá učiteľka bola maďarskej národnosti. Volala sa Csima Irén. Prvým slovenským učiteľom bol Ján Orbán, ktorý na škole účinkoval od roku 1901 do roku 1909. Po ňom sa vystriedali učители Bezak a Štefan Handzsárik. V rokoch 1914 – 1916 sa nevyučovalo, lebo učiteľ Handzsárik odchádza na vojnu (prvá svetová vojna). Po dvojročnej prestávke vo vyučovaní pokračoval učiteľ v. Štefan Berec. Po prvej svetovej vojne v období 1918 – 1925 tu pôsobil Štefan Šulgan. V roku 1926 bola v Račiciach vybudovaná nová škola s dvoma učebňami a riaditeľským bytom. Ako prvá pôsobila v nej učiteľka Julia Berecová. Škola mala ráz rímsko-katolíckej školy. Až do roku 1941 sa vyučovalo v obidvoch školách samostatne. V roku 1941 dvornická a račická škola bola spojená pod jednu spoločnú správu a nazvaná Štátna ľudová škola Račice – Dvorníky nad Nitricou. Škola bola štvortriedna s troma učebňami. Dve učebne boli v Račiciach a jedna v Dvorníkoch nad Nitricou. Trvala do roku 1948. Učilo sa aj cez druhú svetovú vojnu a Povstanie. Žiaci z piateho ročníka chodili na Meštiansku školu do Horných Vesteníc. V roku 1948 bola Štátna ľudová škola premenovaná na Národnú školu Račice – Dvorníky nad Nitricou. Mala 168 žiakov. Do roku 1951 bol jej riaditeľom Stanislav Toček. V tom roku na jeho miesto nastúpil Aladár Šinský. Šinského v roku 1958 vystriedal Jozef Škvarenina. V Národnej škole sa učili len ročníky 1.-5. Žiaci 6. – 8. ročníka dochádzali do OSS do Horných Vesteníc. Po zavedení ZDŠ do deviatej triedy

posielali žiakov na II. ZŠ do Novák. Nová história v školstve sa začala v r. 1968, kedy bola daná do používania nová škola. Začalo sa v nej učiť 6. novembra 1968. Oficiálny akt odovzdania školy do používania prebehol až 7. septembra 1969, takmer po roku vyučovania. Škola má 14 učební, jednu telocvičňu, dve dielne, veľký školský dvor a šesť kabinetov. Ku škole patrí aj družina mládeže, školská jedáleň a učiteľská šesťbytovka.

Materská škola

Výchovu a vzdelávanie pre najmenšie deti v obci zabezpečuje Materská škola Nitrica. Materská škola poskytuje celodennú výchovu a vzdelávanie deťom od dvoch do šesť rokov a deťom s odloženou povinnou školskou dochádzkou. V prípade záujmu rodičov, deti majú možnosť aj poldennej výchovy a vzdelávania v materskej škole. Cieľom predprimárneho vzdelávania je dosiahnuť optimálnu perceptuálnu – motorickú, poznávaciu a citovo – sociálnu úroveň, ako základ pripravenosti na školské vzdelávanie a život v spoločnosti. Materská škola je materskou školou rodinného typu, je zameraná na rozvíjanie spolupráce s rodinou a smeruje k všestrannému rozvoju osobnosti dieťaťa. Deti sú vychovávané prostredníctvom zdravého životného štýlu k zodpovednejším vzťahom k ochrane zdravia. MŠ úzko spolupracuje s rodičmi detí. V materskej škole sú 2 triedy, výdajňa stravy, 1 spálňa, sociálne zariadenia. Na prízemí ZŠ sa nachádza okrem MŠ aj IKT učebňa, ďalšie priestory základnej školy sú na 1. a 2. poschodí.

MŠ Nitrica deťmi nazývaná „Včielka“ sídli v ZŠ od 1. 9. 2004. Materská škola má vyčlenené priestory na prízemí budovy ZŠ. Na denný pobyt detí slúžia 2 triedy, stabilná spálňa, šatňa a hygienické zariadenia. Stravovanie detí je zabezpečené zo ŠJ. Materská škola je od 31. 10. 2006 zapojená do projektu Adamko – hravo – zdravo. Adamko je bábka, ktorá nenásilnou formou požíva deti spoznávať okolitý svet a poradiť v oblasti starostlivosti o ich zdravie a bezpečnosť. Zapojili do Osvetového programu Dental alarm, ktorý je zameraný na osvojenie a dodržiavanie ústnej hygieny a zdravému stravovaniu. Deti MŠ pracujú v krúžku anglický jazyk, v tanečnom krúžku a v tvorivej dielni. Organizuje divadelné predstavenia a výchovné koncerty. S výtvarnými prácami sa úspešne zúčastňuje výtvarných súťaží a výstav. Materská škola sa podieľa aj na spoločenskom živote v obci prostredníctvom vystúpení na kultúrnych podujatiach (25.9.2025, <https://msnitrica.edulife.sk/o-nas-0>).

Materská škola má 1 triedu v ktorej vyučuje 1 učiteľka. V roku 2024 bolo evidovaných v materskej škole 19 detí.

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj počtu detí v materskej škole od roku 2014 do roku 2024.

Materská škola	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
MŠ spolu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
MŠ spolu - deti	33	31	25	24	28	23	27	30	30	23	19
MŠ - štátne - triedy	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1
MŠ - štátne - učiteľia	4	4	3	3	4	4	4	3	3	3	1

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2025

Základná škola

Škola je dvojposchodová budova. Priestory sú rozdelené pre materskú školu (prízemie) a základnú školu. Základná škola má spolu 9 klasických učební, 2 špeciálne učebne (učebňa IKT a učebňa fyziky a chémie) a šesť kabinetov (v niektorých sú kabinetné zbierky z viacerých predmetov). Na prvom poschodí sa nachádzajú okrem tried sociálne zariadenia pre žiakov a zamestnancov, kancelária ekonómok a zástupkyne riaditeľky ZŠ, riaditeľňa a zborovňa. Vo vstupnom vestibule sú skrinky na odkladanie odevov a prezúvanie žiakov 2. stupňa. Na chodbe 1. poschodia sú skrinky na odkladanie odevov a obuvi žiakov 1. stupňa. Na 2. poschodí sú skrinky na odkladanie pomôcok potrebných pre žiakov. Súčasťou školy je tiež budova telocvične a školských dielní, malá budova náradovne a budova zariadenia školského stravovania, v ktorej sa nachádza priestor – školská knižnica. V knižnici boli staré skrine nahradené novšími (presunuté z tried, kde sa zakúpil nový nábytok). Staré, poškodené knihy sa vyradili a zakúpili nové. Nové zakúpené knihy sa vystavili na poličky na hlavnej chodbe. Žiaci k nim tak majú prístup kedykoľvek cez prestávky, alebo si ich môžu požičať aj domov. Škola má veľký priestorový areál, na ktorom sú športové ihriská, pieskové doskočisko, nové detské ihrisko s altánkom,

šachový stôl a trávnaté plochy s vysadenou zeleňou, s mnohými ihličnatými a listnatými stromami. Vybavenie kabinetov je na priemernej úrovni. Učebné pomôcky a metodiky sa dopĺňajú postupne v závislosti od finančných možností školy. V piatich triedach škola využíva interaktívne tabule. V piatich učebniach je nová modernejšia tabuľa so zatváracími krídlami, ktoré sú z vonkajšej strany biele magnetické. Má k dispozícii veľkú telocvičňu, multifunkčné ihrisko a vonkajšie workoutové ihrisko. Využívajú ich aj občania obce a zúčastníci z blízkeho okolia. Na zabezpečenie praktickej časti výchovno-vzdelávacieho procesu sa používali školské dielne, počítačová učebňa a špeciálna učebňa fyziky a chémie. V prípade potreby, počas vyučovania vonku sa využívajú farebné drevené stoličky – 20 kusov. V tomto školskom roku 2024 bola zateplená strecha budovy telocvične a dielni, vymenené okná, vonkajšie dvere a prvé vnútorné dvere oboch vchodov do budovy školskej jedálne. V marci 2025 sa začala rekonštrukcia budovy školy (25.9.2025, <https://zsnitrica.edupage.org/a/spravy-o-vychovno-vzdelavacej-cinnosti-zs>).

Základná škola má 9 tried v ktorých vyučuje 14 učiteľov. V roku 2024 bolo evidovaných v základnej škole 120 detí.

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj počtu detí v materskej škole od roku 2014 do roku 2024.

Základná škola	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
ZŠ spolu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
ZŠ spolu - deti	90	98	101	112	113	115	118	117	122	113	120
ZŠ - štátne - triedy	8	8	8	8	9	9	9	9	9	9	9
ZŠ - štátne - učitelia	12	12	12	12	13	13	13	13	13	13	14

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2025

Základná škola má k dispozícii školskú jedáleň s kapacitou 96 miest pri stoloch. V roku 2024 bolo evidovaných 117 stravníkov.

Školská jedáleň	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
ŠJ spolu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
ŠJ miesta pri stoloch	96	96	96	96	96	96	96	96	96	96	96
ZŠ - stravníci	104	95	97	110	110	124	146	116	141	136	117

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2025

Trendy

Transformácia základného školstva si vyžaduje zmenu filozofie vzdelávania z direktívneho na tvorivo-humánne, musí sa zamerať na osobnosť žiaka a na celkový rozvoj jeho osobnosti. Preto je tak dôležitá kurikulárna transformácia, to znamená konštruktívna zmena v učebných plánoch a osnovách. Treba sa zamerať sa na to, čo je pre žiaka dôležité, netrváť na encyklopedických vedomostiach a memorizácii, ale sústrediť sa na to, aby žiak pracoval tvorivo, aby si vedel hľadať a dokázal nájsť informácie, ktoré potrebuje a nezaťažoval sa tým, čo nie je dôležité a čo si môže kedykoľvek nájsť na Internete, alebo v knižnici. Diverzifikácia ciest, spôsobov a metód vzdelávania. Je nevyhnutná diverzifikácia ciest, spôsobov a metód vzdelávania. Rodičia musia mať možnosť vybrať si školu, ktorá vyhovuje ich deťom či už je to škola štátna, súkromná, alebo alternatívna, to znamená, že tu musí existovať prostredie slobodnej voľby a právo na výber vzdelávacej cesty, musí existovať konkurenčné prostredie, ktoré bude hnacou silou pokroku.

Prognóza cieľovej skupiny

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územie, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
0	5	5	4	4	4	3	3	3	2	2	1
1-4	25	23	23	23	22	22	22	21	21	20	20
5-9	52	51	50	49	47	46	45	44	43	42	41
10-14	58	58	57	57	57	56	56	55	55	55	54

1.7.4. Zdravotnícke služby

Základná starostlivosť sa realizuje v obci vrátane spádového územia, vyššia zdravotnícka a liečebná starostlivosť pre sídlo sa realizuje v spádovom a záujmovom území v okresnom meste. Zdravotnícke služby obyvateľom poskytuje Zdravotné stredisko v Nitrici, ktoré sa nachádza v priestoroch Obecného úradu. Na základe rajonizácie spadá celé záujmové územie do rajónu Nemocnice s poliklinikou v Bojniciach, ktorá v súlade s rajonizáciou nemocníc je zaradená medzi nemocnice I. typu. Základné zdravotné nemocničné výkony sú poskytované aj v Partizánskom a v Bánovciach nad Bebravou, ambulantné v poliklinike v Novákoch. Voľba zdravotných služieb v súčasnosti je v právomoci rozhodovania občana. Lekárske služby v rámci záujmového územia sú poskytované v Bojniciach, Prievidzi, Novákoch a v Dolných Vesteniciach. Detské jasle na území sídla neboli zriadené v minulosti, nie sú ani v súčasnosti a neuvažuje sa s ich zriadením ani v návrhovom a výhľadovom období. Potreba poskytovania zdravotníckej starostlivosti pre ťažko, alebo dlhodobo chorých sa navrhuje realizovať v rámci zariadení sídiel záujmového územia. Vo sfére základnej zdravotníckej starostlivosti sa hľadajú nové prístupy optimálnejšieho zabezpečenia služieb ošetrojúceho lekára a zdravotníckych zariadení, uvažuje sa i o možnosti zriadenia súkromných ordinácií, resp. rodinných lekárov. Vytvorenie kvalitnejšej zdravotníckej starostlivosti je podmienené zvýšením úrovne a kapacity zdravotníckych zariadení, všetkých druhov zdravotníckych služieb, kvality a úrovne zdravotníckej techniky a personálneho obsadenia obslužných činností. V súčasnosti sa nachádza v zdravotnom stredisku jedna ambulancia praktického lekára pre dospelých.

Prognóza cieľovej skupiny

Predpokladá sa vyšší dopyt po zdravotníckych službách, nakoľko spotrebiteľmi zdravotníckych služieb sú hlavne deti nižších vekových skupín a prestárlí obyvatelia.

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územie, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok											
	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
0	5	5	4	4	4	3	3	3	2	2	1
1-4	25	23	23	23	22	22	22	21	21	20	20
60-64	77	76	75	73	72	70	69	68	66	65	63
65-69	88	89	90	91	91	92	93	94	95	96	97
70-74	77	78	79	80	81	83	84	85	86	87	88
75-79	67	69	71	73	75	78	80	82	84	86	88
80-84	36	36	36	36	37	37	37	37	37	38	38
85-89	24	24	25	25	25	26	26	27	27	27	28
90-94	7	7	8	8	8	8	8	9	9	9	9
95-99	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2
100-104	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1

1.7.5. Voľno - časové aktivity

Šport

Pre uspokojovanie potrieb telovýchovných a športových aktivít obyvateľstva v súčasnosti slúži obecné futbalové ihrisko vrátane sociálnych zariadení, a ihrisko pri ZŠ. Základná škola je vybavená účelovou telocvičňou. V rámci areálu ZŠ pre MŠ sú zriadené drobné ihriská a pieskovisko pre najmenších. Iné účelové zariadenia pre mládež a dospelých nie sú zriadené. Ani účelové zariadenia organizovanej telovýchovy a športu a účelové zariadenia vyššej vybavenosti. Navrhuje sa pokrytie základnej vybavenosti zariadením polyfunkčného areálu pri ZŠ, najmä po jej kapacitnom rozšírení, účelovo riešených i pre účely širšej verejnosti, pre mládež a dospelých. Rozvoj ďalších telovýchovných a športových zariadení sa navrhuje smerovať k príprave územia pre viacúčelové komplexné zariadenie na úrovni vyššej vybavenosti, ako viacúčelové zariadenie pre športové i kultúrno-rekreačné zariadenia. V rámci rozvojových plôch sa navrhuje dostavba a rozšírenie priestorov pre viacúčelový športový areál vo väzbe na areál ZŠ s dobudovaním komplexného športovo-oddychového zariadenia s možnosťou využitia i pre cestovný ruch a rekreáciu. Zo zariadení pre športovú a telovýchovnú činnosť v rámci záujmového územia je významným športové a rekreačné zázemie okresného mesta, Novák a Dolných Vesteníc. Význam pre telovýchovnú a športovú činnosť má aj okolitá príroda s členitým terénom, výhodná pre turistiku, vytrvalostný beh, cyklistické a cykloturistické aktivity, beh na lyžiach, bežecké

trate a pod. Pre tieto aktivity sa navrhujú účelové trate a chodníky. K dominantným športom v obci patria futbal, stolný tenis a nohejbal.

Štatistiky

Najpopulárnejším športom dospelých Európanov je cyklistika, ktorú uprednostňujú Maďari, Slováci, Chorváti, Estónci, Lotyš a Litovčania. Ďalšou obľúbenou športovou disciplínou je beh (Slovensko – 45 %). Najobľúbenejším tímovým športom je futbal. Na Slovensku patrí medzi najrozšírenejšie športy rýchla chôdza – 47 % a bicyklovanie 22 %. Spomedzi športov detí najviac obľubujú futbal – 16 – 25 %), po ňom nasledujú basketbal, tanec a plávanie – 16 – 19 %). Ak športujú s deťmi aj rodičia, európske deti zvyčajne trávia voľný čas cyklistikou (47 % – Slovensko) a hraním hier, ako je naháňka a schovávačka, ale aj tímovými hrami, napríklad futbalom alebo volejbalom (Slovensko – 47 %) a plávaním (Slovensko – 34 %) (12.6.2012, <http://tlacovespravy.wordpress.com/2012/06/01/prieskum-sport-v-zivote-mladych-europanov>). Nasledujúca tabuľka prezentuje vekovú štruktúru pravidelne športujúcich podľa pohlavia. Podporu športu je potrebné cielene smerovať podľa vývoja jednotlivých vekových skupín obyvateľov.

Veková štruktúra pravidelne športujúcich				
	ženy		muži	priemer
15-24	52		45	49
25-39	36		43	40
40-54	39		39	39
55-69	38		36	37
70+	18		48	33

Zdroj: 10.6.2012, http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_334_fact_sk_en.pdf

Ako prezentuje predchádzajúca tabuľka, najsilenejšie skupiny pravidelne športujúcich sú od 15 do 24 a 25 do 39 rokov. Špeciálnu skupinu tvoria muži nad 70 rokov, ktorým je potrebné venovať patričnú pozornosť.

Prognóza cieľovej skupiny

V budúcnosti je potrebné sa zamerať hlavne na potreby vekovej skupiny 40 – 44 rokov, ktorá tvorí pomerne početnú skupinu obyvateľov s dobrou prognózou.

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územie, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok												
	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	
15-19	65	66	66	66	67	67	67	68	68	68	69	
20-24	45	43	41	39	37	35	32	30	28	26	24	
25-29	60	60	59	59	59	59	58	58	58	57	57	
30-34	51	51	50	50	50	50	49	49	49	48	48	
35-39	60	59	59	58	58	58	57	57	56	56	56	
40-44	106	106	106	106	107	107	107	107	107	107	107	

Kultúra

Zariadenia kultúry: kultúrny dom, kultúrno-spoločenská časť vrátane knižnice, univerzálna sála s kapacitou 250 miest, knižnica. Kultúrny dom s kapacitou 250 miest, kapacitne vyhovuje pre súčasnú a navrhovanú veľkosť obce. V priestoroch kultúrneho domu sa nachádza knižnica a býva pre verejnosť otvorená raz do týždňa. Kultúra v súčasnej recesii spoločnosti prežíva vo veľmi skromných podmienkach z dôvodov nutnosti prvoradého riešenia základných sociálnych potrieb obyvateľov a minimalizácii výdavkov na kultúru. Markantne sa táto situácia prejavuje v podmienkach vidieka, kde sa programové voľby obmedzujú len na miestne ľudové a ochotnícke predstavenia a často iba na príležitostné spoločenské podujatia (svadby, hostiny, kary, a pod.). Návštevnosť zariadenia kultúry závisí od viacerých faktorov. Prioritnými sú: prostredie, t.j. kapacita a kvalitatívna úroveň disponibilného zariadenia z architektonického, estetického a technického hľadiska, zabezpečenie činnosti po a kvalitatívnej a kvantitatívnej stránke a aktivita podujatí, demografické podmienky (spádovitosť) a podmienky územno-technické (prístup, parkoviská a pod.). Najmä na programovú atraktivnosť a podmienky vstupu prevádzkovateľa musia reagovať pružne, operatívne a racionálne. Reakcia sa prejavuje v orientácii sa zariadení na také formy kultúrnych činností a podujatí, ktoré sú atraktívne a žiadané čo najširším spektrom populácie ale najmä mladou generáciou ale i staršími. Je to náročný problém v súčasnej dobe elektronických médií, kedy komerčná kinematografia našla cestu až do súkromia spotrebiteľa formou videoprodukcie a videotechniky, digitálnej techniky domáceho kina. Výhľadovo bude potrebné počítať s rozšírením a vytvorením podmienok pre viacúčelovosť zariadenia. Počíta sa s výstavbou kostola Kapacita kultúrneho domu, zariadenia, sa navrhuje rozšíriť o kultúrnu sálu s javiskovou formou a o polyfunkčnú rokovacej sály pre súčasný počet a aj pre návrhový a

výhľadový obyvateľov obce je dostačujúca. Z hľadiska kvality priestoru a prevádzkových podmienok sa predpokladá budúca potreba riešenia ďalšej modernizácie najmä technického vybavenia na kvalitatívne vyššej úrovni. V návrhu riešenia sa počíta s možnosťami zriadenia klubových foriem využitím kultúrneho zariadenia, s možnosťou využitia ako viacúčelového zariadenia pre kultúrne, zábavné, prípadne i galerijné, komerčné, obchodné a integrované funkčné účely. V návrhovom období sa počíta s rozšírením priestorov obecného úradu, alebo výstavbou nových priestorov prístavbou k budove KD.

Kultúrne pamiatky

V riešenom území, t.z. katastrálnom území obce sa nachádzajú tri pamiatky zapísané v ústrednom zozname kultúrnych pamiatok Slovenskej republiky, objekty evidované v súpise pamiatok na Slovensku:

ÚZKP c. 846 / 0, vyhlásená 31.10.1963 - kaplnka Sedembolestnej Panny Márie, k.ú. Dvorníky nad Nitricou p.c. 166 popis c. 487 (Súčasť parcely vymedzujúcej komunikáciu. V evidenčnom liste aktualizácie KP z 22.5.1987 je disproporcia, uvádza sa jeho miesto v časti obce Račice na p.č. 76 / 2. Na tomto mieste sa nachádza kaplnka neogotická z r. 1919 popisovaná i v Súpise pamiatok...) Vlastník – Cirkev Rímskokatolícka, RK farský úrad Horné Vestenice. Charakteristika - malá hlinená ľudová stavba blokového charakteru s predstavaným portikom, v štíte ktorého je ľudová plastika Piety. Stlačená archivolta portika dosadá na dva masívne hlinené stĺpy. Na štíte je klasicistický podstrešný zuborezový výls. ÚZKP č. 1 755 / 0, vyhlásená 31.10.1963 – dom ľudový – murovaný, k.ú. Dvorníky nad Nitricou p.č. 173, č.popolis. 462, vlastník Šunová Hedva, Nitrica 335. Charakteristika - Murovaný dom staršieho dáta, prestavaný v r. 1916. Trojpriestorový s miestnosťami radenými za sebou, s murovanou suterénnou komorou a zrubovou maštalou. Tri prestavbe pristavaný gang a špajza. Stropy drevené trámové s prekladaným záklopom. Krov hambáľkový, strecha valbová so škridlou (predtým slamená krytina). ÚZKP č. 2 164 / 1, vyhlásená 31.12.1967 – archeologická lokalita - Hradisko, k.ú. Račice. Hradisko nachádzajúce sa v katastrálnom území Račice sídlo ľudu púchovskej kultúry. Severne od obce na kóte 383 m leží Hradisko, nad Račicami na dolomitickom ostrohu s vyvýšenou akropolou. Od ostatného hrebeňa je oddelené úzkym zníženým sedlom a priamo tri sedle sa nachádza akropola, brániac svojou polohou prístup do hradistného priestoru. Hrdlo je uzavreté dvojítm valom. Hradisko je chránené valom od východu a severu. Vstup je možný z východnej strany. Povrch činí 52,5 m². Okrem týchto kultúrnych pamiatok historickým a kultúrnym dedičstvom obce sú charakteristické urbanistické štruktúry pôvodných obcí, ulicovej a vretenovej zástavby, zachovaná charakteristická ľudová architektúra. Obec Račice z hľadiska urbanistickej štruktúry patrí k typom obcí s nepravou vretenovitou zástavbou. Z 19. stor. pochádzajú murované omazané a obielené domy. Obec Dvorníky nad Nitricou z hľadiska urbanistickej štruktúry patrí k typom obcí s ulicovou zástavbou, domy sú orientované štítom na cestu. Pôvodné drevené chatrče sa nezachovali. Zástavbu z konca 19. stor. tvoria domy typu ľudovej trojpriestorovej murovanej architektúry, stavanej na vyvýšenom sokli. Ľudová architektúra - Pôvodné domy boli drevené, steny domu boli z hradov, strop tvoril povalnice (drúčiky len z vnútornej strany opracované – neskôr nahradené z vnútornej strany opracovanými doskami). Dosky od povaly boli zanesené surovou tehloou a vyrovnané hlinou. Neskôr dosky na strope z vnútornej strany boli obité rákosím, drôtom a potreté riedkym vápnom. K ďalším pôvodným domom patria i domy z nepálenej tehly so spojivom hliina a plevy (hliina bola z vlastných zdrojov z priestorov Mocelník – pri tehelni). Podlaha v domoch bola spočiatku hlinená, neskôršie v nej do piesku osádzali drevené brvná, na ktoré pribíjali dosky, zhora ohoblované a ošetrené náterom. Pôvodná slamená strecha sa robila zo snopov ražnej slamy(tzv. šupky), viazané o drúčiky klasom dole. Na štíte boli položené drevené drúčiky, z obidvoch strán zatažené tzv. dreveným konom. Všetky domy boli stavané na spôsob roľníckej usadlosti. Trojpriestorové dispozície s pôvodnými dvojsovoými fasádami, v pivore otvorené ohnisko. Trámové stropné konštrukcie. Valbové strechy (domy č.10 z 2. pol. 19. stor. a č. 110). Domy z 1. pol. 20. stor. nadväzujú na starú dispozíciu, po r. 1945 sú domy so štvorcovým pôdorysom. V časti obce Dvorníky nad Nitricou zástavbu z konca 19. stor. tvoria domy typu ľudovej trojpriestorovej murovanej architektúry, stavanej na vyvýšenom sokli. Dom č. 46 omazaný a obielený, krytý sedlovou strechou. Do pivnice vedie polkruhový predstavaný vchod na spôsob výpustku. Sýpky boli murované so zvýšeným polposchodím, osvetleným malými oknami, omazané, obielené, s farebným lizénovým orámovaním. Dodnes sa zachovali budovy sušiarň. Medzi ďalšie významné a hodnotné kultúrne a architektonické pamiatky diela je možné zahrnúť: V Dvorníkoch - na cintoríne kaplnka sv. Jozefa, neogotická z konca 19. stor., vnútorné zariadenie z čias stavby objektu, príestná socha sv. Jána Nepomuckého, baroková z r. 1793, cestný kamenný kríž (krucifix) z r. 1799, ktorý dali postaviť dolnozemskí kupci, pamätník padlých v II. svetovej vojne - pri budove obecného úradu, budova bývalej školy. V Račiciach – kaplnka zasvätená Božskému Srdcu Ježišovmu, ktorú dali postaviť v r. 1919 Michal Šramka s manželkou Karolínou na pamiatku svojich dvoch synov padlých vo svetovej vojne na ruskom bojisk. Kaplnka je obdĺžnikového pôdorysu s rovným uzáverom a vstavanou vežou, neogotická, priestory zaklenuté stlačenými pruskými a krížovými klenbami. Vnútorné zariadenie neogotické z 20. stor. Ďalej kamenný kríž pri reštaurácii Solec, kovový kríž z roku 1999 na kopci Plieška a budova bývalej školy. Vhodné by bolo prinavrátenie pôvodného charakteru vodných tokov v obci, najmä Račického potoka, obnova funkcie prameňov, zachovanie tradícií pálenie, kovárskej dielne prípadne iných bývalých remeselných aktivít v obci a vhodnými aktivitami i podnikateľskými ich podporovať a udržiavať v prevádzke ako technické pamiatky (ÚPO, 2008, s.23-25).

Verejná knižnica

Obecná knižnica je verejná knižnica, ktorá poskytuje služby širokej verejnosti. Jej hlavnou úlohou je: utvárať a sprístupňovať univerzálny knižničný fond, poskytovať základné knižnično-informačné služby. Knižný fond tvorí viac ako 3900 knižných jednotiek, ktoré sú rozdelené na: odbornú literatúru pre dospelých, krásnu literatúru pre dospelých, odbornú literatúru pre deti, krásnu literatúru pre deti. Pri Obecnej knižnici je zriadená čítareň, v ktorej si čitatelia počas výpožičných hodín knižnice môžu čítať knihy a časopisy a diskutovať o nich s ostatnými čitateľmi. V knižnici je evidovaných cca. 50 stálych čitateľov.

Verejná knižnica											
Obec Nitrica	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Počet zariadení	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Počet knižných jednotiek	3 585	3 585	3 623	3 696	3 753	3 785	3 820	3 840	3 848	3 863	3 904

Zdroj: ŠÚ SR, 2025, DacaCubes,

Štatistiky

Celkové využívanie klasických kultúrnych statkov monitoring meria frekvenciami návštev a nákupov počas roka. Z hľadiska využívania kultúrnych hodnôt sú na prvých dvoch miestach literatúra a film. Knihu si raz za mesiac kúpilo vo všetkých sledovaných rokoch 7,8 % obyvateľov, raz za pol roka temer 30 % obyvateľov a raz za rok viac ako 40 % obyvateľov. Návštevnosť filmových predstavení býva vyrovnaná; mierne vzrastá. Výsledky monitorovania poukazujú aj na dlhodobu vyrovnaný záujem o divadelné predstavenia. Počet pravidelných návštevníkov, ktorí navštevujú divadlo raz za mesiac, ale aj počet tých, ktorí navštívili divadlo raz za pol roka, je dlhodobu stabilný. Systematicky rastie návštevnosť koncertov vážnej a populárnej hudby. Existuje aj málopočetná skupina pravidelných návštevníkov (3 - 4 % respondentov), ktorí navštevujú koncerty každý mesiac. Pritom sa dlhodobu zvyšuje počet tých, ktorí navštívili koncert raz za pol roka alebo jedenkrát za rok. Je to zrejme vyvolané rastúcim záujmom o koncerty populárnej a alternatívnej hudby. Segment prezentovania zbierok a ochrany kultúrneho dedičstva v monitoringoch reprezentujú výtvarné a iné umenia, ľudové a tradičné umenie a múzejníctvo. V tomto segmente u nás prevažujú príležitostné a sezónne formy spotreby, ktoré možno v monitoringu posudzovať len množstvom návštev za rok. Návšteva folklórnych podujatí a múzeí je okrem toho pre väčšinu našich občanov charakteristickou dovolenkou kultúrnou aktivitou, ktorá priamo súvisí s dynamikou cestovného ruchu (12.6.2012, <http://www.nocka.sk/uploads/fd/c5/fdc56b5295544adb7e3625632921405f/4-monitoring-vysledkov-kp-2005-2008-no6-7-2009.pdf>).

Trendy

Komplex opatrení na podporu súkromnej voľby domácností by mal v budúcnosti:

- stimulovať lepšie „previazanie“ súkromných výdavkov domácností s verejnými zdrojmi podpory kultúry. Určitá časť tejto podpory kultúrnych zariadení ponúkajúca svoje aktivity pre verejnosť musí byť variabilná, závislá od toho, či vyvolala odozvu, ktorá sa prejavuje vo veľkosti návštevnosti ap. Akými metódami to prepočítať je iná otázka: či u divadiel napr. podľa počtu obsadenosti ponúkaných miest, počtu repríz ap. Pokračovať by sa malo sofistikovanejšie s experimentom „kultúrnych poukazov“
- zefektívniť systém dlhodobiejšieho viazania subjektu stimulovaného trhového dopytu (cieľových skupín súčasných i budúcich „spotrebiteľov“ kultúry so stimulovanou trhovou ponukou kultúrnych inštitúcií
 - rozšíriť systém permanentiek
 - rozšíriť systém kultúrnych poukazov aj pre zamestnancov súkromných a verejných inštitúcií (a dotáciami ich kryť zo sociálneho fondu a u firmách aj z iných zdrojov)
 - uplatňovať bonusové body na cenu vstupenky, za ktoré návštevník po určitom počte dostane bezplatnú (alebo výrazne zľavnenú) vstupenku
 - last minute zľavy na očakávanú nevyužitú ponuku
 - zaviesť výrazne diferencované ceny na dopoludňajšie a popoludňajšie predstavenia (s prioritou pre seniorov a deti aj so sprievodom)
- zlepšiť využívanie stykov s podnikovým svetom ekonomiky pri podpore ich firemnej identity aj návštevou kultúrnych zariadení
- podporiť „umelecké školenie“ detí mimo školy ako budúcich aktívnych subjektov trhového dopytu zavedením odpodateľnej položky z daňového základu domácnosti za tieto výdavky
- radikálne zlepšiť celý systém marketingu verejných kultúrnych inštitúcií (vo väzbe na odporúčanie č. 1 a č. 3)
- radikálne zlepšiť strategický manažment kultúrnych inštitúcií (v prepojení na prognózovanie ich vývoja, na manažment rizika podmienok ich ekonomického vývoja atď.)
- významne zlepšiť systém školskej a mimoškolskej výchovy mládeže ku kultúre (12.6.2012, <http://www.nocka.sk/uploads/fd/c5/fdc56b5295544adb7e3625632921405f/4-monitoring-vysledkov-kp-2005-2008-no6-7-2009.pdf>).

Prognóza cieľovej skupiny

V budúcnosti je potrebné smerovať ponuku kultúrnych statkov hlavne na externých užívateľov. Predpokladá sa pokles v oboch skupinách najväčších užívateľov.

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.) podľa územie, 5 ročná veková kategória, pohlavie a rok											
	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
20-24	45	43	41	39	37	35	32	30	28	26	24
25-29	60	60	59	59	59	59	58	58	58	57	57
45-49	117	118	120	121	121	122	123	124	125	126	127
50-54	84	86	87	88	90	91	93	94	95	97	98
55-59	57	56	56	55	55	54	53	53	52	52	51

1.7.6. Bezpečnosť a aktivity prevencie

Kriminalita v obci je primárne podmienená zlou ekonomickou a sociálnou situáciou niektorých vybraných skupín obyvateľstva. Práve z uvedeného dôvodu najvyššie % trestnej činnosti pripadá na všeobecné trestné činy. Drobné trestné činy (presahujúce hranicu minimálnej mzdy) sú spojené hlavne s vlámaniami do obydľí, poškodzovanie cudzej veci a inými aktivitami.

Medzi všeobecné trestné činy patrí majetková, násilná, mravnostná a tzv. ostatná kriminalita, ktorú reprezentujú trestné činy ako výtržníctvo, ale aj marenie výkonu úradného rozhodnutia.

Pod pojmom zostávajúce trestné činy rozumieme napríklad zanedbanie povinnej výživy, ublíženie na zdraví z nedbanlivosti, dopravné nehody, týranie zvierat a pod (<http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/index.htm>, 20.7.2015).

Obecná polícia

Legislatívne postavenie obecnej polície vychádza zo zákona SNR č. 564/1991Zb o obecnej polícii v znení neskorších predpisov, ktorý charakterizuje obecnú políciu ako poriadkový útvar pôsobiaci pri zabezpečovaní obecných vecí verejného poriadku, ochrany životného prostredia v obci a plnení úloh vyplývajúcich zo všeobecne záväzných nariadení obce, z uznesení obecného zastupiteľstva a z rozhodnutí starostu obce. **V súčasnosti obec nemá zriadenú obecnú políciu.**

Obecná polícia plní úlohy najmä na úsekoch: ochrany verejného poriadku, zisťovanie protiprávneho konania na území obce, zabezpečovania bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, odhaľovania a objasňovania priestupkov. Kompetencie Obecnej polície - spolupôsobí s príslušnými útvarmi Policajného zboru pri ochrane majetku obce, majetku občanov, ako aj iného majetku v obci pred poškodením, zničením, stratou alebo pred zneužitím a to s využitím kamerového systému obce; zabezpečuje verejný poriadok v obci, spolupôsobí pri ochrane jej obyvateľov a iných osôb v obci pred ohrozením ich života a zdravia; dbá o ochranu životného prostredia v obci; dbá o dodržiavanie poriadku, čistoty a hygieny v uliciach, iných verejných priestranstvách a verejne prístupných miestach; vykonáva všeobecne záväzné nariadenia obce, uznesenia obecného zastupiteľstva a rozhodnutia starostu obce; ukladá a vyberá v blokovanom konaní pokuty za priestupky ustanovené osobitným predpisom (zákon o priestupkoch) a tiež za priestupky proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky spáchané neuposluchnutím zákazu, ktorý vyplýva z úpravy cestnej premávky vykonanej - dopravnými značkami alebo dopravnými zariadeniami, objasňuje priestupky, ak tak ustanovuje zákon; oznamuje príslušným orgánom porušenie právnych predpisov, ktoré zistí pri plnení svojich úloh a ktorých riešenie nepatrí do pôsobnosti obce; plní úlohy na úseku prevencie v rozsahu pôsobnosti ustanovenej zákonom o obecnej polícii. Obec môže vymedziť obecnej polícii aj ďalšie úlohy, ak to ustanovujú osobitné zákony. Obecná polícia ukladá a vyberá v blokovanom konaní pokuty za priestupky podľa zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov. Ide najmä o: priestupky proti poriadku v správe, priestupky proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, priestupky na úseku cestného hospodárstva, priestupky na úseku podnikania, priestupky na úseku hospodárenia s bytmi a s nebytovými priestormi, priestupky na úseku financií a slovenskej meny, priestupky na úseku ochrany pred alkoholizmom a inými toxikomániami, priestupky na úseku kultúry, priestupky na úseku vodného hospodárstva, priestupky na úseku poľnohospodárstva, poľovníctva a rybárstva, priestupky na úseku ochrany životného prostredia, priestupky proti verejnému poriadku spáchané aj porušením VZN obce, priestupky proti občianskemu spolunažívaniu, priestupky proti majetku, priestupky podľa osobitných predpisov (napríklad niektoré ustanovenia živnostenského zákona, zákona o prevádzke na pozemných komunikáciách, občianskeho zákonníka atď.).

Štátna polícia

Prácu polície v obci Nitrica v súčasnej dobe zabezpečuje pre občanov Obvodné oddelenie Policajného zboru OO PZ Nováky M. R. Štefánika 116, 972 71. V pôsobnosti oddelenia sú nasledujúce obce: Bystričany, Čereňany, Horná Ves, Kamenec pod Vtáčnikom, Lehota pod Vtáčnikom, Oslany, Podhradie, Radobača, Zemianské Kostol'any, Dolné Vestenice, Horné Vestenice, **Nitrica** a Nitrianske Sučany.

Činnosť štátnej polície je upravená nariadením ministra vnútra Slovenskej republiky, ktorým sa upravuje činnosť obvodných oddelení Policajného zboru. Pri uskutočňovaní svojho poslania plní obvodné oddelenie úlohy najmä na úseku: ochrany verejného poriadku, boja proti trestnej činnosti odhaľovania a objasňovania priestupkov, odhaľovania a objasňovania trestných činov, stálej služby s cieľom zabezpečiť akcieschopnosť a potrebný kontakt s verejnosťou, obchádzkovej služby s cieľom zabezpečiť plnenie základných úloh policajného zboru. Oznamuje sa: narušenie verejného poriadku, spáchanie priestupku na nich alebo ich majetku, skutočnosti nasvedčujúce tomu, že bol spáchaný trestný čin na nich alebo na ich majetku, nezvestnosť osoby, krádež dokladov a evidenčných čísel motorových vozidiel, rušenie občianskeho spolužitia.

Monitorovacie a kamerové systémy

V obci v súčasnosti sú čiastočne inštalované kamerové systémy. Budú nainštalované na problematických miestach a verejných priestranstvách, ktoré sú najviac exponované.

1.8. Bývanie

1.8.1. Bytový fond a jeho štruktúra

Prevládajúcou funkciou obce Nitrica je bývanie. Pôvodná zástavba obce Nitrica vznikala ako hromadná dedina. Obec sa sústreďuje na individuálnu výstavbu, čiže na výstavbu rodinných domov. Intenzita novej bytovej výstavby sa zvýšila začiatkom tohto desaťročia, v súčasnosti stagnuje. V budúcnosti je možné predpokladať oživenie dopytu po nových bytoch v súvislosti so súčasným trendom sťahovania obyvateľov miest do okolitých vidieckych obcí. Naplnenie potenciálu obce získavať nových obyvateľov migráciou bude závisieť predovšetkým od rozvojovej politiky obce (program hospodárskeho a sociálneho rozvoja), udržania a zlepšenia kvality života v obci, od situácie na trhu práce, spektra poskytovaných služieb, kvality dopravného spojenia a ďalších faktorov. Stavebno-technický stav bytového fondu je prevažne dobrý a vyhovujúci. Vybavenie bytov patrí popri veku a veľkosti bytového fondu k hlavným charakteristikám celkovej kvality bytov. Technická vybavenosť bytov sa v poslednom období podstatne zlepšila.

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru bytového fondu podľa obdobia výstavby. Najviac bytov bolo vybudovaných v období 1961 - 1980 a 1946 až 1960. Najmenej bytov bolo vybudovaných do roku 1919 a 2011 a neskôr.

Domový fond podľa obdobia výstavby		
obdobie výstavby	počet	podiel (%)
do roku 1919	16	3,52
1919 - 1945	57	12,53
1946 - 1960	121	26,59
1961 - 1980	172	37,80
1981 - 2000	57	12,53
2001 - 2010	13	2,86
2011 - 2015	8	1,76
2016 a neskôr	7	1,54
nezistené	4	0,88
Domy spolu	455	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Najväčší podiel domového fondu tvorili rodinné domy - 443 (97,36 %) bytové domy a ostatné budovy - 3 a 3 (0,66 %) v roku 2021.

Domový fond podľa typu budovy		
typ budovy	počet	podiel (%)
rodinný dom	443	97,36

bytový dom	3	0,66
polyfunkčná budova	0	0,00
ostatné budovy na bývanie	3	0,66
neskolaudovaný rodinný dom	1	0,22
núdzový objekt neurčený na bývanie	1	0,22
inštitucionálne alebo kolektívne zariadenia	0	0,00
ostatné	4	0,88
nezistený	0	0,00
Domy spolu	455	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Z hľadiska počtu obytných miestností boli v obci Nitrica najviac zastúpené byty s počtom obytných miestností 5 a následne so 4 obytnými miestnosťami. Okolo 9,62 % tvorili byty s 2 a 11,30 % byty 6 + obytnými miestnosťami. Byty s 1 obytnou miestnosťou boli zastúpené v počte 7.

Štruktúra bytového fondu		
počet miestností	počet	podiel (%)
1 obytná miestnosť	7	1,46
2 obytné miestnosti	46	9,62
3 obytné miestnosti	75	15,69
4 obytné miestnosti	103	21,55
5 obytných miestností	189	39,54
6 a viac obytných miestností	54	11,30
Nezistené	4	0,84
Byty spolu	478	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Vybavenosť bytov a iné charakteristiky

Nasledujúca tabuľka prezentuje vybavenosť bytov a domácností. Z hľadiska zásobovania pitnou vodou bolo 407 bytov zásobovaných z verejnej vodovodnej siete. Bez pripojenia na vodovod sa v obci byty nachádzali v počte 27.

Domový fond - vodovod		
typ vodovodu	počet	podiel (%)
v dome - z verejnej siete	407	89,45
v dome - vlastná	1	0,22
mimo domu - z verejnej siete	14	3,80
mimo domu - vlastná	2	0,44
bez prípojky	27	5,93
nezistený	4	0,88
Domy spolu	455	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

V obci nie je vybudovaná kanalizačná sieť. Vybudovaný septik, prípadne žumpu malo 403 domov (88,57 %). Bez kanalizácie bolo 45 bytov (9,89 %).

Domový fond - kanalizácia		
typ kanalizácie	počet	podiel (%)
septik, žumpa	403	88,57
prípojka na kanalizačnú sieť	0	0,00
domáca čistička odpadových vôd	3	0,66
bez kanalizácie	45	9,89
nezistený	4	0,88
Domy spolu	455	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Základným zámerom obce v oblasti bývania je zabezpečiť rozvoj bývania vo všetkých jeho zložkách. Stratégiu rozvoja bývania je potrebné založiť na usmerňovaní a zosúladení verejných a súkromných aktivít, finančných, územných a ľudských zdrojov. Vychádzať je nutné pri tom zo schváleného Programu rozvoja bývania, Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja SR vydaných Smerníc na poskytovanie dotácií na obstaranie nájomných bytov, na odstraňovanie systémových porúch bytových domov, zo schváleného zákona NR SR č. 607/2003 o Štátnom fonde rozvoja bývania, v znení neskorších úprav a k nemu schválených predpisov. Súčasťou obytných štruktúr je aj občianska vybavenosť, väčšinou jestvujúca. V návrhu sa predpokladá budovanie nových zariadení občianskej vybavenosti. V súvislosti s návrhom novej zástavby sa nepredpokladajú žiadne veľkoplošné asanácie. Strategickým cieľom bytovej výstavby by malo byť - dosiahnuť bežný európsky štandard. Bývanie pre mladé rodiny, obyvateľov žijúcich pod hranicou sociálneho minima a prestárlych občanov by malo byť porovnateľné so sociálnou výstavbou v krajinách EÚ.

1.8.2. Sociálny bytový fond a nájomné bývanie

V súčasnosti sa v obci špeciálny bytový fond pre ohrozené skupiny obyvateľov nenachádza. Nájomný (štandardný) bytový fond obce v súčasnosti nie je vybudovaný. V blízkej budúcnosti neplánuje obec investičné aktivity, ktoré by mali vytvoriť ponuku nájomných bytov.

1.8.3. Bývanie marginalizovaných skupín

Bývanie marginalizovaného obyvateľstva možno rozdeliť do 3 kategórií (**V obci Nitrica nie je uvedená komunita zastúpená**). Štandardné bývanie znamená bývanie v bytoch, v murovaných, alebo aj v dobre vybavených drevených domoch. Bývanie nižšieho štandardu znamená bývanie v bytoch alebo domoch, ktoré majú závady ovplyvňujúce celú budovu, alebo jej časť, napr. nedostatok základných služieb ako voda, elektrina, osvetlenie a pod., budova je preplnená. Sem patrí aj bývanie v unimobunkách (v obci sa toho času nenachádza). Na úrovni chatrče je aj bývanie v nebytových priestoroch ako pivnica, kočíkareň, stan a pod. Pod izolovanou obcou alebo jej časťou rozumieme, keď je toto miesto oddelené od zvyšku obce umelou alebo prirodzenou bariérou, prípadne je na okraji obce (napr. samostatná ulica, kde žijú len marginalizovaní obyvatelia) alebo je v obecnej koncentrácii (viacero obydlií uprostred majoritnej časti obce – staré opustené budovy v centre obce).

Dobré zdravotné podmienky predpokladajú prístup k vodovodu v domácnosti (alebo k vlastnej studni s pitnou vodou), ku kanalizácii/ žumpe, pravidelnému odvozu odpadu, prípadne prítomnosť hygienického centra.

Čo sa však týka samotného bytového fondu obývaného marginalizovanými skupinami (počtu domácností), ten je z väčšej časti tvorený štandardnými bytovými jednotkami. Subštandardné obydliá sú budované v menšej miere. Chatrče sa v obci nenachádzajú. V obci Nitrica niesú nevyhovujúce domy zaradené do subštandardných podmienok. Rómovia žijúci v subštandardných podmienkach žijú zároveň vo vyššej obľožnosti, t. j. v jednej bytovej jednotke žije vyšší počet osôb. Výsledok, že značná časť marg. obyvateľov žije v zlých neštandardných podmienkach potvrdzuje aj údaj o priemernom počte obyvateľov v obydliach s nižším štandardom s priemerom na obydlie 6,13 obyvateľov (Popper, Szeghy, Šarkozy, 2009, s.16 - 18).

V obci Nitrica sa takého obydliá nenachádzajú.

1.9. Definovanie zainteresovaných skupín

1.9.1 Zadávatelia

Zadávatelia sociálnych služieb sú tí, ktorým zákon ukladá zabezpečiť sociálne služby pre obyvateľov obce, ktoré spravujú. Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách ((v znení č. 317/2009 Z. z.,

332/2010 Z. z., 551/2010 Z. z., 50/2012 Z. z., 185/2012 Z. z., 413/2012 Z. z., 485/2013 Z. z., 185/2014 Z. z., 219/2014 Z. z., 376/2014 Z. z., 345/2015 Z. z., 91/2016 Z. z., 125/2016 Z. z., 40/2017 Z. z., 331/2017 Z. z., 351/2017 Z. z., 156/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 289/2018 Z. z., 221/2019 Z. z., 280/2019 Z. z., 66/2020 Z. z., 89/2020 Z. z., 218/2021 Z. z., 484/2021 Z. z., 92/2022 Z. z., 101/2022 Z. z., 199/2022 Z. z., 345/2022 Z. z., 494/2022 Z. z., 205/2023 Z. z., **120/2024 Z. z.**) a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 317/2009 Z. z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 332/2010 Z. z., zákona č. 551/2010 Z. z., zákona č. 50/2012 Z. z., zákona č. 185/2012 Z. z., zákona č. 413/2012 Z. z., zákona č. 485/2013 Z. z., zákona č. 185/2014 Z. z., zákona č. 219/2014 Z. z. a zákona č. 376/2014 Z. z. a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (Zmena: 8/2023 Z.z., 146/2023 Z.z., 309/2023 Z.z., 205/2023 Z.z., 106/2024 Z.z., 161/2024 Z.z., 248/2024 Z. z., 366/2024 Z. z., 292/2024 Z. z., 387/2024 Z. z., **26/2025 Z. z.**) v znení neskorších predpisov ukladá obciam a mestám povinnosť vypracovať Komunitný plán sociálnych služieb. Podľa Šiestej časti - Komunitný rozvoj a komunitný plán v oblasti poskytovania sociálnych služieb - § 82 Komunitný rozvoj, komunitná práca a komunitná rehabilitácia - obec utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja v oblasti poskytovania sociálnych služieb podľa tohto zákona, na komunitnú prácu a komunitnú rehabilitáciu na účel predchádzania vzniku alebo predchádzania zhoršenia nepriaznivých sociálnych situácií a riešenia miestnych sociálnych problémov.

Poslanci obce ako volení reprezentanti občanov majú povinnosť rozhodovať, obecný úrad má vykonať, o čom poslanci rozhodli. Je veľmi dôležité, aby obec uznesením zastupiteľstva deklarovalo svoju vôľu plánovať a rozvíjať sociálne služby. Takéto politické rozhodnutie, prijaté na začiatku celého procesu, potvrdzuje legitimitu komunitného plánovania a je zárukou pre zapojenie ďalších účastníkov.

Obec ako účastník komunitného plánovania

A) Na základe vlastnej alebo cudzej iniciatívy poslanci rozhodnú:

- o potrebe uskutočniť komunitné plánovanie,
- o tom, kto ho má zabezpečovať (obecný úrad alebo iná poverená organizácia),
- o tom, kto bude poslancov v procese komunitného plánovania zastupovať (menovite),
- o finančnom zabezpečení komunitného plánovania,
- o termíne, v ktorom má byť komunitný plán predložený zastupiteľstvu na schválenie.

B) Poverení pracovníci obecného úradu zabezpečujú:

- pozvanie pre poskytovateľov a prijímateľov služieb, aby sa zapojili do procesu komunitného plánovania,
- priestory pre rokovanie,
- potrebné štatistické údaje a analýzy údajov, najmä o obyvateľoch obce,
- vykonanie prieskumov a analýz potrieb,
- spracovanie priebežných správ a záverov,
- vypracovanie komunitného plánu rozvoja sociálnych služieb.

C) Od začiatku obec Nitrica zverejňovalo zrozumiteľnou a dostupnou formou všetky podstatné informácie o procese a výsledkoch komunitného plánovania.

D) Priebežne rešpektuje pri svojom rozhodovaní o sociálnych službách ciele a priority stanovené v komunitnom pláne.

E) Stanovuje jasné pravidlá financovania sociálnych služieb, ktoré zodpovedajú prioritám komunitného plánovania.

Zúčastnené subjekty v rámci obce:

- starosta,
- príslušné komisie obecného zastupiteľstva,
- poslanci obecného zastupiteľstva

1.9.2. Poskytovatelia ako účastníci komunitného plánovania

Poskytovateľom sociálnych služieb je fyzická osoba, podnikateľský subjekt, súkromná nezisková organizácia, organizácia zriadená obcou, organizácia zriadená samosprávnym krajom, organizácia zriadená štátom. Všetci poskytovatelia majú pri komunitnom plánovaní rovnaké postavenie, ich ciele a zámery majú rovnakú váhu.

Poskytovatelia zapojením sa do komunitného plánovania získali možnosť podieľať sa na utváraní celkového systému sociálnych služieb, príležitosť presadzovať vlastné zámery a ciele, príležitosť na nadviazanie novej spolupráce, na získanie informácie o aktivitách, potrebách a trendoch v oblasti sociálnych služieb.

Zúčastnené subjekty v rámci obce:

- zariadenia sociálnych služieb,
- vzdelávacie inštitúcie,
- zdravotnícke zariadenia – všeobecné a špecializované ambulancie v obci Nitrica ,
- neziskové organizácie,
- štátna správa,

1.9.3. Užívatelia ako účastníci komunitného plánovania

Užívateľ sociálnych služieb je človek v nepriaznivej sociálnej situácii, pre ktorého sú sociálne služby určené, prípadne špecifické skupiny obyvateľstva so svojimi potrebami. Ciele a zámery užívateľov majú pri komunitnom plánovaní rovnakú váhu ako ciele a zámery zadávateľov a poskytovateľov, ak nechceme rovno povedať, že by mali mať prioritu. Vyhľadávanie, oslovovanie a zapájanie užívateľov do práce na komunitnom pláne bola príležitosť ako získať informácie o potrebách jednotlivých sociálnych skupín, o kvalite poskytovaných služieb, ako objaviť existujúce medzery v ich ponuke a ako objaviť nové zdroje na uspokojovanie potrieb.

Užívatelia služieb sa zapojením do komunitného plánovania podieľali na utváraní celkového systému sociálnych služieb.

1.9.4. Verejnosť

Verejnosť bola priebežne zoznamovaná so zámermi, výsledkami a cieľmi komunitného plánu. Verejnosti bol predložený k dispozícii dotazník, v ktorom mali možnosť obyvatelia vyjadriť preferencie v oblasti ďalšieho rozvoja sociálnych služieb. Cieľom vopred pripravenej informačnej stratégie bolo zabezpečiť prístup verejnosti k informáciám. Verejnosť sa od začiatku zúčastňovala procesu komunitného plánovania.

Ďalšie organizácie

Pri príprave komunitného plánu boli oslovené a vyzvané k spolupráci miestne organizácie aj záujmové skupiny, ktorých sa poskytovanie sociálnych služieb dotýka (napr. školy, osobitne špeciálne školy, ...), ale tiež občianske iniciatívy (kultúrne združenia, vzdelávacie spolky...), etnické skupiny, vrátane skupín, s ktorými je obtiažna komunikácia – rómska komunita.

Zúčastnené subjekty v rámci obce:

- neziskové organizácie,

1.10. Definovanie cieľových skupín

Základnými cieľovými sociálnymi skupinami, pre ktoré by sme mali sociálne služby plánovať, sú:

- rodiny s deťmi,
- deti a mládež,
- ženy na materskej dovolenke,
- osoby so zdravotným postihnutím
- seniori
- dlhodobo nezamestnaní obyvatelia,
- sociálne odkázaní obyvatelia,
- seniori, čiže obyvatelia v post - produktívnom veku (najmä starší ako 65 rokov),
- občania so zdravotným postihnutím a duševnými poruchami, ako aj rodiny, v ktorých žijú,

- osoby v kríze
- týrané a sociálne zanedbávané deti, deti s poruchami správania a rodičia, ktorí zanedbávajú alebo nezvládajú starostlivosť a výchovu svojich detí,
- neprispôsobiví jednotlivci, ľudia závislí od návykových látok, trestaní, nezvládajúci svoj život.

Do procesu komunitného plánovania by mali byť zapojení predstavitelia všetkých vyššie uvedených skupín, pričom treba dbať aj na bohatú vnútornú štruktúru každej z nich. Napr. u obyvateľov so zdravotným postihnutím pôjde určite o rozdielne potreby podľa druhu a miery postihnutia, ale aj podľa veku. Je potrebné zvážiť, či a ako podrobne je potrebné ďalej štruktúrovať základné sociálne skupiny a či bude efektívnejšie špecializovať alebo vhodne kombinovať potrebné služby.

1.10.1.Seniori

Celosvetovo sa zaznamenáva starnutie populácie, a to nielen vo vyspelých krajinách. Socio-ekonomické štúdie o jeho dopadoch v jednotlivých krajinách po mohli odhaliť a pomenovať negatívne javy sprevádzajúce starobu, ako je feminizácia, oslabenie rodinných vzťahov, zhoršenie ekonomickej situácie, ale hlavne pre budili záujem o riešenie zanedbávania, zneužívania a týrania seniorov. Zdravotná a sociálna závažnosť danej problematiky je vysoká, informovanosť o jej výskyte, konkrétnych prejavoch a typoch je veľmi nízka. Nárast počtu starých ľudí v obci nesie so sebou množstvo ekonomických, sociálnych, psychologických a zdravotníckych problémov, ktoré významne ovplyvňujú nielen život jednotlivcov, ale i celej komunity. Jedným z problémov súčasnosti je neschopnosť zabezpečiť si základné životné potreby, zanedbávanie, zneužívanie a týranie seniorov, znižovanie ich sociálneho statusu, sociálna izolovanosť, ekonomická poddimenzovanosť a ďalšie problémy s tým súvisiace.

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.)											
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
60-64	85	85	97	93	92	90	88	81	80	75	78
65-69	80	80	77	79	83	82	81	87	83	88	87
70-74	64	64	66	71	75	70	69	69	71	76	78
75-79	42	47	50	45	48	59	54	58	60	65	63
80-84	34	32	32	38	33	37	41	33	31	31	40
85-89	17	21	21	20	21	21	24	24	24	22	21
90-94	4	3	6	7	7	4	4	7	6	9	5
95-99	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	1
100-104	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2025

Podiel obyvateľov v dôchodkovom veku v obci narastá. Obec svoje aktivity zameria hlavne na zabezpečenie sociálnej integrácie prestárlych občanov formou organizovania pravidelných akcií, vytváraním priestorov pre stretávanie seniorov, prípadne zriadením zariadení s ambulatnou, prípadne celodennou starostlivosťou.

Veková skupina 60 –

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 60 +											
	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
60-64	77	76	75	73	72	70	69	68	66	65	63
65-69	88	89	90	91	91	92	93	94	95	96	97
70-74	77	78	79	80	81	83	84	85	86	87	88
75-79	67	69	71	73	75	78	80	82	84	86	88
80-84	36	36	36	36	37	37	37	37	37	38	38
85-89	24	24	25	25	25	26	26	27	27	27	28
90-94	7	7	8	8	8	8	8	9	9	9	9
95-99	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2
100-	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1

1.10.2. Deti a mládež

Cielovú skupinu obyvateľov možno rozdeliť do dvoch skupín. Ide o skupinu detí a mládeže, ktoré sa zúčastňujú povinnej školskej dochádzky. V záujme predchádzania páchania drobnej trestnej činnosti, podpory zdravého životného štýlu a zmysuplného trávenia voľného času, obec zameriava svoje aktivity na výstavbu športovej a záujmovej infraštruktúry, ako aj organizovanie školskej a mimoškolskej záujmovej činnosti.

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.)											
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
0	7	12	10	6	9	7	5	8	4	5	8
1-4	42	35	37	41	37	39	34	31	32	25	23
5-9	61	63	59	60	60	60	61	56	53	53	51
10-14	42	44	52	60	62	62	69	65	62	62	59
15-19	69	64	55	48	39	41	43	50	60	65	65

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2023

Zlepšenie pozície mladých ľudí sa sleduje hlavne predchádzaním predčasného ukončenia vzdelávania, budovaním systému odborného školstva a jeho prepojením s praxou v podnikoch, podporou uznávania neformálneho vzdelávania a prispôbovaním vzdelávacieho systému požiadavkám trhu práce (Vagač, 2011, s.4).

Deti predškolského veku

Predpokladaný počet obyvateľov vo vekovej skupine 0-4											
	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
0	5	5	4	4	4	3	3	3	2	2	1
1-4	25	23	23	23	22	22	22	21	21	20	20
5-9	52	51	50	49	47	46	45	44	43	42	41
10-14	58	58	57	57	57	56	56	55	55	55	54
15-19	65	66	66	66	67	67	67	68	68	68	69

1.10.3. Ženy na materskej dovolenke

Ženy sa stávajú rizikovou skupinou najmä v období tehotenstva a starostlivosti o deti. V severských krajinách sa už dlhšie prejavujú snahy motivovať rodičov k rovnomernejšiemu rozdeleniu starostlivosti o deti a povzbudiť tak matky k návratu do zamestnania (napr. daňový bonus za rodovú rovnosť vo Švédsku). V Slovinsku pomáha matkám k rýchlejšiemu návratu do práce dobre organizovaná sieť verejných predškolských zariadení (Vagač, 2011, s.4). Obec do budúcnosti plánuje uskutočniť investičné akcie na zvýšenie kapacity predškolských zariadení v záujme uľahčenia ženám na materskej dovolenke skorší návrat na trh práce.

1.10.4. Sociálne odkázaní obyvatelia

Predstavujú rizikovú skupinu obyvateľov, ktorí si z objektívnych príčin nemôžu v obci Nitrica, prípadne Trenčianskom regióne z objektívnych, prípadne subjektívnych dôvodov nájsť prácu a sú odkázaní na dávky sociálnej pomoci.

Patria sem hlavne ľudia s nízkym vzdelaním. Ide o najťažšie umiestniteľné skupiny na nepodporovanom pracovnom trhu, lebo dopyt po nekvalifikovanej pracovnej sile je nízky a neustále klesá. Viaceré krajiny orientujú aktívne opatrenia skôr na dlhodobu nezamestnaných ako na nízkokvalifikovaných, aj keď sa tieto kategórie značne prekrývajú. K úspešnejším prístupom patria tie, ktoré integrujú viaceré opatrenia (s dôrazom na vzdelávanie), individuálny prístup a poskytujú uchádzačovi dočasnú podporu aj po vstupe do zamestnania. Typickými príkladmi fungujúcich opatrení je prechodný trh (medzitrh) práce a školy druhej šance. Do tejto skupiny spadá pomerne veľká časť

tunajších rómov. Zlepšenie postavenia Rómov na trhu práce môžu priniesť najmä štrukturálne reformy ako podpora malého podnikania, zníženie daňovo-odvodového zaťaženia (na ktoré obec Nitrica nemá dosah) alebo reforma sociálnej pomoci smerom k aktivite a zníženiu závislosti na dávkach. Za kľúčové je považované vzdelávanie Rómov od najnižšieho veku (Vagač, 2011, s.4).

V obci Nitrica nie je rómska komunita zastúpená.

1.10.5. Dlhodobá nezamestnanosť obyvateľov

Medzi dlhodobou nezamestnanosťou sa nachádzajú v obci Nitrica najmä nízkokvalifikovaní mladí ľudia bez základného alebo len so stredoškolským vzdelaním alebo naopak obyvateľia nad 50 rokov, ktorí stratili prácu a majú problém sa zamestnať. Pre zníženie dlhodobej nezamestnanosti je tak potrebný zvlášť dôraz na tieto dve skupiny obyvateľov. Kým v prípade nízkokvalifikovaných by mohla pomôcť uplatniť sa na trhu práce najmä vyššia podpora **rekvalifikácie, budovania pracovných návykov**, u starších obyvateľov by čiastočné riešenie mal poskytnúť najmä medzitrh práce. Dlhodobá nezamestnanosť v problematických regiónoch strácajú motiváciu aktívne vyhľadávať prácu a sú odkázaní na príjem zo sociálneho systému. Mnoho rodín sa tak ocitá na hranici chudoby (<http://www.etrend.sk>, 11.8.2011).

Významným ukazovateľom na trhu práce je doba evidencie nezamestnaných obyvateľov. Tri najväčšie skupiny tvorili nezamestnaní s dĺžkou evidencie od 0 do 3 mesiacov, 4 až 6 mesiacov. Treťou najpočetnejšou skupinou je skupina od 13 do 18 mesiacov.

Nezamestnaní podľa dĺžky evidencie v októbri 2025

Nitrica	UoZ spolu	v tom										
		do 3 m.	4 - 6 m.	7 - 9 m.	10 - 12 m.	13 - 18 m.	19 - 24 m.	25 - 30 m.	31 - 36 m.	37 - 42 m.	43 - 48 m.	nad 48 m.
Spolu	29	14	6	0	2	3	1	0	0	1	2	0
Ženy	12	6	3	0	1	1	0	0	0	1	0	0

Zdroj: UPSVaR SR, DataCubes, 2025

1.10.5. Zdravotne ťažko postihnutí obyvateľia

Nárast ľudí na nemocenských a invalidných dávkach a nízka zamestnanosť osôb so zdravotným postihnutím nútia väčšinu krajín OECD prehodnotiť systémy posudzovania zdravotného stavu, lepšie kontrolovať prítoky do dočasnej a dlhodobej práceneschopnosti a zlepšovať služby zamestnanosti pre zdravotne postihnutých. OECD považuje za najlepší spôsob pomoci zdravotne znevýhodneným osobám posilnenie stimulov k práci úpravou systémov daní a dávok (Vagač, 2011, s.4).

1.10.6. Osoby v kríze (ľudia bez domova, matky s deťmi, po výkone trestu, po závislosti na drogách)

Uvedená cieľová skupina v obci nie je významne zastúpená. V roku 2025 obec neevidovala v rámci katastrálneho územia **obyvatel'ov bez domova**. Skupiny obyvateľov po výkone trestu, prípadne po závislosti na drogách sa vracajú späť k svojim rodinám a teda nevyžadujú intervencie v oblasti bývania. Opatrenia by mali smerovať skôr k preventívnym a vzdelávacím aktivitám zameraným na opätovný návrat do spoločnosti, ako aj zvýšenie šancí uplatnenia sa na trhu práce formou rekvalifikačných kurzov, prípadne kurzov v oblasti drobného podnikania.

2. Strategická časť

2.1. SWOT analýzy a definovanie priorít

Nasledujúca SWOT analýza sa zameriava na silné, slabé stránky, príležitosti a riziká prioritných rozvojových oblastí. Na ich základe budú formulované hlavné rozvojové ciele.

Analýza príležitostí a rizík - O-T

O – T analýza umožňuje rozlíšiť atraktívne príležitosti v obci, ktoré skrýva potenciál územia a ktoré môžu obci priniesť výhody pri dosahovaní vyváženého rastu. V rámci analýzy SWOT sa obec koncentruje na identifikáciu potenciálnych príležitostí – existencia stabilného hospodárskeho prostredia, kvalitné životné prostredie, prírodný potenciál, historicko-kultúrne hodnoty, rozvinutá sieť inštitúcií verejných služieb, objekty cestovného ruchu. Kvadrant 1 pozostáva z príležitosti ponúkajúcich najvyšší úžitok pre obec, preto by sa mal manažment obce sústrediť na tieto aktivity. Naopak, príležitosti v kvadrante 4 sú buď príliš malé, alebo ich obec nebude vedieť dostatočne využiť. Príležitosti v kvadrante 2 a 3 sú zaujímavé len v prípade, že existuje možnosť zvýšenia ich atraktívnosti alebo pravdepodobnosti úspechu.

		Matica príležitostí				Matica rizík	
		Pravdepodobnosť úspechu				Pravdepodobnosť nastatia	
		vysoká	nízka			vysoká	nízka
Atraktívnosť	vysoká	1	2	Vážnosť	vysoká	1	2
	nízka	3	4		nízka	3	4

Riziká z 1. kvadrantu môžu obec vážne zraniť, preto treba pripraviť plán strategických aktivít, keďže pravdepodobnosť ohrozenia je vysoká. Riziká v 2. a 3. kvadrante treba podrobiť dôkladnému skúmaniu v prípade, ak sa stávajú kritickými, netreba však zostavenie plánu eventuálnych alternatív. Riziká v 4. kvadrante sú malé a väčšinou ich možno ignorovať.

Spojením hlavných príležitostí a rizík, ktoré ovplyvňujú rozvoj obce, sa stratégovia snažia zistiť mieru celkovej atraktívnosti trhu. Existujú štyri možnosti:

- *Ideálny rozvoj*, ktorý sa vyznačuje mnohými príležitosťami, ale iba niekoľkými (ak vôbec nejakými) rizikami.
- *Špekulatívny rozvoj*, vyznačujúce sa vysokými príležitosťami i vysokými rizikami.
- *Zrelý rozvoj*, vyznačuje sa nízkymi príležitosťami i nízkymi rizikami.
- *Problémový rozvoj*, má nízke príležitosti, ale vysoké riziká.

Externé prostredie vytvára nielen príležitosti, ale prezentuje aj sériu rizík. Riziko je výzva, poukazuje na nevýhodný trend vývoja vo vonkajšom prostredí, ktorý v prípade pasívnej reakcie zo strany podniku ohrozí jeho trhovú pozíciu.

Analýza silných a slabých stránok – S-W analýza

Hodnotenie vplyvu vonkajších činiteľov, vykonávané so zámerom stanoviť ciele obce, musí byť doplnené rozborom vnútorných činiteľov. Viaceré regióny dnes aj poznajú príležitosti, ktoré im potenciál ponúka, avšak chýba im schopnosť ich využiť. Na základe analýzy silných a slabých stránok vie obec stanoviť, čo je z hľadiska súčasnej a očakávanej situácie rozumné konať. Za dôležité znaky konkurenčnej slabosti sa považuje – strácanie pozície voči konkurenčným regiónom, nedostatok finančných zdrojov na rozvoj, klesajúca demografická krivka, vysoká nezamestnanosť, zlý technický stav základnej infraštruktúry ai.

Pri hodnotení silných a slabých stránok je potrebné každý faktor odstupňovať podľa dôležitosti (rozhodujúca silná stránka, marginálna silná stránka, neutrály faktor, rozhodujúca slabá stránka, marginálna slabá stránka) a podľa intenzity jeho vplyvu - výkonu (vysoký, stredný, nízky). Výsledok spojenia stupňa výkonu a dôležitosti predstavuje štyri možné alternatívy:

Matica výkonu a dôležitosti

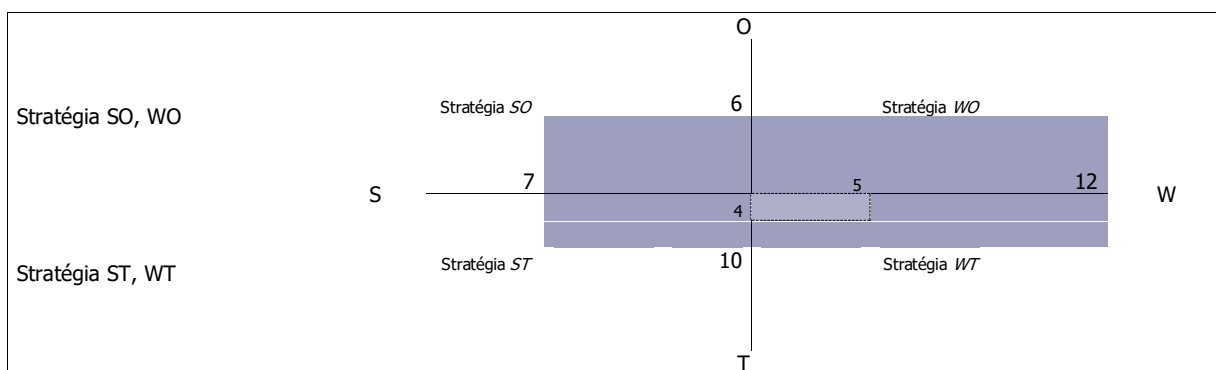
		Výkon	
		vysoký	nízky
Dôležitosť	vysoká	1 Sústrediť snahu	2 Udržať snahu
	nízka	3 Nízka priorita	4 Možné nadmerné investovanie

Kvadrant 1 pozostáva z oblastí, ktoré sú dôležité, ale v ktorých obec momentálne vykazuje slabý výkon, preto sa musí sústrediť na posilnenie týchto oblastí. *Kvadrant 2* pozostáva z oblastí, v ktorých je síce obec úspešná, ale do budúcnosti si musí túto úspešnosť udržať. *Kvadrant 3* tvoria oblasti, ktoré nie sú dôležité, zdokonalenia v tomto kvadrante majú nízku prioritu. V *kvadrante 4* nie sú dôležité oblasti, pričom rozvoj a snaha sú zbytočne silné.

2.1.1. Sociálne služby

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - zabezpečená opatrovateľská služba, - funkcia osobitného príjemcu sociálnych dávok, - stretnutia seniorov, intenzívna klubová činnosť - uvítanie do života novorodencov obce, príspevok obce pomoc v krízových situáciách (živelná pohroma, rodinná tragédia...), - blízka alokácia mesta Prievidza a rýchla dostupnosť mesta Bánovce nad Bebravou umožňuje využívať zdravotnícke a sociálne služby širšieho rozsahu, - existencia klubu dôchodcov, 	<ul style="list-style-type: none"> - absencia domova sociálnych služieb, - nedostatok bytov pre mladé rodiny s deťmi, - absencia domova seniorov, príp. denného stacionára s väčšou kapacitou, - obec neposkytuje služby monitoringu starších obyvateľov, - nedostatok sociálnych bytov pre sociálne odkázaných, - nedostatok nájomnej bytovej výstavby pre mladé rodiny s deťmi,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - možnosť použitia 2% daní daňových subjektov na prioritné potreby zdravotníctva, - zakladanie mimovládnych neziskových organizácií poskytujúcich všeobecne prospešné služby, - zlepšujúca sa infraštruktúra a lepšie prepojenie trhov práce na susediace trhy práce, - odbúranie rodových stereotypov pri voľbe povolania a v prístupe k zamestnaniu, - rozšírenie aktívnych opatrení na trhu práce na podporu vzdelávania a prípravy pre trh práce a na podporu zamestnávania v atypických formách pracovných vzťahov, najmä pre rodičov počas materskej dovolenky a rodičovskej dovolenky, - podpora rozvoja sociálnych služieb, a iných opatrení, projektov a programov na podporu sociálneho začleňovania ohrozených skupín podľa ich špecifických potrieb, - dôrazné uplatňovanie princípu subsidiarity, - lepšie podmienky na zlad'ovanie prac. a rodinných povinností, - začleňovanie do širšieho priestoru a vyrovnávanie európskych štandardov, - zvýšenie vzdelanostnej a kvalifikačnej úrovne ľudských zdrojov zodpovedajúcej dopytu na trhu práce a znalostnej ekonomike, - príprava ľudských zdrojov pre potreby globalizovanej ekonomiky a spoločnosti, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EU, 	<ul style="list-style-type: none"> - rast počtu obyvateľov v seniorskej kategórii, - zhoršujúca sa sociálna situácia niektorých skupín obyvateľstva, - nedostatočný záujem zamestnávateľov o udržateľnosť vytvorených pracovných miest, - prehľbovanie chudoby u niektorých skupín populácie a reprodukcia chudoby, - zvyšujúci sa počet klientov odkázaných na pomoc iných nesystematickou preventívnou prácou v prirodzenom rodinnom a otvorenom prostredí, - zvyšujúce sa finančné náklady na sociálne služby a iné opatrenia pretrvávajúcim poskytovaním tradičných foriem pomoci a služieb bytového charakteru a riziko znižovania kvality života občanov finančnou náročnosťou sociálnych služieb pre klienta, - pretrvávajúce stereotypy pri vykonávaní správy v oblasti sociálnych vecí, - neadresnosť a absencia individuálneho prístupu ku klientovi, - klesanie kvality poskytovaných služieb a vykonávaných opatrení v dôsledku absencie systému prehlbovania kvalifikácie a ich celková nedostupnosť, - nepriaznivý demografický vývoj,

Schéma SWOT analýzy:

Odporúča sa využiť stratégiu WT - využiť silné stránky na získanie konkurenčnej výhody. Odporúča sa obci zabezpečovať nevyhnutné sociálne služby pre obyvateľov (zabezpečujúce nevyhnutné životné podmienky a životné potreby) a ostatné služby ponechať poskytovateľom v meste Prievidza.

Nasledujúca tabuľka prezentuje hlavné faktory rozvoja a hlavné disparity rozvoja obce Nitrica v jednotlivých politikách, ako aj ich váhy. Hodnota 1,5 predstavuje najväčšiu váhu a hodnota 0,5 najmenšiu. Kladný výsledok pri porovnaní disparít a faktorov rozvoja predstavuje možnosť zaujatia ofenzívnej stratégie, záporný naopak.

Faktory rozvoja	váhy	Hlavné disparity	váhy
+ zabezpečená opatrovateľská služba,	1,5	- absencia domova sociálnych služieb,	1,5
+ funkcia osobitného príjemcu sociálnych dávok,	1,5	- nedostatok bytov pre mladé rodiny s deťmi,	1,5
+ stretnutia seniorov, intenzívna klubová činnosť	1,5	- absencia domova seniorov, príp. denného	1,5
+ uvítanie do života novorodencov obce,	1,5	stacionára s väčšou kapacitou,	
príspevok obce		- obec neposkytuje služby monitoringu starších	1,5
+ pomoc v krízových situáciách (živelná pohroma,	1,5	obyvateľov,	
rodinná tragédia...),		- nedostatok sociálnych bytov pre sociálne	1
+ blízka alokácia mesta Prievidza a rýchla	1,5	odkázaných,	
dostupnosť mesta Bánovce nad Bebravou		- nedostatok nájomnej bytovej výstavby pre	1
umožňuje využívať zdravotnícke a sociálne	1,5	mladé rodiny s deťmi,	
služby širšieho rozsahu,	1,5		
+ existencia klubu dôchodcov,	1,5		
spolu	12,0	spolu	8,0
výsledok	4,0		

2.1.2. Služby vzdelávania

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - fungujúca materská škola (19 detí roku 2024), - existencia plnoorganizovanej základnej školy (120 žiakov v roku 2024), - vysoká odbornosť vyučovania, - kvalifikovanosť pedagogických pracovníkov, - postupné využívanie inováčných prvkov do vyučovania, - individuálna integrácia žiakov ŠVVP, - kvalitná web stránka školy, - veľký výber záujmovej činnosti, - možnosť stravovania žiakov, dospelých aj cudzích strávníkov, - areál školy poskytujúci dostatočné športové a oddychové využitie pre žiakov i verejnosť, - účasť a úspešnosť žiakov v súťažiach, - ochota pedagógov i nepedagogických pracovníkov ďalej sa vzdelávať, - orientácia pedagogických a nepedagogických pracovníkov na zlepšovanie pracovného prostredia, - dôraz na rýchly kontakt s rodičmi pri riešení vzdelávacích i výchovných problémov, 	<ul style="list-style-type: none"> - potrebné dovybavenie materskej školy, - klesajúci počet detí v materskej škole, - potrebné dovybavenie základnej školy, - klesajúci počet detí v základnej škole, - nevyhnutná revitalizácia vonkajších priestorov materskej školy, - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu budov školy, - potrebná rekonštrukcia školskej kuchyne - nedostatok učebníc,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - rekonštrukcia materskej a základnej školy a ich dovybavenie, - rozšírenie športových ihrísk, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU, - vysoký podiel kvalifikovanej pracovnej sily v populácii a rast záujmu podnikateľov o inováciu kvalifikovanosti, - partnerstvá na rozvoj vzdelávania na regionálnej úrovni a možné zlepšenie spolupráce školy a ďalších subjektov v rámci komunity, najmä mládežníckych organizácií, - opatrenia štátu zabezpečujúce rovnosť prístupu k vzdelávaniu, integráciu a reintegráciu, - tendencia využívať moderné formy vzdelávania a diverzifikovať príležitosti na celoživotné vzdelávanie, - záujem škôl, vzdelávacích inštitúcií a tretieho sektora o zapojenie do medzinárodnej spolupráce a do výchovno-vzdelávacích programov a projektov, 	<ul style="list-style-type: none"> - nevyhovujúca štruktúra kvalifikácie pracovnej sily, - nízka účasť rezortov, samosprávy a sociálnych partnerov na tvorbe obsahu vzdelávania, - pretrvávajúca rigidita a narastanie izolovanosti systému vzdelávania od potrieb ekonomiky, - deformovaný trh práce, ktorý bude vyžadovať len určitý typ kvalifikácie, - nerealizovanie stratégií, koncepcií a rozvojových impulzov v oblasti formálneho a neformálneho vzdelávania, - úzky vzťah medzi sociálno-ekonomickou situáciou rodiny a dosiahnutou úrovňou vzdelania detí, - skeptické vnímanie hodnoty štúdia obyvateľstvom, - nízky podiel HDP vynakladaný na vzdelávanie, - slabá reflexia príčin znižovania kvality vzdelávania v pripravovaných zámeroch reforiem,

Schéma SWOT analýzy:

S	21	0	8	W
	13			
Stratégia ST		9	Stratégia WT	
T				

Stratégia ST, WT

V oblasti vzdelávania je situácia vyrovnaná. Odporúča sa využiť stratégiu SO a ST- využiť silné stránky na získanie konkurenčnej výhody.

Nasledujúca tabuľka prezentuje hlavné faktory rozvoja a hlavné disparity rozvoja obce Nitrica v jednotlivých politikách, ako aj ich váhy. Hodnota 1,5 predstavuje najväčšiu váhu a hodnota 0,5 najmenšiu. Kladný výsledok pri porovnaní disparít a faktorov rozvoja predstavuje možnosť zaujatia ofenzívnej stratégie, záporný naopak.

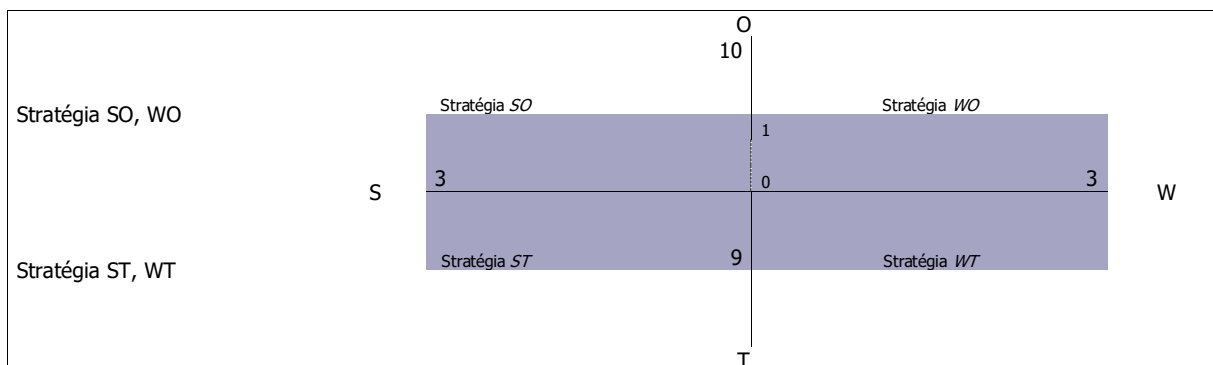
Faktory rozvoja	váhy	Hlavné disparity	váhy
+ fungujúca materská škola (19 detí roku 2024),	1,5	- potrebné dovybavenie materskej školy,	1,5
+ existencia plnoorganizovanej základnej školy (120 žiakov v roku 2024),	1,5	- klesajúci počet detí v materskej škole,	1,5
+ vysoká odbornosť vyučovania,	1,5	- potrebné dovybavenie základnej školy,	1,5
+ kvalifikovanosť pedagogických pracovníkov,	1,5	- klesajúci počet detí v základnej škole,	1,5
+ postupné využívanie inovačných prvkov do vyučovania,	1	- nevyhnutná revitalizácia vonkajších priestorov materskej školy,	1,5
+ individuálna integrácia žiakov ŠVVP,	1	- nedostatok finančných prostriedkov na údržbu budov školy,	1,5
+ kvalitná web stránka školy,	1	- potrebná rekonštrukcia školskej kuchyne	1,5
+ veľký výber záujmovej činnosti,	1	- nedostatok učebníc,	1,5
+ možnosť stravovania žiakov, dospelých aj cudzích stravníkov,	1		
+ areál školy poskytujúci dostatočné športové a oddychové využitie pre žiakov i verejnosť,	1,5		
+ účasť a úspešnosť žiakov v súťažiach,	1,5		
+ ochota pedagógov i nepedagogických pracovníkov ďalej sa vzdelávať,	1,5		
+ orientácia pedagogických a nepedagogických pracovníkov na zlepšovanie pracovného prostredia,	1,5		
+ dôraz na rýchly kontakt s rodičmi pri riešení vzdelávacích i výchovných problémov,			
Spolu	18,5	spolu	12,0
výsledok	6,5		

2.1.3. Zdravotnícke služby

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - zdravotné stredisko, - existencia ambulancie praktického lekára pre deti a dospelých, - dostupnosť zdravotníckych služieb v meste Prievidza alebo Bojnice, 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatočné zabezpečenie základnou zdravotnou starostlivosťou, - nevyužitie (zle riešené dispozičné plochy) priestory obecných stavieb, - vzhľadom na veľkosť obce a jej finančné možnosti nie je v súčasnej dobe možné investovať v tejto oblasti, - zdravotný stav obyvateľstva, - zlá finančná situácia obyvateľstva mnohokrát neumožňuje využívať zdravotnícke služby, - zlé hygienické návyky vybranej skupiny obyvateľstva, - nedostatok peňažných prostriedkov negatívne vplyva na kvalitu prijímanej stravy vybranej skupiny obyvateľstva, - nevhodné podmienky na bývanie negatívne vplyvajú na zdravotný stav obyvateľstva, - nedostatočné využívanie viaczdrojového financovania - slabá kooperácia aktérov (štát, samospráva, zamestnávateľa)
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - možnosť použitia 2% daní daňových subjektov na prioritné potreby zdravotníctva, - začleňovanie do širšieho priestoru a vyrovnávanie európskych štandardov, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EU, 	<ul style="list-style-type: none"> - rast počtu obyvateľov v seniorskej kategórii, - zhoršujúca sa sociálna situácia niektorých skupín obyvateľstva, - nevhodná lieková politika, - zhoršovanie zdravotného stavu stredného veku, - rast počtu srdcovo-cievnych chorôb, - rast nádorových ochorení tráviaceho traktu,

	<ul style="list-style-type: none"> - vysoký výskyt alergických ochorení, - pokles výdavkov na preventívnu zdravotnú starostlivosť, - prehlbovanie chudoby u niektorých skupín populácie a reprodukcia chudoby,
--	---

Schéma SWOT analýzy:

V tomto prípade prevládajú slabé stránky a ohrozenia nad silnými stránkami a príležitosťami. Odporúča sa využiť stratégiu *WO* a *SO*. Odporúča sa obci zabezpečovať nevyhnutné zdravotné služby - základnú ambulantnú zdravotnú starostlivosť – všeobecná, stomatologická, detská.

Nasledujúca tabuľka prezentuje hlavné faktory rozvoja a hlavné disparity rozvoja obce Nitrica v jednotlivých politikách, ako aj ich váhy. Hodnota 1,5 predstavuje najväčšiu váhu a hodnota 0,5 najmenšiu. Kladný výsledok pri porovnaní disparít a faktorov rozvoja predstavuje možnosť zaujatia ofenzívnej stratégie, záporný naopak.

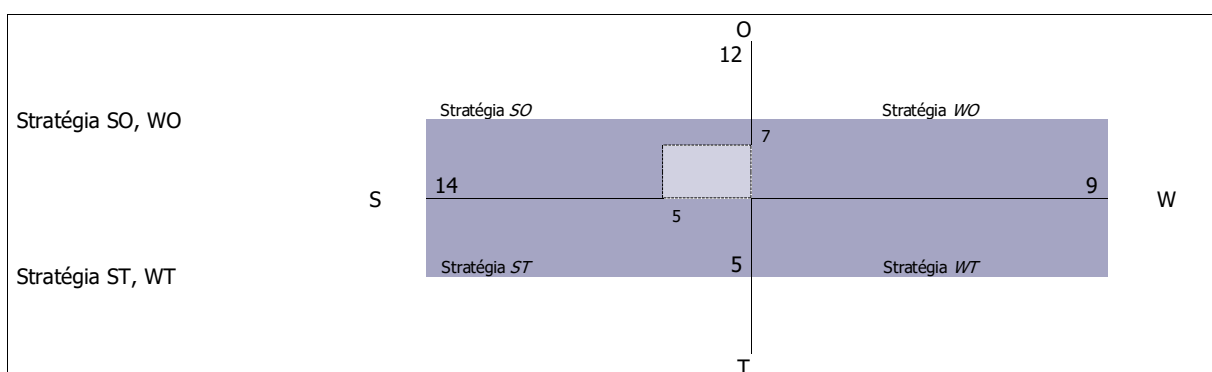
Faktory rozvoja	váhy	Hlavné disparity	váhy
+ zdravotné stredisko,	1,5	- nedostatočné zabezpečenie základnou zdravotnou starostlivosťou,	1,5
+ existencia ambulancie praktického lekára pre deti a dospelých,	1,5	- nevyužitie (zle riešené dispozičné plochy) priestory obecných stavieb,	1,5
+ dostupnosť zdravotníckych služieb v meste Prievidza alebo Bojnice,	1,5	- vzhľadom na veľkosť obce a jej finančné možnosti nie je v súčasnej dobe možné investovať v tejto oblasti,	1
		- zdravotný stav obyvateľstva, hlavne rómskeho,	1
		- zlá finančná situácia obyvateľstva mnohokrát neumožňuje využívať zdravotnícke služby,	1
		- zlé hygienické návyky vybranej skupiny obyvateľstva,	1
		- nedostatok peňažných prostriedkov negatívne vplyva na kvalitu prijímanej stravy vybranej skupiny obyvateľstva,	1
		- nevhodné podmienky na bývanie negatívne vplyvajú na zdravotný stav obyvateľstva,	1
		- nedostatočné využívanie viaczdrojového financovania	1
		- slabá kooperácia aktérov (štát, samospráva, zamestnávateľia)	1
spolu	4,5	spolu	11,0
		výsledok	-6,5

2.1.4. Voľno - časové aktivity

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - existujúci futbalový areál, - vybudované príslušenstvo k futbalovému areálu. - činné športové kluby, - existujúci poľovnícky revír, - existujúci rybársky revír, - existencia telocvične, - existencia fitnesscentra, - dlhoročná história obce, tradície, - rozvoj a uchovávanie kultúrnych tradícií a folklóru, - dobré kultúrne povedomie obyvateľov, - existencia kostola v obci, 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatočný záujem detí a mládeže o šport a pohyb, - nedobudované cyklistické cestičky, - nevyužitie prírodné podmienky na rozvoj cykloturistických trás, - nedostatok finančných prostriedkov pre činnosť zariadení a pre ich rozvoj, - nedostatok finančných prostriedkov pre činnosť zariadení a pre ich rozvoj, - chýbajúce tradičné, každoročne organizované kultúrne podujatia, - nerozvinutá kultúrna turistika, - absencia združenia, záujmového krúžku v oblasti kultúry, - slabá propagácia a reklama kultúrnych aktivít obce,

<ul style="list-style-type: none"> - existencia domu kultúry, - existencia obecnej knižnice (3904 titulov v roku 2024), - rekonštrukcia tradičnej architektúry pre zriadenie pamätnej izby, 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatočné materiálne vybavenie na kultúrne a vzdelávacie podujatia, - chátrajúci stav kultúrnych pamiatok, - neexistencia zariadenie propagujúceho tradičné remeslá z okolia obce,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - existencia priestorov pre budovanie športovej infraštruktúry, - zriadenie malých účelových športovísk na sídliskách, - vybudovať chodníky pre cyklistov, - vytvoriť podmienky pre sprístupnenie školských športovísk pre verejnosť, - vytvoriť podmienky pre realizáciu voľnočasových aktivít, najmä pre rodiny s deťmi, - zefektívnenie spolupráce s krajským mestom na regionálnej úrovni, - podpora rozvoja agroturistiky, - dobré predpoklady pre rozvoj rekreačných aktivít, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU, 	<ul style="list-style-type: none"> - vplyv nežiaducich javov na deti a mládež (závislosti, konzumné kultúry...), - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu existujúcich športových objektov, - nedostatočné materiálne zabezpečenie a podpora talentovanej mládeže v jednotlivých druhoch športov, - nárast sociálnej ohrozenosti mládeže, - nedostatok finančných prostriedkov na výstavbu nových športovo-rekreačných objektov,

Schéma SWOT analýzy:

V oblasti športu je situácia pozitívna. Odporúča sa využiť rozvojovú stratégiu SO. V oblasti športu podporovať výstavbu športovej infraštruktúry a organizovanú športovú činnosť. Obec by sa mala zamerať aj na rozvoj oddychovej infraštruktúry, ktorú by mohli využívať hlavne obyvatelia v poproduktívnom veku a rodiny s deťmi.

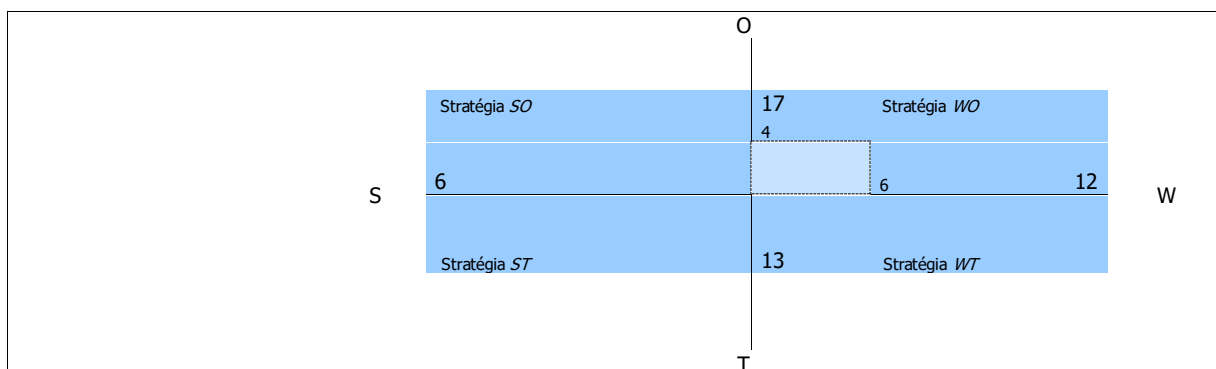
Nasledujúca tabuľka prezentuje hlavné faktory rozvoja a hlavné disparity rozvoja obce Nitrica v jednotlivých politikách, ako aj ich váhy. Hodnota 1,5 predstavuje najväčšiu váhu a hodnota 0,5 najmenšiu. Kladný výsledok pri porovnaní disparít a faktorov rozvoja predstavuje možnosť zaujatia ofenzívnej stratégie, záporný naopak.

Faktory rozvoja	váhy	Hlavné disparity	váhy
+ existujúci futbalový areál,	1,5	- nedostatočný záujem detí a mládeže o šport a pohyb,	1,5
+ vybudované príslušenstvo k futbalovému areálu.	1	- nedobudované cyklistické cestičky,	1,5
+ činné športové kluby,	1	- nevyužitie prírodné podmienky na rozvoj cykloturistických trás,	1,5
+ existujúci poľovnícky revír,	1	- nedostatok finančných prostriedkov pre činnosť zariadení a pre ich rozvoj,	1,5
+ existujúci rybársky revír,	1	- nedostatok finančných prostriedkov pre činnosť zariadení a pre ich rozvoj,	1
+ existencia telocvične,	1,5	- chýbajúce tradičné, každoročne organizované kultúrne podujatia,	1
+ existencia fitnesscentra,	1	- nerozvinutá kultúrna turistika,	1
+ dlhoročná história obce, tradície,	1,5	- absencia združenia, záujmového krúžku v oblasti kultúry,	1
+ rozvoj a uchovávanie kultúrnych tradícií a folklóru,	1,5	- slabá propagácia a reklama kultúrnych aktivít obce,	1,5
+ dobré kultúrne povedomie obyvateľov,	1,5	- nedostatočné materiálne vybavenie na kultúrne a vzdelávacie podujatia,	1,5
+ existencia kostola v obci,	1,5	- chátrajúci stav kultúrnych pamiatok,	1,5
+ existencia domu kultúry,	1,5	- neexistencia zariadenie propagujúceho tradičné remeslá z okolia obce,	1,5
+ existencia obecnej knižnice (3904 titulov v roku 2024),	1,5		
+ rekonštrukcia tradičnej architektúry pre zriadenie pamätnej izby,	1,5		
Spolu	18,5	Spolu	16,0
výsledok	2,5		

2.1.5. Bývanie

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - existencia plôch IBV, - najvyšší počet bytov 3 izbových v bytovom fonde, - dostatočné vybavenie bytov pripojením na internet, - narastajúca priemerná obytná plocha bytov, - 407+14 bytov pripojených na spoločný zdroj vody, - 372 bytov pripojených na rozvod plynu, 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatok možností nájomného bývania pre mladé rodiny, - cca. 20 bytov určených na rekreačné účely, - cca. 20 bytov nespôsobilých na bývanie, - 27 + 2 bytov bez napojenia na verejný vodovod a bez vlastného zdroja, - vysoký priemerný vek bytového fondu, - neustále klesajúca hodnota bytového fondu, - vysoká energetická náročnosť bytového fondu, - nedostatočné zabezpečovanie pravidelnej údržby a cyklických opráv bytového fondu, - odchod mladých ľudí za prácou do zahraničia, resp. väčších miest, - obmedzená ponuka pracovných príležitostí v obci, - neuspokojený dopyt po bytoch pre rôzne príjmové skupiny obyvateľov, vrátane nájomných bytov, - chýbajú byty pre obyvateľov v sociálnej núdzi, ŤZP, marginalizované skupiny, - chýbajúce technické vybavenie (inžinierske siete) pre bytovú výstavbu v lokalitách určených na výstavbu bytov, - nárast obyvateľstva v poproduktívnom veku, - nedostatok financií na výstavbu nových bytov z rozpočtu obce, - nízke príjmy obyvateľstva, - slabá komunikácia samosprávy s podnikateľským prostredím,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - vytvoriť podmienky pre uspokojenie potrieb bývania pre cca 50 % žiadateľov o byt, - vytvárať územné a technické podmienky pre individuálnu bytovú výstavbu a pre výstavbu sociálnych a nájomných bytov, - možnosť výstavby štandardných bytov, - rozvoj stavebného sporenia a hypotekárnych úverov, - rozvoj podnikateľských aktivít v regióne, - čerpanie financií na rozvoj bývania z dotácií a úverových programov zo štátneho rozpočtu (napr. zatepľovanie domov, bytov,...), - výstavba bytových jednotiek nižšieho štandardu, - výstavba nájomnej bytovej výstavby, - zriadenie zariadenia núdzového bývania, - dôrazné uplatňovanie princípu subsidiarity pri zabezpečení bývania, - začleňovanie do širšieho priestoru a vyrovnávanie európskych štandardov, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EU, 	<ul style="list-style-type: none"> - rast počtu obyvateľov v seniorskej kategórii, - zhoršujúca sa sociálna situácia niektorých skupín obyvateľstva, - zhoršovanie stavu bytového fondu, - zhoršovanie zdravotného stavu stredného veku, - prehľbovanie chudoby u niektorých skupín populácie a reprodukcia chudoby, - zvyšujúci sa počet klientov odkázaných na pomoc iných nesystematickou preventívnou prácou v prirodzenom rodinnom a otvorenom prostredí, - zvyšujúce sa finančné náklady na bývanie, - nepriaznivý demografický vývoj, - pokles pôrodnosti, - rastúce nároky na údržbu a opravu bytového fondu, - zvyšujúci sa rozdiel medzi reálnymi príjmami obyvateľstva a nákladmi na nájom, resp. výstavbu bytových jednotiek, - dopad ekonomickej krízy na hospodárstvo a obyvateľov, - rast cien pozemkov, nestálosť zákonov, časté zmeny zákonov,

Schéma SWOT analýzy:

V tomto prípade prevládajú slabé stránky a ohrozenia nad silnými stránkami a príležitosťami. Odporúča sa využiť stratégiu *WO*. Odporúča sa zamerať na rekonštrukciu existujúcej IBV, výstavbu štandardnej bytovej výstavby a v ojedinelých prípadoch zvážiť bytovú výstavbu nižšieho štandardu.

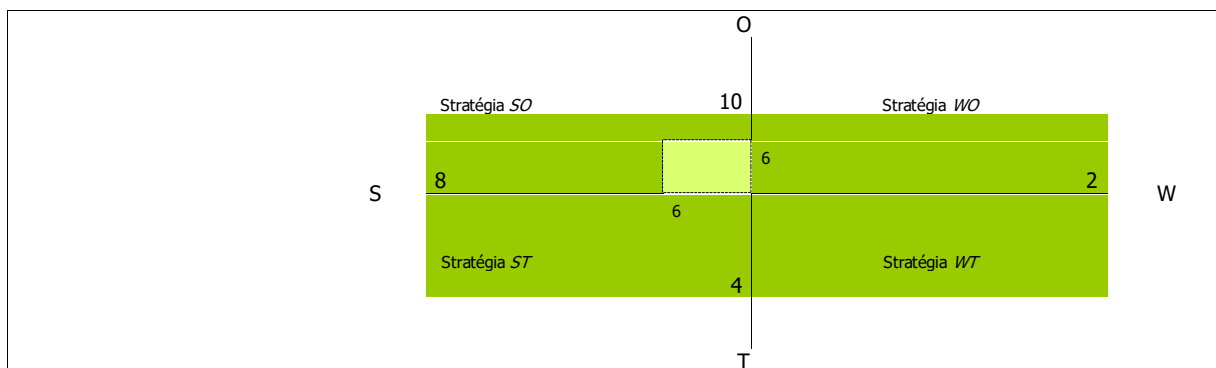
Nasledujúca tabuľka prezentuje hlavné faktory rozvoja a hlavné disparity rozvoja obce Nitrica v jednotlivých politikách, ako aj ich váhy. Hodnota 1,5 predstavuje najväčšiu váhu a hodnota 0,5 najmenšiu. Kladný výsledok pri porovnaní disparít a faktorov rozvoja predstavuje možnosť zaujatia ofenzívnej stratégie, záporný naopak.

Faktory rozvoja	váhy	Hlavné disparity	váhy
+ existencia plôch IBV,	1,5	- nedostatok možností nájomného bývania pre mladé rodiny,	1,5
+ najvyšší počet bytov 3 izbových v bytovom fonde,	1,5	- cca. 20 bytov určených na rekreačné účely,	1,5
+ dostatočné vybavenie bytov pripojením na internet,	1,5	- cca.20 bytov nespôsobilých na bývanie,	1
+ narastajúca priemerná obytná plocha bytov,	1,5	- 27 + 2 bytov bez napojenia na verejný vodovod a bez vlastného zdroja,	1,5
+ 407+14 bytov pripojených na spoločný zdroj vody,	1,5	- vysoký priemerný vek bytového fondu,	1
+ 372 bytov pripojených na rozvod plynu,	1,5	- neustále klesajúca hodnota bytového fondu,	1
		- vysoká energetická náročnosť bytového fondu,	1,5
		- nedostatočné zabezpečovanie pravidelnej údržby a cyklických opráv bytového fondu,	1,5
		- odchod mladých ľudí za prácou do zahraničia, resp. väčších miet,	1,5
spolu	9,0	spolu	13,0
		výsledok	-4,0

2.1.6. Bezpečnosť

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - relatívne dobre zabezpečený obecný úrad, - relatívne nízky počet násilných trestných činov, - frekventovaná centrálna časť obce, - existencia verejného osvetlenia obce, - obvodné oddelenie policajného zboru v Novákoch, - organizované prednášky na školách v rámci návštev polície, - Intervencia a osveta v oblasti diskriminácie na školách, násilia na školách, - zabezpečený odchyt túlavých zvierat, 	<ul style="list-style-type: none"> - rozširovanie drogovej problematiky v obci, - narastajúci problém s alkoholom u určitých skupín obyvateľov, - nedostatočná prevencia polície, - nedostatočné pokrytie kamerovým systémom, - slabá podpora pracovných návykov rizikových skupín obyvateľstva, - nízka frekvencia policajnej kontroly, - veľký počet drobnej trestnej činnosti – krádeže, - vysoká závislosť od návykových látok obyvateľov v zlej sociálnej situácii, - vysoký počet obyvateľov v seniorskej kategórii, ktorí sú najviac ohrozenou skupinou, - slabé donucovacie možnosti obecnej a štátnej polície,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - rozšírenie monitorovacieho systému v obci – inštalovanie kamier na rizikových miestach v obci, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EU, 	<ul style="list-style-type: none"> - rast počtu obyvateľov v seniorskej kategórii, - zhoršujúca sa sociálna situácia niektorých skupín obyvateľstva pôsobí ako motivátor páchania trestnej činnosti, - zhoršovanie stavu sociálneho statusu niektorých skupín obyvateľstva, - prehľbovanie chudoby u niektorých skupín populácie a reprodukcia chudoby,

Schéma SWOT analýzy:

V oblasti bezpečnosti je situácia takmer vyrovnaná. Odporúča sa využiť stratégiu SO - využiť silné stránky na získanie konkurenčnej výhody. Obec sa môže zamerať aj na minimalizovanie nákladov súvisiacich s bezpečnosťou a čeliť hrozbám, ktoré sú s týmito službami spojené. Odporúča sa zamerať na zvýšenie monitoringu obce.

Nasledujúca tabuľka prezentuje hlavné faktory rozvoja a hlavné disparity rozvoja obce Nitrica v jednotlivých politikách, ako aj ich váhy. Hodnota 1,5 predstavuje najväčšiu váhu a hodnota 0,5 najmenšiu. Kladný výsledok pri porovnaní disparít a faktorov rozvoja predstavuje možnosť zaujatia ofenzívnej stratégie, záporný naopak.

Faktory rozvoja	váhy	Hlavné disparity	váhy
+ relatívne dobre zabezpečený obecný úrad,	1,5	- rozširovanie drogovej problematiky v obci,	1,5
+ relatívne nízky počet násilných trestných činov,	1	- narastajúci problém s alkoholom u určitých skupín obyvateľov,	1,5
+ frekventovaná centrálna časť obce,	1	- nedostatočná prevencia polície,	1,5
+ existencia verejného osvetlenia obce,	1,5	- nedostatočné pokrytie kamerovým systémom,	1
+ obvodné oddelenie policajného zboru v Novákoch,	1,5	- slabá podpora pracovných návykov rizikových skupín obyvateľstva,	1
+ organizované prednášky na školách v rámci návštev polície,	1,5	- nízka frekvencia policajnej kontroly,	1,5
+ Intervencia a osveta v oblasti diskriminácie na školách, násilia na školách,	1,5	- veľký počet drobnej trestnej činnosti – krádeže,	1
+ zabezpečený odchyt túlavých zvierat,	1	- vysoká závislosť od návykových látok obyvateľov v zlej sociálnej situácii,	1,5
spolu	10,5	spolu	10,5
výsledok	0		

2.2. Vízia a poslanie

2.2.1. Vízia

Obec Nitrica je miestom, ktoré vyvážene zabezpečuje podmienky pre harmonický život všetkých kategórií svojich obyvateľov. Obec je príjemným sídlom zabezpečujúcim komplexné sociálne služby pre svojich obyvateľov. Vyvážene a ohľaduplne využíva svoj majetok a bohatstvo za účelom jeho ekonomického a sociálneho zvelaďovania. Neustále rozvíja širokú paletu sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v obci. Dbá o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov Obce. **Svoje aktivity zameriava aj na rizikové skupiny obyvateľov z hľadiska trhu práce, sociálneho vylúčenia.**

Obec v rámci existujúcich kompetencií nezabezpečuje výchovno-vzdelávací proces vo formálnych vzdelávacích zariadeniach v rámci predškolskej výchovy, v rámci povinnej školskej dochádzky, ako aj v oblasti záujmovej činnosti.

Ponúka rôznorodé záujmové a doplnkové vzdelávacie služby v rámci voľno - časových a záujmových aktivít pre deti a žiakov. Obec zabezpečuje priestory pre uskutočňovanie neformálneho vzdelávania.

Činnosť samosprávy - vzhľadom na existujúce kompetencie - je v **oblasti sociálnej politiky** veľmi rozsiahla. Pre **občanov v hmotnej núdzi** obec poskytuje jednorazové dávky v hmotnej núdzi a sociálnu pôžičku. Pre **zdravotne ťažko postihnutých a seniorov** obec poskytuje sociálne služby, medzi ktoré patrí **opatrovateľská služba, prepravná služba a organizovanie spoločného stravovania**. Obec podporuje neštátne subjekty, ktorých činnosť je zameraná na pomoc sociálne alebo zdravotne handicapovaným občanom. Pre zachovanie rovnakých podmienok a šancí pre všetkých žiakov obec zabezpečuje prenos štátnych dotácií (na stravu, motivačný príspevok a školské pomôcky) pre školopovinné deti zo sociálne slabších rodín.

Obec Nitrica je bezpečná obec chrániaca verejný ako aj súkromný majetok. Vytvorila podmienky na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

Obec vytvorila dobré podmienky pre bývanie vybraných skupín obyvateľov obce. Bytovú výstavbu zamerala hlavne na **mladé rodiny s deťmi**. Okrem **štandardnej bytovej výstavby** obec uskutočnila v obmedzenej miere aj **bytovú výstavbu nižšieho štandardu** pre sociálne odkázaných obyvateľov obce.

2.2.2. Poslanie

Poslanie je komplexná a všeobecná definícia objasňujúca mandát obce Nitrica v sociálnej oblasti. Poslanie opisuje a prezentuje základné sociálne služby (produkty), ktoré poskytuje a identifikuje hlavných „zákazníkov“, t.j. jej obyvateľov, záujmové združenia a pod.. Poslanie vyjadruje základný dôvod existencie obce Nitrica a odpovedá na tri otázky: Čo obec robí? Prečo to robí? Pre koho to robí? Predpokladom pre zabezpečovanie kvalitných sociálnych služieb obyvateľom obce. Tieto zahŕňajú celú škálu aktivít počnúc obstarávaniami tovarov, služieb a prác, cez interné právne poradenstvo a zastupovanie obce pri súdnych sporoch až po aktualizovanie a zverejňovanie informácií, ktoré slúžia aj obyvateľom obce. Samospráva obce Nitrica disponuje aj nemalým majetkom – budovami, pozemkami, bytovými a nebytovými priestormi. Efektívne spravovanie aktív takéhoto rozsahu a zabezpečovanie jeho maximálnej výnosnosti je možné len za predpokladu existencie prehľadnej a aktuálnej evidencie, ktorá slúži vedeniu obce a poslancom obecného zastupiteľstva. Jedným zo základných predpokladov rozvoja obce je dodržiavanie zákonnosti a pravidiel obecnej samosprávy, ochrana života a osobného majetku občanov. V súlade s poslaním obce Nitrica všetky tieto úlohy realizuje obecná a štátna polícia. K dosiahnutiu zámeru - vybudovať bezpečnú obec - polícia vykonáva všeobecnú prevenciu kriminality, aktívnu ochranu verejného poriadku, života, zdravia občanov a majetku. Súčasťou bezpečnostnej politiky obce je aj výkon ochrany pred požiarmi.

Sociálne služby

Neustále rozvíjať širokú paletu sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v obci. Dbáť o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov obce. Činnosť samosprávy - vzhľadom na existujúce kompetencie - je v oblasti sociálnej politiky veľmi rozsiahla. Pre občanov v hmotnej núdzi obec môže poskytovať jednorazové dávky v hmotnej núdzi a jednorazovú dávku v HN, príspevok v náhlej núdzi a príspevok pri narodení dieťaťa (dve a viac detí). Pre zdravotne ťažko postihnutých a seniorov mesto poskytuje sociálne služby, medzi ktoré patrí opatrovateľská služba. Obec podporuje neštátne subjekty, ktorých činnosť je zameraná na pomoc sociálne alebo zdravotne handicapovaným občanom. Pre zachovanie rovnakých podmienok a šancí pre všetkých žiakov obec zabezpečuje prenos štátnych dotácií (na stravu a školské pomôcky) pre školopovinné deti zo sociálne slabších rodín. Nástrojom pre podporu demografie v obci môže byť jednorazový finančný príspevok pre každé novonarodené dieťa s trvalým pobytom na území obce. Poskytované sociálne služby sú regulované celým radom zákonov a usmernení – počnúc ústavou Slovenskej republiky, zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, zákonom č. 36/2005 Z. z. o rodine (v zmysle 297/2005 Z.z., 615/2006 Z.z. - nález Ústavného súdu SR 201/2008 Z.z., 217/2010 Z.z., 290/2011 Z.z. - nález Ústavného súdu SR, 125/2013 Z.z.), zákonom č.448/2008 Z. z. o sociálnych službách (v znení zákona č. 317/2009 Z. z., nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 332/2010 Z. z., zákona č. 551/2010 Z. z., zákona č. 50/2012 Z. z., zákona č. 185/2012 Z. z., zákona č. 413/2012 Z. z., zákona č. 485/2013 Z. z., zákona č. 185/2014 Z. z., zákona č. 219/2014 Z. z., zákona č. 376/2014 Z. z., zákona č. 40/2017 Z.z., zákona č. 331/2017 Z.z., zákona č. 351/2017 Z.z., 156/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 289/2018 Z. z., 221/2019 Z. z., 280/2019 Z. z., 66/2020 Z. z., 89/2020 Z. z., 218/2021 Z. z., 484/2021 Z. z., 92/2022 Z. z., 101/2022 Z. z., 199/2022 Z. z., 345/2022 Z. z., 494/2022 Z. z., 120/2024 Z. z., 295/2024 Z. z., **26/2025 Z. z.**), a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 317/2009 Z. z., nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 332/2010 Z. z., zákona č. 551/2010 Z. z., zákona č. 50/2012 Z. z., zákona č. 185/2012 Z. z., zákona č. 413/2012 Z. z., zákona č. 485/2013 Z. z., zákona č. 185/2014 Z. z., zákona č. 219/2014 Z. z. a zákona č. 376/2014 Z. z.), zákonom č. 599/2003 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi (v znení zákona č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi (183/2014 Z. z., 308/2014 Z. z., 140/2015 Z. z., 140/2015 Z. z., 378/2015 Z. z., 125/2016 Z. z., 81/2017 Z. z., 42/2019 Z. z., 223/2019 Z. z., 231/2019 Z. z., 221/2019 Z. z.) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 183/2014 Z. z.), zákonom č.305/2005 Z. z. o sociálnej ochrane detí a sociálnej kuratele končiac (v znení č. 330/2007 Z. z., 643/2007 Z. z., 215/2008 Z. z., 448/2008 Z. z.(nepriamo), 466/2008 Z. z., 317/2009 Z. z., 180/2011 Z. z., 417/2013 Z. z. (nepriamo), 185/2014 Z. z., 219/2014 Z. z., 310/2014 Z. z., 131/2015 Z. z., 175/2015 Z. z., 378/2015 Z. z., 91/2016 Z. z., 125/2016 Z. z., 351/2017 Z. z., 61/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 231/2019 Z. z., 89/2020 Z. z., 331/2020 Z. z., 310/2021 Z. z., 418/2021 Z. z., 199/2022 Z. z., 345/2022 Z. z., 376/2022 Z. z., 50/2023 Z. z., 192/2023 Z. z., 40/2024 Z. z.,

176/2024 Z. z., 141/2025 Z. z., 157/2025 Z. z., 376/2024 Z. z., 242/2025 Z. z., 141/2025 Z. z., 323/2025 Z. z.), Občianskym zákonníkom či mnohými Všeobecne záväznými nariadeniami mesta. Obec považuje pomoc a podporu pre svojich obyvateľov za jednu zo svojich prirodzených priorít. Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu. Zabezpečiť vysokú kvalitu sociálnych služieb pre obyvateľov obce, ako aj prerozdelenie dávok sociálnej pomoci v rámci prenesených kompetencií.

Služby vzdelávania

Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. Zlepšenie technického stavu a vybavenia materskej a základnej školy, ako aj školskej jedálne a mimoškolských záujmových zariadení. Obec v rámci existujúcich kompetencií zabezpečí výchovno-vzdelávací proces vo formálnych vzdelávacích zariadeniach v rámci predškolskej výchovy, ako aj v oblasti záujmovej činnosti. Ponúkať rôznorodé záujmové a doplnkové vzdelávacie služby v rámci voľno - časových a záujmových aktivít pre deti a žiakov. Obec zabezpečí priestory pre uskutočňovanie neformálneho vzdelávania.

Zdravotnícke služby

Zabezpečiť širokú paletu základných zdravotníckych služieb, ktoré obyvatelia najčastejšie využívajú. Obec pripravuje priestorové podmienky pre poskytovanie základných zdravotníckych služieb v spolupráci s VÚC Trenčín.

Voľno – časové aktivity

V športe umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie a transparentné využitie verejných financií ku prospechu všetkých občanov obce. Podpora existujúcich športových podujatí, ako aj vytváranie vhodných podmienok pre rozvoj rôznych druhov športu nielen pre obyvateľov obce. Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu. Podporiť služby a činnosť obecnej knižnice.

Bývanie

Vytvoriť podmienky pre nájomné bývanie obyvateľom obce bežného, ako aj nižšieho štandardu. Zabezpečiť dostatok bytových jednotiek pre súčasných ako aj budúcich obyvateľov obce.

Základným zámerom obce v oblasti bývania je zabezpečiť rozvoj bývania vo všetkých jeho zložkách. Stratégiu rozvoja bývania je potrebné založiť na usmerňovaní a zosúladení verejných a súkromných aktivít, finančných, územných a ľudských zdrojov. Vychádzať je nutné pri tom zo schváleného Programu rozvoja bývania, Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja SR vydaných Smeríc na poskytovanie dotácií na obstaranie nájomných bytov, na odstraňovanie systémových porúch bytových domov, zo schváleného zákona NR SR č. 150/2013 o Štátnom fonde rozvoja bývania, v znení neskorších úprav a k nemu schválených predpisov.

Súčasťou obytných štruktúr je aj občianska vybavenosť, väčšinou jestvujúca. V návrhu sa predpokladá budovanie nových zariadení občianskej vybavenosti. V súvislosti s návrhom novej zástavby sa nepredpokladajú žiadne veľkoplošné asanácie. Strategickým cieľom bytovej výstavby by malo byť - dosiahnuť bežný európsky štandard. Bývanie pre mladé rodiny, obyvateľov žijúcich pod hranicou sociálneho minima a prestárlych občanov by malo byť porovnateľné so sociálnou výstavbou v krajinách EÚ.

Bezpečnosť

Bezpečná obec chrániaca verejný ako aj súkromný majetok. Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

2.3. Definovanie priorít, cieľov, zámerov

Priority KPSS sú definované v súlade s Národnými prioritami:

Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2021-2030

NP1: Prechod z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť a podporu s cieľom zabezpečenia dostupnosti rôznorodých sociálnych služieb komunitného charakteru v súlade s potrebami cieľových skupín sociálnych služieb

Zdôvodnenie (legitimita):

Ide o národnú prioritu, ktorá nadväzuje na národné priority z predchádzajúceho obdobia, ktoré neboli dostatočne systémovo riešené a účinne naplnené. Aj keď sa pri niektorých druhoch sociálnych služieb pôvodne vymedzených ako komunitné (viď príloha 1 NPRSS 2015- 2020) dosiahlo zvýšenie ich dostupnosti (zvýšený počet prijímateľov, poskytovateľov i vynaložených prostriedkov), vývoj v jednotlivých sektoroch sociálnych služieb bol nerovnomerný. V prípade, že niektoré druhy sociálnych služieb alebo odborných činností podporujúcich komunitný charakter intervencií, nebol podporený z európskych zdrojov, ani z finančného príspevku MPSVR SR, v priebehu rokov sa ich dostupnosť znižovala. Prioritné je preto naďalej podporovať rozvoj nových, ale aj existujúcich sociálnych služieb a odborných činností komunitného charakteru s prihliadnutím na ich miestnu, druhovú a finančnú dostupnosť aj s využitím moderných technológií. V súlade so zameraním NP1 je potrebné explicitne zákonom zakotviť sociálne služby komunitného charakteru do celkového systému financovania sociálnych služieb. Rovnako je potrebné nastaviť mechanizmy financovania samosprávy pre napĺňanie jej originálnych pôsobností v oblasti sociálnych služieb a podporiť samosprávu k vytváraniu funkčných zoskupení samospráv za týmto účelom. Súčasťou NP1 je aj systémové uchopenie a realizácia transformácie a deinštitucionalizácie sociálnych služieb. Tieto sú doposiaľ v povedomí verejnosti (laickej i časti odbornej) spravidla chápané len ako „projektový produkt“, vzťahujú sa prakticky výlučne na veľkokapacitné zariadenia sociálnych služieb podmienené odkázanosťou, ktoré sa zapojili do národných projektov. K transformácii a deinštitucionalizácii sa pristupuje najmä v optike „opúšťania domovov sociálnych služieb a prechodu do domčekov“, bez ich dôslednejšieho vzťahovania k potrebe štrukturálnych zmien v celom systéme sociálnych služieb, dokonca v celom systéme verejných služieb poskytovaných najmä na úrovni komunity (zdravotníckej, prepravné, vzdelávacie, iné sociálne, komunikačné, stavebné a iné verejné služby). Transformácia, deinštitucionalizácia a prístupnosť nie sú dlhodobu dôsledne interpretované ako ľudsko-právna otázka, ktorej riešenie si vyžaduje systémové riešenia na rozličných úrovniach (národná, regionálna, miestna, organizačná, profesijná, na úrovni rodiny, atď.). Naplnenie NP1 nebude preto možné bez realizácie národnej kampane zameranej na presadzovanie rovnosti príležitostí pre osoby ohrozené sociálnym vylúčením (z akýchkoľvek dôvodov a na akomkoľvek základe). Vychádzajúc z takéhoto poňatia sa bude NP1 vzťahovať ku všetkým cieľovým skupinám sociálnych služieb a ich sektorom, vrátane sektora sociálnych služieb krízovej intervencie, najmä pre ľudí bez domova a marginalizované komunity a osobitne rozvoja komplexných (pobytových aj poradenských) sociálnych služieb krízovej intervencie pre obeť domáceho násillia.

NP2: Zavedenie systému integrovanej sociálno-zdravotnej starostlivosti

Zdôvodnenie (legitimita):

Uvedená priorita nadväzuje na nenaplnenú prioritu z obdobia 2015-2020 a bezprostredne vychádza z Programového vyhlásenia vlády SR na roky 2020-2024 (záväzok vlády SR vytvoriť novým zákonom o sociálnych službách upravený systém dlhodobej sociálno-zdravotnej starostlivosti, vrátane jeho financovania). Priorita odráža pretrvávajúce problémy so zabezpečovaním, financovaním a dostupnosťou ošetrovateľskej starostlivosti v relevantných druhoch sociálnych služieb, a to nielen sociálnych služieb podmienených odkázanosťou organizovaných pobytovou formou, ale aj ošetrovateľskej starostlivosti v rámci ambulantnej a terénnej formy sociálnych služieb. Pokračujúcou výzvou je poskytovanie integrovanej sociálno-ošetrovateľskej starostlivosti u osobitných cieľových skupín – napr. u starších osôb s pridruženými duševnými poruchami či u osôb s dlhodobu nepriaznivým zdravotným stavom podmieneným kombináciou rozličných funkčných porúch. Osobitnou výzvou sa stáva zabezpečovanie zdravotnej starostlivosti u cieľových skupín krízovej intervencie, napr. u osôb bez domova, s ohľadom na ich starnutie a zvyšujúcu sa incidenciu zdravotného postihnutia. V súlade so zameraním NP2 je potrebné explicitne zákonom zakotviť sociálne služby dlhodobej starostlivosti, vrátane zdrojov jej financovania.

NP3: Podpora prepájania sociálnych služieb a neformálnej (najmä rodinnej) starostlivosti ako súčasť systému starostlivosti o osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby

Zdôvodnenie (legitimita):

Priorita vychádza z konceptu tzv. zdieľanej starostlivosti, teda takej, kde sa jednotlivé formy a sektory/subjekty starostlivosti vzájomne nevyklučujú (buď formálna – alebo neformálna; buď domáca – alebo pobytová, atď.), ale skôr dopĺňajú. Doterajšia prax ukazuje, že kvalitná starostlivosť o osoby odkázané na pomoc inej fyzickej osoby si vyžaduje komplementaritu jednotlivých segmentov starostlivosti (rodiny, širšieho podporného kruhu v komunite, komunitného dobrovoľníctva, formálnych služieb, atď.). Zároveň, že každý z týchto segmentov potrebuje osobitnú verejnú podporu a posudzovanie špecifických „potrieb“ pre poskytovanie takejto podpory. Osobitne to platí v prípade neformálnej starostlivosti poskytovanej neformálne opatrujúcimi osobami (najmä z okruhu blízkych), kde sa podpora doposiaľ realizovala takmer výlučne nástrojmi náhrady za stratu príjmu z dôvodu intenzívnej starostlivosti (peňažný príspevok na opatrovanie) a základného sociálneho a zdravotného poistenia zo strany štátu. Nenaplnila sa potreba podporovať túto cieľovú skupinu v oblasti podporných a odľahčovacích programov (služieb), zosúladovania starostlivosti a práce, ochrany v oblasti pracovno-právnej, dodatkovvej zdravotnej starostlivosti, v oblasti zvyšovania kompetencií v oblasti neformálnej starostlivosti (vzdelávania, tréningov, kurzov), technickej vybavenosti a podobne, pre jej kvalitné zabezpečovanie. Súčasťou napĺňania tejto NP je aj posilnenie reálnych podmienok pre uplatňovanie práva osôb odkázaných na pomoc inej fyzickej osoby vybrať si druh a formu podpory/pomoci, prostredie a poskytovateľa starostlivosti/sociálnej služby prostredníctvom zavedenia príspevku na starostlivosť podľa stupňa odkázanosti.

NP4: Podpora zvyšovania kvality sociálnych služieb

Zdôvodnenie (legitimita):

Zvyšovanie kvality sociálnych služieb je jedným z dôležitých nástrojov pre zvyšovanie úrovne bezpečnosti a stability poskytovaných sociálnych služieb, ako aj dôležitým nástrojom pre zabezpečenie kvalitných komunitných služieb v rámci transformácie inštitucionálnej starostlivosti smerom ku sociálnym službám komunitného charakteru. Dôležitú úlohu v podpore

zvyšovania kvality sociálnych služieb má výkon hodnotenia kvality poskytovaných sociálnych služieb (ďalej len „hodnotenie kvality“). Predmetom a účelom hodnotenia kvality je poskytnúť u hodnotených subjektov (poskytovateľov sociálnych služieb), čo najobjektívnejší nezávislý obraz o skutkovom stave miery plnenia podmienok kvality v čase hodnotenia a tým ich podporovať pri systematickom zabezpečovaní, udržiavaní a zvyšovaní kvality poskytovaných sociálnych služieb. V oblasti sociálnych služieb bude MPSVR SR naďalej pristupovať k zvyšovaniu kvality v sociálnych službách podporou a modernizáciou dodržiavania kvality poskytovanej sociálnej služby, hodnotenia kvality poskytovanej sociálnej služby a stimuláciou previazanosti a účinnosti kontrolných a dohľadacích pôsobností príslušných orgánov vo veciach sociálnych služieb.

Na základe analýzy súčasnej situácie a predpokladov ďalšieho rozvoja sa navrhuje pre obec Nitrica nasledovný strategický cieľ:

„Zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj obce Nitrica, po sociálnej a kultúrnej stránke. Sociálny a spoločenský rast bude zabezpečený prostredníctvom disponibilného potenciálu nachádzajúceho sa v ľudských a ekonomických zdrojoch. Hlavné zameranie sociálnej činnosti bude obec smerovať do oblasti sociálnych služieb, vzdelávania, zdravotníctva, športu, bývania a bezpečnosti.“

Formulácia strategického cieľa vychádza z predpokladu, že budú vytvorené podmienky pre stabilizáciu, rozvoj a adaptáciu ekonomicky aktívnych a výkonných subjektov. Zvyšovanie výkonnosti sociálnej aktivity na udržateľnej úrovni v dlhodobom horizonte a rast zamestnanosti je považované za prioritu. Zároveň však musia byť vytvorené také podmienky, aby sa nezvyšovali výdavky verejných prostriedkov, ale aby nastala ich konsolidácia za účelom podpory nových rozvojových projektov. Navrhovaná stratégia vychádza zo strategických prístupov v rámci regionálneho rozvoja, ktoré sú postavené na: aktivizácii nedostatočne využívaného potenciálu a podpore sociálneho rozvoja obce, rozšírení a zvýšení podielu aktivít na úrovni partnerstva a aktivizácii nástrojov riadenia verejných výdavkov za účelom ich zníženia.

Na základe výsledkov dotazníkového prieskumu možno stanoviť ako dve hlavné cieľové skupiny seniorov a rodiny s deťmi.

2.3.1. Sociálne služby

Podľa prieskumu medzi obyvateľmi získali prioritu sociálne služby, stravovanie, domov sociálnych služieb, zariadenia pre seniorov a opatrovateľská služba. Obyvatelia preferujú aj klubovú činnosť. Medzi priority možno zaradiť aj opatrenia na podporu mladých rodín s deťmi. Obec by mala vytvárať prostredie na zvýšenie dostupnosti sociálnych služieb a infraštruktúry skvalitňujúcich životné prostredie mladých rodín.

2.3.2. Služby vzdelávania

Z výsledkov výskumu vyplýva, že najvyššiu prioritu medzi obyvateľmi majú materská škola, s ňou súvisiace verejné služby, záujmové vzdelávanie. Mnohé opatrenia by mali smerovať do skvalitnenia infraštruktúry povinnej školskej dochádzky. V prípade dospelých obyvateľov sú uprednostňované možnosti na celoživotné vzdelávanie.

2.3.3. Zdravotnícke služby

V obci jednoznačne treba zachovať a podporovať poskytovanie základných primárnych zdravotníckych služieb. Spolu so všeobecnou ambulanciou preferujú obyvatelia aj detskú ambulanciu a stomatologickú. Obyvatelia navrhujú rekonštrukciu priestorov v objekte obecného úradu.

2.3.4. Voľno - časové aktivity

Najvyššiu prioritu obyvatelia prikladajú kultúrnym aktivitám, detským ihriskám a voľne prístupným športoviskám. Obyvatelia navrhujú vybudovanie petangového ihriska, pumptrackovej dráhy či work - outového ihriska. V rámci areálu ZŠ s MŠ navrhujú dostavbu športovej infraštruktúry. Obyvatelia preferujú výstavbu detského ihriska v časti Račice a Dvorníky nad Nitricou.

2.3.5. Bývanie

V oblasti bývania uprednostňujú obyvatelia bývanie v rodinnom dome. Obyvatelia vyjadrili preferencie v oblasti rozširovania plôch IVB. Ako vhodné lokality uviedli časť Dvorníky - Dolina, Račice - Močelník, za Obecným úradom, prípadne na ploche po Dvornícku kaplnku.

2.3.6. Bezpečnosť

V oblasti bezpečnosti a prevencie obyvatelia uprednostňujú hlavne zvýšený monitoring štátnej polície a monitorovacie systémy na kritických miestach v obci. Obyvatelia navrhujú osadenie kamerového systému v centre obce, futbalového areálu, či v areáli ZŠ s MŠ.

Definovanie hlavných zámerov jednotlivých priorít.

Hlavné priority komunitného plánu					
Priorita 1	Priorita 2	Priorita 3	Priorita 4	Priorita 5	Priorita 6
Sociálne služby	Služby vzdelávania	Zdravotnícke služby	Voľno-časové aktivity	Bývanie	Bezpečnosť
Zámer	Zámer	Zámer	Zámer	Zámer	Zámer
Neustále rozvíjať širokú paletu sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v obci. Dbať o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov Obce.	Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. Zabezpečiť poskytovanie predškolskej výchovy v zariadeniach s vyhovujúcimi priestormi, zariadením a kvalifikovanou pracovnou silou. Zabezpečiť všestranný rozvoj vzdelanostnej úrovne detí predškolského veku, ako aj žiakov v rámci povinnej školskej dochádzky.	Neustále rozvíjať širokú paletu zdravotných služieb poskytovaných v obci. Dbať o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov obce.	Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. V športe umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie a transparentné využitie verejných financií ku prospechu všetkých občanov obce.	Výstavba a modernizácia bytového fondu v obci. Vytváranie podmienok pre rozvoj nájomnej bytovej výstavby, ako aj podmienok pre rozvoj IBV.	Bezpečná obec chrániaca verejný ako aj súkromný majetok. Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.
c i e l o v é s k u p i n y					

<ul style="list-style-type: none"> - deti a mládež, - ženy na materskej dovolenke, - dlhodobo nezamestnaní obyvatelia, - sociálne odkázaní obyvatelia, - seniori, čiže obyvatelia v post - produktívnom veku (najmä starší ako 65 rokov), - občania so zdravotným postihnutím a duševnými poruchami, ako aj rodiny, v ktorých žijú, - týrané a sociálne zanedbávané deti, deti s poruchami správania a rodičia, ktorí zanedbávajú alebo nezvládajú starostlivosť a výchovu svojich detí, - neprispôsobiví jednotlivci, ľudia závislí od návykových látok, trestaní, nezvládajúci svoj život. 	<ul style="list-style-type: none"> - deti a mládež, - dlhodobo nezamestnaní obyvatelia, - neprispôsobiví jednotlivci, ľudia závislí od návykových látok, trestaní, nezvládajúci svoj život. - všetci obyvatelia obce 	<ul style="list-style-type: none"> - deti a mládež, - ženy na materskej dovolenke, - seniori, čiže obyvatelia v post - produktívnom veku (najmä starší ako 65 rokov), - občania so zdravotným postihnutím a duševnými poruchami, ako aj rodiny, v ktorých žijú, - týrané a sociálne zanedbávané deti, deti s poruchami správania, - ľudia závislí od návykových látok, 	<ul style="list-style-type: none"> - deti a mládež, - ženy na materskej dovolenke, - sociálne odkázaní obyvatelia, - seniori, čiže obyvatelia v post - produktívnom veku (najmä starší ako 65 rokov), - občania so zdravotným postihnutím a duševnými poruchami, ako aj rodiny, v ktorých žijú, - týrané a sociálne zanedbávané deti, deti s poruchami správania, - neprispôsobiví jednotlivci, ľudia závislí od návykových látok, trestaní, nezvládajúci svoj život 	<ul style="list-style-type: none"> - sociálne odkázaní obyvatelia, - seniori, čiže obyvatelia v post - produktívnom veku (najmä starší ako 65 rokov), - občania so zdravotným postihnutím a duševnými poruchami, ako aj rodiny, v ktorých žijú, - týrané a sociálne zanedbávané deti, deti s poruchami správania a rodičia, ktorí zanedbávajú alebo nezvládajú starostlivosť a výchovu svojich detí, - neprispôsobiví jednotlivci, ľudia závislí od návykových látok, trestaní, nezvládajúci svoj život 	<ul style="list-style-type: none"> - deti a mládež, - dlhodobo nezamestnaní obyvatelia, - neprispôsobiví jednotlivci, ľudia závislí od návykových látok, trestaní, nezvládajúci svoj život. - seniori, čiže obyvatelia v post - produktívnom veku (najmä starší ako 65 rokov), - občania so zdravotným postihnutím a duševnými poruchami, ako aj rodiny, v ktorých žijú, - týrané a sociálne zanedbávané deti, deti s poruchami správania - všetci obyvatelia obce
--	--	--	---	--	---

2.3.1. Sociálne služby

Strategický zámer

Neustále rozvíjať širokú paletu sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v obci. Dbáť o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov obce. Činnosť samosprávy - vzhľadom na existujúce kompetencie - je v oblasti sociálnej politiky veľmi rozsiahla. Pre občanov v hmotnej núdzi obec môže poskytovať jednorazové dávky v hmotnej núdzi a jednorazovú dávku v HN, príspevok v náhlej núdzi a príspevok pri narodení dieťaťa (dve a viac detí). Pre zdravotne ťažko postihnutých a seniorov obec poskytuje sociálne služby, medzi ktoré patrí opatrovateľská služba. Obec podporuje nešťátne subjekty, ktorých činnosť je zameraná na pomoc sociálne alebo zdravotne handicapovaným občanom. Pre zachovanie rovnakých podmienok a šancí pre všetkých žiakov obec zabezpečuje prenos štátnych dotácií (na stravu a školské pomôcky) pre školopovinné deti zo sociálne slabších rodín. Nástrojom pre podporu demografie v obci môže byť jednorazový finančný príspevok pre každé novonarodené dieťa s trvalým pobytom na území Obce. Poskytované sociálne služby sú regulované celým radom zákonov a usmernení – počnúc ústavou Slovenskej republiky, zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, zákonom č. 36/2005 Z. z. o rodine (v zmysle 297/2005 Z.z., 615/2006 Z.z. - nález Ústavného súdu SR 201/2008 Z.z., 217/2010 Z.z., 290/2011 Z.z. - nález Ústavného súdu SR, 125/2013 Z.z.), zákonom č.448/2008 Z. z. o sociálnych službách (v znení č. 317/2009 Z. z., 332/2010 Z. z., 551/2010 Z. z., 50/2012 Z. z., 185/2012 Z. z., 413/2012 Z. z., 485/2013 Z. z., 185/2014 Z. z., 219/2014 Z. z., 376/2014 Z. z., 345/2015 Z. z., 91/2016 Z. z., 125/2016 Z. z., 40/2017 Z. z., 331/2017 Z. z., 351/2017 Z. z., 156/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 289/2018 Z. z., 221/2019 Z. z., 280/2019 Z. z., 66/2020 Z. z., 89/2020 Z. z., 218/2021 Z. z., 484/2021 Z. z., 92/2022 Z. z., 101/2022 Z. z., 199/2022 Z. z., 345/2022 Z. z., 494/2022 Z. z., 120/2024 Z. z., 295/2024 Z. z., **26/2025 Z. z.**) a novela zákona NR SR č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele (v znení č. 330/2007 Z. z., 643/2007 Z. z., 215/2008 Z. z., 448/2008 Z. z.(nepriamo), 466/2008 Z. z., 317/2009 Z. z., 180/2011 Z. z., 417/2013 Z. z.(nepriamo), 185/2014 Z. z., 219/2014 Z. z., 310/2014 Z. z., 131/2015 Z. z., 175/2015 Z. z., 378/2015 Z. z., 91/2016 Z. z., 125/2016 Z. z., 351/2017 Z. z., 61/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 231/2019 Z. z., 89/2020 Z. z., 331/2020 Z. z., 310/2021 Z. z., 418/2021 Z. z., 199/2022 Z. z., 345/2022 Z. z., 376/2022 Z. z., 50/2023 Z. z., 192/2023 Z. z., 40/2024 Z. z., **176/2024 Z. z.**), (a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 317/2009 Z. z., nález Ústavného

súdu Slovenskej republiky č. 332/2010 Z. z., zákona č. 551/2010 Z. z., zákona č. 50/2012 Z. z., zákona č. 185/2012 Z. z., zákona č. 413/2012 Z. z., zákona č. 485/2013 Z. z., zákona č. 185/2014 Z. z., zákona č. 219/2014 Z. z. a zákona č. 376/2014 Z. z.), zákonom č. 599/2003 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi (v znení zákona č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi (v znení č. 183/2014 Z. z., 308/2014 Z. z., 140/2015 Z. z., 378/2015 Z. z., 125/2016 Z. z., 81/2017 Z. z., 42/2019 Z. z., 221/2019 Z. z., 223/2019 Z. z., 231/2019 Z. z., 430/2019 Z. z., 384/2020 Z. z., 494/2021 Z. z., 92/2022 Z. z., 199/2022 Z. z., 439/2022 Z. z., 488/2022 Z. z., 65/2023 Z. z., 275/2023 Z. z., 377/2023 Z. z., 257/2024 Z. z., 278/2024 Z. z., 376/2024 Z. z., 150/2025 Z. z., 151/2025 Z. z., **258/2025 Z. z.**) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 183/2014 Z. z.), zákonom č.305/2005 Z. z. o sociálnej ochrane detí a sociálnej kuratele končiac (v znení č. 330/2007 Z. z., 643/2007 Z. z., 215/2008 Z. z., 448/2008 Z. z.(nepriamo), 466/2008 Z. z., 317/2009 Z. z., 180/2011 Z. z., 417/2013 Z. z.(nepriamo), 185/2014 Z. z., 219/2014 Z. z., 310/2014 Z. z., 131/2015 Z. z., 175/2015 Z. z., 378/2015 Z. z., 91/2016 Z. z., 125/2016 Z. z., 351/2017 Z. z., 61/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 231/2019 Z. z., 66/2020 Z. z., 89/2020 Z. z., 218/2021 Z. z., 199/2022 Z. z., 345/2022 Z. z., 376/2022 Z. z., 50/2023 Z. z., 192/2023 Z. z., 40/2024 Z. z., 176/2024 Z. z., 376/2024 Z. z., 141/2025 Z. z., 157/2025 Z. z., **242/2025 Z. z.**), Občianskym zákonníkom či mnohými Všeobecne záväznými nariadeniami obce. Obec považuje pomoc a podporu pre svojich obyvateľov za jednu zo svojich prirodzených priorít. Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu. Zabezpečiť vysokú kvalitu sociálnych služieb pre obyvateľov obce, ako aj prerozdelenie dávok sociálnej pomoci v rámci prenesených kompetencií.

Komentár k programu

Program Sociálne služby predstavuje starostlivosť o obyvateľov obce odkázaných na sociálnu pomoc - pomoc obyvateľom v náhlej sociálnej a hmotnej núdzi, pre handicapovaných obyvateľov, starostlivosť o seniorov a podpora nezamestnaných obyvateľov obce. V rámci financovania predmetného programu sa financujú opatrovateľská služba a rozvoz obedov, starostlivosť o seniorov, aktivačné práce, dávky v hmotnej a sociálnej núdzi prípadne starostlivosť o deti.

Priestorové a vecné vymedzenie

Zariadenia sociálnych služieb je potrebné alokovať tak, aby žiadnym spôsobom nenarúšali kultúrno – historický ráz obce. V prípade absencie vhodných plôch a objektov v centre obce bude možné alokovať tieto zariadenia aj do okrajových častí. Tým bude zabezpečená dostupnosť zariadení. Uvedené platí hlavne v prípade zariadení ako útulky, nocľahárne, zariadenia núdzového bývania. Tie by nemali kolidovať ani s existujúcimi a plánovanými rozvojovými aktivitami a infraštruktúrou voľného času, športu a rekreácie. V tejto súvislosti je potrebné riešenie problémov s neprispôsobivými obyvateľmi, ktorých je potrebné premiestniť do okrajových častí obce v záujme zachovania kultúrno historickej hodnoty a zvýšenia turistickej atraktivity.

Trendy

Sociálne služby pomáhajú v kritických situáciách jednotlivcom, rodinám alebo určitým skupinám občanov zvládnuť starostlivosť o seba alebo o domácnosť a podporujú tak pozitívnu spoločenskú atmosféru v komunite. Význam sociálnych služieb nie je dôležitý len vzhľadom na množstvo ľudí, ktoré ich potrebuje, ale hlavne preto, že bez ich pôsobenia by časť občanov nemala možnosť podieľať sa na spoločenskom živote, nebolo by možné uplatnenie ich ľudských a občianskych práv a dochádzalo by k ich sociálnemu vylúčeniu. V sociálnej oblasti sa vláda sústreďuje na podporu životnej úrovne obyvateľstva, a to aj v komplikovanej situácii prebiehajúcej hospodárskej krízy. Vláda SR nebude kopírovať sociálno-ekonomický model žiadnej inej krajiny, ale bude hľadať inšpiráciu v tých krajinách, ktoré dokázali v konkrétnych oblastiach rýchle a dlhodobé udržateľné úspechy. Vláda SR považuje za kľúčové vytvárať podmienky na zvyšovanie kvality života ľudí. Systém sociálnych služieb na Slovensku neprešiel po roku 1990 radikálnou zmenou. Politika všetkých doterajších vlád sa orientovala predovšetkým na udržanie prevádzky existujúcich pobytových zariadení bez toho, aby od nich požadovala vyššiu kvalitu poskytovaných služieb, efektívnejšie hospodárenie s verejnými zdrojmi, či väčšiu samostatnosť. Vyhlásený program humanizácie služieb v praxi znamenal len znižovanie kapacity zariadení, čo ešte viac zvýšilo napätie medzi ponukou a dopytom. Mnohé zariadenia nedosahujú základné priestorové normy ani po znížení kapacity. Jediným transformačným prvkom v systéme sociálnych služieb je zrušenie monopolu štátu na ich poskytovanie. Súkromní poskytovatelia sociálnych služieb v oveľa väčšej miere ako verejní študujú skúsenosti a nové trendy v krajinách Európskej únie. Súkromní poskytovatelia služieb však v súčasnosti ešte nezabezpečujú taký podiel služieb, aby výrazne

ovplyvňovali a menili charakter celého systému. Vyššia dynamika rastu súkromných služieb sa nedosahuje aj kvôli vysokej organizačnej roztrieštenosti súkromných poskytovateľov. Budovanie sietí služieb jedným zriaďovateľom postupuje pomaly. Sociálne služby pre seniorov sú v každej krajine dôležitou časťou systému sociálnej ochrany a ročne sa vynakladá na systém značná časť finančných prostriedkov. Sociálne služby je možné poskytovať v domácom prostredí formou opatrovateľskej služby, resp. v zariadeniach pre seniorov. V niektorých krajinách sú služby decentralizované, v niektorých sú pod kuratelou štátu. Všetky krajiny prešli transformáciou v tejto oblasti. Medzi hlavné trendy v poskytovaní patria:

- deinštitucionalizácia sociálnych služieb,
- postupné znižovanie kapacity zariadení sociálnych služieb,
- prevádzkovanie zariadení s nízkou kapacitou (zariadenia rodinného typu, zariadenia s kapacitou nižšou než 40 miest),
- transformácia veľkokapacitných zariadení na zariadenia s nižšou kapacitou,
- podpora terénnych a ambulantných sociálnych služieb a sociálnych služieb v zariadeniach s týždenným pobytom.
- individualizácia poskytovania sociálnych služieb na základe osobných potrieb prijímateľov,
- vymedzenie práv prijímateľa a povinností prevádzkovateľa
- legitimizácia kvality sociálnych služieb a formulovanie podmienok, ktoré majú kvalitné služby spĺňať (i keď nie sú známe podmienky hodnotenia kvality sociálnych služieb)
- rozšírenie spektra poskytovaných sociálnych služieb
- koncepčný prístup k plánovaniu a stratégii rozvoja sociálnych služieb, komunitnom rozvoji komunitnom pláne a rozvoji terénnych sociálnych služieb ako nástroja poskytovania sociálnych služieb v obci (14.6.2012, <http://www.shr.sk/pages/casopishumanita/archiv/humanitaplus/P200905.pdf>).

Podpora zotrvanie klienta v prirodzenom prostredí rozvojom terénnych sociálnych služieb

Dôvodom stanovenia tejto priority je skutočnosť, že terénne sociálne služby sú podľa dostupných štatistických údajov nedostatočne rozvinuté a na celom území Slovenska ide o sociálne služby, ktoré sú nedostatkové alebo úplne chýbajú. Rozvoj tejto formy sociálnej služby je v súlade s požiadavkami a princípmi uplatňovanými v ES v rámci modernizácie sociálnych služieb. V rámci tejto priority je nevyhnutné sa osobitne zamerať na terénnu sociálnu službu pre osoby odkázané na pomoc inej osoby, ktorej poskytovanie podľa dostupných údajov klesá aj napriek zvyšujúcemu sa dopytu po tejto sociálnej službe. Aj napriek tomu, že občan, ktorý o túto sociálnu službu požiada a splní hmotnoprávne podmienky poskytovania opatrovateľskej služby, jeho nárok často nie je uspokojený. Nemenej dôležité je zamerať sa na rozvoj tých terénnych programov a sociálnych služieb, ktorých cieľom je sociálna inklúzia znevýhodnených osôb z dôvodu nezabezpečenia základných životných potrieb.

Rozvoj ambulantných sociálnych služieb a pobytových sociálnych služieb v zariadení s týždenným pobytom

Zámerom stanovenia tejto priority je postupná deinštitucionalizácia sociálnych služieb, s prihliadnutím na potreby a schopnosti klienta, s cieľom poskytovať mu sociálne služby v jeho rodinnom alebo komunitnom prostredí. Poskytovanie ambulantných sociálnych služieb a sociálnych služieb v zariadení s týždenným pobytom umožňuje rozvíjať rodinné a spoločenské vzťahy klienta a primerane jeho individuálnych schopnostiam a možnostiam aj jeho zaradenie sa do spoločenského a pracovného života.

Zvýšenie kvality a humanizácia poskytovaných sociálnych služieb prostredníctvom rekonštrukcie, rozširovania, modernizácie a budovania zariadení sociálnych služieb. Požiadavka humanizácie a modernizácie sociálnych služieb SR reaguje na trendy uplatňované EÚ v tejto oblasti, ktorých cieľom je zabezpečiť pre klientov kvalitné sociálne služby. V praxi to znamená zabezpečenie prístupnosti k sociálnym službám, a to aj z hľadiska prostredia, v ktorom sa sociálne služby poskytujú. Táto povinnosť vyplýva poskytovateľom sociálnych služieb aj priamo zo zákona o sociálnych službách a má umožniť prijímateľom sociálnych služieb prístup k fyzickému prostrediu, priestorom a budovám, v ktorých sa poskytujú sociálne služby a zabezpečiť minimálne požiadavky a štandardy bývania. Ide najmä o odstránenie architektonických bariér v priestoroch a budovách, v ktorých sa poskytujú sociálne služby a to v interiéroch, rovnako aj v exteriéroch a zabezpečenie ich materiálne technickej vybavenosti.

Vzdelávanie zamestnancov v oblasti sociálnych služieb

Jedným z cieľov novej právnej úpravy poskytovania sociálnych služieb je zabezpečiť ich profesionálny výkon a teda aj zvýšiť kvalitu poskytovaných sociálnych služieb. Jedným so základných predpokladov dosiahnutia tohto cieľa je vzdelávanie zamestnancov sociálnych služieb v rámci potreby splnenia kvalifikačných predpokladov pre výkon sociálnej služby a zároveň ich ďalšie vzdelávanie a prehlbovanie kvalifikácie.

Podprogram 1.1. Sociálne služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb.

Cieľ 1.1.	Zabezpečiť rozvoj služieb pre uspokojenie nevyhnutných podmienok na uspokojenie základných životných potrieb rizikových skupín obyvateľov. Zabezpečiť nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb a dočasného ubytovania. Poskytovanie sociálnej služby osobe, na ktorej je páchané násilie.
-----------	---

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 1.1.1	Zriadenia zariadenia núdzového bývania.
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie. Výstavba priestorov núdzového bývania.

Podprogram 1.2. Sociálne služby na podporu rodiny s deťmi.

Cieľ 1.2.	Zabezpečiť rozvoj služieb pre pomoc pri starostlivosti o dieťa.
-----------	---

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 1.2.1 Výstavba zariadení pre rodiny s deťmi v obci.
Aktivity Spracovanie technickej dokumentácie.
Výstavba komunitného centra.
Podpora mladých rodín s deťmi.
Zriadenie priestorov pre klub mladých.

Podprogram 1.3. Sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia seniorského veku.

Cieľ 1.3. Zabezpečiť rozvoj služieb pre osoby, ktoré z objektívnych dôvodov nemôžu pre seba zabezpečiť osobnú starostlivosť z dôvodu zdravotného postihnutia, prípadne seniorského veku.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 1.3.1 Zriadenie a rozšírenie terénnej opatrovateľskej služby.
Aktivity Finančné a personálne zabezpečenie.

Opatrenie 1.3.2 Obyvatelia v dôchodkovom veku.
Aktivity Rekonštrukcia objektu bývalej MŠ a prestavba na denných stacionár.
Výstavba objektu domu dôchodcov.
Zriadenie priestorov pre klub dôchodcov.

Opatrenie 1.3.3 Zriadenie služby sociálneho taxíka pre starších obyvateľov - prepravná služba.
Aktivity Obstaranie vozidla.
Personálne a finančné zabezpečenie.

Podprogram 1.4. Sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií.

Cieľ 1.4. Zabezpečiť pravidelný monitoring ohrozených skupín obyvateľstva za účelom predchádzania výnimočných situácií, ktoré by mohli ohroziť život a zdravie.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 1.4.1 Elektronický strážca – GPS monitoring.
Aktivity Technické vybavenie.

Podprogram 1.5 Podporné služby.

Cieľ 1.5. Umožniť obyvateľovi, ktorý opatruje, nevyhnutný odpočinok na účel udržania jeho fyzického zdravia a duševného zdravia a prevenciu jeho zhoršenia. Zabezpečiť nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb a predchádzať sociálnemu vylúčeniu.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 1.5.1 Poskytovanie podporných služieb.
Aktivity Poskytovanie služieb stravovania pre obyvateľov v dôchodkovom veku.
Zabezpečenie služby donášky nákupov starším obyvateľom obce.

Podprogram 1.6. Sociálne služby so zameraním na marginalizované skupiny.

Cieľ 1.6 Zisťovanie príčin vzniku, charakteru problémov komunity a poskytnutie im konkrétnej odbornej pomoci. Osvojenie pracovných návykov a zručností pri vykonávaní pracovných aktivít pod odborným vedením na účel obnovy, udržania alebo rozvoja jej fyzických schopností, mentálnych schopností a pracovných schopností a jej začlenenia do spoločnosti.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 1.6.1 Zabezpečenie sociálneho poradenstva a komunitného pracovníka pre marginalizované skupiny.
Aktivity Zriadenie priestorov pre poradenstvo a školenia.

Podprogram 1.7 Služby zamestnanosti

Cieľ 1.7 Zlepšenie zamestnanosti a sociálnej inklúzie rizikových skupín obyvateľov obce.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 1.7.1 Realizácia vzdelávacích kurzov v oblasti malého podnikania.
Aktivity Finančné a personálne zabezpečenie.

Opatrenie 1.7.2 Podpora klientov formou individuálneho poradenstva, posudzovania individuálnych schopností a vypracovania individuálnych akčných plánov a rozvoj celoživotného poradenstva.
Aktivity Zabezpečenie priestorov na uskutočňovanie poradenských služieb.
Personálne zabezpečenie poradenstva.

Opatrenie 1.7.3 Podpora poradensko-vzdelávacích aktivít zameraných na získavanie sociálnych zručností pri hľadaní si zamestnania a komunikácie s potenciálnym zamestnávateľom pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie.
Aktivity Zabezpečenie priestorov na uskutočňovanie poradenských služieb.
Personálne zabezpečenie poradenstva.

2.3.2. Služby vzdelávania

Strategický zámer

Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. Zabezpečiť poskytovanie predškolskej výchovy v zariadeniach s vyhovujúcimi priestormi, zariadením a kvalifikovanou pracovnou silou. Zabezpečiť všestranný rozvoj vzdelanostnej úrovne detí predškolského veku, ako aj žiakov v rámci povinnej školskej dochádzky. V rámci originálnych kompetencií zabezpečiť stravovanie v jedálňach v základných školách, v zmysle racionálnej výživy. Obec zabezpečí priestory a personálne zdroje na záujmovú činnosť v školských kluboch a mimoškolských zariadeniach.

Komentár k programu

V rámci starostlivosti o najmenších – deti v predškolskom a školskom veku obec zabezpečuje činnosť a prevádzku materských škôl, základnej školy, školských jedální. V nadväznosti na politiku rozvoja obce počíta s pokračovaním trendu pozitívneho vývoja obyvateľov predproduktívneho veku. Finančné prostriedky na realizáciu programu Služby vzdelávania predstavujú výdavky na financovanie projektov v rámci predškolskej výchovy, ako aj mimoškolskej činnosti. Program zahŕňa kapitálové výdavky spojené s rekonštrukciou budov prípadne obstaraním technického vybavenia potrebného k prevádzke budovy, prípadne pre vzdelávaciu činnosť.

Priestorové a vecné vymedzenie

Rozvoj vzdelávacích služieb je potrebné riešiť v rámci existujúcej infraštruktúry so zohľadnením princípu hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti. Výdavky budú plynúť hlavne do obnovy a rekonštrukcie škôl a školských zariadení.

Trendy

Transformácia školstva si vyžaduje zmenu filozofie vzdelávania z direktívneho na tvorivo-humánne, musí sa zamerať na osobnosť žiaka a na celkový rozvoj jeho osobnosti. Preto je tak dôležitá kurikulárna transformácia, to znamená konštruktívna zmena v učebných plánoch a osnovách. Treba sa zamerať sa na to, čo je pre žiaka dôležité, netrvať na encyklopedických vedomostiach a memorizácii, ale sústrediť sa na to, aby žiak pracoval tvorivo, aby si vedel hľadať a dokázal nájsť informácie, ktoré potrebuje a nezaťažoval sa tým, čo nie je dôležité a čo si môže kedykoľvek nájsť na Internete, alebo v knižnici. Diverzifikácia ciest, spôsobov a metód vzdelávania. Je nevyhnutná diverzifikácia ciest, spôsobov a metód vzdelávania. Rodičia musia mať možnosť vybrať si školu, ktorá vyhovuje ich deťom či už je to škola štátna, súkromná, alebo alternatívna, to znamená, že tu musí existovať prostredie slobodnej voľby a právo na výber vzdelávacej cesty, musí existovať konkurenčné prostredie, ktoré bude hnacou silou pokroku.

Program 2 Služby vzdelávania

Cieľ 2	Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.
--------	--

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 2..1 Aktivity	Obnova, rozšírenie a modernizácia zariadení predškolskej výchovy. Vypracovanie technickej dokumentácie. Obstaranie vybavenia. Rekonštrukcia a modernizácia objektu ZŠ s MŠ – zníženie energetickej náročnosti. Modernizácia a rekonštrukcia interiérov budovy materskej školy. Revitalizácia areálu materskej školy a dostavba hracích prvkov. Modernizácia vykurovacieho systému materskej školy – rozvody, zdroje.
Opatrenie 2..2 Aktivity	Obnova, rozšírenie a modernizácia zariadení povinnej školskej dochádzky. Vypracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia budovy ZŠ a zníženie energetickej náročnosti. Modernizácia zdrojov tepla a vykurovacieho systému (energeticky úsporné a alternatívne zdroje) – ZŠ a MŠ. Modernizácia zdrojov tepla a vykurovacieho systému (energeticky úsporné a alternatívne zdroje) – školská jedáleň. Modernizácia zdrojov tepla a vykurovacieho systému (energeticky úsporné a alternatívne zdroje) – školská telocvičňa. Rekonštrukcia objektu školskej telocvične a zníženie energetickej náročnosti. Výstavba viacúčelového ihriska v areáli ZŠ s MŠ. Materiálne technické vybavenie. Modernizácia školských učební. Výstavba areálu základnej školy (výstavba triedy v prírode, vyvýšených záhonov pre potreby pestovateľských prác, debarierizácia, výstavba oplotenia areálu...).
Opatrenie 2..3	Podpora záujmovej činnosti.

Aktivity	Zriadenie priestorov pre CVČ/ZUŠ.
Opatrenie 2..4 Aktivity	Rekonštrukcia a modernizácia stravovacích zariadení v zdelavacích inštitúciách. Spracovanie technickej dokumentácie. Modernizácia vybavenia jedálne ZŠsMŠ.
Opatrenie 2..5 Aktivity:	Rekonštrukcia a dostavba školskej športovej infraštruktúry. Výstavba areálu fyzickej zdatnosti detí a žiakov ZŠ s MŠ. Rekonštrukcia a revitalizácia ihrisk ZŠ s MŠ. Dostavba areálu MŠ (vzdelávacie a herné prvky).

2.3.3. Zdravotnícke služby

Strategický zámer

Neustále rozvíjať širokú paletu zdravotných služieb poskytovaných v obci. Dbáť o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov obce.

Komentár k programu

Program zahŕňa výdavky obce na zabezpečenie podmienok poskytovania primárnej zdravotnej starostlivosti v zdravotnom stredisku (v prípade obecných priestorov zahŕňa bežné výdavky na údržbu priestorov).

Priestorové a vecné vymedzenie

Rozvoj zdravotníckych služieb je potrebné alokovať do existujúcej priestorovej základne s ohľadom na zvyky a tradíciu poskytovania týchto druhov služieb. Zároveň je potrebné zohľadniť aj dostupnosť týchto služieb. V prípade tejto oblasti je treba rešpektovať skutočnosť, že tieto služby podliehajú podnikateľským motívom, ako aj politike zdravotných poisťovní v zmysle rozvoja siete zdravotníckych zariadení. Z dotazníkového prieskumu vyplynula potreba určitých špecializovaných zdravotníckych služieb, ktoré obec podporí, avšak ich poskytovanie bude závislé od rozhodnutí externých subjektov.

Program 3 Zdravotnícke služby

Cieľ 3 Zlepšiť úroveň a ponuku poskytovania zdravotníckych služieb.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 3.1 Aktivity	Zlepšenie úrovne poskytovania domácej ošetrovateľskej starostlivosti, rozšírenie jej služieb o poskytovanie rehabilitačných cvičení. Zvýšenie kvality poskytovaných služieb. Zvýšenie personálnych kapacít v prípade potreby.
Opatrenie 3.2 Aktivity	Podpora poradenskej činnosti. Zabezpečenie personálnych kapacít. Zabezpečenie priestorov.
Opatrenie 3.3 Aktivity	Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre dospelých občanov. Zriadenie a vybavenie ambulancie praktického lekára v priestoroch OcÚ. Podpora zriadenia ordinácie praktického lekára pre dospelých. Podpora zriadenia ordinácie praktického lekára pre deti. Podpora zriadenia stomatologickej ambulancie.

2.3.4. Voľno - časové aktivity

Strategický zámer

Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. V športe umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie a transparentné využitie verejných financií ku prospechu všetkých občanov obce. Podpora existujúcich športových podujatí, ako aj vytváranie vhodných podmienok pre rozvoj rôznych druhov športu nielen pre obyvateľov obce. V športe umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie a transparentné využitie verejných financií ku prospechu všetkých občanov obce. Podpora existujúcich športových podujatí, ako aj vytváranie vhodných podmienok pre rozvoj rôznych druhov športu nielen pre obyvateľov obce.

Trvalé pôsobenie na kultúrne povedomie obyvateľov širokou paletou kultúrnych aktivít organizovaných externými a internými subjektmi. Existencia dôstojných priestorov pre kultúrne aktivity je povinnosť

obce. Priebežná a kreatívna propagácia podujatí má vplyv na imidž obce a tým aj na cestovný ruch. Program predstavuje organizáciu a podporu širokospektrálnej kultúry v obci. Podpora kultúrnych aktivít poskytnutím priestorov v miestnom kultúrnom dome, prezentácia múzeí, knižničné služby s bohatým knižným fondom, podpora subjektov pôsobiacich v oblasti kultúry a folklórnych súborov, atď.. Obec v súlade so svojim zámerom každoročne zorganizuje kultúrne podujatia, zabezpečí kultúrne programy profesionálnych scén pre obyvateľov, prevádzku knižnice, zabezpečí opravy a údržbu kultúrnych pamiatok na území obce. Zámerom kultúrnej politiky je aj dotovanie činnosti záujmových združení či jednotlivcov. Snahou obce je udržiavať kultúru v obci. Rámec pre činnosť a aktivity samosprávy obce je v oblasti kultúry tvorený najmä zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, zákonom č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky, zákonom č. 61/2000 Z. z. o osvetovej činnosti, zákonom č. 4/1958 Zb. o ľudovej umeleckej výrobe a umeleckých remeslách a zákonom č. 96/1991 Zb. o verejných kultúrnych podujatiach.

Komentár k programu

Program zahŕňa podporu rozvoja športu a kultúry v obci, ako voľnočasových aktivít. Výdavky sú rozpočtované na prevádzku športového areálu, výstavbu nových športových ihrísk, na športové aktivity a na činnosť športových oddielov a športovú infraštruktúru pre nižšie vekové ročníky detí.

Program predstavuje aj organizáciu a podporu širokospektrálnej kultúry v obci. Podpora kultúrnych aktivít poskytnutím priestorov v miestnom kultúrnom dome, prezentácia múzeí, knižničné služby s bohatým knižným fondom, podpora subjektov pôsobiacich v oblasti kultúry v obci. Finančné prostriedky určené na kultúru v obci v programe Kultúra zahŕňajú výdavky múzea, obecnú knižnicu knižnica, príspevky na kultúrne podujatia a činnosť i.

Program 4. Voľno - časové aktivity

Cieľ 4. Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu, voľnočasových aktivít a kultúry.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 4.1 Aktivity	Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry. Spracovanie technickej dokumentácie. Výstavba petangového ihriska v centrálnej časti obce. Výstavba športovej infraštruktúry v priestore medzi ZŠ s MŠ a riekou Nitrica. Výstavba nového detského ihriska. Výstavba pumptrackovej dráhy. Výstavba work-outového ihriska. Výstavba samostatných tenisových kurtov v blízkosti športového areálu. Výstavba bowlingovej haly. Výstavba detského ihriska v časti Račice. Výstavba detského ihriska v časti Dvorníky nad Nitricou.
Opatrenie 4.2 Aktivity	Vytváranie materiálnych a finančných podmienok na rozvoj rekreačného športu v obci. Zabezpečenie materiálo-technického a finančného vybavenia.
Opatrenie 4.3 Aktivity	Podpora organizácie športových podujatí regionálneho významu. Zabezpečenie personálnych kapacít. Zabezpečenie materiálo-technického a finančného vybavenia.
Opatrenie 4.4 Aktivity	Podpora športových aktivít zdravotne postihnutých občanov a seniorov. Zabezpečenie materiálo-technického a finančného vybavenia.
Opatrenie 4.5 Aktivity	Podporovať talentovanú mládež. Zabezpečenie materiálo-technického a finančného vybavenia.
Opatrenie 4.6 Aktivity	Spolupracovať s občianskymi združeniami, inými právnickými a fyzickými osobami, pôsobiacimi v oblasti telesnej kultúry. Zabezpečenie personálnych kapacít.
Opatrenie 4.7 Aktivity	Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky. Zabezpečenie priestorového a materiálneho vybavenia.
Opatrenie 4.8 Aktivity	Výstavba a revitalizácia multifunkčného kultúrneho zariadenia. Vypracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia objektu domu kultúry a zníženie energetickej náročnosti. Modernizácia zdrojov tepla a vykurovacieho systému (energeticky úsporné a alternatívne zdroje). Modernizácia a dovybavenie kuchyne domu kultúry. Rekonštrukcia sociálnych zariadení v dome kultúry. Výstavba bezbariérového prístupu do kultúrneho domu.
Opatrenie 4.9 Aktivity	Podpora kultúrnych podujatí v obci. Vypracovanie technickej dokumentácie.

Výstavba otvoreného pódia s prestrešením v blízkosti domu kultúry.

2.3.5. Bývanie

Strategický zámer

Výstavba a modernizácia bytového fondu v obci. Vytváranie podmienok pre rozvoj nájomnej bytovej výstavby, ako aj podmienok pre rozvoj IBV.

Komentár k programu

Program bývanie zahŕňa komplexný rozvoj bytového fondu na území obce. Obec zabezpečuje spracovanie projektovej dokumentácie na výstavbu bytov, ich správu ako aj administratívne činnosti spojené s ich existenciou. Výdavky sú rozpočtované na nákup a prípravu pozemkov na výstavbu IBV a HBV.

Program 5 Bývanie

Cieľ 5	Zabezpečiť rozvoj a starostlivosť o bytovú výstavbu. Obec zabezpečí podmienky na výstavbu bytov bežného štandardu, ako aj nižšieho štandardu v prípade potreby pre cieľovú skupinu obyvateľov sociálne odkázaných.
--------	--

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 5.1. Aktivity	Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách IBV. Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba plôch IBV v lokalite za Obecným úradom. Výstavba plôch IBV na novej ulici za OcÚ po Dvornícku kaplnku. Výstavba plôch IBV v časti Dvorníky – Dolina. Výstavba plôch IBV v časti Račice - Močelník.
Opatrenie 5.2. Aktivity	Štandardná nájomná bytová výstavba. Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba nájomných bytov 2 x 6 b.j..
Opatrenie 5.3. Aktivity	Rekonštrukcia a zateplenie existujúceho bytového fondu. Vypracovanie technickej dokumentácie. Zateplenie budov.

2.3.6. Bezpečnosť

Strategický zámer

Bezpečná obec chrániaca verejný ako aj súkromný majetok. Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

Komentár k programu

V rámci bezpečnostnej politiky obec realizuje nasledujúce základné činnosti - zabezpečenie maximálnej ochrany života občanov obce a majetku a pripravenosť obce riešiť krízové situácie a mimoriadne udalosti. V rámci programu Bezpečnosť sa financujú aktivity na úseku ochrany pred požiarmi a civilnej ochrany, zabezpečenie ochrany majetku a obyvateľov prostredníctvom polície, ako aj zabezpečenie funkčnosti verejného osvetlenia.

Priestorové a vecné vymedzenie

Väčšina aktivít v oblasti bezpečnosti bude smerovať do oblasti ochrany obyvateľov obce a ich majetku. Obec zabezpečí frekventovanejší monitoring jednotlivých častí obce v zmysle požiadaviek obyvateľov. Obecná polícia sa zameria hlavne na monitoring oblastí obývaných menej prispôsobivými obyvateľmi, ako aj bočné málo frekventované ulice. V tejto súvislosti je potrebné rešpektovať aj historický kontext obce. Dôležitú úlohu bude zohrávať aj kamerový monitorovací systém, ktorý okrem priestupkovo najfrekventovanejších oblastí bude naďalej sledovať významné objekty a príslušnou infraštruktúrou.

Program 6 Bezpečnosť

Cieľ 6	Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.
--------	--

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 6.1.	Zabezpečenie pravidelného monitorovania majetku obyvateľov obce.
----------------	--

Aktivity	Realizácia preventívnych akcií štátnej polície. Zvýšenie monitoringu v nočných hodinách.
Opatrenie 6.2. Aktivity	Rekonštrukcia rozhlasu. Výstavba bezdrôtového rozhlasu. Rekonštrukcia miestneho rozhlasu. Zriadenie sms systému informovania občanov.
Opatrenie 6.3. Aktivity	Rekonštrukcia budovy požiarnej zbrojnice. Rekonštrukcia objektu požiarnej zbrojnice. Modernizácia vybavenia.
Opatrenie 6.4. Aktivity	Rozšírenie verejného osvetlenia. Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu. Rekonštrukcia a dostavba verejného osvetlenia.
Opatrenie 6.5. Aktivity	Rozšírenie kamerového systému. Inštalácia kamerového systému v priestore cintorínov. Inštalácia kamerového systému v priestore centra obce. Inštalácia kamerového systému v priestore športového areálu. Inštalácia kamerového systému v priestore ZŠ a MŠ. Inštalácia kamerového systému na verejných priestoroch obce.
Opatrenie 6.6. Aktivity	Zvýšenie bezpečnosti na komunikáciách. Rebarierizácia prechodov pre chodcov. Osadenie dopravného značenia (zrkadlá, spomaľovače). Obstaranie techniky na údržbu ciest a chodníkov.

2.4. Merateľné indikátory

Monitorovanie Komunitného plánu Nitrica sa vykonáva na základe súboru indikátorov priradených k jednotlivým cieľom a programom (ktoré môžu byť priebežne konkretizované). Indikátory podporujú oprávnenosť verejných výdavkov na jednotlivé podprogramy a zároveň preukazujú ekonomickú účinnosť realizovaných verejných výdavkov. Indikátory budú zároveň základným faktorom pri tvorbe kritérií na čerpanie finančnej podpory z regionálneho rozvojového fondu.

2.4.1. Sociálne služby

Podprogram 1.1. Sociálne služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb.

Cieľ 1.1. Zabezpečiť rozvoj služieb pre uspokojenie nevyhnutných podmienok na uspokojenie základných životných potrieb rizikových skupín obyvateľov. Zabezpečiť nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb a dočasného ubytovania. Poskytovanie sociálnej služby osobe, na ktorej je páchané násilie.

Opatrenie	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Informačný zdroj	Cieľová hodnota
Opatrenie 1.1.1 Zriadenia zariadenia núdzového bývania.	Počet zriadených zariadení poskytujúcich verejné služby	výstupu	počet	o. Nitrica	1
	Počet užívateľov zariadení.	výsledku	počet	o. Nitrica	2

Podprogram 1.2. Sociálne služby na podporu rodiny s deťmi.

Cieľ 1.2. Zabezpečiť rozvoj služieb pre pomoc pri starostlivosti o dieťa.

Opatrenie	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Informačný zdroj	Cieľová hodnota
Opatrenie 1.2.1 Výstavba zariadení pre rodiny s deťmi v obci.	Počet zriadených zariadení poskytujúcich verejné služby	výstupu	počet	o. Nitrica	5
	Počet užívateľov zariadení.	výsledku	počet	o. Nitrica	150

Podprogram 1.3. Sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivej zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia seniorského veku.

Cieľ 1.3. Zabezpečiť rozvoj služieb pre osoby, ktoré z objektívnych dôvodov nemôžu pre seba zabezpečiť osobnú starostlivosť z dôvodu zdravotného postihnutia, prípadne seniorského veku.

Opatrenie	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Informačný zdroj	Cieľová hodnota
Opatrenie 1.3.1 Zriadenie a rozšírenie terénnej opatrovateľskej služby.	Počet nových verejných služieb	výstupu	počet	o. Nitrica	1
	Počet užívateľov služieb.	výsledku	počet	o. Nitrica	15
Opatrenie 1.3.2 Obyvatelia v dôchodkovom veku.	Počet zriadených zariadení poskytujúcich verejné služby	výstupu	počet	o. Nitrica	3
	Počet užívateľov zariadení.	výsledku	počet	o. Nitrica	150

Opatrenie 1.3.3	Zriadenie služby sociálneho taxíka pre starších obyvateľov - prepravná služba.	Počet sociálnych služieb.	výstupu	počet	o. Nitrica	1
		Počet užívateľov služby.	výsledku	počet	o. Nitrica	15

Podprogram 1.4. Sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií.

Cieľ 1.4. Zabezpečiť pravidelný monitoring ohrozených skupín obyvateľstva za účelom predchádzania výnimočných situácií, ktoré by mohli ohroziť život a zdravie.

Opatrenie	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Informačný zdroj	Cieľová hodnota	
Opatrenie 1.4.1	Elektronický strážca – GPS monitoring.	Počet poskytovaných sociálnych služieb.	výstupu	počet	počet	1
		Počet užívateľov služby.	výsledku	počet	počet	20

Podprogram 1.5. Podporné služby.

Cieľ 1.5. Umožniť obyvateľovi, ktorý opatruje, nevyhnutný odpočinok na účel udržania jeho fyzického zdravia a duševného zdravia a prevenciu jeho zhoršenia. Zabezpečiť nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb a predchádzať sociálnemu vylúčeniu.

Opatrenie	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Informačný zdroj	Cieľová hodnota	
Opatrenie 1.5.1	Poskytovanie podporných služieb.	Počet zriadených zariadení poskytujúcich verejné služby	výstupu	počet	o. Nitrica	1
		Počet užívateľov zariadení.	výsledku	počet	o. Nitrica	20

Podprogram 1.6. Sociálne služby so zameraním na marginalizované skupiny.

Cieľ 1.6 Zisťovanie príčin vzniku, charakteru problémov komunity a poskytnutie im konkrétnej odbornej pomoci. Osvojenie pracovných návykov a zručností pri vykonávaní pracovných aktivít pod odborným vedením na účel obnovy, udržania alebo rozvoja jej fyzických schopností, mentálnych schopností a pracovných schopností a jej začlenenia do spoločnosti.

Opatrenie	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Informačný zdroj	Cieľová hodnota	
Opatrenie 1.6.1	Zabezpečenie sociálneho poradenstva a komunitného pracovníka pre marginalizované skupiny.	Počet poskytovaných sociálnych služieb.	výstupu	počet	o. Nitrica	-
		Počet užívateľov služby.	výsledku	počet	o. Nitrica	-

Podprogram 1.7 Služby zamestnanosti

Cieľ 1.7 Zlepšenie zamestnanosti a sociálnej inklúzie rizikových skupín obyvateľov obce.

Opatrenie	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Informačný zdroj	Cieľová hodnota	
Opatrenie 1.7.1	Realizácia vzdelávacích kurzov v oblasti malého podnikania.	počet úspešných absolventov programov ČZV podporených z Projektov OPV	výstup	absolútny počet	o. Nitrica	-
		produktivita práce ako dôsledok rozvoja ľudského kapitálu	vplyv	%	o. Nitrica	-
Opatrenie 1.7.2	Podpora klientov formou individuálneho poradenstva, posudzovania individuálnych schopností a vypracovávaní individuálnych akčných plánov a rozvoj celoživotného poradenstva.	Počet užívateľov podporených Projektov	výsledku	počet	o. Nitrica	-
		Počet podporených Projektov	výstupu	počet	o. Nitrica	-
Opatrenie 1.7.3	Podpora poradensko-vzdelávacích aktivít zameraných na získavanie sociálnych zručností pri hľadaní si zamestnania a komunikácie s potenciálnym zamestnávateľom pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie.	Počet užívateľov podporených Projektov	výsledku	počet	o. Nitrica	-
		Počet podporených Projektov	výstupu	počet	o. Nitrica	-
		Zníženie nezamestnanosti	dopad	%	o. Nitrica	-
	Počet novozaložených podnikateľských subjektov	dopad	%	o. Nitrica	-	

2.4.2. Služby vzdelávania**Program 2 Služby vzdelávania**

Cieľ 2 Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 2.1	Obnova, rozšírenie a modernizácia zariadení predškolskej výchovy.	Výmera vybudovaných priestorov v m ²	výstup	m ²	obec Nitrica	0	0
		Výmera zrekonštruovaných priestorov v m ²	výstupu	m ²	obec Nitrica	0	500
		Počet vzdelávacích miestností	výsledku	počet	obec Nitrica	0	10
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Nitrica	0	19

Opatrenie 2.2	Obnova, rozšírenie a modernizácia zariadení povinnej školskej dochádzky.	Plocha rekonštruovaných externých priestorov	výsledku	ha	obec Nitrica	0	0
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Nitrica	0	120
Opatrenie 2.3	Podpora záujmovej činnosti.	Výmera zrekonštruovaných a novovybudovaných priestorov v m ²	výstupu	m ²	obec Nitrica	0	0
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Nitrica	0	150
Opatrenie 2.4	Rekonštrukcia a modernizácia zariadení stravovacích zariadení vzdelávacích inštitúcií.	Výmera vybudovaných priestorov v m ²	výstup	m ²	obec Nitrica	0	1
		Výmera zrekonštruovaných priestorov v m ²	výstupu	m ²	obec Nitrica	0	500
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledku	počet	obec Nitrica	690	150
Opatrenie 2.5	Rekonštrukcia a dostavba školskej športovej infraštruktúry.	Výmera vybudovaných priestorov v m ²	výstup	m ²	obec Nitrica	0	5000
		Výmera zrekonštruovaných priestorov v m ²	výstupu	m ²	obec Nitrica	0	1000
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledku	počet	obec Nitrica	0	150

2.4.3. Zdravotnícke služby

Program 3 Zdravotnícke služby

Cieľ 3 Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Cieľová hodnota
Opatrenie 3.1	Zlepšenie úrovne poskytovania domácej ošetrovateľskej starostlivosti, rozšírenie jej služieb o poskytovanie rehabilitačných cvičení.	Počet podporených Projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	obec Nitrica	1
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledku	počet	obec Nitrica	10
Opatrenie 3.2	Podpora poradenskej činnosti.	Počet užívateľov podporených Projektov	výsledku	počet	obec Nitrica	10
		Počet podporených Projektov	výstupu	počet	obec Nitrica	1
Opatrenie 3.3	Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre dospelých občanov.	Počet podporených Projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	obec Nitrica	5
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledku	počet	obec Nitrica	1151

2.4.4. Voľno - časové aktivity

Program 4 Voľno - časové aktivity

Cieľ 4 Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Cieľová hodnota
Opatrenie 4.1	Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry.	Počet vybudovaných ihrísk	výsledku	počet	obec Nitrica	10
		Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	obec Nitrica	30
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledku	počet	obec Nitrica	150
Opatrenie 4.2	Vytváranie materiálnych a finančných podmienok na rozvoj rekreačného športu v obci.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	obec Nitrica	5
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledku	počet	obec Nitrica	30
Opatrenie 4.3	Podpora organizácie športových podujatí regionálneho významu.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	obec Nitrica	10
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledku	počet	obec Nitrica	20
Opatrenie 4.4	Podpora športových aktivít zdravotne postihnutých občanov a seniorov.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	obec Nitrica	10
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledku	počet	obec Nitrica	10
Opatrenie 4.5	Podporovať talentovanú mládež.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	obec Nitrica	20
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledku	počet	obec Nitrica	25
Opatrenie 4.6	Spolupracovať s občianskymi združeniami, inými právnickými a fyzickými osobami, pôsobiacimi v oblasti telesnej kultúry.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	obec Nitrica	10
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledku	počet	obec Nitrica	20
		Počet uzavretých zmlúv a partnerstiev	výsledku	počet	obec Nitrica	5
Opatrenie 4.7	Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	obec Nitrica	10
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledku	počet	obec Nitrica	50
Opatrenie 4.8	Výstavba a revitalizácia multifunkčného kultúrneho zariadenia.	Výmera zrekonštruovaných priestorov v m ²	výstup	m ²	obec Nitrica	1000
		Zníženie koeficientu prestupu tepla,	dopad	%	obec Nitrica	30
		Plocha zrekonštruovanej strešnej krytiny,	výstup	m ²	obec Nitrica	1000

Opatrenie 4.9	Podpora kultúrnych podujatí v obci.	Počet nových objektov na organizovanie kultúrnych akcií	výsledok	počet	obec Nitrica	1
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	obec Nitrica	2000
		Počet organizovaných kultúrnych podujatí	výsledku	počet	obec Nitrica	10

2.4.5. Bývanie

Program 5 Bývanie

Cieľ 5 Zabezpečiť rozvoj a starostlivosť o bytovú výstavbu. Obec zabezpečí podmienky na výstavbu bytov bežného štandardu, ako aj nižšieho štandardu v prípade potreby pre cieľovú skupinu obyvateľov sociálne odkázaných.

Opatrenie	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Informačný zdroj	Cieľová hodnota	
Opatrenie 5.1	Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách.	Celková nová plocha pre IBV	výsledok	ha	obec Nitrica	6
		Počet nových obyvateľov obce	dopad	osoby	obec Nitrica	200
Opatrenie 5.2	Štandardná nájomná bytová výstavba.	Počet podporených Projektov	výsledku	počet	obec Nitrica	1
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledku	počet	obec Nitrica	30
Opatrenie 5.3	Rekonštrukcia a zateplenie existujúceho bytového fondu.	Počet zateplených objektov	výsledku	počet	o. Nitrica	100
		Celková zateplená plocha	výsledku	m ²	o. Nitrica	5000
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledku	počet	o. Nitrica	1151

2.4.6. Bezpečnosť

Program 6 Bezpečnosť

Cieľ 6 Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

Opatrenie	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Informačný zdroj	Cieľová hodnota	
Opatrenie 6.1	Zabezpečenie pravidelného monitorovania majetku obyvateľov obce.	Počet hliadok za deň	výsledok	počet	o. Nitrica	1
		Zníženie kriminality	dopad	%	o. Nitrica	20
Opatrenie 6.2	Rekonštrukcia rozhlasu.	Pokrytie územia rozhlasom a televíziou	dopad	%	o. Nitrica	100
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	o. Nitrica	1151
Opatrenie 6.3	Rekonštrukcia budovy požiarnej zbrojnice.	Počet novonainštalovaných reproduktorov,	výstup	počet	o. Nitrica	20
		Počet podporených Projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	o. Nitrica	1
		Výmera zrekonštruovaných a novovybudovaných priestorov v m ²	výstupu	m ²	o. Nitrica	100
Opatrenie 6.4	Rozšírenie verejného osvetlenia.	Počet zrekonštruovaných svietidiel	výsledku	počet	o. Nitrica	100
		Zníženie spotreby el. energie	dopadu	%	o. Nitrica	50
Opatrenie 6.5	Rozšírenie kamerového systému.	Počet inštalovaných kamier	výsledok	počet	o. Nitrica	10
		Zníženie kriminality	dopad	%	o. Nitrica	30
		Pokrytie územia	dopad	%	o. Nitrica	70
Opatrenie 6.6	Zvýšenie bezpečnosti na komunikáciách.	Počet realizovaných Projektov	výsledok	m	o. Nitrica	10
		Počet užívateľov projektov	dopad	%	o. Nitrica	1151

2.5. Akčné plánovanie

Akčný plán je konkrétny a záväzný harmonogram činností súvisiacich s rozvojom obce v jednotlivých oblastiach sociálneho rozvoja, vychádza zo stratégie, je jej logickou súčasťou a realizuje sa prostredníctvom konkrétnych nosných a podporných projektov. Akčný plán obsahuje záväzky týkajúce sa plnenia jednotlivých úloh ako aj zoznam inštitúcií zodpovedných za ich plnenie, predpokladané zdroje financovania, predpokladané objemy rozpočtov, dopad na rozpočet relevantného subjektu, ako aj stav momentálnej pripravenosti projektov. Súčasťou akčného plánu je predpokladaný časový harmonogram a riziková analýza. Predpokladané rozpočty v pláne sú uvedené v **tis. €**.

2.5.1. Sociálne služby

Strategický zámer
Neustále rozvíjať širokú paletu sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v obci. Dbáť o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov obce. Činnosť samosprávy - vzhľadom na existujúce kompetencie - je v oblasti sociálnej politiky veľmi rozsiahla. Pre občanov v hmotnej núdzi obec poskytuje jednorazové dávky v hmotnej núdzi a

Komunitný plán sociálnych služieb obce Nitrica

Programovacie obdobie 2026 - 2030

sociálnu pôžičku.						
Podprogram 1.1. Sociálne služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb.						
Cieľ 1.1.	Zabezpečiť rozvoj služieb pre uspokojenie nevyhnutných podmienok na uspokojenie základných životných potrieb rizikových skupín obyvateľov. Zabezpečiť nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb a dočasného ubytovania. Poskytovanie sociálnej služby osobe, na ktorej je páchané násilie.					
Opatrenie 1.1.1	Zriadenia zariadenia núdzového bývania.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	nízky	obec Nitrica
	Výstavba priestorov núdzového bývania.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	obec Nitrica
Podprogram 1.2. Sociálne služby na podporu rodiny s deťmi.						
Cieľ 1.2.	Zabezpečiť rozvoj služieb pre pomoc pri starostlivosti o dieťa.					
Opatrenie 1.2.1	Výstavba zariadení pre rodiny s deťmi v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	stredný	obec Nitrica
	Výstavba komunitného centra.	500	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	obec Nitrica
	Podpora mladých rodín s deťmi.	500	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	obec Nitrica
	Zriadenie priestorov pre klub mladých.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	obec Nitrica
Podprogram 1.3. Sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia seniorského veku.						
Cieľ 1.3	Zabezpečiť rozvoj služieb pre osoby, ktoré z objektívnych dôvodov nemôžu pre seba zabezpečiť osobnú starostlivosť z dôvodu zdravotného postihnutia, prípadne seniorského veku.					
Opatrenie 1.3.1	Zriadenie a rozšírenie terénnej opatrovateľskej služby.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Finančné a personálne zabezpečenie.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	obec Nitrica
Opatrenie 1.3.2	Obyvatelia v dôchodkovom veku.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Rekonštrukcia objektu bývalej MŠ a prestavba na denných stacionár.	350	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Nitrica
	Výstavba objektu domu dôchodcov v areáli bývalého „kravína“.	1500	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky	obec Nitrica
	Zriadenie priestorov pre klub dôchodcov.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Nitrica
Opatrenie 1.3.3	Zriadenie služby sociálneho taxíka pre starších obyvateľov - prepravná služba.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Obstaranie vozidla.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	stredný	obec Nitrica
	Personálne a finančné zabezpečenie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	stredný	obec Nitrica
Podprogram 1.4. Sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií.						

Cieľ 1.4	Zabezpečiť pravidelný monitoring ohrozených skupín obyvateľstva za účelom predchádzania výnimočných situácií, ktoré by mohli ohroziť život a zdravie.					
Opatrenie 1.4.1	Elektronický strážca – GPS monitoring.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Technické vybavenie.	15	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	obec Nitrica
Podprogram 1.5. Podporné služby.						
Cieľ 1.5	Umožniť obyvateľovi, ktorý opatruje, nevyhnutný odpočinok na účel udržania jeho fyzického zdravia a duševného zdravia a prevenciu jeho zhoršenia. Zabezpečiť nevyhnutné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb a predchádzať sociálnemu vylúčeniu.					
Opatrenie 1.5.1	Poskytovanie podporných služieb.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Poskytovanie služieb stravovania pre obyvateľov v dôchodkovom veku.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	nízky	obec Nitrica
	Zabezpečenie služby donášky nákupov starším obyvateľom obce.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	obec Nitrica
Podprogram 1.6. Sociálne služby so zameraním na marginalizované skupiny.						
Cieľ 1.6	Zisťovanie príčin vzniku, charakteru problémov komunity a poskytnutie im konkrétnej odbornej pomoci. Osvojenie pracovných návykov a zručností pri vykonávaní pracovných aktivít pod odborným vedením na účel obnovy, udržania alebo rozvoja jej fyzických schopností, mentálnych schopností a pracovných schopností a jej začlenenia do spoločnosti.					
Opatrenie 1.6.1	Zabezpečenie sociálneho poradenstva a komunitného pracovníka pre marginalizované skupiny.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Zriadenie priestorov pre poradenstvo a školenia.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	nízky	obec Nitrica
Podprogram 1.7 Služby zamestnanosti						
Cieľ 1.7	Zlepšenie zamestnanosti a sociálnej inklúzie rizikových skupín obyvateľov obce.					
Opatrenie 1.7.1	Realizácia vzdelávacích kurzov v oblasti malého podnikania.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Finančné a personálne zabezpečenie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	nízky	obec Nitrica
Opatrenie 1.7.1	Podpora klientov formou individuálneho poradenstva, posudzovania individuálnych schopností a vypracovávanie individuálnych akčných plánov a rozvoj celoživotného poradenstva.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Zabezpečenie priestorov na uskutočňovanie poradenských služieb.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	nízky	obec Nitrica
	Personálne zabezpečenie poradenstva.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	obec Nitrica
Opatrenie 1.7.1	Podpora poradensko-vzdelávacích aktivít zameraných na získavanie sociálnych zručností pri hľadaní si zamestnania a komunikácie s potenciálnym zamestnávateľom pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Zabezpečenie priestorov na uskutočňovanie poradenských služieb.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	nízky	obec Nitrica
	Personálne zabezpečenie poradenstva.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MPSVaR SR, ESF	verejný sektor	vysoký	obec Nitrica

Riziková analýza

Úlohou tejto analýzy je identifikovať možné riziká, ktoré by mohli ohroziť realizáciu projektu. Nasledujúca tabuľka znázorňuje pravdepodobnosť vzniku rizika a jeho následný vplyv na projekt. Zosumarizovaním je výsledok multiplikácie rizika, ktorý je násobkom pravdepodobnosti rizika a jeho vplyvu na projekt.

Akčné plány	Rizikový faktor	Pravdepodobnosť vzniku rizika			Vplyv rizika na projekt			Výsledok multiplikácie rizika
		<i>malá</i>	<i>stredná</i>	<i>vysoká</i>	<i>malá</i>	<i>stredná</i>	<i>vysoká</i>	
		0,1	0,3	0,6	0,25	0,5	0,75	
1.	Nedostatok finančných prostriedkov			0,6		0,5		0,3
2.	Personálna náročnosť		0,3				0,75	0,225
3.	Náročnosť spracovania projektu	0,1				0,5		0,05
4.	Nedostatočný záujem cieľovej skupiny	0,1				0,5		0,05
5.	Problémy technicko-materiálneho charakteru		0,3			0,5		0,15
6.	Vysoká prevádzková náročnosť			0,6			0,75	0,45

Z výsledkov súčiny jednotlivých hodnôt pravdepodobnosti vzniku rizika a dopadu rizika na projekty vyplýva, že najväčšia hodnota rizika je v personálnej náročnosti a vysokej prevádzkovej náročnosti. Vysoký vplyv má aj nedostatok finančných prostriedkov.

Časový rámec

	2026	2027	2028	2029	2030
Podprogram 1.1. Sociálne služby na zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb.					
Cieľ 1.1.					
Opatrenie 1.1.1					
Podprogram 1.2. Sociálne služby na podporu rodiny s deťmi.					
Cieľ 1.2.					
Opatrenie 1.2.1					
Podprogram 1.3. Sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia seniorského veku.					
Cieľ 1.3					
Opatrenie 1.3.1					
Opatrenie 1.3.2					
Opatrenie 1.3.3					
Podprogram 1.4. Sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií.					
Cieľ 1.4					
Opatrenie 1.4.1					
Podprogram 1.5. Podporné služby.					
Cieľ 1.5					
Opatrenie 1.5.1					
Podprogram 1.6. Sociálne služby so zameraním na marginalizované skupiny.					
Cieľ 1.6					
Opatrenie 1.6.1					
Podprogram 1.7 Služby zamestnanosti					
Cieľ 1.7					
Opatrenie 1.7.1					

Opatrenie 1.7.2					
Opatrenie 1.7.3					

2.5.2. Služby vzdelávania

Strategický zámer						
Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. Zabezpečiť poskytovanie predškolskej výchovy, povinnej školskej dochádzky, v zariadeniach s vyhovujúcimi priestormi, zariadením a kvalifikovanou pracovnou silou. Zabezpečiť všestranný rozvoj vzdelanostnej úrovne detí predškolského veku, ako aj žiakov v rámci povinnej školskej dochádzky. V rámci originálnych kompetencií zabezpečiť stravovanie v jedálňach pri školách v zmysle racionálnej výživy. Obec zabezpečí priestory a personálne zdroje za záujmovú činnosť v školských kluboch.						
Program 2 Služby vzdelávania						
Cieľ 2.	Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.					
Opatrenie 2.1	Modernizácia zariadení celoživotného vzdelávania a záujmovej činnosti.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Nitrica
	Obstaranie vybavenia.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Nitrica
	Rekonštrukcia a modernizácia objektu materskej školy – zníženie energetickej náročnosti.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Nitrica
	Modernizácia a rekonštrukcia interiérov budovy materskej školy.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Nitrica
	Revitalizácia areálu materskej školy a dostavba hracích prvkov.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Nitrica
	Modernizácia vykurovacieho systému materskej školy – rozvody, zdroje.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Nitrica
Opatrenie 2.2	Obnova, rozšírenie a modernizácia zariadení povinnej školskej dochádzky.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	stredný	obec Nitrica
	Rekonštrukcia budovy ZŠ a zníženie energetickej náročnosti.	550	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Nitrica
	Modernizácia zdrojov tepla a vykurovacieho systému (energeticky úsporné a alternatívne zdroje) – ZŠ a MŠ.	70	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Nitrica
	Modernizácia zdrojov tepla a vykurovacieho systému (energeticky úsporné a alternatívne zdroje) – školská jedáleň.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Nitrica
	Modernizácia zdrojov tepla a vykurovacieho systému (energeticky úsporné a alternatívne zdroje) – školská telocvičňa.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Nitrica
	Rekonštrukcia objektu školskej telocvične a zníženie energetickej náročnosti.	350	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Nitrica
	Výstavba viacúčelového ihriska v areáli ZŠ s MŠ.	300	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Nitrica
	Materiálne technické vybavenie.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Nitrica
	Modernizácia školskej knižnice.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Nitrica
	Modernizácia školských učební.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Nitrica
	Výstavba areálu základnej školy (výstavba triedy v prírode, vyvýšených záhonov pre potreby pestovateľských prác, debarierizácia, výstavba oplatenia areálu...).	150	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Nitrica
	Modernizácia kabinetných zbierok a učebných pomôcok.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Nitrica
	Zriadenie učebne v prírode.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Nitrica
	Opatrenie 2.3	Podpora záujmovej činnosti.				
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Zriadenie priestorov pre CVC/ZUŠ.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	nízky	obec Nitrica
Opatrenie 2.4	Rekonštrukcia a modernizácia stravovacích zariadení vzdelávacích inštitúcií.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa

Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	2	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	nízky	obec Nitrica
	Modernizácia vybavenia jedálne ZŠsMŠ.	300	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Nitrica
Opatrenie 2.5	Rekonštrukcia a dostavba školskej športovej infraštruktúry.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Výstavba areálu fyzickej zdatnosti detí a žiakov ZŠ s MŠ.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	stredný	obec Nitrica
	Rekonštrukcia a revitalizácia ihrísk ZŠ s MŠ.	200	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	stredný	obec Nitrica
	Dostavba areálu MŠ (vzdelávacie a herné prvky).	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Nitrica

Riziková analýza

Úlohou tejto analýzy je identifikovať možné riziká, ktoré by mohli ohroziť realizáciu projektu. Nasledujúca tabuľka znázorňuje pravdepodobnosť vzniku rizika a jeho následný vplyv na projekt. Zosumarizovaním je výsledok multiplikácie rizika, ktorý je násobkom pravdepodobnosti rizika a jeho vplyvu na projekt.

Akčné plány	Rizikový faktor	Pravdepodobnosť vzniku rizika			Vplyv rizika na projekt			Výsledok multiplikácie rizika
		<i>malá</i>	<i>stredná</i>	<i>vysoká</i>	<i>malá</i>	<i>stredná</i>	<i>vysoká</i>	
		0,1	0,3	0,6	0,25	0,5	0,75	
1.	Nedostatok finančných prostriedkov			0,6			0,75	0,45
2.	Personálna náročnosť	0,1				0,5		0,05
3.	Náročnosť spracovania projektu		0,3			0,5		0,15
4.	Nedostatočný záujem cieľovej skupiny	0,1			0,25			0,025
5.	Problémy technicko-materiálneho charakteru		0,3			0,5		0,15
6.	Vysoká prevádzková náročnosť			0,6	0,25			0,15

Z výsledkov súčiny jednotlivých hodnôt pravdepodobnosti vzniku rizika a dopadu rizika na projekty vyplýva, že najväčšia hodnota rizika je v nedostatku finančných prostriedkov.

Časový rámec

	2026	2027	2028	2029	2030
Program 2 Služby vzdelávania					
Cieľ 2.					
Opatrenie 2.1					
Opatrenie 2.2					

2.5.3. Zdravotnícke služby

Strategický zámer	
Neustále rozvíjať širokú paletu zdravotných služieb poskytovaných v obci. Dbat' o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov obce.	
Program 3 Zdravotnícke služby	
Cieľ 3	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru zdravotníckych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.
Opatrenie 3.1	Zlepšenie úrovne poskytovania domácej ošetrovateľskej starostlivosti, rozšírenie jej služieb o poskytovanie rehabilitačných cvičení.

		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zvýšenie kvality poskytovaných služieb.	podľa potreby	ZP	verejný sektor	žiadny	súkromné subjekty
	Zvýšenie personálnych kapacít v prípade potreby.	podľa potreby	ZP	verejný sektor	žiadny	súkromné subjekty
Opatrenie 3.2	Podpora poradenskej činnosti.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Nitrica
	Zabezpečenie priestorov.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Nitrica
Opatrenie 3.3	Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre dospelých občanov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zriadenie a vybavenie ambulancie praktického lekára v priestoroch OcÚ.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Nitrica
	Podpora zriadenia ordinácie praktického lekára pre dospelých.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Nitrica
	Podpora zriadenia ordinácie praktického lekára pre deti.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Nitrica
	Podpora zriadenia stomatologickej ambulancie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Nitrica

Riziková analýza

Úlohou tejto analýzy je identifikovať možné riziká, ktoré by mohli ohroziť realizáciu projektu. Nasledujúca tabuľka znázorňuje pravdepodobnosť vzniku rizika a jeho následný vplyv na projekt. Zosumarizovaním je výsledok multiplikácie rizika, ktorý je násobkom pravdepodobnosti rizika a jeho vplyvu na projekt.

Akčné plány	Rizikový faktor	Pravdepodobnosť vzniku rizika			Vplyv rizika na projekt			Výsledok multiplikácie rizika
		<i>malá</i>	<i>stredná</i>	<i>vysoká</i>	<i>malá</i>	<i>stredná</i>	<i>vysoká</i>	
		0,1	0,3	0,6	0,25	0,5	0,75	
1.	Nedostatok finančných prostriedkov			0,6		0,5		0,3
2.	Personálna náročnosť	0,1			0,25			0,025
3.	Náročnosť spracovania projektu		0,3			0,5		0,15
4.	Nedostatočný záujem cieľovej skupiny	0,1			0,25			0,025
5.	Problémy technicko-materiálneho charakteru		0,3		0,25			0,075
6.	Vysoká prevádzková náročnosť			0,6		0,5		0,3

Z výsledkov súčinnu jednotlivých hodnôt pravdepodobnosti vzniku rizika a dopadu rizika na projekty vyplýva, že najväčšia hodnota rizika je v nedostatku finančných prostriedkov.

Časový rámec

	2026	2027	2028	2029	2030
Program 3 Zdravotnícke služby					

Cieľ 3					
Opatrenie 3.1					
Opatrenie 3.2					
Opatrenie 3.3					

2.5.4. Voľno - časové aktivity

Strategický zámer						
Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. V športe umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie a transparentné využitie verejných financií ku prospechu všetkých občanov obce. Podpora existujúcich športových podujatí, ako aj vytváranie vhodných podmienok pre rozvoj rôznych druhov športu nielen pre obyvateľov obce.						
Program 4. Voľno - časové aktivity						
Cieľ 4	Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.					
Opatrenie 4.1	Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	50	rozpočet obce, MŠ SR	verejný sektor	stredný	obec Nitrica
	Výstavba petangového ihriska v centrálnej časti obce.	2	rozpočet obce, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Nitrica
	Výstavba športovej infraštruktúry v priestore medzi ZŠ s MŠ a riekou Nitrica.	500	rozpočet obce, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Nitrica
	Výstavba nového detského ihriska.	20	rozpočet obce, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Nitrica
	Výstavba pumptrackovej dráhy.	50	rozpočet obce, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Nitrica
	Výstavba work-outového ihriska.	5	rozpočet obce, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Nitrica
	Výstavba samostatných tenisových kurtov v blízkosti športového areálu.	500	rozpočet obce, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Nitrica
	Výstavba bowlingovej haly.	250	rozpočet obce, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Nitrica
	Výstavba detského ihriska v časti Račice.	20	rozpočet obce, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Nitrica
	Výstavba detského ihriska v časti Dvorníky nad Nitricou.	20	rozpočet obce, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Nitrica
Opatrenie 4.2	Vytváranie materiálnych a finančných podmienok na rozvoj výkonnostného a rekreačného športu v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.	podľa možností	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný sektor	nízky	obec, podnikateľské subjekty
Opatrenie 4.3	Podpora organizácie športových podujatí regionálneho významu.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa možností	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	nízky	obec, podnikateľské subjekty
	Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.	podľa možností	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	nízky	obec, podnikateľské subjekty
Opatrenie 4.4	Podpora športových aktivít zdravotne postihnutých občanov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.	podľa možností	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	nízky	obec, podnikateľské subjekty
Opatrenie 4.5	Podporovať talentovanú mládež.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia.	podľa možností	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	nízky	obec, podnikateľské subjekty
Opatrenie 4.6	Spolupracovať s občianskymi združeniami, inými právnickými a fyzickými osobami, pôsobiacimi v oblasti kultúry - knižnica.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa možností	rozpočet obce	verejný, tretí sektor	vysoký	obec Nitrica
Opatrenie 4.7	Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie priestorového a materiálneho	podľa potreby	rozpočet obce,	verejný,	stredný	obec Nitrica

	vybavenia.		podnikateľské subjekty	tretí sektor		
Opatrenie 4.8	Výstavba multifunkčného kultúrneho zariadenia.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Nitrica
	Rekonštrukcia objektu domu kultúry a zníženie energetickej náročnosti.	1000	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Nitrica
	Modernizácia zdrojov tepla a vykurovacieho systému (energeticky úsporné a alternatívne zdroje).	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Nitrica
	Modernizácia a dovybavenie kuchyne domu kultúry.	30	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Nitrica
	Rekonštrukcia sociálnych zariadení v dome kultúry.	30	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Nitrica
	Výstavba bezbariérového prístupu do kultúrneho domu.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Nitrica
Opatrenie 4.9	Podpora kultúrnych podujatí v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MK SR	verejný sektor	nízky	obec Nitrica
	Výstavba otvoreného pódia s prestrešením v blízkosti domu kultúry.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, MK SR	verejný sektor	vysoký	obec Nitrica

Riziková analýza

Úlohou tejto analýzy je identifikovať možné riziká, ktoré by mohli ohroziť realizáciu projektu. Nasledujúca tabuľka znázorňuje pravdepodobnosť vzniku rizika a jeho následný vplyv na projekt. Zosumarizovaním je výsledok multiplikácie rizika, ktorý je násobkom pravdepodobnosti rizika a jeho vplyvu na projekt.

Akčné plány	Rizikový faktor	Pravdepodobnosť vzniku rizika			Vplyv rizika na projekt			Výsledok multiplikácie rizika
		<i>malá</i>	<i>stredná</i>	<i>vysoká</i>	<i>malá</i>	<i>stredná</i>	<i>vysoká</i>	
		0,1	0,3	0,6	0,25	0,5	0,75	
1.	Nedostatok finančných prostriedkov			0,6			0,75	0,45
2.	Personálna náročnosť	0,1			0,25			0,025
3.	Náročnosť spracovania projektu		0,3			0,5		0,15
4.	Nedostatočný záujem cieľovej skupiny	0,1			0,25			0,025
5.	Problémy technicko-materiálneho charakteru	0,1			0,25			0,025
6.	Vysoká prevádzková náročnosť	0,1			0,25			0,025

Z výsledkov súčiny jednotlivých hodnôt pravdepodobnosti vzniku rizika a dopadu rizika na projekty vyplýva, že najväčšia hodnota rizika je v nedostatku finančných prostriedkov.

Časový rámec

	2026	2027	2028	2029	2030
Program 4. Voľno - časové aktivity					
Cieľ 4					
Opatrenie 4.1					
Opatrenie 4.2					
Opatrenie 4.3					
Opatrenie 4.4					
Opatrenie 4.5					
Opatrenie 4.6					

Opatrenie 4.7					
Opatrenie 4.8					

2.5.5. Bývanie

Strategický zámer						
Výstavba a modernizácia bytového fondu v obci. Vytváranie podmienok pre rozvoj nájomnej bytovej výstavby, ako aj podmienok pre rozvoj IBV.						
Program 5 Bývanie						
Cieľ 5	Zabezpečiť rozvoj a starostlivosť o bytovú výstavbu. Obec zabezpečí podmienky na výstavbu bytov bežného štandardu, ako aj nižšieho štandardu v prípade potreby pre cieľovú skupinu obyvateľov sociálne odkázaných.					
Opatrenie 5.1	Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách IBV.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Nitrica
	Výstavba plôch IBV v lokalite za Obecným úradom.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Nitrica
	Výstavba plôch IBV na novej ulici za OcÚ po Dvornícku kaplnku.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Nitrica
	Výstavba plôch IBV v časti Dvorníky – Dolina.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Nitrica
	Výstavba plôch IBV v časti Račice - Močelník.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Nitrica
Opatrenie 5.2	Štandardná nájomná bytová výstavba.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Nitrica
	Výstavba nájomných bytov 2 x 6 b.j..	1500	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Nitrica
Opatrenie 5.3	Rekonštrukcia a zateplenie existujúceho bytového fondu.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje vlastníkov	verejný sektor	stredný	obec Nitrica
	Zateplenie budov.	1500	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje vlastníkov	verejný sektor	vysoký	obec Nitrica

Riziková analýza

Úlohou tejto analýzy je identifikovať možné riziká, ktoré by mohli ohroziť realizáciu projektu. Nasledujúca tabuľka znázorňuje pravdepodobnosť vzniku rizika a jeho následný vplyv na projekt. Zosumarizovaním je výsledok multiplikácie rizika, ktorý je násobkom pravdepodobnosti rizika a jeho vplyvu na projekt.

Akčné plány	Rizikový faktor	Pravdepodobnosť vzniku rizika			Vplyv rizika na projekt			Výsledok multiplikácie rizika
		malá	stredná	vysoká	malá	stredná	vysoká	
		0,1	0,3	0,6	0,25	0,5	0,75	
1.	Nedostatok finančných prostriedkov			0,6			0,75	0,45
2.	Personálna náročnosť	0,1			0,25			0,025
3.	Náročnosť spracovania projektu			0,6			0,75	0,45
4.	Nedostatočný záujem cieľovej skupiny	0,1				0,3		0,03
5.	Problémy technicko-		0,3				0,75	0,225

	materiálneho charakteru						
6.	Vysoká prevádzková náročnosť		0,3			0,5	0,15

Z výsledkov súčinnu jednotlivých hodnôt pravdepodobnosti vzniku rizika a dopadu rizika na projekty vyplýva, že najväčšia hodnota rizika je v nedostatku finančných prostriedkov náročnosti a spracovanie projektov.

Časový rámec

	2026	2027	2028	2029	2030
Program 5 Bývanie					
Opatrenie 5.1					
Opatrenie 5.2					
Opatrenie 5.3					

2.5.6. Bezpečnosť

Strategický zámer						
Bezpečná obec chrániaca verejný ako aj súkromný majetok. Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.						
Program 6 Bezpečnosť						
Cieľ 6	Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.					
Opatrenie 6.1	Zabezpečenie pravidelného monitorovania majetku obyvateľov obce.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Realizácia preventívnych akcií štátnej polície.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Nitrica
	Zvýšenie monitoringu v nočných hodinách.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Nitrica
Opatrenie 6.2	Rekonštrukcia rozhlasu.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Výstavba bezdrôtového rozhlasu.	250	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Nitrica
	Rekonštrukcia miestneho rozhlasu.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Nitrica
	Zriadenie sms systému informovania občanov.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Nitrica
Opatrenie 6.3	Rekonštrukcia budovy požiarnej zbrojnice.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Rekonštrukcia objektu požiarnej zbrojnice.	70	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný, súkromný sektor	vysoký	obec Nitrica
	Modernizácia vybavenia.	200	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný, súkromný sektor	vysoký	obec Nitrica
Opatrenie 6.4	Rozšírenie verejného osvetlenia.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Nitrica
	Rekonštrukcia a dostavba verejného osvetlenia.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Nitrica
Opatrenie 6.5	Rozšírenie kamerového systému.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa

Aktivity	Inštalácia kamerového systému v priestore cintorínov.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Nitrica
	Inštalácia kamerového systému v priestore centra obce.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Nitrica
	Inštalácia kamerového systému v priestore športového areálu.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Nitrica
	Inštalácia kamerového systému v priestore ZŠ a MŠ.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Nitrica
	Inštalácia kamerového systému na verejných priestoroch obce.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Nitrica
Opatrenie 6.6	Zvýšenie bezpečnosti na komunikáciách.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Rebarierizácia prechodov pre chodcov.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Nitrica
	Osadenie dopravného značenia (zrkadlá, spomaľovače).	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Nitrica
	Obstaranie techniky na údržbu ciest a chodníkov.	250	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Nitrica

Riziková analýza

Úlohou tejto analýzy je identifikovať možné riziká, ktoré by mohli ohroziť realizáciu projektu. Nasledujúca tabuľka znázorňuje pravdepodobnosť vzniku rizika a jeho následný vplyv na projekt. Zosumarizovaním je výsledok multiplikácie rizika, ktorý je násobkom pravdepodobnosti rizika a jeho vplyvu na projekt.

Akčné plány	Rizikový faktor	Pravdepodobnosť vzniku rizika			Vplyv rizika na projekt			Výsledok multiplikácie rizika
		<i>malá</i>	<i>stredná</i>	<i>vysoká</i>	<i>malá</i>	<i>stredná</i>	<i>vysoká</i>	
		<i>0,1</i>	<i>0,3</i>	<i>0,6</i>	<i>0,25</i>	<i>0,5</i>	<i>0,75</i>	
1.	Nedostatok finančných prostriedkov		0,3				0,75	0,225
2.	Personálna náročnosť		0,3				0,75	0,225
3.	Náročnosť spracovania projektu		0,3		0,25			0,075
4.	Nedostatočný záujem cieľovej skupiny	0,1			0,25			0,025
5.	Problémy technicko-materiálneho charakteru	0,1			0,25			0,025
6.	Vysoká prevádzková náročnosť	0,1			0,25			0,025

Z výsledkov súčinu jednotlivých hodnôt pravdepodobnosti vzniku rizika a dopadu rizika na projekty vyplýva, že najväčšia hodnota rizika je v nedostatku finančných prostriedkov náročnosti a personálnu náročnosť.

Časový rámec

	2026	2027	2028	2029	2030
Program 6 Bezpečnosť					
Cieľ 6					
Opatrenie 6.1					
Opatrenie 6.2					
Opatrenie 6.3					
Opatrenie 6.4					

Opatrenie 6.5				
Opatrenie 6.6				

2.6. Finančné plánovanie

Jednou z kľúčových otázok pre realizáciu KPSS je schopnosť obce v priebehu jeho realizácie zaistiť zdroje potrebné na jeho financovanie. Tieto zdroje vznikajú vo viacerých sférach – v súkromnom sektore, verejnej správe, ide tiež o zdroje zahraničné, najmä o prostriedky Európskej únie. Dôležitým zdrojom budú, po dokončení reformy verejnej správy a uskutočnení daňovej reformy, vlastné prostriedky. V dôsledku neexistencie nevyhnutných podkladových údajov pre stanovenie finančného rámca, v ktorom by sa mal program rozvoja v strednodobom horizonte pohybovať, je výška prostriedkov potrebná na realizáciu jednotlivých opatrení a aktivít stanovená len orientačne. Táto časť bude konkretizovaná v závislosti od reálneho čerpania finančných príspevkov zo štrukturálnych fondov, možností obecného rozpočtu atď.

Vychádzajúc z vyššie zadaných cieľov, priorít a opatrení a na základe auditu pripravovaných Projektových zámerov v rézii samosprávy, podnikateľskej sféry či neziskových a iných organizácií bol vypracovaný plán realizácie programu. Definuje, z akých prostriedkov by sa mali tieto zámery realizovať, kto by mal byť žiadateľom, určuje predpokladané časové rámce v **tis. €**.

PRAVIDLÁ FINANCOVANIA CIEĽA INVESTOVANIE DO ZAMESTNANOSTI A RASTU – PRE PRIJÍMATEĽOV V RÁMCI MENEJ ROZVINUTÝCH REGIÓNOV (VŠETKY KRAJE SR S VÝNIMKOU BRATISLAVSKÉHO KRAJA) A PRE PRIJÍMATEĽOV KOHÉZNEHO FONDU

K podielu EFRR, ESF+, FST a KFvo výške 85,00 % (70,00 % pre technickú pomoc) z celkových oprávnených výdavkov je priradené spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu v závislosti od kategórie prijímateľa a miesta realizácie/implementácie operácií (platí len pre základné pravidlá financovania pre KF).

Prehľad pravidiel financovania v rámci menej rozvinutých regiónov a KF podľa jednotlivých zdrojov financovania a kategórie prijímateľov sú v nasledujúcich tabuľkách.

Tabuľka Základné pravidlá financovania pre EFRR, ESF+ a FST

Kategória prijímateľa Zdroj financovania		1 a) vybrané subjekty štátnej správy	1 b) ostatné subjekty mimo pravidiel štátnej pomoci a pomoci de minimis	1 c) subjekty, ktorým sa poskytuje štátna pomoc alebo pomoc de minimis
Zdroje EÚ	EFRR ESF+ FST	85,00 %	85,00 %	x,xx %
Národné zdroje	Štátny rozpočet	15,00 %	7,00 %	y,yy %
	Prijímateľ	0,00 %	8,00 %	z,zz %
Celkové oprávnené výdavky	Spolu	100,00 %	100,00 %	100,00 %

Tabuľka Základné pravidlá financovania pre KF

Zdroj financovania	Kategória prijímateľa	1 a) vybrané subjekty štátnej správy	1 b) ostatné subjekty mimo pravidiel štátnej pomoci a pomoci de minimis	1 c) subjekty, ktorým sa poskytuje štátna pomoc alebo pomoc de minimis
			celé územie SR s výnimkou okresu Bratislava	
Zdroje EÚ	KF	85,00 %	85,00 %	x,xx %
Národné zdroje ⁵	Štátny rozpočet	15,00 %	7,00 %	y,yy %
	Prijímateľ	0,00 %	8,00 %	z,zz %
Celkové oprávnené výdavky	Spolu	100,00 %	100,00 %	100,00 %

Podiel prijímateľa vykonávajúceho hospodársku činnosť, t. j. podniky podľa čl. 107 Zmluvy o fungovaní EÚ v platnom znení bez ohľadu na právny status, v rámci schém pomoci de minimis/štátnej pomoci resp. podľa pravidiel pomoci de minimis/štátnej pomoci (subjekt v zmysle časti 1 písm. c)) sa stanovuje v súlade s aplikovanou výškou intenzity pomoci definovanou v príslušnej schéme resp. pravidlách pomoci de minimis/štátnej pomoci. V prípade, ak intenzita pomoci presahuje maximálnu výšku finančného príspevku z EÚ, bude tento rozdiel dofinancovaný zo štátneho rozpočtu.

Národné verejné zdroje zahŕňajú zdroje štátneho rozpočtu a zdroje prijímateľa zo sektora verejnej správy.

Prijímateľ, ktorý je podľa § 3 ods. 1 zákona č. 523/2004 Z. z. zapísaný a zaradený v registri organizácií, alebo v zozname subjektov verejnej správy vedenom Štatistickým úradom SR medzi subjekty verejnej správy v súlade s jednotnou metodikou platnou pre EÚ (ESA 2010), vykazuje vlastné zdroje na spolufinancovanie ako verejné zdroje. Ostatní prijímatelia vykazujú vlastné zdroje na spolufinancovanie ako súkromné zdroje.

Tabuľka Pravidlá financovania pre podporu pre najodkázanejšie osoby z ESF+ (čl. 10 nariadenia (EÚ) 2021/1057)

Zdroj financovania		Katégoria prijímateľa	1 a) vybrané subjekty štátnej správy	1 b) ostatné subjekty mimo pravidiel štátnej pomoci a pomoci de minimis	1 c) subjekty, ktorým sa poskytuje štátna pomoc alebo pomoc de minimis ⁴
Zdroje EÚ		ESF+	90,00 %	90,00 %	x,xx %
Národné zdroje ⁵		Štátny rozpočet	10,00 %	2,00 %	y,yy %
		Prijímateľ ⁶	0,00 %	8,00 %	z,zz %
Celkové oprávnené výdavky		Spolu	100,00 %	100,00 %	100,00 %

Tabuľka Pravidlá financovania pre podporu oblasti sociálnej inovácie z ESF+ (čl. 14 nariadenia (EÚ) 2021/1057)

Zdroj financovania		Katégoria prijímateľa	1 a) vybrané subjekty štátnej správy	1 b) ostatné subjekty mimo pravidiel štátnej pomoci a pomoci de minimis	1 c) subjekty, ktorým sa poskytuje štátna pomoc alebo pomoc de minimis ⁴
Zdroje EÚ		ESF+	95,00 %	95,00 %	x,xx %
Národné zdroje ⁵		Štátny rozpočet	5,00 %	0,00 %	y,yy %
		Prijímateľ ⁶	0,00 %	5,00 %	z,zz %
Celkové oprávnené výdavky		Spolu	100,00 %	100,00 %	100,00 %

Tabuľka Pravidlá financovania technickej pomociv rámci menej rozvinutých regiónov (všetky kraje SR s výnimkou Bratislavského kraja) a KF

Zdroj financovania		Katégoria prijímateľa	1 a) vybrané subjekty štátnej správy	1 b) ostatné subjekty mimo pravidiel štátnej pomoci a pomoci de minimis ⁴
Zdroje EÚ		EFRR ESF+ FST KF	70,00 %	70,00 %
Národné zdroje		Štátny rozpočet	30,00 %	22,00 %
		Prijímateľ	0,00 %	8,00 %
Celkové oprávnené výdavky		Spolu	100,00 %	100,00 %

V rámci projektov vybraných prijímateľov kategórie 1b) sa aplikujú špecifické pravidlá financovania (nasledujúca tabuľka). Ide o :

- verejné vysoké školy/univerzity a verejné výskumné inštitúcie, ktoré realizujú operácie národného významu, t. j. projekty implementované v rámci špecifického cieľa RSO1.1 Rozvoj a rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívanie pokročilých technológií a špecifických cieľov/opatrení/aktivít Programu Slovensko zameraných na podporu vedy, výskumu a inovácií, ktoré budú špecifikované a doplnené do tohto materiálu na základe finálnej verzie Programu Slovensko;
- prijímateľov územnej samosprávy – obce/mestá, ktoré sú identifikované v aktuálnom vydaní Atlasu rómskych komunít s prítomnosťou rómskych osídlení, pričom konkrétny zoznam oprávnených žiadateľov, zostavený na základe vybraných objektívnych kritérií zaostávania a marginalizácie, bude určený výzvou/vyzvaním vyhlásenou/vyhláseným poskytovateľom. Kritéria budú určené v závislosti od obsahového zamerania výzvy/vyzvania. Zoznam vybraných špecifických cieľov/opatrení/aktivít Programu Slovensko, v rámci vyčlenenej indikatívnej alokácie pre marginalizované rómske komunity, bude špecifikovaný a do tohto materiálu doplnený na základe finálnej verzie Programu Slovensko;
- prijímateľov projektov zameraných na financovanie aktivít so 100 % koeficientom na výpočet podpory poskytovanej na ciele v oblasti zmeny klímy. Zoznam vybraných špecifických cieľov/opatrení/aktivít Programu Slovensko bude špecifikovaný a do tohto materiálu doplnený na základe finálnej verzie Programu Slovensko;
- prijímateľov v rámci projektov ESF+, ktorí sú registrovaní ako poskytovatelia sociálnych služieb podľa zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov. Ide o projekty v rámci cieľa politiky 4/priorita 5 Programu Slovensko;
- prijímateľov, školy a školské zariadenia zaradené do siete škôl a školských zariadení SR, ktoré majú oprávnenie uskutočňovať výchovu a vzdelávanie podľa zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v rámci projektov ESF+.

Tabuľka Špecifické pravidlá financovania pre EFRR, ESF+, FST a KF

Zdroj financovania	Kategória prijímateľa	1 a) vybrané subjekty štátnej správy	1 b) ostatné subjekty mimo pravidiel štátnej pomoci a pomoci de minimis	1 c) subjekty, ktorým sa poskytuje štátna pomoc alebo pomoc de minimis
Zdroje EÚ	EFRR ESF+ FST KF	85,00 %	85,00 %	x,xx %
Národné zdroje	Štátny rozpočet	15,00 %	15,00 %	y,yy %
	Prijímateľ	0,00 %	0,00 %	z,zz %
Celkové oprávnené výdavky	Spolu	100,00 %	100,00 %	100,00 %

Pravidlá financovania v rámci projektov cieľa politiky 4/priority 5/špecifického cieľa k) zlepšovanie rovného a včasného prístupu ku kvalitným, udržateľným a cenovo dostupným službám vrátane služieb, ktoré podporujú prístup k bývaniu a individualizovanú starostlivosť vrátane zdravotnej starostlivosti; modernizácia systémov sociálnej ochrany, vrátane podpory prístupu k sociálnej ochrane, s osobitným zameraním na deti a znevýhodnené skupiny; zlepšovanie prístupnosti, a to aj pre osoby so zdravotným postihnutím, účinnosti a odolnosti systémov zdravotnej starostlivosti a služieb dlhodobej starostlivosti Programu Slovensko pre subjekty vykonávajúce opatreniasociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately

Zdroj financovania	Kategória prijímateľa	1 a) vybrané subjekty štátnej správy	1 b) ostatné subjekty mimo pravidiel štátnej pomoci a pomoci de minimis	1 c) subjekty, ktorým sa poskytuje štátna pomoc alebo pomoc de minimis
Zdroje EÚ	ESF+	85,00 %	85,00 %	x,xx %
Národné zdroje	Štátny rozpočet	15,00 %	10,00 %	y,yy %
	Prijímateľ	0,00 %	5,00 %	z,zz %
Celkové oprávnené výdavky	Spolu	100,00 %	100,00 %	100,00 %

Integrovaný územný rozvoj bude podporovaný z fondov Európskej únie v súlade s článkom 22 Návrhu nariadenia o EFRR, ESF+, KF a ENFR. Podpora bude:

- určená pre rozvoj jasne zadefinovaného územia (bez obmedzenia od lokálnej, cez sub-regionálnu až po regionálnu úroveň),
- vychádzať z integrovanej stratégie jeho rozvoja, tzv. Integrovanej územnej stratégie,
- založená na integrácii rôznorodých operácií v rámci investičných balíkov.

Komplementarity s vnútroštátnymi nástrojmi podpory

K naplneniu cieľov jednotlivých priorít SPR budú komplementárne prispievať aj zdroje z rôznych vnútroštátnych nástrojov. V súčasnosti existujúce vnútroštátne nástroje podpory majú obmedzenú platnosť, tzn. nie je možné potvrdiť, že budú využívané počas celého obdobia 2021 – 2027. Ide napr. o nasledovné komplementárne zdroje:

CP 3 – dotácie na podporu cykloturistiky a cykloturistiky (zákon č. 151/2019 Z. z. o podpore **rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky**, trvalý finančný mechanizmus na implementáciu Národnej stratégie **rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky**, zákon č. 300/2008 Z. z. o organizácii a podpore športu, zákon č. 91/2010 Z. z. o podpore cestovného ruchu, ako aj zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja,

CP 4 – programy realizované Ústredím práce sociálnych vecí a rodiny alebo úradom práce (prístup k zamestnaniu), dotácia v pôsobnosti Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, dotácie a programy Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR (dotácie na rozvoj, sociálna podpora žiakov, vedecké činnosti, **regionálne školstvo**), dotácia na podporu rozvoja **sociálnych služieb a v oblasti sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately**, dotácia na obstaranie nájomných bytov, určených na sociálne bývanie, dotácia na podporu **rozvoja sociálnych služieb** a pod.,

CP 5 – zákon č. 91/2010 Z. z. o podpore cestovného ruchu, Fond na podporu športu a **príspevky a dotácie na rozvoj športu** v zmysle Zákona o športe č. 440/2015 Z. z., program **Ministerstva kultúry SR „Obnovme si svoj dom“**, **Fond na podporu umenia**. Dotácie MIRRI SR v zmysle zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov.

Komplementárnosť a synergie medzi fondmi, na ktoré sa vzťahuje Partnerská dohoda, AMIF, ISF, BMVI, a inými nástrojmi Únie

V rámci **Cieľa politiky 3** sa predpokladá komplementarita s nástrojom, programom resp. fondom:

Plán obnovy a odolnosti SR v oblasti železničnej infraštruktúry (TEN-T, ako aj regionálne trate), synergie budú nastavené na úrovni projektov.

Horizont Európa v oblasti udržateľnej a inteligentnej mobility.

Nástroj na prepájanie Európy v oblasti financovania dopravnej infraštruktúry a v oblasti nízkouhlíkovej mobility.

Ciele v oblasti modernizácie a výstavby infraštruktúry vnútrozemskej vodnej dopravy sa budú realizovať prostredníctvom tohto nástroja.

V rámci **Cieľa politiky 4** sa predpokladá komplementarita s nástrojom, programom resp. fondom:

Plán obnovy a odolnosti SR v oblasti zdravotnej starostlivosti (dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť a starostlivosť o duševné zdravie) a zároveň v oblasti vzdelávania (inkluzívne vzdelávanie na všetkých stupňoch, zmena kurikula, dobudovanie školskej infraštruktúry).

Erasmus+ v oblasti investícií do vzdelávania a odbornej prípravy, vrátane inklúzie a celoživotného vzdelávania.

EU4Health v oblasti zlepšenia kvality a dostupnosti zdravotnej starostlivosti.

Fond pre azyl, migráciu a **integráciu v oblasti zvyšovania sociálno-ekonomickej integrácie marginalizovaných skupín** a štátnych príslušníkov tretích krajín.

Fond pre vnútornú bezpečnosť v oblasti predchádzania a boja proti drogovej kriminalite, ale aj predchádzania a boja proti radikalizácii.

V rámci **Cieľa politiky 5** sa predpokladá komplementarita s nástrojom, programom resp. fondom:

Horizont Európa v oblasti zvýšenia bezpečnosti obyvateľov a návštevníkov miest a obcí, a to v oblastiach ochrany zdravia, života a majetku občanov a prevencie kriminality.

Kreatívna Európa v oblasti rozvoja kultúrneho dedičstva.

Erasmus+ v oblasti podpory rozvoja menej rozvinutých regiónov prostredníctvom vzdelávania a odbornej prípravy.

Fond pre vnútornú bezpečnosť v oblasti zabezpečenia bezpečnosti pre občanov

2.6.1. Sociálne služby

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
Cieľ 1.1									
Projekt 1.1.1	151	151	128	23	11	0	12	0	0
Cieľ 1.2.									
Projekt 1.2.1	1 110	1 110	833	278	222	0	56	0	0
Cieľ 1.3									
Projekt 1.3.1	20	20	15	5	4	0	1	0	0
Projekt 1.3.2	1 900	1 900	1 425	475	380	0	95	0	0
Projekt 1.3.3	20	20	15	5	4	0	1	0	0
Cieľ 1.4									
Projekt 1.4.1	15	15	13	2	1	0	1	0	0
Cieľ 1.5									
Projekt 1.5.1									
Spolu	3 216	3 216	2 412	804	643	0	161	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
2026	484	484	363	121	97	0	24	0	0
2027	804	804	603	201	161	0	40	0	0
2028	804	804	603	201	161	0	40	0	0
2029	804	804	603	201	161	0	40	0	0
2030	320	320	240	80	64	0	16	0	0
Spolu	3 216	3 216	2 412	804	643	0	161	0	0

Finančné tabuľky prezentujú podiel spolufinancovania verejného a súkromného sektora v rámci jednotlivých opatrení.

Zdroje financovania EÚ v 2021 - 2027

Operačný program Slovensko
Plán obnovy a odolnosti
Nórske fondy

...

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
4. Sociálnejšia Európa	Adaptabilný a prístupný trh práce
	Kvalitné inkluzívne vzdelanie
	Záruka pre mladých
	Aktívne začlenenie a dostupné služby
	Potravinová a materiálna deprivácia
	Sociálne inovácie a experimenty
5. Európa bližšie k občanom	Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov
	Prevenca negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov

Fond spravodlivej transformácie (FST)

Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas
Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch
Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

2.6.2. Služby vzdelávania

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
Cieľ 2									
Projekt 2.1	405	405	304	101	81	0	20	0	0
Projekt 2.2	1 805	1 805	1 354	451	361	0	90	0	0
Projekt 2.3	302	302	227	76	60	0	15	0	0
Projekt 2.4	300	300	225	75	60	0	15	0	0
Spolu	2 812	2 812	2 109	703	562	0	141	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
2026	252	252	189	63	50	0	13	0	0
2027	703	703	527	176	141	0	35	0	0
2028	703	703	527	176	141	0	35	0	0
2029	703	703	527	176	141	0	35	0	0
2030	451	451	338	113	90	0	23	0	0
Spolu	2 812	2 812	2 109	703	562	0	141	0	0

Finančné tabuľky prezentujú podiel spolufinancovania verejného a súkromného sektora v rámci jednotlivých opatrení.

Zdroje financovania EÚ v 2021 - 2027

Operačný program Slovensko
Plán obnovy a odolnosti
Nórske fondy

...

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
1. Inteligentnejšia Európa	Podpora opatrení na rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívania pokročilých technológií
	Modernizácia poskytovania verejných služieb
	Podpora budovania inteligentných regiónov a miest
	Podpora digitálnej pripojiteľnosti
	Posilnenie rastu a konkurencieschopnosti najmä malých a stredných podnikov, vrátane produktívnych investícií
	Podpora malého a stredného podnikania
	Intemacionalizácia malého a stredného podnikania
Podpora sieťovania podnikateľských subjektov	
	Rozvoj zručnosti pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie – ľudské zdroje pre inovatívne

4. Sociálnejšia Európa	Slovensko a EÚ Podpora kvality terciárneho vzdelávania orientovaného na pracovný trh Digitálne a podnikateľské zručnosti Adaptabilný a prístupný trh práce Kvalitné inkluzívne vzdelanie Záruka pre mladých Aktívne začlenenie a dostupné služby Potravínová a materiálna deprivácia Sociálne inovácie a experimenty
5. Európa bližšie k občanom	Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov Prevencia negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody
Fond spravodlivej transformácie (FST)	

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

2.6.3. Zdravotnícke služby

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
Cieľ 3	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru zdravotníckych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.								
Projekt 3.4	50	50	0	50	0	0	50	0	0
Spolu	50	50	0	50	0	0	50	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
2026	38	38	28	9	8	0	2	0	0
2027	38	38	28	9	8	0	2	0	0
2028	38	38	28	9	8	0	2	0	0
2029	38	38	28	9	8	0	2	0	0
2030	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	50	50	0	50	0	0	50	0	0

Finančné tabuľky prezentujú podiel spolufinancovania verejného a súkromného sektora v rámci jednotlivých opatrení.

Zdroje financovania EÚ v 2021 - 2027

Operačný program Slovensko
 Plán obnovy a odolnosti
 Nórske fondy

2.6.4. Voľno - časové aktivity

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
Cieľ 4									
Projekt 4.1	1 417	1 417	1 063	354	283	0	71	0	0
Projekt 4.8	1 120	1 120	840	280	224	0	56	0	0
Projekt 4.9	50	50	38	13	10	0	3	0	0
Spolu	2 587	2 587	1 940	647	517	0	129	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
2026	367	367	275	92	73	0	18	0	0
2027	647	647	485	162	129	0	32	0	0
2028	647	647	485	162	129	0	32	0	0
2029	647	647	485	162	129	0	32	0	0
2030	280	280	210	70	56	0	14	0	0
Spolu	2 587	2 587	1 940	647	517	0	129	0	0

Finančné tabuľky prezentujú podiel spolufinancovania verejného a súkromného sektora v rámci jednotlivých opatrení.

Zdroje financovania EÚ v 2021 - 2027

Operačný program Slovensko
Plán obnovy a odolnosti
Nórske fondy

...

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
1. Inteligentnejšia Európa	Podpora opatrení na rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívania pokročilých technológií
	Modernizácia poskytovania verejných služieb
	Podpora budovania inteligentných regiónov a miest
	Podpora digitálnej pripojiteľnosti
	Posilnenie rastu a konkurencieschopnosti najmä malých a stredných podnikov, vrátane produktívnych investícií
	Podpora malého a stredného podnikania
	Intemacionalizácia malého a stredného podnikania
	Podpora sieťovania podnikateľských subjektov
	Rozvoj zručností pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie – ľudské zdroje pre inovatívne Slovensko a EÚ
	Podpora kvality terciárneho vzdelávania orientovaného na pracovný trh
4. Sociálnejšia Európa	Digitálne a podnikateľské zručnosti
	Adaptabilný a prístupný trh práce
	Kvalitné inkluzívne vzdelanie
	Záruka pre mladých
	Aktívne začlenenie a dostupné služby
5. Európa bližšie k občanom	Potravinová a materiálna deprivácia
	Sociálne inovácie a experimenty
	Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov

Fond spravodlivej transformácie (FST)

Prevenia negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov
 Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas
 Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch
 Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

2.6.5. Bývanie

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
Cieľ 5									
Projekt 5.2	1 500	1 500	1 125	375	300	0	75	0	0
Projekt 5.3	1 500	1 500	1 125	375	300	0	75	0	0
Spolu	3 000	3 000	2 250	750	600	0	150	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
2025	375	375	281	94	75	0	19	0	0
2026	750	750	563	188	150	0	38	0	0
2027	750	750	563	188	150	0	38	0	0
2028	750	750	563	188	150	0	38	0	0
2029	375	375	281	94	75	0	19	0	0
Spolu	3 000	3 000	2 250	750	600	0	150	0	0

Finančné tabuľky prezentujú podiel spolufinancovania verejného a súkromného sektora v rámci jednotlivých opatrení.

Zdroje financovania EÚ v 2021 - 2027

Operačný program Slovensko
 Plán obnovy a odolnosti
 Nórske fondy
 ŠFRB

...

2.6.6. Bezpečnosť

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		

Komunitný plán sociálnych služieb obce Nitrica

Programovacie obdobie 2026 - 2030

	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 6									
Projekt 6.2	250	250	188	63	50	0	13	0	0
Projekt 6.3	270	270	203	68	54	0	14	0	0
Projekt 6.4	100	100	75	25	20	0	5	0	0
Projekt 6.5	30	30	23	8	6	0	2	0	0
Projekt 6.6	250	250	188	63	50	0	13	0	0
Spolu	900	900	675	225	180	0	45	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
2026	158	158	118	39	32	0	8	0	0
2027	288	288	216	72	58	0	14	0	0
2028	163	163	122	41	33	0	8	0	0
2029	163	163	122	41	33	0	8	0	0
2030	130	130	98	33	26	0	7	0	0
Spolu	900	900	675	225	180	0	45	0	0

Finančné tabuľky prezentujú podiel spolufinancovania verejného a súkromného sektora v rámci jednotlivých opatrení.

Zdroje financovania EÚ v 2021 - 2027

Operačný program Slovensko
Plán obnovy a odolnosti
Nórske fondy

...

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
1. Inteligentnejšia Európa	Podpora opatrení na rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívania pokročilých technológií
	Modernizácia poskytovania verejných služieb
	Podpora budovania inteligentných regiónov a miest
	Podpora digitálnej pripojiteľnosti
	Posilnenie rastu a konkurencieschopnosti najmä malých a stredných podnikov, vrátane produktívnych investícií
	Podpora malého a stredného podnikania
	Intemacionalizácia malého a stredného podnikania
	Podpora sieťovania podnikateľských subjektov
	Rozvoj zručností pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie – ľudské zdroje pre inovatívne Slovensko a EÚ
	Podpora kvality terciárneho vzdelávania orientovaného na pracovný trh
5. Európa bližšie k občanom	Digitálne a podnikateľské zručnosti
	Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov
	Prevenca negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov
Fond spravodlivej transformácie (FST)	Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas
	Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch
	Umožniť regiónom a ľudom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

2.7. Hodnotenie

Hlavným hodnotiacim dokumentom Komunitného plánu sociálnych služieb bude Správa o realizácii KP, ktorú vypracuje Sociálne oddelenie a Komisia pre sociálnu oblasť.

Spôsob modifikovania KP

Predkladať návrhy na modifikovanie KP bude v právomoci starostu a poslancov obecného zastupiteľstva. Sociálna komisia môže tiež predkladať obecnému zastupiteľstvu návrhy na doplnenie KP. Občania a inštitúcie môžu tiež v písomnej forme predložiť Komisii návrh na modifikovanie KP. Na zasadnutia MZ v termíne schvaľovania obecného rozpočtu predloží Komisia Dopadovú analýzu plnenia KP.

Doplnenie KP sa uskutoční formou vypracovania Návrhu na doplnenie KP, ktorý bude obsahovať konkrétne nové špecifické ciele, podprogramy, aktivity a úlohy. Návrh sa predloží na schválenie obecnému zastupiteľstvu. Ak doplnenie KP bude spojené s možnosťou získať finančné prostriedky, alebo bude vyvolané inou nevyhnutnou potrebou, môže sa kvôli tomu tiež iniciovať mimoriadne zasadnutie Komisie alebo obecného zastupiteľstva.

2.8. Monitorovanie

Monitorovanie plnenia KP bude vykonávať Sociálna komisia. Koordinátorovi pre stratégiu pracovníci Komisie budú pravidelne predkladať správy o postupe realizácie a príprave projektov, o vlastnej činnosti a o iných aktivitách súvisiace s plnením KP. Koordinátor pre stratégiu bude predkladať na zasadnutia Komisie Správy o realizácii KP, pre posúdenie súladu aktivít s Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja. Komisia vydá k realizácii stanovisko, ktoré sa predloží poslancom na Obecné zastupiteľstvo pri schvaľovaní ročných rozpočtov. Počas roka sa môže každý poslanec obecného zastupiteľstva oboznámiť s priebehom plnenia KP na obecného úradu alebo u Koordinátora pre stratégiu.

3. Použitá literatúra

1. Národná stratégia rozvoja sociálnych služieb na roky 2021 - 2030
2. Komunitné plánovanie sociálnych služieb, Woleková, Mezianová, SOCIA – nadácia na podporu sociálnych zmien, 2004
3. Zákon č.369/90 Zb. o obecnom zriadení v platnom znení,
4. Zákon č. 599/2003 Z.z. o hmotnej núdzi,
5. Zákon č. 601/2003 Z.z. o životnom minime,
6. Zákon č. 36/2005 Z.z. o rodine
7. Zákon č.305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele.
8. Zákon č.448/2008 Z.z. o sociálnych službách (novela zákona č. 331/2017 Z.z., zákona č. 351/2017 Z.z., ...)
9. Novela zákona č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele
10. Petrvalská, 2010
11. Šed'ová, M., 2010
12. Popper, Szeghy, Šarkozy, 2009, s.16-18
13. Vagač, 2011, s.4
14. <http://www.etrend.sk>, 11.8.2011
15. Atlas krajiny SR, 2002
16. Popper, Szeghy, Šarkozy, 2009, s.16-18
17. Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta, ktorý je strednodobý programový dokument spracovaný na úrovni mesta.
18. Partnerská dohoda 2021 - 2027
19. Zmluva o fungovaní Európskej únie
20. Rámcový dohovor OSN o zmene klímy (1994)
21. Kjótsky protokol k Rámcovému dohovoru OSN o zmene o zmene klímy (1997)

22. Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj
23. Ciele politiky EÚ v programovom období 2021 – 2027
24. Národný program reforiem Slovenskej republiky (2018, 2019, 2020)
25. Programové vyhlásenie vlády Slovenskej republiky na obdobie rokov 2020 – 2024
26. Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030 (2017)
27. Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 – v znení KURS 2011 – zmeny a doplnky č. 1 KURS 2001
28. Národný infraštruktúrny plán Slovenskej republiky na roky 2018 – 2030, (2017) 11
29. Zelenšie Slovensko – Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 (Envirostratégia 2030)
30. Strategický plán rozvoja dopravy SR do roku 2030 (2016)
31. Akčný plán rozvoja elektromobility v Slovenskej republike (2019)
32. <http://www.upsvar.sk>
33. http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoservis/pd/pd.aspx
34. <http://www.nrozp.sk/>
35. <http://www.sodbtn.sk/>
36. <http://datacube.statistics.sk>
37. <https://www.scitanie.sk/>
38. <https://sk.wikipedia.org/wiki>
39. <https://www.meteoblue.com/sk>
40. <https://www.slovensko.sk/sk/lokality/>
41. PHRSR Nitrica,
42. Atlas krajiny Slovenskej republiky, 2002
43. www. <https://www.nitrica.sk>
44. <https://www.shmu.sk>

Obsah

0.	Komunitné plánovanie – ciele, princípy a zásady	3
0.1.	Princípy, zásady a ciele	4
0.2.	Definovanie skupín sociálnych služieb	6
0.3.	Legislatívne súvislosti	7
0.4.	Východiská	7
0.5.	Fázy komunitného plánovania a definovanie zodpovednosti	12
1.	Sociálno – ekonomická analýza	13
1.1.	Základná charakteristika obce	13
1.2.	Popis lokality	22
1.3.	Demografický vývoj	24
1.4.	Vzdelanie a zamestnanosť	35
1.5.	Nezamestnanosť, príčiny, dôsledky, prognózy	37
1.6.	Sociálna charakteristika obyvateľstva	39
1.7.	Analýza verejných sociálnych služieb	42
1.8.	Bývanie	54
1.9.	Definovanie zainteresovaných skupín	56
1.10.	Definovanie cieľových skupín	58
2.	Strategická časť	62
2.1.	SWOT analýzy a definovanie priorít	62
2.2.	Vízia a poslanie	70
2.3.	Definovanie priorít, cieľov, zámerov	72
2.4.	Merateľné indikátory	85

2.5.	Akčné plánovanie	88
2.6.	Finančné plánovanie	100
2.7.	Hodnotenie	110
2.8.	Monitorovanie	110
3.	Použitá literatúra	110

 SCARABEO-SK, s.r.o.

doc. Ing. Štefan Hronec, PhD.

Adresa:
P.O.Box. č. 8
Banská Bystrica
974 09

tel: 0907 439 224
0911 439 224
e-mail: hronec.scarabeus@gmail.com
scarabeo.sk@gmail.com

Sídlo:
Povstalecká cesta 16
Banská Bystrica
974 09